

Old 2016

252

Vol 2

A

Plots 1-4

2
6605
S₂N5
V 2

No. IV.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and of the Anthropological Society of London; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART I.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1872.

INDEX

TO

VOLUME II, PART I.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhánatantra,	44	Bholánátha S'armá,	25
Áchárárka,	15	Bhṛigu,	4
Ácháranirṇaya,	49	Bhúdharma,	90
Adhikaraṇa-kaumudí,	67	Bhúmikhanda,	1
Adhyátma Rámáyana,	21	Bhúriprayoga,6,	44
Ádí Purána,	18	Bodháyana,82,	85
Agni Sañhitá,	46	Bráhmaṇa Sarvasva,	79
Amaru,72,	22	Bráhmáṇḍa Purána,	21
Amarus'ataka,72,	22	Brahma-vaivartta Purána,..	19
Amarus'ataka Tíká,	22	Brahmayajña,	65
Ánandachandra,	62	Chaitanyakalpa,	45
Ananta Deva.	21	Chakrapáni Datta,71,	25
Anartíya,	88	Chandrálóka,	52
Ápastamba,	86	Chandras'ékhara Váchaspatí,	77
Arkaprakás'a,	27	Chaturaṅga-kṛiḍana,	10
Ásattivichára,	2	Chikitsá-sañgraha,	71
Átmánátmaviveka,	60	Chintámaṇi,	2
Avadhútagítá,	91	Das'akarma-dípiká,	5
Ayurvedágamana,	59	Dattakanirṇaya,	70
Bálabodhaka,	62	Dattátreya,	91
Baladeva Vidyábhushana, ..	94	Devabodha,	5
Bánara,	40	Devímáhátmya Tíká,	75
Bhagavadgítá,12, 93,	94	Dharmadípiká,	77
Bhágavatámṛitakaṇiká,	37	Dharmaghata,	16
Bhaktámṛita,	35	Dharmaghata-vratakathá, ..	16
Bhaktirasámṛitasindhu,	35	Dhruḍirája,	20
Bhaktirasámṛitavindu,	35	Divákara,	15
Bhárgavaráma,	15	Dvárkánátha,	83
Bharata Sena, Mállicka, Mal- la,6, 29,	55	Dvijanayana,	67
Bháshika-sutra,	87	Gadádharma Tarkáchárya, ..	75
Bhaṭṭáchárya,	10	Gaṅgádharma Sarasvatí,	3
		Gaṅgádharma S'armá,	14

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgāstaka,	80	Kāvya-chandriká,	71
Gārhya-karma-prayoga, ..	86	Kes'ava Sárma,	76
Gaura-gaṇoddes'á-dípiká, ..	13	Kevalánvayí	34
Gáyatrí Tantra,	48	Kevalánvayí-vyákhyána, ..	34
Gítábhushaṇa Bháshya, ..	94	Kíchaka-badha,	57
Gítására,	12	Koṭachakra,	8
Govindalilámṛita,	31	Kṛishṇa, 11,	12
Govindánanda,	63	Kṛishṇakánta Vidyávágis'a,	50
Gṛihya-Sútra,	84	Kṛishṇakánta Nyáyaratna,	52
Gúdhavákyabodhaka,	71	Kṛitya-chandriká,	3
Guṇálaṅkára-dosha,	71	Kukkuṭí-vrata-kathá,	64
Haláyudha, 60, 67,	79	Kuladípiká,	55
Hárávalí,	6	Kumáripújá,	69
Haridása Bhaṭṭáchárya, ..	4	Kurmachakra,	8
Jagadhátri-pújá,	22	Kusumánjalí,	4
Jagadhátri-pujá-vidhi,	22	Kusumánjalikárikávyákhyá,	4
Járanamáranádi,	30	Lakshmí-charitra,	39
Jaṭádharma A'chárya,	44	Liṅgádisaṅgraha,	6
Jaṭádharakosha,	44	Liṅgaprakás'a,	32
Jayadeva,	52	Mahábhárata,	5
Jñánasaṅkulí,	26	Mahábhárata-tátpanya-dípiká,	5
Kaládharma Sena,	23	Mahidhara,	21
Kálárkarudra,	3	Málánka,	11
Káles'a,	61	Manodúta,	56
Kálidása,	80	Mathures'a Vidyálaṅkára, ..	31
Kalpa-Sútra,	81	Matsyas'ukta Tantra,	53
Kalpa-Sútra-Vyjákyá, ..	87	Mugdhabodha,	14
Kalpa-Sútra-bháshya,	88	Mukti-chintámani,	38
Kamalákara Bhaṭṭa,	53	Muktáphala,	47
Kanádí Sañhitá,	30	Múrkháhá,	49
Kapardí Svámí,	83	Nádadípaka,	10
Karmalochana,	11	Nágojí Bhaṭṭa,	54
Karmavipáka, 4,	68	Nárada, 10,	18
Kátyáyana,	84	Narahari Paṇḍita,	28
Kavikarṇapúra,	13	Náráyana Chakravartí,	9
Kavirahasya,	60	Náráyana Bhaṭṭa,	54
Kautúhala-vidyá,	56	Nílakanṭha,	5

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Nirálamba Upanishad,....	95	Rájávalí,	23
Nítibhájana-bhájana,	34	Ráma,	2
Nítinibandha,	34	Rámachandra Chakravartí,.	3
Nityanátha,	56	Ráma Datta,.....	74
Nyáyaratnávalí,	50	Rámadeva Nyáyálañkára,..	2
Nyáyaratnaprakás'iká,....	51	Rámagitá	21
Nyáyavágis'a,	71	Rámagitá Tíká,.....	21
Nítavarmá,	57	Rámaguñákara,	2
Padmanábha Datta,.....	6	Rámakrishṇa,	67
Padma-purániya Śrīṣṭi- khaṇḍa,	1	Ramachanhra Sárvaabhau- ma,.....	4
Pañchíkarāṇa &c.,.....	95	Rámánanda S'armá,.....	55
Pas'upati,	5	Rámes'vara S'armá,	7
Pátálakhaṇḍa,	1	Rámasañkara,	41
Pathyápathya,	28	Ráma S'armá,	24
Paribhášhá,	30	Rámavarma,	21
Pis'ácha Báshya,	93	Rigvedíyábhudayikas'ráddha	59
Pitrimedha-Sútra,.....	85	Rigvedíya-das'akarṇa-pad- dhati,.....	61
Prákrita Vyákarāṇa,	17	Rúpachintámaṇi,	12
Pratishthá-prayoga,	66	S'abdachandriká,	25
Pravarakhaṇḍa,.....	38	S'abda-khaṇḍa,.....	2
Pravargya-prasna,	86	S'abdamálá,	7
Pretakrityádinírṇaya,	75	S'abdárṇava,	7
Puñḍaríka Upanishad,....	92	S'abda-ratnamálá,.....	44
Puránártha-prakás'aka, ..	9	S'abdarúpaprakás'iká,	51
Púrnánanda,	43	Sáadhanapanchaka,	90
Purushottama Datta,	6	Sakunárṇava,.....	8
Rádhákánta Tarkavágis'a..	9	Sañgraha,	57
Rádhákanta Bhaṭṭa,.....	31	Sanhitávrītti,.....	42
Rádhámohana Surma,	91	Sáñkháyana,	88
Radha Tapaní,	93	S'añkara Áchárya, .60, 90,	96
Raghudeva,	28	S'ántika-tattváṃrita,.....	9
Raghunátha Bhaṭṭa,	31	Sapiṇḍa-prayoga,.....	64
Rájanárayāṇa Mukhopá- dhyáya,.....	13	Saptas'atívyákhyána,	54
Rájadharmā-kaustubha, ..	21	Sátátapa,	4
Rájanirghañṭa,.....	28	S'árachandriká,.....	58

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Sáradásundarí,	31	Uṇádikosha,	24
Sárasaṅgraha,	78	Upamána Khaṇḍa,	50
Sárasaṅhitá,	10	Uttrara-khaṇḍa,	1
Sárvabhauma,	76	Uttara-kámákhya Tantra,..	33
Sárasvatábhidhána,	39	Vakárabheda,	40
Sárásársusaṅgraha,	41	Vaidaykulatantra,	55
Siddhánta-s'uktímañjarí, ...	3	Vaikhánasáya Up.,	92
S'íva Bhaṭṭa Kála,	54	Vaishṇavamṛita,	25
Smártavyavastháṇava, ...	76	Vaishṇava,	45
Smṛiti-sára,	76	Vánaráshtaka,	40
S'rauta-Sútra,	85	Vánara,	40
S'ṛínandana Bhaṭṭáchárya,	23	Vánaryáshtaka,	45
S'ṛiṅgárádirasa,	52	Varada Ráya,	87
Sṛishṭi-khaṇḍa, ...	1	Varnasaṅkarajátímálá,	15
S'údradharma-tattva,	53	Vaṇábhidhána,	23
Sukhalekhana,	29	Vas'ishṭha,	4
Sulva-S'útra,	82	Vas'antarája,	8
Sulva-Sútra-bháshya,	83	Viḍhisvarúpa-vichára,	61
Sulva-S'útra-dípiká,	83	Vijayagobinda Sikha,	23
S'úlapáni,	70	Vishṇu Siddhánta,	37
Sures'vara. Paṇḍita,	32	Vishṇudharmottara Puráṇa,	16
Svánubhavádars'a,	96	Viś'vakarmaprakás'a,	17
Svarga-khaṇḍa,	1	Visvakarmá,	17
S'yámárahasya,	43	Viváhádipaddhati,..	74
Tájika,	20	Vopadeva,	47
Tájikabhushaṇa,	20	Vrajabhaktivilása,	54
Tantroкта-chikitsá,	73	Vṛindávana,	11
Tattvártha-kaumudí,	63	Vṛindávana-yamaka,	11
Tattvas'ara,	90	Vṛishotsarga-prayoga,	65
Tirthamahes'vara,	32	V'yákaraṇa-saṅgraha,	14
Toshani,	72	Vyása,	1
Tulas'íchandriká,	13	Vyavahára-didhiti,	21
Udayana Achárya,	4	Yajurvedi-másika-s'ráddha-	
Udbodhachandriká,	47	prayoga,	63
Udváhavyavasthá,	77	Yajurvedi sañvatsarikaiko-	
Ujjvalanílamaṇi,	36	dishta-s'ráddha-prayoga,..	66
Ujjvalanílamaṇi-kiraṇales'a	36	Yajur Veda,	5

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

*Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9, on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Purániya Srishṭi khaṇḍa. This is the first part of one of the great Purápas attributed to Vyása. The Padma is divided into five parts ; 1st, Srishṭi khaṇḍa ; 2nd, Bhúmi khaṇḍa ; 3rd, Svarga khaṇḍa ; 4th, Pátála Khaṇḍa ; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Purána.

Beginning. स्वच्छं चन्द्रावदातं करिकरमकरचोभसञ्जातफेनं

ब्रह्मोज्ज्वलप्रशस्तिर्व्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमुखैः ।

सुकारालङ्घनेन विभुवनगुरुणा ब्रह्मणा हृद्यभूतं

सम्भोगाभोगरम्यं जलमशुभहरं पौरुषं वः पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं सायं ब्रह्मलोके मदीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पादौ पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं शुद्धीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunākara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálañkára.

Beginning. भूभृद्भ्रावतीर्णा सजलजलधरश्रेणिविद्वेषिवर्णा

पूर्णानन्दाईचन्द्राभरणहृदयगा द्योतयन्ती दिग्गन्तान् ।

या वैदेहीपुंसितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्ममान्तःकरणमविरतं तत्त्वसूर्त्ता नितान्तं ॥

End.

भुक्त्वा राज्यं चिराय त्रिभिरगुजनिभिः स्वस्थलीमाहरोह ॥

Colophon. श्रीमद्रामगुणकराख्यललितग्रन्थः समाप्तिं गतः ।

विषयः । रामविवाहुरामवनवासादिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'satti vic'hára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the S'abdakhaṇḍa of the *Chintámani*.

Beginning. एककार्यकारिलसङ्गत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End.

इत्यध्याहारपत्र एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिग्रन्थरहस्यम् ।

विषयः । शब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. कृत्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 96 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kritya-chandriká. On ceremonials, diurnal and casual. By Rámachandra Chakravartí. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayátrá*, i. e., the Charakpújá. The deity to be adored, is a form of S'iva, and bears the name of Kálárkarudra.

Beginning. तत्र चैत्रसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अद्येत्यादि चैत्रे मासि मीनराशिस्थे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षडुशीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यहं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्वार्थसिद्धिकामो गणेशादिकालार्करुद्रपूजापूर्वक-
शिवयात्रामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhánta-súktimanjarí. A Vedánta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaᅅgádhara Sarasvatí, disciple of the Paramahaᅅsa Rámachandra Sarasvatí. The author styles himself a *Bhikshu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedánta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णेद्विरेफावलिवलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।

* गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्गे खजनभरणशीलं विघ्नराजं नमामि ॥

End. रञ्जयलखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतोपूज्यशिष्येण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णाऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, अवणादिज्ञानकथनञ्च । बह्वविधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumánjali Kárikavyákhya. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya. By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhattáchárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumánjali*, but not that of Rámachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आसौदैः परितोपिता परिषद्ः प्रत्येकमाशाभृतां

सान्द्रैः पिञ्जरिताः परागपटलैराशवकाशा दश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्त्वेन । इति पद्यसः स्रवकः ॥

Colophon. इति श्रीमहासहोपाध्यायरामभद्रसार्वभौमीया कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।
विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिषुद्धितं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vas'ishṭha and Bhṛigu.

Beginning. शतातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकानां षण्णां ।

नरकान्ते भवेज्जन्म चिञ्जं किन्तु शरीरिणां ॥

End. सञ्जया पार्वती उक्त्वा तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठशुभसंवादे नानाधर्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्ताशीतितमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahábhárata-tátparyá-dípiká. A gloss on the *Ádi* or first volume of the Mahábhárata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahañsas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nílakañṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रथान्याः शतमुखसदनं ऋचमभोधिजायाः

End. पायान्नारायणी यश्चिरचरितचरस्थायराभीष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यभट्टारकसत्यबोधशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्य्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्य्यसहिता टीका । आदिपर्वटीका-
मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528: दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Das'akarman-dípiká. The principal ceremonials to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Pas'upati, the chief judge and head pañdit of the Court of Lákshmaneya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Náráyaṇa, one of the five Bráhmaṇs who came to Bengal from Kanauj in the reign of Ádisúra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्मलधिषां प्रज्ञावतामग्रणीः

पाण्डित्येन विखण्डितामरगुरुः प्राज्ञातिसुज्ञः स्मृतौ ।

विप्राणान्दशकर्मपद्धतिमिमामुद्धृत्य वेदादसौ

चक्रे भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्वर्गापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशोर्वाद् कृत्वाच्छिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page.
Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Liṅgádisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(Vide ante I p. 223.)

Beginning. सन्नादिकृतद्धितसमासजैर्नशब्दैरिह वर्गसङ्ग्रहः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page.
Extent, 1972 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Bhūriprayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmaná-bha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तन्नमैकनाथं ।

End. इदमत्रोदितं श्रेष्ठं ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon. श्रीपद्मनाभदत्तसङ्ग्रहेते भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
सृतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहसङ्ग्रहः । अमरकोषाभिधानखटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page.
Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Háravali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says: "the *Háravali* is a collection almost exclusively of uncommon words:—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhṛiti Siṅha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Mediní, should be earlier than that of the Vis'va, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तस्वचु(?)निर्भोकवञ्जी-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभास्त्रन्मालतीदामलक्ष्मं(?)

लघयति हिसगौरः सोंश्रवः (?) साध्यसिद्धौ ॥

End.

प्रथमान् नव पत्राणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः ।

नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'abdamála. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdárṇava* and other ancient works. By Rámes'vara S'armá.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरशर्मणा ।

शब्दार्णवादि कोषोक्ता शब्दमाला वितन्यते ॥

End.

रामेश्वरेण रचितां परिपालयन्नु सन्तः परोन्नतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः ।

शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'akta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्वावयवसंयुतं ।

End. दुष्टस्थानगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्ववर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिप्रमाणम् ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिहाष्टथा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गं सिद्धति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । प्रह्वारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'akunárṇava. A manual of divination. By Vasantarája. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy) ; by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious ; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।

लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योपि सदा ग्रहेभ्यः ॥

End. समस्तसत्यकोटुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभशंसि निमित्तं यात्रादिसमये द्रव्यविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाक्षतादिश्वेत-
पुष्ययुक्तगौराङ्गीक्षीदर्शने शुभं, शृगालादिरवेण शुभाशुभप्रश्नादिकथनञ्च ।
एवं पक्षिरवादिः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ántika-tattvámṛita. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Náráyana Chakra-
vartí.

Beginning. नला गोपीकान्तं मला विविधमुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशम्भो शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End. धेनुसुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्त्तिकृतं शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्तं ।

विषयः । ग्रहवैगुण्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Ex-
tent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally
correct.

Puránártha-prakás'aka. An epitome of Puránic knowledge, con-
taining brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar,
and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c.
By Rádhákánta Tarkavágís'a.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरः करोति दृष्टिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरश्रीलक्ष्मीनस्य निदेशतः ॥

Colophon. इति श्रीराधाकान्ततर्कवागोशकृतपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमतं, सौरादिमासकथनं, मेषादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशदिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭáchárya.

Beginning. विचरति परिशुद्धिर्वेदसामारदाय (?) ॥ पादत्रयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे[†]
लिखितः ।

End. वाराधरा धर्षरा ॥

Colophon. इति श्रीमहाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादस्वरायुत्पत्तिकथनं, रागरागिण्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturaṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. चतुरङ्गक्रीडायां व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।
अष्टकोष्टग्राह्यं या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् चन्त्यो वामतो गजः ।

प्रकषेणैव मे नाथ चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनं ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasaṅhítá. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nárada.

- Beginning. चिदानन्दरमोक्षासनिदानं श्यामसुन्दरं ।
 End. शिवलोके महीयते ॥
 Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।
 विषयः । सङ्गीतकारण-ताललयादिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनचमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Krishna during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Málánka. The MS. is incomplete.

- Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनोऽयं स्मरन्नपि न मोहरये ।
 ब्रह्मस्यक्रन्दं हता मनसि येन दैत्यचक्रन्दहता ॥
 End. प्रथमश्लोकादिद्विपञ्चाशच्छ्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।
 विषयः । पादान्त्यमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्यं, ग्रन्थकारपरि-
 चयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

- Beginning. व्रतानामुपवासानां श्राद्धादीनाञ्च संयमे ।
 न करोति चौरकर्म सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥
 End. दत्त्वा नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।
 विषयः । नानाविधपुराणप्रभृतिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीनां कर्मणां
 कर्त्तव्याकर्त्तव्यं, तत्तत्कर्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 ślokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gításárā. An abstract of the Bhagavadgítá, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. अर्जुन उवाच । ॐकारस्य च माहात्म्यं रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्सर्वं श्रेतुमिच्छामि ब्रूहि मे पुरुषोत्तम ॥

End. गीता सुगीता कर्त्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्लोमितिप्रणवमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतामाहात्म्या-
दिवर्णनं, देहस्थतलादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rúpachintámani. Praises of Rádhá and Kṛishṇa, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्दं कलमं त्रिकोणधनुषी खं गोप्यदं प्रोष्टिकां

शङ्खं सव्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणाष्टकं स्वस्तिकं ।

चक्रं कचयवाङ्कुशं ध्वजपवी जम्बूद्वरेखा म्बुजं

विधाणं हरिसूनविंशतिमहालक्ष्मार्चिताङ्घ्रिं भजे ॥

End. श्रोराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो द्विस्त्रिरथो चतुर्वी ।

आवर्त्तयेद् यो धृतिमान् पठन् स प्राप्नोति तद्दर्शनमाग्रे साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीरूपनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-ganoddes'a-dípiká. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnapúra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nátaka*, *Alańkára kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीदन्दावनभुवि पुरा सच्चिदानन्दसान्द्रो
गौराङ्गीभिः सदृशरुचिभिः श्यामधामा ननर्त्त ।
हासां शश्वद् दृढभरपरीरम्भसम्भेदतः किं
गौराङ्गः सन् जयति स नवद्वीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका रचिता मया ।
दीप्यतां परमानन्दसन्दोहभक्तवेश्मनि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अन्ययुगस्था ये ये साक्षात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णाभिधेन गौराङ्गेन सह कलाववतीर्णा इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandriká. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasí plant, (*Ocæmum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájanáráyaṇa Mukhopádhya.

Contents : origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *agla marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Amalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'raddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विप्रेश्चरं तारं विप्लव्यूहहरं परं ।

चतुर्वर्गैकदातारं भासुरं विततोदरं ॥

End. सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविच्य ज्ञैः चन्तयं मदनुग्रहात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनायणसुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलस्युत्पत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विष्वट्चोत्पत्तिः, विष्वपत्रचयनकालनिषेधः, तत्रचयनमन्त्रश्च । आमलक्युत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेधः । कलौ श्राद्धादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिसाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádihákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyákarana-sañgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara S'armá. The MS. is incomplete, and ends with the Káraka.

Beginning. दुर्बोधमग्धबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहं ।

तनेति सम्प्रणम्येशं दीनो गङ्गाधरो द्विजः ॥

- End. अञ्च स्थितो धावति पश्य दृगो धावति ॥
 Colophon. इति गङ्गाधरकृतव्याकरणसङ्ग्रहे कारकः पादः । अतः परं शेषं खण्डितं ।
 विषयः । सुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रहः ।

No. 548. वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajatimálá. An account of the various mixed castes of
 the Hindus. By Bhárgavaráma.

- Beginning. ब्राह्मणः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय सद्दाशय ॥
 End. इमां क्रियां भार्गवरामगीतां योऽप्यन्यथा मूढजनः करोति ।
 तस्योत्तमाङ्गे खलु वज्रकल्पः पतेत् सदा देवभृगोः कुटारः ॥
 Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनं ॥

No. 549. आचारार्कः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Áchárarka.—The daily religious duties of a strict Hindu, com-
 mencing with rising from bed and ending with the evening prayers.
 By Divákara, son of Bharadvája Mahádeva.

- Beginning. The first five folia wanting.
 End. उक्तं नात्र मया स्वयं स्वरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः
 प्रोक्तं धर्मविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिग्धं गुह्यदत्तमत्र कृपया शार्दूलविक्रीडितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदिवाकरकृते आचारार्के अष्टमभाग-
कृत्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां यादृशः आचारः कर्तव्यः स सङ्कृतीतः । मन्त्रमूत्र-
त्यागविधिः, प्रातः कृत्यं, दन्तधावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । सन्ध्यादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page.
Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose.
Correct.

Dharmaghaṭa-vratākathá. Directions for performing a ceremony
called *Dharmaghaṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating
and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the
month of *Vaisákha* (April—May), and offering adorations to Vishṇu.
This is an extract from the *Vishnudharmottara Purána*, a work not
included among either the *Mahá*, or the *Upa*, Puráṇas.

Beginning. खलिवाचनपूर्वकं स्वर्यः सोम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. आचुरारोग्यकीर्त्तिञ्च देयञ्च लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवो निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे लोमशमालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवसङ्क्रान्त्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथाश्रवणञ्च कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Ex-
tent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Márkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादिक एकस्मिन् वङ्गघा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥

End. प्रथमपत्रात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अथात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Vis'vakarmaprákás'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Vis'vakarmá, but it is evidently a modern compilation.

Contents : c. I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Bráhmans, Kshatríyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदसूर्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती ब्रह्मरूपा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी मोक्षरूपा
दिशतु मम मन्त्रेशो वाङ्मयः शब्दरूपं ॥

End.

अथ स विमलविद्यो विश्वकर्मा महात्मा
सकलगुणगरिष्ठः सर्वशास्त्रार्थवेत्ता ।
सकलसुरगणानां सूत्रधारः कृतात्मा
भवननिवसतां सञ्चास्त्रमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्मप्रकाशे वासुशस्त्रे त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वासुपुरुषोत्पत्तिः, तस्य गृह्यारम्भगृह्यप्रवेशादिशुभकर्मणि पूजनकथनं, श्वेत-
रत्नपीतकृष्णादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा, भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
२, स्वप्नविधिः चैत्रादिमासभेदेन गृह्यारम्भे शुभाशुभकथनं, स्वस्य अथवा
पत्न्या वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रमाणेन गृह्यनिर्माणादिकथनं । ३, गृह्यनिर्माण-
कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्यापानद्गृह्यारम्भपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
वासुदेहलक्षणगणेशादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
सादविधानेयकादिलक्षणदिकथनं । ७, राश्यादिभेदेन विविधगृह्यद्वारनि-
र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, वृक्षच्छेदनादिविधानं ।
१०, गृह्यप्रवेशादिविधानं । ११ दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, शल्लोद्धारकथनं ।
१३, गृह्यवेधनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
Extent, 2604 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Ádi Purána.—One of the *Upa* or minor *Puráṇas*. The greater
portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ádi or First. It is supposed to be related by Nárada to the *Rishis* at
Naimisháranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishṇu.
The other gods, Nárada observes, punish their contemners, and
neglect their worshippers, but Kṛishṇa is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

“The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Kṛishṇa, clearly point out the school to which this *Purāna* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the *Ādi Purāna* now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

“The *Ādi Purāna* comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Kṛishṇa. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Kṛishṇa and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivarta Purāna*, are given, which are followed by the birth of Kṛishṇa, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtanā and Triṇāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdresses of Vṛindavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Kṛishṇa’s contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāna* closes before Kṛishṇa’s quitting the groves of Vrindavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city.”

Professor Wilson’s guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishṇava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति यशोदास्त्रनुः यो हि समस्ताययः साक्षी ।

भवभयनिचयनिवृत्तौ शरणागतानां वादकचेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं महाद्भुतं बाल्ये रक्षसे चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहो मे भवतीति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दाकथनं, संसारिणां गर्भवासादिजन्मपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशंसनञ्च । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनञ्च । ३, नारदवृत्तान्तः, मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, वृन्दावनविर्भावः । ४,

विषयः । तत्र हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिवृत्तान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, वृन्दावनस्य तद्वासिनामपि नित्यत्वप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मोत्सवः, रामायणसङ्क्षिप्तविवरणञ्च । १५, १६, पूतनावृत्तान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, वृकोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पूतनावधश्च । १९, २०, वृष्णावर्त्तवधः । २१, गर्गनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णवाल्मीलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tájikabhushana.—An astrological dissertation, founded on the
 Tájika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By DhunDIRÁJA.

Beginning. शके जन्मशकेनिते भवति यच्छेषं गताब्दत्रयोऽ-

धोधः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जननोत्पत्त्यवारघटिकादेनाहितं सप्तभिः

पूर्वार्द्धो विहृतोऽत्र शेषकमितो वर्षप्रवेशप्रभवः ॥

End. सूर्ये च वीर्यैः सहिते कलञ्जं चारं तथेन्दौ क्षितिजे च तित्तं ॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञदुष्टिडराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । ग्रहादिजन्यशुभाशुभं, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagítá Tíká.—A commentary on the *Rámagítá*. By Mahídihara. The *Rámagítá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purána*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning. गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमहीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति श्रुतं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभीयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahára-dīdhiti.—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vásudeva. This is a part of the *Rájadharmā-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No. 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahárájádhirája Rájá Bahádur Chandra; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षितो राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गगृहं भद्रासनञ्च निर्माय सभां संमन्त्रिपुरोद्धित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्तरेण न सम्यग् भवतीति व्यवहारा
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्वस्त्रासिनः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon. इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्ददेवकते राजधर्मकौस्तुभी व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तप्तमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरुशतकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaruas'taka Tíká.—A commentary on the *Amaruas'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kaládhara Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमविचया ।

चरमाह चरमवशात् या शक्तिः सा वः शिवं दिशतु ॥

End. परकीर्त्तिपरिष्कारधिया यन्निखितं मया ।

तत् सन्तः श्लोथयिष्यन्ति तत्र विगतमत्सराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दनकालिदासकवौन्द्रमान्यकलाधरसेनकृता अमरुशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां शृङ्गारशान्तिरसाभ्यां प्रसिद्धामरुशतककाव्यस्य तात्पर्यप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātrīpūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kārtika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पमार-सारखतग्रन्थे दुर्गाकल्पे । श्रीशिवे उवाच ।

प्रसीद जगतां मातर्जगन्निस्तारकारिणि ।

अत एव मद्देशानि तवाहं शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य युगाद्यायामृद्धिकामोऽर्चयेदुमां । प्रथमात् तृतीयपत्रपर्यन्तं प्राप्तं,

ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rájávali.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravírya the head of the Páñdu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Síñha, a Mahárájá of Nasiráváda in Kusira, on the banks of the Kausikí river, the modern Kusí in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस्येच्छा जगदादिकारणतया वार्वायुतेजोमृदां
भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्ननोमूर्खहत् (?) ।

ज्ञानोष्णोसितहृत्परोजमनिशं ध्येयं त्वभेदाप्रये
नित्यानन्दममन्दघाम तदहं वन्दे मद्दः शाश्वतं ॥

End. श्रीमद्विजयगोविन्दसिंहः सिंहपराक्रमः ॥

तेनेयं रचिता चितोचितपदा राजावली विश्रुता
दिल्लीस्थाननिवासिभूपचरितैश्चित्रैर्विचित्रा परा ।
सङ्क्षिप्ताक्षरकोमलामलपदप्रख्यातकोर्त्तित्रजै-
राचन्द्रार्कमित्यं विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकीतीरविलसन्नशिरादेशपालकमहाराजश्रीविजयगोविन्दसिंहवि-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । छतराष्ट्रावधिपूर्वतनविक्रमादित्य-शकादित्य-बल्लालसेनप्रभृतिहिन्दुराजवंशानां
विवरणं, दिल्लीस्थस्त्रेच्छराजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page, Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Varnábhidhána.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By S'rínandana Bhattá-chárya.

- Beginning. ॐकारं वर्तुलं तारं वामस्य हंसकारणं ।
मन्त्राद्यः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिखिलदेवतं ॥
- End. छायापुत्रस्य सङ्गातो मलयः श्रीललाटकः ॥
- Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णाभिधानं समाप्तं ।
- विषयः । वर्णाभिधानं, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि चकारान्तवर्णानां नाना-
र्थताप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page.
Extent, 1572 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Uṇādikōṣha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Uṇādi*, with explanations. By Rāma Śarmā. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Uṇādikōṣha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Uṇ* and others, or *Uṇādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Uṇādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Uṇād Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिसरोजराजिते ।
कन्दर्पदर्पान्तकपादनीरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्दव्रजे ॥

End. भगवान् पाणिनीर्यानि फणिकात्यायनादयः ।
उज्जगुसानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्मणा ॥
हसादित्यन्तकाण्डोऽत्र कृतः श्रीरामशर्मणा ।
नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां बुद्धिद्वये ॥

विषयः । उणादिकोपीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrret.

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáni Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य हेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि यानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते वीक्षितानि च ॥

End.

अलाभादधिकाख्याया मयोक्तं नेह यत् क्वचित् ।

शब्दार्णवादि कोषेभ्यः तज्ज्ञातयं भिषग्वरैः ॥

Colophon. इति त्रिफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3059 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaisnavámṛita. A manual for Vaishṇavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper *guru* ; persons who should not be accepted as *gurus* ; derivation of the word *guru* ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word *mantra* ; origin of the word *dikshá* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *ágama* ; astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras ; months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation; rosaries; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated; the mode of worshipping Vishṇu; the quarters to be faced when worshipping; purification of rosaries; various seats for worship; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru; initiation in the mantra of Vishṇu; the six acts proper for Brahmans, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaiṣṇavas.

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुगं नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं
 देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्थमुक्तिप्रदं ।
 संसारार्णवतारणाय तरणो यः कर्णधारः स्वयं
 सानन्दं स्मरतो ममास्तु हृदये स्वाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End. १ प्रथमपत्रावधि १३४ सङ्ख्यकपत्रपर्यन्तं प्रातः, ततः खण्डितं ।

विषयः । गुरुकरणावश्यकलं, सङ्ख्यकलक्षणं, निषिद्धगुरुलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
 लक्षणं, दीक्षायामधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः, दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
 क्षाया अवश्यकर्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, नक्षत्रराशिचक्रादिविचारः, वैरिमन्त्र-
 परित्यागप्रकारः, दीक्षायां मासतिथिवारप्रष्टतिकथनं, जपमालानिर्णयादिकं,
 जपसङ्ख्यायां विहितविहितद्रव्यादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः,
 मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामग्रहणविधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः,
 वैष्णवानां षट्कर्माविधिः ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
 tent, 208 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
 cutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Jñánasaṅkulī. The MS. is very defective; wanting the first six
 leaves out of a total of nine. The colophon makes it to be a distinct
 work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
 portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
 of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning. प्राक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।
 End. श्रेष्ठं च पत्रमात्रं प्राप्तम् ।
 वेदान्तसारसर्वस्व मुमाद्ये शिवभाषितं ।
 सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्या विचारणा ॥
 Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कुली समाप्ता ।
 विषयः । प्रणवप्रशंसनं, स्थूलदेहादिलक्षणम् ॥

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page.
 Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Arkaprakás'a. A treatise on the practice of medicine; and on
 the preparation of various compound medicines; attributed to the giant
 Rávana, king of Lañká, who recounted it for the edification of his wife,
 Mandodarí, soon after her confinement.

Beginning. शोषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्त्तये ।
 कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नमः ॥
 गर्भमारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।
 रावर्षं परिपश्य पूजाम्ने तुष्टमानसं ॥
 End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरक्षसं स दशाननः ।
 सायंसन्ध्याविधिं कर्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥
 Colophon. इति श्रौलङ्केश्वररावणकृतैर्कप्रकाशे धातुशुद्धिगतकं पूर्णं ।
 विषयः । मन्दोदरोष्टरावणकर्त्तकं नानाविधौषधिकरणं, नानाविधचिकित्साकथनम् ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page.
 Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance old. Verse.
 Generally correct.

Rājanirghaṇṭa—“is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Bráhmaṇs; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haláyudha and the Vis'vaprakás'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Mediní, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the *Materia Medica* of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue.” Wilson's Essays, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावलमेखलापरिणमतकुम्भीन्द्रबुद्ध्या रद-

प्रान्तस्त्रिभितसम्भृताब्दगणितैः शीतैरपां सीत्करैः ।

निर्वाणे मदसञ्चरे प्रमुदितस्नेनातपत्रयिथं

विधाणेन निरत्ययं दिशतु वः श्रीविघ्नराजो मुदं ॥

End.

तस्येङ्गाप्येकविंशः (?) अयति खलु क्तौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापीडु प्रशान्ते नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिर्गर्गः ।

Colophon.

इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः ।

द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभैषज्याभिधानञ्च ।

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyápathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदानां यत् पथ्यं नोपयमेव यत् ।

तदत्र विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End.

गुरुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादनः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः ।

ज्वरार्शाग्निमान्द्य-कृमि-पाण्डु-रक्तपित्त-द्विक्का-काशप्रभृतिबहुविधरोगे पथ्या-पथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The author was a Vaida by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoëpy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्छारदाश्लोदप्रभाभाजं धृताद्रिजं ।

शम्भुं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनाल्पेन विज्ञातुं यत्नादीच्छति योजनः ।

तस्य मानभमानन्दमुपादयतु मल्लतिः ॥

End.

कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठो वरहरिहरखालख्यानवंशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः श्रीलगौराङ्गसूनुर्बन्धिन भरतमेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः ।

पलणलादिनिरूपणं, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपताकथनञ्च ।

No. 569. जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jáрана máरणादि. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्थले (?) वङ्गिर्मध्ये च रससङ्ग्रहः ।

पातालयन्त्रमेतद्दि शोषयेत् सूतकादिकं ॥

वालुकापूरितं भाण्डं तन्मध्ये सूतकं क्षिपेत् ।

वज्रमूषागतञ्चैव भाण्डं आवेण बोधयेत् ॥

End. प्रथमपत्रावधि पत्रत्रयं प्राप्तं शेषं खण्डितं ।

विषयः । रसकञ्जलीप्रभृत्यौषधप्रसृतसङ्केतकथनं ।

No. 570. परिभाषा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paribhášha. This is the first chapter of a work styled Kanádi Sañhítá, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अथक्तानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दीपोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. इत्युक्तं नाडिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्रीकणादि(?)संहितायां प्रथमं नाडीप्रकरणं ॥

विषयः । नाडीज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनञ्च ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govindalílámṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसन्दोहानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End. काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गाऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्त्रयोविंशतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तब्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálañkára, son of Sivaráma Chakravartí. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's Sabdaratnávalí, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murchán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणादित्येच्यपादद्वयां

देवद्वेषिपिशाचदानवचमूरुन्मूलयन्तीं परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-

मुद्यां स्वर्त्यशतप्रभां त्रिनयनां भृत्यार्त्तिहामम्बिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रसूः ।
यस्य श्रीमद्युरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति वन्द्यवटीयश्रीमद्युरेशविद्यालङ्कारविरचितायां नामलिङ्गानुशासनटीकायां
लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

विषयः । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page.
Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Tírtha-mahes'vara. A Vedanta treatise on liberation in this life.
The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding
verses occurring in it, are invariably introduced in Mádharma's works,
and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic
commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चितं वेदा सायया योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं हार्दं निवारयन् ।

पुमर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्रयासः, तीव्रतीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page.
Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Līngaprákás'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'-
vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara,
the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मञ्जुघोषं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशोऽयं सारेश्वरमनोषिणा ॥

End. विषाणश्च विषाणञ्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kámákhya Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवाद्द्वितीयं यत् त्रया कथितं पुरा ।

अचिन्त्यायत्नरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्माय दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयस्योद्देशः पटलः ।

दशमपटलादित्रयोदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्थगधर्माकथनं । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्यामकथनं । १३, विष्णुचक्रचतुर्पतितसत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठशक्तिभैरवनामनिर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nítinibandha alias *Nítibhájana-bhájana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rájá. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rájadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāmandakīya Nítisāra.

Beginning. प्रपञ्चरूपाय सते निष्पञ्चैकरूपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारतीं भजन् भाजन् (?) नीतिभाजनभाजनं ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिरितो हरादेश्च अजध्यानात् श्रुतः स्मृतः ।

चत्वारिंशत् पत्रात् परं खण्डितं ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युवराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिसेखकर्विजां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारूणां रूपकारिणाश्च लक्षणं, गोगजाश्वरचकाणां लक्षणं ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kevalánvayī-ryákhyaṇa. Annotations on the *Kevalánvayī* portion of the *Chintāmaṇī* of Ganges'a. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्धार्थपरले ज्ञानकरणतापक्षे तज्ज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्थले साधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहतीति ।

Colophon. इति केवलान्वयिव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktámṛita. Praises of Vrindávana, of Rádhá, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaishṇavas.

Beginning. चाराधनं मुकुन्दस्य भवेदावश्यकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नोचेदोषोऽसि दुस्तरः ॥

End. वैश्लोक्वे पृथिवी धन्या तत्र दृन्दावनं परं ।

तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । दृन्दावनमाद्यात्मं, राधामाद्यात्मं, कृष्णभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasámṛita-vindu. This also is a Vaishṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Vis'vanátha Chakravarti, of the great work of Jíva Gos'vámí on the subject—the *Bhakti-rasámṛita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanátana Gosvámí, Rúpa Gosvámí wrote the first work on the topic, the *Bhágavatámṛita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindávana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man developes itself in the form of love which the milkmaids of Vrindávana evinced towards Kṛishṇa. Jíva Gosvámí and Raghunátha Dása compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhágavatámṛita kaná*, and Visvánátha Kavirája prepared a brief epitome of it, which is called *Bhágavatámṛita-kṛmá-lesa*. By the advice of Rúpa, Jíva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhanabhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāvabhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamanī* in which the principles of the *alankāva* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viś'vanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamanīkīśana*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्याभिलाषिताश्रयं ज्ञानकर्माद्यनाहतं ।

आनुकूल्येन कृष्णानुशीलनं भक्तिरुत्तमा ॥

End. यदि कृष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसान्तविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविस्तारकथनं, शान्तिदास्यसख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-महाभावादिलक्षणम् ।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādūr. Appearance, old. Prose. Généraally correct.

Ujjvala-nīlamanī-kīraṇa-les'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamanī kīraṇa* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrīndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmas'āstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrīndavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयात्मन्वेना नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhágavatámritakaniká. The divinity of Kṛishṇa established by the evidence of various s'ástras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, viz., *lílávatara* or manifestation for enjoyment, and *gunávatára* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas*. Kṛishṇa belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnávatára. The work is founded on the *Bhágavatámṛita* of Rúpa Gos'vámí.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्राधान्याऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्यमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाञ्चनमणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणावतारकथनं, प्रकृादस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishṇu Síddhánta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वैकुण्ठसंस्थान श्रीलनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाहन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्षापणं धेनौ चतुःकार्षापणं मणौ ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्रतिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, ग्रहदोषशान्तिविधानं, अशीतिकोटियोनौ क्रमेण भ्रमण-
कथनं, वर्षप्रवेशसूत्रं, मासप्रवेशसूत्रं, द्रव्याणां मूल्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असगोत्रामसपिण्डामसमानप्रवरां वरबध्धोः पितृसन्ताने सप्तमादूर्द्ध

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 4350 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannátha and other sacred places at Puri. Jagannátha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Puráṇas by a pious Vaishṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृश्या नेत्रपदवीं यातो यसं हरिं नुमः ॥

End. व्रतोपवासनियमाः सहस्राब्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।

विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमोसौ न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमश्चेत्रमाहात्म्यं, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasvatábhidhána. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानन्तु प्रवक्षामि प्रयत्नतः ।

गोपनीयं कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्मोक्षो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारस्वताभिधानं समाप्तं ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lákshmi Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakshmi. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'ástra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

- Beginning. मेरुष्टे सुखासीनं लक्ष्मीं प्रकृति केशवः ।
केनोपायेन लक्ष्मीस्त्वं नृणां भवसि निश्चला ॥
- End. आपदस्य नश्यन्ति तमः सूर्योदये यथा ।
- Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।
- विषयः । लक्ष्मीयुक्तस्यायुक्तस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vánaráshtaka. An ode in praise of morality. By Bánara, commonly supposed to be the same with Hanumána, but probably, a human poet of no distinction.

- Beginning. येन दक्षत्रतौ रूपं सन्ध्यास्तोत्रेण यवः ।
दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥
- End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदोषाः
सन्तापयन्ति कमुपयन्ति न रोगाः ।
कं श्रीर्न दर्पयति कं न निहन्ति षट्युः
कं स्त्रीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥
- Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।
- विषयः । नीतिगर्भोपदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakárabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

- Beginning. पवर्गीयवकारेऽथ वकवाल्मीकवर्गकाः ।
बन्धकी बन्धकं बीरो बन्धूकञ्च बलाहकं ॥
- End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावसुः ।
- विषयः । वार्गिकान्त्यस्यैवकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sárátsára-susañagraha. A Tántric compilation. By Rámásañkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Káliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satí fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ádyá S'aktí; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gaurí; do. of Ganes'a; do. of Vaṭukabhairava; do. of Mahishamardiní; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-
दसृग्धारा यस्याः खवन्ति गुणधारा गुणाधारा (?) ।
महामाया माया लसति हरजाया दनसुदा
खयं या श्रीः श्रेयस्करणवरदा दुःखितजने ॥ १ ॥
खयं वाणी बाला मुखरयति बालानपि जडा-
नुमा घूमा वायोः प्रलयलयदा बीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुज्यते तदशेषतः ।
एवं ज्ञात्वा महेशानि भ्रान्तिस्वस्त्ययनश्चरेत् ॥

Colophon. इति श्रीयुक्तरायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम
द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः ।

अर्द्धनारीचरमूर्तिकथनं, मुनीनां निर्वाणकथनं, तन्नाणामसङ्ख्याताकथनं, इन्द्रा-
दीनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य केदकथनं, श्रीदुर्गासाहाय्यां, तन्नाणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्णमालाकथनं, आद्याया
एकाक्षरमन्त्रार्थः, महाविद्यानां विशेषनामानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविद्ययोर्दोषशान्तिः, परिधेयवस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपात्रनिरू-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, हा-
गादिबलिः, पुरश्चरणविधिः, मन्त्रविद्विलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, मालासंस्कारः, शिष्यसाहाय्यां, अष्टमूर्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरोमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, महिषमर्दिनीमन्त्रः, सत्युज्जयमन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वश्याकर्षणनिग्रहनिधनरूपषट्कर्माणां लक्षणं, शिवाबलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Sāñhitāvṛitti. An astronomico-astrological treatise. Contents :
Origin of the planets ; measure of the earth ; measure of the four Yugas ;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars ; muhur-
tas, a measure of time ; distinction of solar and ordinary months ;
winter and summer solstices ; ascent and descent of planets ; motions of
planets ; differences in the commencement of the day in different parts
of India ; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances ; time meet for making idols ; characteristics of Maṇḍapas ;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person ; months appropriate for marriages ; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras) ; effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवीन्दुकुजज्जजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुन् प्रणम्य ॥

यच्छास्त्रं सविता प्रकारविपुलैः स्कन्दैस्त्रिभिर्ज्योतिषं

तस्योच्चिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संसृज्य देो भूतलं ।

भूयः खल्पतरं वराहमिहिरव्यातेन सर्वं व्यधा-
दित्यं यं प्रवदन्ति मोक्षकुशलास्त्रै नमो भास्वते ॥ २ ॥

- Eud. चन्द्रसृतीये दशमे षष्ठे सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतःपरं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।
- विषयः । रव्यादिनवग्रहोत्पत्तिकथनं, पृथिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्गुमानकथनं,
मासकथनं, षट्पत्तिकथनं, लग्नकथनं, मुहूर्त्तकथनं, सौरसावनादिभेदकथनं,
दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं,
नर्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथनं, पौष्पादिजनकथनं, वज्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शनं शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, मण्डप-
लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-
विहितमाहादिकथनं, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

S'yámárahasya. A Tantric compilation, by Púrñánanda, a Parama-
hañsa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the S'ákta faith. Contents: Praise of Káliká; her mantras;
praise of repeating those mantras; matin duties of S'áktas; the kind of
kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers
of Tántrics; meditation of Káliká; her worship; charms bearing her
name; sanctification of her mantra; worship of women as the repre-
sentative of the S'ákti; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in S'ákta worship; offering of tila;
adoration of S'ákti while seated on a corpse; prayers during eclipses;
making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of
enemies by magical incantations; subjugating them by the same means;
causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by
charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras
and gurus; worship of Tariní, a form of Durgá; charms, bearing the
name of Tárá; praise of gurus of good families; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tárá from a guru; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nílasarasvatí.

- Beginning. देवीं दानवदैत्यदर्पनिवहानुन्मूलयन्तीं परां
 ब्रह्मानन्तमहेशमौलिमणिभिः संसेविताङ्गिद्वयां ।
 नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदास्यतस्त्रावितः
 पूर्णानन्दमतिस्त्रिणाति विमलां श्यामारहस्याभिधां ॥
- End. लक्ष्मेकं जपेद्विद्यां दशांशमशितोत्पलैः ।
 ध्यानपूजापुरस्कर्यां सर्वां नीलासमं भवेत् ॥
- Colophon. इति वेदान्तागमतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिते
 श्यामारहस्ये द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।
- विषयः । कालिकाया माहात्म्यकथनं, तस्या मन्त्रकथनं, तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
 कुशलक्षणं, तान्त्रिकी मन्त्र्या, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
 कवचं, तस्या मन्त्रपुरस्करणं, शक्तिरूपस्त्रीसाधनं, मद्यादौ घृणायां दोषकथनं,
 नीलासाधनं, शवसाधनं, ग्रहणपुरस्करणं, काम्यकर्म्मार्थं कुण्डविधानं, शत्रुमारणं,
 वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालादिसिद्धिः, कौलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनां
 गुरुत्यागिनाञ्च दोषकथनं, तारिण पूजनादिकं. ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
 तारामन्त्रग्रहणे वारतिथिनक्षत्रादिनिर्णयः, नीलसरस्वत्याश्चतुस्त्रिंशद्दर्शनात्मक-
 मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page.
 Extent, 2072 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, decayed. Verse.
 Generally correct.

Abhidhánatantra alias *Jaṭádharakosha*. A Sanskrit vocabulary,
 forming a sort of supplement to the *Amarakosha*, the arrangement of
 which it follows. By Jaṭádhara Áchárya. Wilson classes it with the
Bhúriprayoga and the *Sabda-ratnámálá* (Essays III. 232). It is useful
 only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
 words.

- Beginning. भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशां मन्देदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
 दिण्डीयविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥
- End. जटाधरकवेरस्त्रिन् नामलिङ्गानुशासने ।
 काण्डसृतीयः पर्याप्तः सामान्याख्यः कविप्रियः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
- विषयः । अथ अमरसिंहेोक्तरीत्या प्रायो विविधपदार्थनामपर्यायसङ्ग्रहः ।

No. 593. वानर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Vánaryashtaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं मूर्खद्विजातिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णदन्तं च वानर्याष्टकं तु वै ॥

End. दृचं हीनफलं त्यजन्ति विद्वगाः शुष्कं रसः सारसाः

पुष्यं पर्युसितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनान्तं मृगाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका भ्रष्टत्रियं मन्त्रिणः

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बाभ्रवः ॥

विषयः । अचोपदेश्युक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayámala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the S'ákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshiping him; hymn to the river Yamuná; details of worshiping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परा ।

पप्रच्छ पार्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तप्रियो गौरचन्द्रो भक्तवश्यः सचीसुतः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्या जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजनकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं,
यमुनास्तवकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
cutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the
divinity of Chaitanya, *alias* Gauráñga, *alias* Gaurachandra. Prithivi,
the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful
eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that
divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her
that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incar-
nate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In
reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of
Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the
Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the
absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that
the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गला च ब्रह्मणोऽनिकम् ।

सन्नम्य पद्मयोनिन्तु वेपमानान्नवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिष्टं नेष्टमन्यद्विशेषं

सकलनिगमवक्त्रीशीर्षकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरभसमपि तद्दद्गु गौरचन्द्रोऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निसंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्तृकचरिखवः, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Udbodha-chandriká. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khaná's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादिग्रहाः सर्वे नक्षत्राणि च राशयः ।

दीर्घमायुः प्रकुर्वन्तु यस्येयं जन्मपत्रिका ॥

विधात्रा लिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।

ज्योतिर्वित् तां विजानीते ह्यारानिर्णयचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविंशोऽध्यायः ।

विषयः । ज्योतिषसारसङ्ग्रहः, जन्मपत्रिकादिद्वैतसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Muktáphala. A synopsis of the Vaishṇava doctrines of the Bhágvata Purāṇa. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhaneś'a. The author describes himself as the protégé of Hemádri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhágvata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhágvata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dánaságara* of Ballála Sena, king of Bengal, in which the Bhágvata is repeatedly quoted. That work also quotes from the *Ádi Purāṇa*, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballála lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।
 सङ्गिर्वर्गानविंशत्या भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥
 विष्णुप्रोत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजोगणत् ।
 भेदान् व्रतानां दानानां तीर्थानां मोक्षवर्तनां ॥
 मूर्त्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाश्रणीः ।
 विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तसारधीः ॥
 मुक्ताफलेन ग्रन्थेन सद्भागवतसूक्तिना ।
 भक्तिखात्यन्तुना सुग्धमार्कण्डेयशिःश्रिया ॥ ४ ॥

End. विद्वद्दनेशशिष्येण भिषक्केशवस्त्रुना ।
 हेमाद्रिर्वोपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥
 स्वर्गं गीर्वाणनाथः सुरपतिमभितः शाब्दिकानां वरेण्यं
 पाताले नागराजः फणिपतिसदृशो यस्य गायन्ति कीर्त्तिं ।
 यस्तीर्थः शास्त्रपाथेनिधिमखिलमदो ग्रन्थरत्नं सुदृढं
 चक्रे शिष्यो धनेशः कविकुलतिलकः केशविर्वोपदेवः ॥

Colophon. इति वोपदेवकृतं मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः । निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां शतधृतिविष्णुरुद्राणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
 विश्वरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page.
 Extent, 195 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only
 means of adoration of the deity. It is written in the usual Tánttric
 style, and gives in detail the rules to be observed in worshipping with
 the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect
 it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाक्षरीं ।

स्मरणात् सर्व्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणान्त् ॥

End. पञ्चाशन्मातृकावर्णपठितां तत्र कारयेत् ।

प्रथमपटलात् नवमपटलपर्यन्तं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनब्राह्मणनिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यानं मन्त्रश्च, पक्षयो-
र्ध्यानं मन्त्रश्च, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

A'cháranirnaya. A Tantra. Contents: Origin of the Káyasthas ;
duties of Bráhmans ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Bráhmans ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatríyas in the Kali Yuga ; curse of Bráhmans
on Chitrángada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagalá.

Beginning. भूयस्तेऽहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनूत्तमं ।

यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथं ।

लभेत् कालीवपुः सुखा वगलाञ्च न शंसयः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्भते हरपार्वतीसंवादे पञ्चत्रिंशत्तमः पटलः ।

पञ्चत्रिंशत्यटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थोत्पत्तिकथनं, विप्रकर्तव्यनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्योप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्म्मकारिलकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिशापः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्यं ।

No. 600. मूर्खहा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Múrkahá. A Smárta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सङ्कल्पानामेव कर्म्मणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

End. इति गोबधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
विषयः । स्मृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनैर्नानाविधव्रतपूजाश्राद्धादीनां प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 90 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhaṇḍa. The third part of the great work of Ganges'á Upadhyaýa, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vidé ante I. p. 285.

Beginning. अथोपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यं पदार्थान्तरं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलमग्रेऽप्यभिजातियोगेनेदृशगवयपदवाच्य-
लेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnáválí. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Kṛishṇakánta Vidyávágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatí, noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नव्यप्राचीनताकीर्नसर्वार्थाधीनधीमता ।

तन्यते ह्यण्कान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गाभावो द्विविधः, अत्यन्ताभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीकृष्णकान्तविद्यावागीश्वरिचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशास्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyáyaratnaprakás'iká. Annotations on the scholia of Brahmánanda Sarasvatí, entitled *Nyáyaratnávalí*, on Madhusúdana Sarasvatí's commentary on S'añkara's essence of the Vedanta, the Das'as'lokí. By Kṛishñakánta Nyáyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं क्व गतं चिरं हिमरुचेः शृङ्गे कुटोरे प्रिये
योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तत्रेति सम्भाषणं ।
श्रुत्वा ह्यसमन्वितं गिरिसुतागौरीशयोर्मेनका
तत्रास्तीति वदन् सलज्जवदनो मां पातु लम्बोदरः ॥
न्यायरत्नावलीटीकां तनुं नत्वा च नीलिकां ।
तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥

End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । न्यायरत्नावलीग्रन्थस्य टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 525 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rád'hákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'abdarúpaprakás'iká. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. श्रीरामचरणौ नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।

शब्दानामज्भक्तानां रूपाण्यल्पधियां कृते ॥

रामशब्दः श्रीरामचन्द्रवाचो पुंसि । रामः रामौ रामाः ।

End. च वा चादौ वेति ।

Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषयः । साधिताज्भक्तान्तपदानां सङ्गृहः ।

No. 605. चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandrálóka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Píyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्पत्फलाधितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जयापती सुमः ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनमिद्वये ।

ललितः क्रियते तेषां लल्ललक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्मितः ।

विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणञ्च ।

No. 606. शृङ्गारादिरसः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'ringárádirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गारहास्यकरणैरौद्रवीरभयानकाः ।

वीभत्साङ्गतसञ्ज्ञौ चेत्यथौ नाट्ये रसाः स्मृताः ॥

End. ८ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

No. 607. शूद्रधर्मतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

S'údradharmā Tattva. A manual of the whole religious and social duties of S'údras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्माणा ।

रामकृष्णतनूजेन प्रुद्रधर्मा वितन्यते ॥

End. योऽत्र अमः किल द्यतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनास्तु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते प्रुद्रधर्मातत्त्वे प्रुद्रसमसङ्करजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । प्रुद्राणां समस्तधर्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
प्रुद्रेतिकर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Matsyasúкта Tantra. A Tantric compilation. Contents: Rules regarding mourning; expiations and aliment; rice cooked by S'údras, forbidden as food for Bráhmaṇs; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters; duties before meals; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vais'ákha; rules for the celebration of a ceremony called *Annantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month; praise of particular forms of sacrificial knives; proper mode of sacrificing animals; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals; adoration of Durgá; celebration of the ceremony called *Gaurívrata*; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*); mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha; salutary verses called *Mangaláshtaka*; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सद्यज्ञपात् देवेशि नाशौचं नृतस्त्रुतके ।

जनने सरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चत्रिंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
 विषयः । अशौचव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्रान्नादि-
 भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्मायुग्मभेदेन व्यवस्थाकथनं,
 पूर्वादिदिग्भेदेन स्वर्णादिपात्रभेदेन भोजने दौषादोषकथनं, भोजनस्यादौ
 कर्तव्यकर्मनिरूपणं, श्रवादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख
 मासादौ भद्रकाल्यादिदेवतापूजनफलं, अनन्तव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
 विश्लेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः,
 तस्याः शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनप्रणाममन्त्रः, भीष्मतर्पणमन्त्रः,
 मङ्गलाष्टकं, मन्दरपर्वतोत्पत्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page.
 Extent, 1230 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
 Incorrect.

Saptas'atí-ryákhyaána. A commentary on the Saptas'atí or Chaṇḍi
 section of the Márkaṇḍeya Puráṇa. By S'íva Bhaṭṭa Kála. The
 most approved commentary on the Chaṇḍi is by Nágóji Bhaṭṭa, who
 has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
 reading of the Chaṇḍi and the details of the Durgá pujá.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वैष्टसिद्धिः ।

Colophon. इति कालोपनामकश्रीशिवभट्टकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिन्नायाश्छायाष्टीका ।

No. 610. व्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page.
 Extent, 4435 s'lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
 deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old.
 Verse. Generally correct.

Vrajabhaktivilása. The topography of Vraja, describing its groves,
 pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
 Kṛishṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred
 spots. By Náráyana Bhaṭṭa, son of Bháskara.

Beginning. राधया सहितं कृष्णं लालितेयं स्वमितकं ।

रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्यं वनयात्राशुभप्रदं ।

व्रजभक्तिविलासाख्यं व्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णा व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संचितोदाहरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । हन्दावनस्थानां काम्यादिद्वादशवनानां संज्ञा माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनो-
त्पत्तिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवचनैर्व्रजधामान्तर्गतस्थानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vaidyakula-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं वाणीं गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।

गौराङ्गमञ्जुकसुतो भरतो विनीतो वैद्याञ्जया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Kuladipiká. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of
Bengal. By Rámánanda S'armá. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शुद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।
शिष्याणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्म्मा ॥

End. १९ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । शूद्राणां कुलकथनं, तेषामुत्तिथि ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodúta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kálidása, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. बन्धुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विपथगामितया लभेव ।
तत्कातरे मयि विधेहि कृपां यदैतदुक्तं कुरुष्व सुरवैरिपदे रमस्य ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा कृष्णचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Generally correct.

Kautúhala-vidyá. On *Indrajála* or magic. By Nítayanátha, son of Párbatí. This is a chapter of the author's *Mantrasára*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

याधिदारिद्र्यहरणं जरामरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्रीं श्रीं फट् खात्वा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-आग-मथूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकबधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kíchaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahábhárata. By Nítavarmá. During the sojourn of the Páñḍus in the court of Viráta, king of Matsya, Kíchaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadí, the wife of the Páñḍus, and Bhíma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदोश्चरोऽयं दुःसहो मया ।

इतीव देहमकरोदभिद्रं यः सहोमया ॥ १ ॥

बिभर्त्ति द्वारमलयं यो भस्मभिरर्द्धिसितं ।

तेजस्य मन्मथशरैरिन्द्रियार्थैरर्द्धिसितं ॥ २ ॥

या त्रिलोकनता मूर्तिरूपायेन जुगोप तां ।

योऽवदत् कंसनिधनप्रयुक्ताञ्जुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा तवाहितानां सकलमहोजयभूतवाहितानां ।

रससुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रीनोतवर्माविरचिते कीचकबधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अत्र यमकेन रचिताधिकांशः । द्वैपदीरूपवर्णनं, कीचकदहनं, उत्तरगोमृह-युद्धविवरणञ्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Rámakṛishṇa Majumdár. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines ; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. पृथ्वी कीलालवह्निश्चमनखतनुभिक्षिष्ठति व्याप्य विश्वं
 विश्वेषां विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दा(?)नरेन्द्रान् विहन्तु ।
 यो धत्ते मूर्त्तिमभोरुहजविदुराद्यामरैः संस्तुताया
 तामोडे खेष्टसिद्धौ तनुपिहितगृहे यान्ति दीपाम्निवृत्त्या ॥
 ईषडास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणो
 वारं वारं लुठति धरणो मथ्यतो सा तु जान्तु ।
 माता तस्य प्रवदति मुहुः षष्ठिषष्टीति वाणी-
 मेवं गोपीगणपरिहृतं बालगोपालमीडे ॥

End. चन्द्रप्रभागुटिका । (परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अष्टताष्टका, अष्टावलेहः, दशमूलं, अष्टादशाङ्गं, भैरवेश्वरः,
 उन्मत्ताखरसः, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, हिङ्गुलेश्वरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरारिः, मधुकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Kṛishṇanagar, Rámakṛishṇa Majumdár. Appearance, old. Verse. Incor-
 rect.

Sárachandriká. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemias; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्दवन्दकन्दं गुरोः पदं ।

मन्दधीसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमं ।

रोगास्तस्यापहन्तारः श्रेयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्राये विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शुक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञातव्यानि, सङ्कीर्णाधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नाभिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वस्त्रिकर्मनिरूपणं, धूमपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rámakrishna Majumdár. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ayurvedágamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmá, Daksha, Indra, Átreya, Bháradvája and Dhanvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखमसरप्रवरं सिद्धिकरं विघ्नहर्तारं ।

गुरुमागमनघनप्रदमिष्टकरीमिष्टदेवतां वन्दे ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि संदृश्य ॥

End. रजोगुणमयः सूक्ष्मः शीतो रुष्णो(?) लघुखलः ।

खरो ऋद्युर्योगवाची संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य लक्षणं, ब्रह्मप्रादुर्भावः, दक्षप्रादुर्भावः, इन्द्रप्रादुर्भावः, अत्रेय-प्रादुर्भावः, भारद्वाजप्रादुर्भावः, धन्वन्तरिप्रादुर्भावः, ऋषिप्रकरणादिश्च वर्त्तते ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pañdit Nímachandra S'romani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedíyábhhyudayika-s'rádha. A manual of the s'rádha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rìg Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वतितनित्यकृत्यो धौते वाससो परिधाय उपवीतो प्रचालितपाणिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य ऋञ्जलेन आद्योयद्रव्यप्राक्षणं कृत्वा पुण्डरीकाक्षं स्मृत्वेत्यादि ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धे समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmánátmaivēka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'añkara A'ch'arya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakás'a Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सर्वमनात्मा स्याद् दृगेवात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End.

एवं नित्यशुद्धबुद्धिमन्तस्वभावब्रह्माहमस्मोति संशयसम्भावना-विपरोतभावना-राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्यादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhādigani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Haláyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्वादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोहान्धकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चित्तविनोदनाय शब्दानहं धातुभिरुद्धराभिः ॥

End.

परिसमाप्तमवाप्तगुणोद्दयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सदभिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः ।

वैयाकरणसम्मतभ्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromāṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṅskāras enjoined in the Ṛig Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रयायनसञ्चितं ॥

कालेसिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शिना ।

ऋग्वेदिनां निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीकालेसिविरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्भधानादिदशविधसंस्कारोपानुष्ठानविधानं ।

No. 623. विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromāṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-svarūpa-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *nisbedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *arthavāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवादभेदेन वाक्यं त्रिविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । आदान-
कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त-
व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विधिलं ॥

End. सामान्याङ्गताया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधान् उक्तैकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यतात्यर्थार्थविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyaschitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed : murder of Brāhman; drinking of spirituous liquors ; theft of gold ; incest with the wife of a spiritual guide ; association with outcasts ; venial offences called *anupātaka* ; destruction of cows ; murder of Kshatṛīyas, &c. ; murder of women ; causing of miscarriage or abortion ; killing of elephants, horses, &c. ; killing of cats, &c. ; killing of birds ; killing of vertebrate and invertebrate animals ; felling of trees ; destruction of gardens, houses, temples, &c. ; killing of animals for food ; eating of forbidden food ; eating of rice cooked by S'ūdras ; eating of rice cooked by Chaṇḍālas ; eating of improper rice ; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used ; eating of meat on forbidden days ; eating of fish. By Anānda-chandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्व्वतीनाथं प्रायश्चित्तोपसारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृत्स्नद्विषयत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End.

क्षत्रियादीनां स्वजातीयाशौचे षड्धेनूनां पादपादहानिः ।

परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णस्तेयप्रायश्चित्तं,
गुर्व्यङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोबधप्राय-
श्चित्तं, क्षत्रियादिबधप्रायश्चित्तं, स्त्रीबधप्रायश्चित्तं, गर्भबधप्रायश्चित्तं, गजाश्वादि-
बधप्रायश्चित्तं, मार्जारादिबधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, सास्यग्रनस्थिवध-
प्रायश्चित्तं, दृक्षच्छेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
हिंसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, उभोच्चारन्नभक्षणप्रायश्चित्तं, दयामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मत्स्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'iromaṇi. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-kaumudī. A commentary on the *Práyas'chitta Viveka* of Súlápáṇi. By Govindánanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वन्दारकावन्दशिरोमन्दारसुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेषु नितरां मार्त्तण्डविद्यायितं

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लीलामवालायितं ।

वेदान्तश्रुतिसन्ततिविषयगोम्ने हि (?) माद्रायितं

केषां नो परिशीलितो गणपतिर्भट्टः सतामग्रिमः ॥

गोविन्दानन्दकृतिना तत्तनूजेन तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनबहुवचने द्वन्द्वसमामः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहेपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थव्याख्यानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'iromaṇi. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-másika-s'ráddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'ráddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Váchaspatí Mis'ra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोञ्चोत्सर्गं कृत्वा एष गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेणाग्रभागं दत्त्वा ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पितृभ्यश्च इति त्रिः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्व्वाप्याच्छि-
द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । आङ्गीयसन्ताद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapinda-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'ráddha, according to the rules of Váchaspatí Mis'ra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रविश्योपविश्याचम्य प्राङ्मुखः ॐसिद्धिमिति पाचिकां स्पृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथोक्तलक्षणं स्मृत्वा कुशत्रय-तिलजलान्याद्य अद्यामुकगोत्रस्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनश्राद्धप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथनं ।

No. 628. कुक्कुटोव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuṭi-vrata-kathá. A story in praise of a fast called *Kukkuṭivrata*, or fowl fast. Chandramukhí, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Kṛishṇa is described as having taken his birth in the womb of Devakí to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitásaptamí is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhádra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटोव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेत तपसाथवा ।
उत्पन्नः श्रीजगन्नाथलक्ष्मे ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीकृष्ण उवाच । लोमसो नाम देवर्षिर्मथुरामागतः पुरा ।

मोर्क्षितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End.

या कुक्कुटोव्रतकथां * * * * * देवं चराचरगुरुं हृदये निधाय ।
भक्त्या करोति कलुषौघनिघातदहं सावाप्नुयात् सकलसन्ततिभोगवृद्धिं ॥

Colophon. इति कुक्कुटीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषयः । श्रीकृष्णजन्मनः पूर्वविवरणं । वस्तुतस्तु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भं श्रीकृष्णो जात इति वर्णने । ब्रह्मप्रियया चन्द्रमुख्या प्रकाशितमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromaṇi. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yajña. Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Brāhmaṇas. Anonymous.

Beginning. स तु ब्रह्माङ्गसन्धानन्तरं स्वर्यार्थान् प्राक् कार्यः । यथा, प्रागग्रकुशेषु प्राङ्मुखः
सायकशपत्रद्वयं गृहीत्वा ॐपवित्रेष्ठो वैष्णव्यौ इत्यनेन प्रादेशप्रमाणं क्त्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्थः, इत्यनेन अभ्युच्य इत्यादि ।

End. कृष्णचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाश्च कार्यम् । ततो धौते वाससी परिधाय
मृद्भिश्च ऊरू जङ्घे च प्रक्षाल्य अधोवस्त्रं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No. 630. वृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromaṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and letting them loose. The work follows the rules of Vāchaspati Mis'ra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां वृषोत्सर्गप्रयोगः । तत्रादौ सङ्कल्पं कुर्यात्

End. ततो रुद्राग्रे ब्रह्मसर्पिष्कं पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतवृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । वृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिमांस्वरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'áñvatsarikaikoddishṭa s'ráddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां सांस्वरिकैकोद्दिष्टश्राद्धप्रयोगः । ततः पाके वृत्ते गृहं प्रविश्य हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीपं प्रज्वाल्य पूर्वाभिमुखः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविश्येत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदां सांस्वरिकैकोद्दिष्टश्राद्धपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । सांस्वरिकश्राद्धानुष्ठानमन्त्रादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishṭhá-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथानं व्रतं समाप्य तत्रदेवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं स्वस्तिं ऋद्धिञ्च वाचयित्वा ओं स्वस्ति न इत्यादि ।

End. तत एतन्कर्मणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानं ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nímachandra S'íromani. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Dvijā-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Haláyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीसरस्वत्यारुपास्योऽसुरदारणः ।

सर्व्वगः सर्व्वभूतेशः सर्व्वात्मा सर्व्वभावनः ॥

सन्धावरोधकमतुष्टविकाशकारि निस्तारकं किमपि भूषितकर्णदेशं ।

एतन्निराविलसकारि हलायुधेन नेत्रद्वयं विसदृशं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अयने द्वे विषुवे द्वे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपद्यश्च सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

सृगकर्कटसङ्क्रान्तौ द्वे तूदग्दक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवती गोलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, † country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromāṇi. Appearance, decayed. Prcse. Incorrect.

Adhikarāna-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mi-mānsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुं नमस्कृत्य सर्व्वलोकेश्वरेश्वरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृत्येन विश्रुतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थाद्विचारो वास्मिंस्तदधिकरणं मीमांसासिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्व्वपक्षस्तथोत्तरं ।

निर्णयश्चेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् श्चिः कुर्यात् ।

Colophon. इति अत्याशौचम..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषदधिकरणं । २, रात्रिसनाधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्व्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्व्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविर्भयत्वाधिकरणं । ८, ग्रहैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्स्यपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रमङ्गन्यायः । १४, अङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकत्वन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं । १६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाहरणीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्कान्द्रिष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णनन्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधाधिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अधानुषङ्गाधिकरणं । ३१, देवतासाहित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधिकरणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्षन्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगश्चकलन्यायः । ३८, व्यक्तिवचनीयन्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूपन्याय इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Date SK. 1687? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins committed in a former one, and the expiations meet for their removal. The causes and cures of the following evils are especially mentioned, *viz.* :— Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separation from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness; slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes; widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils; diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of wealth; fears; dyspepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice; cough; asthma; phthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles; fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bhṛigu Saṁhitá* section of the *Vṛihadharma Purána*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।
 कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।
 तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं नान्यस्त्वया ऋते ॥
 भृगुरुवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्घटुत्वन्नं प्रशाम्यति ।
 अगदेन सुवैद्येन कर्मजं नोपशाम्यति ॥
 तस्मात् कर्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।
 स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कञ्चुकोज्जितः ॥
 End. इति पतिव्रतामाहात्म्यं ।

Colophon. इति बृहद्विष्णुपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । पण्डलोपशमनं, ऋतप्रजलं, दारिद्र्योपशमनं, विद्योगोपशमनं, नेत्रपीडा, कुञ्जलं, खञ्जलं, किन्ननासिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गरुडदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैधव्यधंसनं, उमामहेश्वरदानं, बन्ध्यालं, गर्भस्त्रावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, ऋतभार्य्यालं, प्रष्टवज्जपुत्रलं, घृतधेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, सापन्नसम्भवः, जात्यन्तररोगशमनं, मूकलं, गण्डदोषशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, माहेश्वरकवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय सप्ताक्षिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीसारः, गृह्णीरोगः, पाण्डुरोगः, कामलारोगः, कासरोगः, विपुलगृहदानं, धान्यकूटदानं, खासकासः, यक्ष्मारोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणाधिपदानमाहात्म्यं, प्रल्लरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, मूत्राघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारोपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭācharjyā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च चिधामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुजिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठनायिका ॥

त्रैत्रज्ञा पञ्चदशभिः षोडशे चाग्निका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्ते बलयं धारयेत् । परिचमाग्निवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromāṇi. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By S'ūlapāṇi. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛitiviveka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra S'īromāṇi's *Dattaka s'īromāṇi*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

दद्यात् माता पिता वायं स्वपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्यात्तद्वर्णस्य युधिष्ठिर ।

Colophon. इति श्रीशुलपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Rāmakṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍhavākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāni Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणत्रयविभेदेन मूर्त्तित्रयमुपेयुषे । त्रयीशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥

नानार्युर्वेदविख्यातसद्द्वैद्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्ग्रहो गूढवाक्यबोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्व्वं समाचरेत् ॥

End.

चतुःश्लोके * * भावान । इतः खण्डितम् ।

विषयः ।

षडङ्गपानीयं, सर्व्वज्वरः, पैत्तिकज्वरः, चातुर्भद्रिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kárya-chandriká alias *Gunálanākāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyáyavágis'a, son of Vidyánidhi.

Beginning. सगुणा सालङ्कारा रसभावा दोषपरीक्षारा ।

जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End.

अलङ्कारमन्त्राशास्त्रं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirvána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो मया कुल्लुकासेतुश्चैर्महासेतुनिर्व्वानयुक्तः सुगुप्तः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणी वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुल्लुकां मूर्ध्नि सञ्जय हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु सद्दखारे समुद्धरेत् ॥

End.

कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यसन्निभं ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभं भूमध्ये रत्नवद्गुचिः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

कुल्लुका-सेतु-महासेतु-निर्व्वानादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táráprasanná Bhaṭṭácharjya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Amaru'sataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आकृष्टिबद्धखटकामुखपाणिष्टष्ट-प्रेङ्खन्नखांशुचयसम्बलितोऽम्बिकायाः ।

त्वां पातु मञ्जरितपल्लवकर्णपूर-लोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रमष्टत् कटाक्षः ॥ १ ॥

End.

शृङ्गारसारपरमं रसदं कवीनां कार्यं मनोजसनवद्यमिति प्रसादम् ।

चक्रेऽमरुः कविगुरुः सुविचार्य्यं सन्तः सन्नोषसन्नतिसुधाप्रकरं पिवन् ॥ १०१ ॥

इत्यमरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः ।

रसभावादिप्रोद्बोधकाशेषरहस्यार्थप्रतिपादनं ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahātāntrarāja. The essence of the Vedānta doctrine of salvation discussed from a Tāntric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

प्रच्छत्येवमुमा देवी ब्रह्मज्ञानं सचेत्परं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद् देव ! कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ॥

End. पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दया यान्ति नरकं नाहं त्राणि (?) सचेत्परि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ॥

विषयः । तान्त्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantroкта-chikitsā. A Tāntric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs; treatment of fevers; do. of diabetes; do. of pthisis; do. of dysentery; do. of diseases of the mouth; do. of diseases of the nostrils; do. of dryness of the mouth; do. of diseases of the teeth; do. of colic; do. of boils; sleep; generative organs; conception, and diseases incident to that condition; conjugal love; sweetness of breath; charms for subjugating mankind; aphrodisiacs; means for promoting corpulency; antidotes to snake poison; cure for barrenness, &c.

Beginning. देवुवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालस्य वन्दनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्धान्ति देहानि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्पं तद्गद् त्विपुरान्तक ॥

सन्धौषधायनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End.

ॐ ह्रीं रक्ष चामुण्डे कुरु २ अमुकी । इतः खण्डिता ।

विषयः ।

शौषधौषधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, बड्मूत्रचिकित्सा, कासचिकित्सा, रक्ता-
तीसारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशुष्कताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, ब्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्पतीप्रणयः, मुखवासः, जगद्वशी-
करणं, वीर्यकरणं, स्थूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीबन्ध्यात्वहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Kṛishṇanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Vivāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents : *S'rāddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषामाभ्युदयिकयाज्ञं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः
सुप्रक्षालितपाणिपादः कृताचमनो गोमयोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दीपं
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा विष्णुं सम्पूज्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे आं आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन सम्पूज्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End.

गुरवे द्रुपं तन्मूलेपकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात् ।

Colophon.

इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः ।

१, आभ्युदयिकयाज्ञं । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंसवनं । ५,
सीमन्तकर्म । ६, नसःकरणं । ७, जातकर्म । ८, नामकरणं । ९, निष्क्रामणं ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विदारम्भः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी त्रिशक्तिरूपा ऋष्यादिषु व्यक्ता पूजापद्धतौ च त्रीणि ध्यानानि सालिकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति । चण्ड्याः शतार्द्धपाठनेत्यादि यश्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । रुद्रचण्डी चास्ति तत्राप्यस्या नाम ।

End. मन्वन्तराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

षिष्यः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीसोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādinirṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारानिःसारकेतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्णवे बद्धे प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशैचधर्मा जाते शैचं मृते तथा ।

अशैचसङ्करश्चैव गर्भखावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्म्मसु ।

एतयोरुद

। इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । मरणोत्तरकर्त्तव्योदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. जगतीहेतुं नत्वा श्रीकेशवशर्मणा लिखितञ्चैतत् ।

स्मृतिसारं मणिद्वारं कुरु तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

दृढयाज्ञवल्क्यः । कर्मणो यस्य यः कालस्तत्कालव्यापिनी तिथिः ।

तथा कर्माणि कुर्वीत ह्यामष्टदो न कारणं ॥

ह्यामष्टदो शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः श्रुतिः ।

End.

विष्णुः । अश्रीतिर्यस्य वर्षाणि बालो वायूनघोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः ।

तियादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्तव्यदेवकृत्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 648. स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthārṇava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखाज् जाता विप्रा * * * ।

बाह्याश्च क्षत्रिया जाता ऊर्वोर्वैश्या बभूवुरे ॥

पादाच्छूद्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यत्रेताद्वापरेषु वर्णाश्चत्वार एव च ॥

End.

इति प्रशंसं उचिता कन्या विवाहकार्ये लिखितात्र सप्तमः (?) ।

Colophon.

स्मार्तव्यवस्थार्णव उच्यतेः श्रीसार्वाभौमेन कृते समाप्तः ।

विषयः । वर्षपरिचयः, वर्षसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पिटबन्धुसन्निपातः, माटबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उद्वाह्यवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Udvāharyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोद्वाहलक्षणं । भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । तच्च ग्रहणं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य ममेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्वात्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरूपपद्यते । भार्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
न्योन्याश्रयः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. अर्थपरिष्कारपूर्वकं पद्यमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्प्रभेदादिविचारः ।

No. 650. धर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Dharmadīpikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं ताततत्तातसेवितं ।

तत्प्रभा वर्द्धिताऽस्माभिः क्रियते धर्मदीपिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः षडदर्शनमते सुधीः ।

तत्सुतस्तादृशे धीमांस्ततोऽधीती च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पतिः चित्तौ ।

स्मृतीनाञ्च प्रकाशार्थं तनोतीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र मीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End. एषामेकत्र प्रशक्ता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनमीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारसिन्धुतरणश्रवमद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लमरसीरुहसद्द्विरेफं ।
 कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पतार्चं वन्दे सदा त्रिपुरमेकगतिं महेशम् ॥
 आलोक्य बज्रतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।
 लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥
 प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्योतिषं धर्मनिर्णयं ।
 विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाङ्गब्रह्मघातकं ॥
 कुचेलः कर्कशोऽस्तुष्टः कुग्रामी खयमागतः ।
 पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते धन्वन्तरिसमा यदि ॥

End. दुर्ध्वानिशायुतो लेपः कण्डुपामाविनाशनः ।

कृमिद्द्रुहरथैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः । आरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणमर्व्वखं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmchandra S'īromāṇi. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasva. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimāṃsá-sarvasva*, or a summary of the Mimāṃsá philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasva*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *S'iva-sarvasva*, or the whole circle of duties of S'aivas; the *Paṇḍita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyáya-sarvasva*, or a summary of Nyáya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abidhána ratnamáka*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mrita-sanjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛihya Sūtras of Kátýáyana, Baudháyana, Ásvaláyana, Gobhila and Páras'kara, as also from Manu, and most of the leading Puráṇas.

Beginning. दीपवत् द्योतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं सुमः ॥

दधानं चतुरान्नायपूर्तां मुखचतुष्टयीं ।

मुनिमार्यं नमामस्तं पङ्कजोऽजवाशिनां ॥

त्रिदिवाभरणं कालत्रयहेतुस्त्रयोमयः ।

त्रिवर्गप्राप्तिस्त्रिस्त्रिस्त्रिः त्रेयसेऽस्तु नः ॥

त्रिलोकपूज्यां रमति त्रिसन्ध्यायां त्रिलोचनः ।

त्रिवेदीफलनिर्म्मात्रीं गायत्रीं तामुपास्महे ॥

End.

ब्रह्मणो वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, अस्त्रिद्रावधारणञ्च शतपरिमिताध्यसनं कुर्यात् । इत्यावसथिकमहाधर्माधिकच्छ्रीहलायुधकृतौ ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावसथिकमहाधर्माधिकच्छ्रीहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्राधानादि अन्त्येष्ट्रान्तं कर्म समाप्तं ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थावगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्राः । ७, प्रातःसन्ध्या । ८, ॐकार-माहात्म्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्थशास्त्रा । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणायाममाहात्म्यं ।

१५, प्रणवादिजपफलं । १६, गायत्रीमाहात्म्यं । १७, प्राणयामान्तराचमनं
 तन्मन्त्रादिश्च । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थः । १९, सूक्तोपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
 यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यं । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्री-
 स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलं । २५, अक्षमाला । २६, वृषभमन्त्रव्याख्या ।
 २७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
 तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, सूक्तार्थदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
 व्याख्या । ३४, सहस्रशीर्षाव्याख्या । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
 मन्त्राः । ३७, निरग्रेर्वैश्वदेवः । ३८, शान्त्यध्यायः । ३९, शान्त्यध्यायव्याख्या ।
 ४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, श्राद्धमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वणश्राद्धमन्त्राः । ४३,
 वृद्धिश्राद्धमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
 ४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालग्रहशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
 निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
 मन्त्राः । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
 न्त्रार्थः । ५७, आवसथ्याधानमन्त्राः, अग्रधाधानमन्त्राश्च । ५८, अरण्यादि-
 निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्निश्च । ६०, पितृयज्ञः, वृद्धिश्राद्धश्च ।
 ६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
 प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
 त्तानि । ६८, अशौचं । ६९, अशौचे निषेधविधी । ७०, अस्थिसञ्चयनं । ७१,
 अन्त्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आवसथ्यादान्त्येष्टिकर्मणां मन्त्राः । ७३, नवान्नप्राशन-
 मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आवसथ्याधानपद्धतिश्च ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first
 page and 5 on the second. Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali.
 Date ? Place of deposit, Kṛṣṇanagar, Paṇḍit Nīmchandra Sīromani.
 Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgāṣṭaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By
 Kālidāsa. Two other hymns of this class have already been noticed.
 Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कत्यक्षीणि करोऽष्टयः कति कति द्वीपिद्विपानां लचः

काकोलाः कति पद्मगाः कति सुधाभ्यश्च (?) खण्डाः कति ।

मातस्त्वश्च कति त्रिलोकजनि त्वद्वारिपूरोदरे

मञ्जज्जनुकदम्बकं समुदयत्येकैकमादाय यत् ॥

End. श्लेषल्लेशकुले गले एतविले कामाकुले व्याकुले
 कण्ठे घर्घरघेरिघोषमिलिते काये च समीलिते ।
 यां धायन्नपि भारभङ्गुरतथा प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि जाह्नवी निवसतां संसारसन्नापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।
 विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sáma Veda in eleven chapters, (Adhyáyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents: 1. Práyaṇi and other ishṭis; 2. Abhijit, Svarasáma and Mahávrata ceremonies; 3. Vis'vajit, Vrátyastoma, &c.; 4. Vais'vadevika, Várana, Praghára, Sákamedha, Sunásirá, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirátra, As'vamedha-trirátra, Chhandoga-pavamána-trirátra, &c.; 7. Chaturviráha, Jámadagnyáha, Jáhnavaáha, Vás'ishṭháha, Panchasáradíya, Saptarátra, &c.; 8. Kakuvadas'arátráha, Vis'vajitatirátra-navamáha, Kusuruvindapancharátra, Chhandoga-das'arátra, &c.; 9. Trayodas'a rátra and other vidhriti; 10. Madhye-prishṭhyáha, Chhandoga das'áha, &c.; 11. Purastát-prishtya, Chhandoga-prathamáha, &c.

Beginning. क्लृप्ते ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोडशिकः पवस्व वारो अग्रियः पवस्वेन्दा वृषासुत
 उपास्यै गायता नर इत्यादि ।

End. क्लृप्तं विश्वरुजामयनं ज्योतिष्टोमेन वा क्लृप्तेन ज्योतिष्टोमेन वा यथासोम-
 क्लृप्तेन यथासोमक्लृप्तेन ॥ १० ॥
 इति विषुवानथैते एव पूर्वे अहनी आटत्ते ताभ्यामाटत्ताभ्यामुत्तरान् षण्मासा-
 ५ श्लेषामेकात्रिंशो प्रथमस्त्रिंशत्सरं प्रजापतेः सदृशसंवत्सरं विश्वरुजामयन-
 मिति सत्राणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेऽध्यायः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायणभिस्रवाह-ष्टष्टपडकथनं । २, अभिजित्खरसाम-महा-
व्रतोक्तिः । ३, विश्वजिद्-व्रात्यसोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकह-वारुणप्रघासि-
काह-शाकमेध-शुनामीर्योपहव्याभिषेचनीय-दशपेयादिकथनं । ५, पुनसोम-
सर्वसोमोपचितोन्द्रसोमादिकथनं । ६, गर्गत्रिरावाहोश्चमेधत्रिरात्र-वैदत्रिरात्र-
च्छन्दोगपवमानत्रिरात्रादिकथनं । ७, चतुर्वीराह-जामदग्न्याह-जाङ्गवाह-
वाग्निष्ठाहादिपञ्चशरदीयव्रत-सप्ररात्रादिकथनं । ८, ककुब्दशरावाह-
विश्वजिदत्रिरात्र-नवमाहकुसुखविन्द-पञ्चरात्र-च्छन्दोगदशरात्रादिकथनं । ९,
त्रयोदशरात्र-विशालाहादि-विधत्यादिकथनं । १०, मध्ये षष्ट्याह-च्छन्दो-
गदशाहादिकथनं । ११, पुरस्तात्षष्ट्या-च्छन्दोगप्रथमाहादि-सारखतत्रयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. श्रुत्वसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14
on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally
correct.

S'ulva Sūtra, Bodhāyāniya. Bodhāyana's aphorisms on the formation
of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and
sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters
(Paṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the
beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet
for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the
proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for
the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation
of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like
the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars
for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयाक्षेपां भूमेः परिमाणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाङ्गुलिप्रमाणं
चतुर्दशाणवस्यतुस्त्रिंशत्तिला इत्यपरं दशाङ्गुलिमित्यादि ।

End. द्वादशेनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थाः पाद्याश्चाश्वमेधिकस्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारलि-
प्रादेशानां प्रकृतो वा त्रिगुणस्त्रिस्त्रिंशत्तिलाः अग्निर्भवत्येकविंशोऽग्निर्भवतीति तदुभयं
ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ पटलेऽग्निविहारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेद्यां इष्टकाभिचयनं, होत्रादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३, इष्टकाभिः स्थेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छस्थेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थशेषः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरखाद्याकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, श्मशानचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13
on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1666.
Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

S'ulva-sútra-dípiká. A gloss on the last by Dvárkánáṭha, son of
Tíká Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रव्याख्याः प्रेक्ष्य यज्वना ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्वदीपिका ॥

अथेमेऽग्निचयाः । अथ गृह्यन्तन्तरमग्निचयग्रहणं वेद्या अप्युपलक्षणार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाप्तिप्रत्यापनार्था ।

Colophon. टीकाभट्टात्मजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a
page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1885. Place
of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally
correct.

S'ulva-sútra-bhāshya. A commentary on Āpastamba's aphorisms
on the formation of fire altars. By Kapardí S'vámí. The work com-
prises six paṭālas.

Beginning. उक्ता यज्ञक्षेपामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविस्तरान् वक्तुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विच्छिद्यन्नेऽस्मिन्नग्रय इति विहाराः प्राग्वंशादरो गार्हपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारत्निप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्तात्रिस्तावति विभावसाः (?) ।
एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विरुक्तिर्मङ्गलार्था । षष्ठः षटलः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुल्वभाष्यं कपर्दिस्वामिद्वतं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बीयशुल्वसूत्रार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gr̥ihya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kát'yáyana. Contents : 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure ; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it ; 3. Observances on return home from the tutor ; 4. Mensual and first anniversary s'ráddhas, offering of water to the manes, agriculture ; 5,6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिसमावर्त्यमाने यत्रान्यां समिधसभ्याद्-
ध्यात्तमग्निमिन्धीत वैदाह्यं वादाथेत्यादि ।

End. सर्वस्मात् खल्वि देववृषिभ्यश्च ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु
मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अत्र षडध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सीमन्तोन्नयन-जातकर्म-
न्नप्राशन-चूडादि कर्त्तव्यचरुपाकयज्ञकर्मकथनं । २, उपनयनोपनीतकर्त्तव्यकथनं ।
३, गुरुकुलात्समाष्टत्वेन कर्त्तव्यकर्मकथनं । ४, मासिकप्रादसपिण्डीकरण-
तर्पणहृषिकर्मादिकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारामाद्भुतशान्त्यादिकर्म-
कथनं । (२४ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1646. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodháyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agnish-
toma, Pravargya and the Mahávira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च
वासञ्च मेखला चेत्यादि ।

End. श्रेणन्ते तिष्ठन्नग्निमभिसंश्रत्यग्निरसि वैश्वानरोऽसीत्येतेनानुवाकेनाचाध्वर्यवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति शतं सच्च * * * * कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यमहावोरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitrimedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodháyana's or Bharadvája's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिदृक्षाणि निधानकाल इति
ब्राह्मणोक्तं दुर्बलीभवनं शालादणेषु दर्भानासीर्यं स्थानासौभव * वरोहनिनि
मन्तोक्तावनुमन्त्रयते ।

End. पालाशं परिददाति शक्तुञ्च निहतत्यमासीत्यनुमन्त्रयते क्षूपालोहितसू — ।
(इतःपरं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्येष्टित्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Srauta Súra of Bodháyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सभ्ररिष्यन्नकल्पयते खादिरोमौदुम्बरीं कङ्कतीं वा अग्निं व्यामसात्रीं
वोभयतस्त्रीक्ष्णां षट्दञ्च भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपतिष्ठते, इममूषु त्वं नवोयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गत्वाऽग्नीध्रदेश उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवता मातरि-
ञ्चेति । इति बौधायनस्त्रुत्रे नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्त्वमीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gárhya-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Gárhya Súra of Ápastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदास्त्रुजं नत्वा कपर्द्यादिभिरीडितं ।

आपस्त्वमीयगार्ह्यकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्यातनिमित्तमित्युत्यातेषु
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां श्राद्धाद्भुतशान्त्योश्च कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhásika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning. अथ ब्राह्मणस्वरसंस्कारनियमः । उदात्तानुदात्तौ भाषिकसूत्रम्भिः । आप्रपूर्वं
आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।

चीनत्र पुरुषान् वक्ति कालतस्तु विशिष्यते ॥

इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-ryákyhá. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

Beginning. अथाप्यकल्पो व्याख्यातव्यस्तस्य ढचः सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिषुपर्णे ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाहर्गणप्रकृतिभूतस्य च बृहद्वाद्शाहस्य ब्राह्मणैर्नैव क्लृप्तिरुक्तं तदुपजीवने-
न क्रान्तराण्येव कल्पितानि अस्माभिरस्तस्य प्रबन्धस्य कार्त्स्न्यार्थं तयोक्तावन्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारेण प्रदर्श्यते ।

End. तत्र विशेषमाह । रायन्तरेणाह्ना त्रिट * * पद्यते । वार्हतेन पञ्चदशरात्राद्रा-
यान्तरेण सप्तदशान् वार्हतेनैकविंशानिति * * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विधृति— (इतःपरं खण्डितम्)

विषयः । ज्योतिष्टोमाग्निष्टोमादिश्रौतकर्मविनियोग्यानां साम्नां तेषाम्पिदेवतादीनां च
प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāshya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paur-ṇamāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणेभ्युदयनिःश्रेयसमुपादित्वितं । तच्च विशिष्टं क्रिया-
साधं । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्घ्यायार्घप्रदो वेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् ।
द्विरभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खा-
यनसूत्रमाधे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतोपि सप्तपङ्कगात्मकः पाठोऽस्ति, तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य समं शिष्यहितेच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमार्नत्तोयोऽकरोन्नवम् ॥
(तस्यान्त्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो महर्लिजो वृणीते सर्वान्वा । सदश्यसप्तदशानुतया(?)
शाखान्तरात् । चन्द्रमा मे देवो ब्रह्मेत्युपांशु लं मानुष इत्युच्चैश्चन्द्रामा मेदेवो
ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपूर्णमाससौमिकयाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायन-
सूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 s'lokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yāj-
nikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the
White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudriya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajāpati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अत्र ७, १६, १८ अध्यायाः सन्ति; इतोधिकं ७, पत्रावधि ९३, पत्रपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अत्राध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ७ अध्यायारम्भे, अथ शतवृद्धियहोमसञ्ज्ञो जुहोतिरुच्यते । तत्र सङ्ख्यामात्रादिषु (?) तिष्ठसु परिश्रित्तु अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गीभूतस्याग्निचयनस्य पद्धतिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमात्रे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पद्धतिर्लिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आद्यन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः ।

End.

७ अध्यायसमाप्तौ । अत्र केवलैर्हिरण्यशकलैः प्रोक्षणासम्भवाद्दुकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यशकलानां प्रक्षिप्योदकमिश्रितैः प्रोक्षणं कर्तव्यम् । इति सघाटस्थपतित्रिरग्निचित्सघाटस्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्तौ, अत एवैकैकप्रकारस्यादृष्टिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति श्रीत्रिरग्निचित्सघाटस्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्तौ । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याथा उपांशुलं देवसूहविषां क्रमसाध्यर्युसूह * यत् अत्र * * * । इति श्रीत्रिरग्निचित्सघाटस्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

७ अध्याये, शतवृद्धियपुरस्तरणाङ्गीभूतहोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गीभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चोक्तिः । १८, द्वादशाह्वीय-गवामयनेष्ट्राङ्गीभूतत्रिशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, षटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-pañchaka. Five stanzas, by S'añkara A'chárya, on the duties of a Vedánta neophyte, with a commentary by Bhúdhara.

Beginning. वेदे नित्यमधीयतां तद्दुदितं कर्म खनुष्ठीयतां तेनेशस्य विधोयतामपचितिः
काम्ये मतिस्त्वच्यतां । पापैघः परिधूयतां भवसुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मैच्छा
व्यवसीयतां निजगृह्णात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं मुखं स्वादयन्तं खतेजोभिभूताविवर्गं गणेशं । स्वभक्तैः प्रदातारमाद्यं
सुराणां गणेशानमीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमेदवीजां सुयुक्तियुक्तां किल भूधराख्यः ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललोकहितवतारो भवभयनिकिर-
दुस्तरसमुद्रनिजमूर्त्तितारणे कैवर्त्तको द्रविडावंशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीमच्छङ्करा-
चार्यः स्वदेहमुत्सिद्धञ्चुः शिष्यान प्रति उपदिशति वेदो नित्यमित्यादि ॥

End. यः श्लोकपञ्चकमिमं पठते मनुष्यः सच्चिन्तयत्यनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु
संहरतिदवानलतीव्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चितिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्तयति, तस्याशु शीघ्रं संहरतिदवा-
नलतीव्रघोरतापश्चितिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषयः । श्रीमच्छङ्कराचार्येण शिष्याय पञ्चभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattvasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāna. By Rādhāmohana S'armā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दान्दताम्बुधौ ।

मनो मधुव्रतो नित्यं रमतां ममताङ्कितः ॥

श्रीकृष्णभावलुब्धेन राधामोहनशर्मणा ।

श्रीमद्भागवतस्यार्थं तत्त्वसारः प्रकाशयते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतैरर्थितो भगवान् नारायणो व्यासत्वेनावततार । ततश्च वेदान् ब्रह्मधा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-विहीनमन्दबुद्धिजना अल्पायुषो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्त्रीशूद्रद्विजवन्धूनामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वेत्यादि ।

End. मुनीनां मननशीलानां मुक्तस्यापि शुकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Avadhūtāgītā. A poem inculcating dispassion, and the Vedanta scheme of salvation. By Dattātreyā.

Beginning. अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनष्टुपूकन्दः श्रीभगवान् निर-ञ्जनो देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामत्येति वासना ।

महाभयपरित्राणा धिषणा चोपजायते ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥

End. चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात् चित्तं सर्वतो रक्षणीयं सुखे चित्ते बुद्धयः सश्ववन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippaláyana's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होपेत्य तन्त्रज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रश्रयावनतः शान्तः पुण्डरीको बभाष ह ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खित् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ध्येयमप्युत ।

किं भयं वाभयं किं खित् कस्माद्धेतन्नवर्त्तते ॥

को बन्धः कस्य वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं श्रद्धावान् संयतेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्युं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः . महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविद्योपदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaikhánasya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nárada to Vádaráyana.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिष्ठकर्मणे ।

स्वात्मच्योतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणो ह वै भगवन्तं नारदमनुससार । कः परमो देवः किंखिद्

ब्रह्म कस्मिन्नातं प्रोतश्च सर्व्वं । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परमं दैवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नातं प्रोतश्च सर्व्वं ॥

- End. तदेच्छासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पश्यभ्यः । ॐ तत सदिति ।
- विषयः । ओङ्कणमाहात्म्यकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pis'ácha.

Beginning. सर्व्वं रसं गद्गरविद्धरासभा नागामरा वेगरवीशमन्नरा (?) ।

वेलासरोतीरकराजहंसा श्लोकाद्यतं सप्रशतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्नात्रवेचैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीताद्यतदुचे नमः ॥

End. किं ब्रह्मना यत्र मम यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यत्र पार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गोण्डीवस्तत्र तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्षणं
भूतिर्नीतिर्नयः प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्थं मतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्तार्थं ॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápaní. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीन्नियमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्त्रक्ष्ममयत्तमयवद्यार्थमग्राह्यमवाह्य-
मध्यमवज्ञेयमतर्कमबोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमो न गन्धवती मोष्टं न गूढं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न पृथ्वी न तर्क्षं, ततु कवलं सिद्धं शुद्धं बुद्धं, स ईशः स
कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधनः शिवः पिता स्वयम्भूः स होदयः
कृष्णघाम त्रिगुणात् परः । इत्यत्र श्लोका भवन्ति,
ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठं सकामे रक्षिणीप्रियं ।
लीलारूपं राधिकायाः सिद्धं सद्ग्रासमुत्तमं ॥

End. वशिष्ठश्च दृढस्यत्यं चार्त्वाकमध्यापयन्ति यजमानस्य वार्द्धस्यत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधानैः ।
Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रक्षस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।
विषयः । श्रीराधिकायास्तत्त्वरक्षस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new.
Prose. Generally correct.

Gítábhushaṇa Bháshya. A commentary on the Bhagavadgítá.
By Baladeva Vidyábhushaṇa.

Beginning. सत्यानन्ताच्चिन्त्यशक्तयेकपक्षे सर्वाश्रये भक्तरक्षातिदक्षे ।

श्रीगोविन्दे विश्वसर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमास्तां मतिर्नः ॥

अज्ञाननीरधिखरपैति यथा विशोषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गममध्यजखं षाड्गुणभृत्सरचित्तां (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिह्ननः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पायल
विचित्रजगद्दुदयादिर्विरिञ्चिचिन्त्यचरणः स्वजन्मादिलीलया स्वतुल्यान् सदा-
विभूतान् पारिषदान् प्रदर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविद्येत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्यं यत्नात् विद्याभूषणेनोपचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेममाधुर्य-
लुब्धाः कारुण्याद्राः साधवः शोधयध्वं ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतोपनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ís'vara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मेति । ब्रह्मोवाच । उत्तरं । अचि-
न्दोपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शब्दं शान्तं निर्गुणं निरवयवं नित्यानन्द-
खण्डैकरसमद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अव्यक्तात्ममहदहङ्कारप्रथिव्यप्तेजोवाष्वाकाशात्मकं । तेन दृष्टद्रूपेणाण्डकोषेण
कर्मज्ञानार्थरूपतया भासमानं सकलभक्त्युपट्टितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित्स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क ईश्वरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमासुरः । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सद्ग्रासो । २७, किं ग्राह्यं । २८, किमग्राह्यं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजप्रश्नानामतत्त्रिंशत्प्रश्नानामुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pañchikarāṇa-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Pañchikaranaprakriyā* of S'aṅkara Āchārya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं, ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन
शब्दिनो जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्स्वरूपञ्च कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रीतिः किमात्मसौ तथा भवेत् ॥

End. महावाक्यप्रबन्धे हि सारात् सारतरं महत् ।

अवणान्मुच्यते जन्तुर्नृत्युसंसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसारासारपञ्चीकरणमहावाक्याबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुरुशिष्ययोः कथोपकथनच्छ्लेनाध्यात्मविद्योपदेशः ।

No. 677. खानुभवादर्शः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakarā, Bardhamāna, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Svánubharádar's'a. Dissertation on the dualistic or Vaishṇava form of the Vedānta ; the text, in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू० प्रा०) यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्तुखाय विभवे पुरुषोत्तमाय ।

नो यत्र वागपि मनो न विरोधनाय

कृष्णाय पूर्णमहसे यदुनन्दनाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुरुशास्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुशास्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टी० प्रा०) चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-

परिपालनकालं विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं खेष्टदेवतान-

मस्कारात्मकं सङ्गलमाचरन् प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-

दित्यादि ।

No. V.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science,
Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern
Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1872.

INDEX TO VOL II. PART II.

<i>Page</i>	<i>Page</i>
Abhinava-náráyanendra, .. 133	Bhavánanda Siddhántavá- gis'a, 185
Ácháramayúkha, 141	Bhávártha-dípiká, .. 99
Acheh'háváka Prayoga, 114	Bhuvanadípaka Tíká, 169
Adhyátma-vidyopades'a-vi- dhi, 97	Bhuvanes'varí Sahasranáma stotra, 154
Advaitámṛita, 112	Bodháyana-charaka-sautrá- maṇi, 180
Advaitamakaranda, 105	Brahma-Sañhitá Saṭiká, .. 106
Advaita-brahma-siddhi, 167	Brahma-siddhánta, 176
Agniprayoga, 181	Brahma-siddhánta-paddahti, 176
Agnishṭomapaddhati, 171	Chhandoga-mantrapáṭha, .. 115
Ajñána-bodhini, 97	Chakrachudámāṇi, 108
Ánandalahari-tattvadípiká, 158	Chandráloka, 177
Anumāna-māṇi-didhiti-vyá- khyá, 185	Daivajña-chintámāṇi, 192
Anupanaráyana Tarkasíro- maṇi, 103	Dakshinakáliká sahasranáma- stotra, 102
Apyáya Dikshita, 134	Dánamayúkha, 168
As'auchakáṇḍa, 114	Darsapaurnameśa, 160
Ásvaláyana-bráhmaṇa-pañ- chiká, 175	Devabhadra Páṭhaka, 162
Ásvaláyana-grihya-káriká, 175	Devayájñika, 185
Átmabodha, 97	Dharmasindhusára, 178
Átmáshtaka-bháshya Tíká, 133	Dháturahasya, 150
Baudháyanaágyádhána, 164	Dhirarañjiká, 158
Bhágavataprakás'a, 99	Divákara, 126
Bharadvája Mahádeva, 126	Divákara Bhaṭṭa, 115, 147
Bhartrihari Yogíndra, 116	Gada Síñha, 155
Bhásarvajña, 139	Gágá Bhaṭṭa, 115
Bhásvati, 189	Gaṇapati, 128
Bhaṭṭotpala, 165	Gaṅgádharma, 113

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgáhari,	158	Mahidhara,	154
Gopála,	187	Mallárimáhátmya,	170
Gapála Yogí,	135	Momahana,	183
Gopínátha S'armá,	157	Momahanabilása,	183
Govindaráma S'armá,	158	Maṇḍala-bráhmaṇa Upani- shad,	100
Guptasádhana Tantra,	151	Mantra-pradípa,	156
Haribhášhkhara,	126	Mṛitavatsá chikitsá,	153
Harináma Upanishad,	102	Mukanda Dása,	99
Haṭhadípiká,	173	Muṇḍaka-bhášhya-típpana,	138
Haṭhapradípiká,	173	Muṇḍamálá Tantra,	152
Jagachchandriká,	165	Náges'a Bhaṭṭa,	164, 132
Jagadánanda,	109	Nánártha-dhrammañjarí,	155
Jagannátha Sarasvatí,	112	Naráyaṇa-probodhótsava,	139
Jayadeva,	177	Nigamalatá,	111
Játimálá,	151	Nílakanṭha Bhaṭṭa,	141, 168, 183
Jválánátha Mis'ra,	136	Nyáya-sára,	139
Kálisantarāṇa Upanishad,	102	Padagáḍha,	191
Káñkálírasahema,	181	Paddhati-saṅgraha,	116
Kaṅsári Misra,	192	Padyatrayívýákhyána,	132
Kásínátha Upádhyáya,	178	Pallavadípiká,	107
Kásínátha Bhaṭṭáchárya,	156	Parábhidhána,	155
Kaṭhavallí-bhášhya-vivara- na,	135	Paramámrita,	106
Kátyáyana,	162, 185	Paramárthasára,	111
Kátyáyana-prayogasára,	162	Párthasárathi Mis'ra,	134
Kátyáyana Súra Paddhati,	185	Pas'upati,	153
Kṛityakaumudí,	109	Prakírṇamantra Upanishad,	101
Kṛitya-prakás'a,	136	Prasna vaishṇava,	189
Kubjiká Tantra,	108	Pravásakṛitya,	113
Kuṇḍárka-maríchimálá,	120	Prayogaratñiya-charaka-sau- trámaṇi,	180
Laghusabdendu-s'ekhara,	132	Premámrita,	149
Lakshmaṇa Desíkendra,	145	Priyá-dása,	99
Lakshmídhara Kaví,	105	Purushottama Sarasvatí,	98
Lakshminivásábhidhána,	136	Rádhámohana Gos'vámí Bhaṭṭáchárya,	104
Mádhavánala-kathá,	137	Rádhámohanadása Gos'vámí,	110
Madhusúdana Sarasvatí,	167		
Mahádevendra Sarasvatí,	106		

	<i>Page</i>
Raghunátha Śiromaṇi,	185
Raghunátha Yajñika,	114
Raghuvíra,	120
Rákshasa-kávyā,	186
Rámakánta,	150
Rámakṛishṇa Bhaṭṭa,	116
Rasahema,	181
Ratnadipaka,	127
Rathayátrā Prayoga,	110
Rúpa,	106
S'abdamála,	157
Sadánanda,	132
Samañjasá-vṛitti,	103
Samayáchára Tantra,	161
Samayáchárika Súra,	144
Sañkara Áchárya,	97, 131
S'añkara,	190
Sañkshipta-vedánta-s'ástra- prakṛiyá,	97
Sannyása-paddhati,	100
Sannyása-vidhi,	100
S'aptapákayajñas'esha,	122
Sáradátílaka,	145
S'áríraka-nyávarakshamáṇi,	134
S'áríraka-sútrártha-sañgraha,	110
Satánanda,	190
Satyopákhyaṇa,	129
S'esha Nága,	111
Siddhánta kaumudi,	116
S'ivaráma,	136
Skandapurániya Pátála-khaṇ- ḍa,	117
S'rdádha-chandriká-prakás'a,	147
S'ráddhasúra-paddhati,	174
S'ṛikṛishṇa Vidyávágisa Bhaṭ- táchárya,	107
Sukṛitya prakás'a,	136

	<i>Page</i>
Sulvasúra-vivarāṇa,	159
Súryádipañcháyatana-pratis- hṭhá Paddhati,	125
Svátmáráma,	173
S'yámápújá Paddhátí,	138
Tantra-ratna,	133
Tattvasañgraha,	104
Trípurasúndarí-mantra-ná- masáhasra,	154
Ṭupa Ṭíká,	133
Upañgalalitá-pujana,	121
Upagrantha Súra,	182
Utsarga Mayúkha,	182
Vaiyákarāṇa-siddhánta rat- náka,	116
Vaiyákarāṇa-siddhántamañ- júshá,	163
Vājapeya-paddhati,	159
Várānasídarpaṇaprakás'íká,	172
Vararuchi Kavindra,	186
Vatás'vatha-viváha,	157
Vatsarája,	172
Vedánta-vijñána-nauká,	131
Vedastuti Ṭíká,	108
Vikhyáda Purāṇa,	148
Vindusandípana,	98
Viś'vakarmiya Silpa,	142
Viś'veś'vara,	115
Viváhapaddhati,	153
Virájá-paddhati,	100
Vratodyápana-vidhi,	140
Vṛitta-ratnáka-setu,	126
Vyavasthá-sára-sañgraha,	155
Yajña práyas'chitta-vivarāṇa,	187
Yájñika Deva,	171
Yasodhara,	192

End. पूर्वाचार्योद्दिष्टलेशोऽयमुक्तो बुद्धिस्तत्र स्वस्य न प्रौढिवादः ।
विद्वांसो येऽनुयाहार्यं समर्थाः तेभ्यो भक्त्या मे प्रणामोऽयमस्तु ॥ २१५ ॥
इति श्रीमन्नारायणाश्रमशिष्यसाधवाश्रमविरचितं स्वानुभवादशाख्यं प्रकरणं
समाप्तं ॥

इदानीं ग्रन्थकर्तृलाभिमानपरिहारपूर्वकं सम्प्रदायकर्त्ताचार्यनमस्काररूपं मङ्ग-
लमाचरति पूर्वाचार्येति । स्पष्टार्थः ।

Colophon. इति (परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । आत्मतत्त्वानुभवकथनं ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 12 on a page.
Extent, 375 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Ajnána-bodhiní, alias *Adhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Saṅkship-
ta-vedánta-s'ástra-prakriyá*. A commentary on the *A'tmabodha*, a
metrical summary of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Áchárya.
Hall's *Contributions*, 105.

Beginning. चित्तमदानन्दरूपाय सर्वधोवृत्तिसाक्षिण ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्त्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

अथाध्यात्मविदोपदेशविधिं व्याख्यास्यामः । मुमुक्षवे, अज्ञधानाय ।

End. क्रियाद्वैतं न कर्त्तव्यं भावाद्वैतं सदा कुरु ।

अद्वैतं त्रिषु लोकेषु नाद्वैतं गुणसा सच्च ॥

Colophon. इति सङ्क्षिप्तवेदान्तशास्त्रप्रक्रिया । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छ-
ङ्करकृतौ वद्विर्मुखान्तःप्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । वेदान्ततात्पर्यस्वरूपात्मबोधार्थविवरणं ।

No. 679. विन्दुसन्दीपनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 13—15 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vindusandipana. A commentary on the *Siddhánta-vindu* of Madhusúdana Sarasvatí. By Purusottama Sarasvatí, pupil of Madhusúdana Sarasvatí and S'ridhara Sarasvatí. The *Siddhánta-vindu*, otherwise called *Siddhánta-tattva-vindu*, is itself a commentary on the *Das'as'loki*, a metrical abstract of the Vedánta in ten stanzas, by S'ańkara Áchárya. Hall's *Contributions*, 108.

Beginning. यद्बोधादिदं भाति शुक्तिकारजतं यथा ।

यद्बोधादस्मायाति न चोदेति तदस्मिहं ॥

श्रीरामं मुञ्जरानम्य वक्ति श्रीपुरुषोत्तमः ।

सिद्धान्तविन्दौ तत्त्वार्थसाधकं किमपि स्फुटम् ॥

End.

मद्ग्राह्यानिरस्तदोपमचिरादुलङ्कृतमानं बुधै-

र्यत्सिद्धान्तदुरन्तसिन्धुमकरोदाहृत्य विन्दूपमं ।

सम्यगलब्धसुदर्शनाय विलसद्वाणीप्रणोतत्रिये

निर्वाजं मधुसूदनाय गुरवे तस्मै परस्मै नमः ॥

अलमन्याम्बुधिर्भान्तिर्गच्छतां विबुधैरिह ।

विन्दुसन्दीपनाभ्यासे युक्तिमौक्तिकपङ्क्तयः ॥

Colophon.

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीशोधरसरस्वतीपूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीपुरुषोत्तमसरस्वतीविरचितो विन्दुसन्दीपनाख्यो ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः ।

श्रीमधुसूदनसरस्वतीहृतसिद्धान्तविन्दुव्याख्यानं ।

No. 680. भावार्थदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 84. Lines, 12—13 on a page, Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date S. 1909. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Bhāvārtha-dīpikā. A commentary on the *Bhagavad-gītā.* By Mukunda Dāsa.

Beginning. श्रीमुकुन्दं नमस्कृत्य तदासेन विनिर्मिता ।

गोतायाः ब्राह्मसारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥

वितनुतां सतां मोदं साधकानां विमुक्तिदा ।

यस्य देवस्य दामोऽहं स एव शरणं मम ॥

युद्धार्थं कुरुक्षेत्रं गतानां कौरवपाण्डवानां हृत्तं व्यासप्रसादेन लब्धदिव्यदृष्टिं
स्वस्मृतं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः शृष्टवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति,
धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदोनार्त्तपरित्राणपरायणः ।

यः प्रसिद्धः स एवास्तु मम त्राणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां भगवद्गीताया भावार्थदीपिकायामष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 296 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Poetry. Incorrect.

Bhágavataprákás'a. An exposition of the doctrine of faith as an element of devotion, as elaborated in the *Bhágavata Purāna.* By Priyádāsa.

Beginning. वन्दे सुहृन्दारकहृन्दवन्द्यं हृन्दाटवीकुञ्जविराजमानं ।

वेदैश्च सर्वैरनुगीयमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥

हृद्दं स्त्रीयानां विकसति समन्ताद्यद्दुदयान्निशा-

तुल्या माया कुहकवदना याति भ्रमनं ।

कुमार्गस्थालोको भवति तममुं व्यासतनयं

नमामो भास्वन्तं सकलहितरूपं गुरुवरं ॥

नत्वा मुञ्जर्भागवताङ्घ्रिरणूपुंसः समस्तार्थसुमिद्धिहेतून् ।

कुतर्कमायावरणं निवार्य्यं करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

- अथ खलु भक्तिरेवैनं नयति भक्तिरेवैनं दर्शयति भक्तिवशः पुरुषो भक्तिरेव
 भूयसीत्यादिश्रुतिवाक्येभ्यो भक्त्या मामभिजानातीत्यादि ।
 अथं सदा भागवतप्रकाशः प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिमार्गं ।
 धुनेतु धान्यां (?) हृदयान्धकारं तनेतु साधुषु सुखं सदैव ॥
 इति श्रीमद्भागवतरसरसिकहृदयहृदयज्ञानन्दकन्दश्री+सदपदारविन्दामन्दमकर-
 न्दमधुव्रतानुव्रतप्रियादासकृतः श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।
 श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरणं ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page.
 Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose.
 Correct.

Māṇḍala-bráhmaṇa Upanishad. An Upanishad on the adoration of
 the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on
 it, and the fruit thereof.

Beginning. ॐ यदेतन् मण्डलं तपति तन् महत् उक्तं ता ऋचः स ऋचां लोकोऽथ यदेत-
 द्दिर्दीप्यते तन् महाव्रतं तानि समानानि स साम्नां लोकोऽथ य एष एतस्मिन्
 मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्तानि यजूंषि यजुषां लोकः ।

End. स एष एव सृत्युर्य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषो यथायं दक्षिणेक्षपुरुषः (?) स एष
 एवंविदात्मा भवति स यदैवं विदत् स्वाङ्गाकात् प्रैत्यथैतमेवात्मानमभिसम्भवति
 सोऽमृतो भवति सृत्युर्ह्यस्यात्मा (?) भवति ॥

Colophon. इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमण्डलमुपलक्ष्योक्त्याध्यात्मविद्याकथनं, तद्व्यानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्ध्यासपद्धतिः, सन्ध्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines 11—17 on a page.
 Extent, 121 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Sannyása-vidhi, alias *Sannyása-paddhati*, alias *Virajá-paddhati*.

A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyási. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य प्राङ्मुख उपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामतिथिप्रवणञ्च (?) कृत्वा मत्सन्नग्रासाङ्गभूतनान्दीमुखत्राङ्गमहं करिष्ये इति सकृत्प्रा वेतालाश्वेत्यादिभिरक्षतैर्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे स्थातव्यं । न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शौनकेप्रोक्तः सन्नग्रासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सन्नग्रासपरिप्रक्षाल्यविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page. Extent, 33 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, New. Verse. Correct.

Prakírṇamantra Upanishad. Minor mystic mantras for the adoration of the Supreme Soul, and the advantages of worshipping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां खलु भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।

तेनात्मानमन्तर्जाय न किञ्चित् पापमिच्छति ॥

आत्मसत्यात्मसाक्षी यः सतां वन्द्यः प्रतापवान् ।

स पापानि न कुरुते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥

जायत्येको द्वियत्येको अश्नात्येकः शुभाशुभं ।

सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सम्यग्भूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं मित्रं वरुणमग्निमाङ्करथो दिव्यः ससुपर्णे गरुडान् ।

एकं सद्दिप्रा ब्रह्मधा वदन्ति अग्नीयसं मातरिश्चानमाङ्गः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No. 685. दक्षिणकालिकामहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 367 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Rāmachandra Chakravartī. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dakshinakālikā-sahasranāma-stotra. A hymn in praise of a form of Durgā named Dakṣiṇa-kālikā, in which a thousand epithets are strung in verse. The work professes to be a part of the Kālikūlasarvasva, a Tāntric compilation. Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise. The epithets are usually accepted as so many names of the divinity.

Beginning. कथितोऽथं महामन्त्रः सर्वमन्त्रोत्तमोत्तमः ।

यमासाद्य मया प्राप्तमैश्वर्यपदमुत्तमम् ॥

संयुक्तः परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् ।

कृतमत्यर्थनं देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया ॥

End.

श्रीमत्सद्गुरुभक्तिपूर्वकमहाकालीपराश्रायिनी

मुक्तिर्भुक्तिरयस्तुतिपरा भक्तिः करस्यायिनी ॥

Colophon.

इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरशुरामसंवादे श्रीदक्षिणकालिकामहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः ।

दक्षिणकात्याः सहस्रनामकथनं । पूर्वं यदुक्तं, तन्महाकालसंवादयुक्तम् । इदं परशुरामसंवादवत् ।

No. 686. हरिनामोपनिषत्, वा कलिमन्तरणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—11 on a page. Extent, 27 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīś'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Harināma Upanishad, alias *Kalisantarana Upanishad*. An apocryphal Upanishad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Hari*, a name of Vishṇu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age. It professes to have been first imparted by Brahmā

to Nārada ; but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning. द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रतिजगाम कथं नु भवयोगं पर्यटन् कलिं सन्तरेय-
मिति । स होवाच । साधु ष्टयोऽस्मि सर्वश्रुतिरहस्यं गोप्यं तत् ष्टुणु येन कलिं
संसारं तरिष्यसि, भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नाम्नेति । नारदः पुनः पप्रच्छ
किं नामेति । स होवाच । हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । हरे कृष्ण
हरे कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

इति षोडशकं नाम्नां कलिकलुषनाशनं ।

नातः परतरौपायः सर्ववेदेषु दृश्यते ॥

End. स्वधर्मपरित्यागपापात् सद्यः शुचितामाम्नुयात् सद्यो मुच्यते सद्यो मुच्यते ।

Colophon. इत्यर्थवर्षोपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मनारदकथोपकथनप्रसङ्गेन हरिनाममाहात्म्यं सूचितं ।

No. 687. समञ्जसा वृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 109. Lines, 20—21 on a page. Extent, 3052 s'lokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Samanjasávritti. Annotations on the original aphorisms of the Vedánta. By Anupanáráyana Tarkas'íromani.

Beginning. ब्रह्मजिज्ञासा । सूत्रार्थसूत्रकृद्वाप्यकृद्भ्रूतिसमञ्जसां ।

वृत्तिं श्रीमान् वक्तव्यनूपनारायणशिरामणिः ॥

समचयाविरोधसाधनफलान्यध्यायार्थाः । तात्पर्यनिर्णायकन्यायसूत्रकलाद् ब्रह्म-
विचारात्मकशास्त्रस्य स्वार्थनिर्णयापेक्षत्वात् श्रुतीनां समन्वयादिविचारापोद्घात-
कत्वादस्य सूत्रस्य चात्र सङ्गतिः ।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतं ।

कर्तव्यं क्रियमाणं वा सर्व्वं कृष्णार्पितं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिधानमहर्षिवेदव्यासप्रोक्तजयाख्यब्रह्मसूत्रे श्रीमदनूपना-
रायणतर्कशिरामणिभट्टाचार्यविरचितायां समञ्जसायां वृत्तौ चतुर्थध्याय
चतुर्थपादः । समाप्तस्यार्थं ग्रन्थः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्येयं ।

No. 688. तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper .Folia, 54. Lines, 17—22 on a page.
Extent, 1930 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Vasur Bájára, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tattvasaṅgraha. A Vaishṇavite exposition of the Vedánta doctrine.
By Rádhamohana Gos'vámí Bhaṭṭáchárya, of the family of Advaita, the
colleague of Chaitanya. The work is divided into two parts, the first com-
prising 8 chapters, and the second 6. Contents : First Part, I. Introduc-
tion. II. Tattva defined. III. Creation. IV. The influence of Prakrití on
creation. V. VI. VII. The nondual theory and its varieties. VIII.
Creation according to the Tridaṇḍis. Second Part, I. Introduction. II
Pratishṭhá. III. Meaning of the word Bhagavat. IV. The sátvata theory.
V. The suddhatattva theory. VI. Reconciliations of the different theories.

Beginning. श्रीमद्द्वैतवंशेन राधामोहनशर्म्माण ।

प्रणम्य राधिकाकान्तं क्रियते तत्त्वसङ्ग्रहः ॥

अथ तत्त्वनिर्णयः ।

तच्च परापरभेदेन द्विविधं । तत्रायमाह, प्रथमे—

“वदन्ति तत् तत्त्वविदस्तत्त्वं यज्ज्ञानमद्वयं ।

ब्रह्मति परमात्मेति भगवानिति शब्दप्रते” ॥

अद्वयं सजातीयनिष्ठाभावप्रतियोगिज्ञानं स्वप्रकाशरूपं तत्त्वं परमार्थसद्वस्तु ॥

End.

अत्राप्युद्देशं श्रीकृष्णप्रेमसेवादिकं फलं न तु सम्भोगादि । तत्फलस्य न्यूनत्वात्
सम्भोगाकाङ्क्षायासैकान्तिकभक्तित्वानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनोयम् ।

Colophon.

इति कलिदुर्गपावनावतारश्रीमद्द्वैतवंशश्रीराधामोहनगोखामिभट्टाचार्यकृत-
तत्त्वसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः ।

पुस्तकमिदं पूर्वाक्षरभागद्वयेन विभक्तं परिसमाप्तिं गतञ्च । तत्र पूर्वभागे ।

१, विभागरम्भः । २, तत्त्वनिर्णयः । ३, दृष्टिप्रक्रिया । ४, प्रकृतिः ।

५, अद्वैतवादिसतम् । ६, विशिष्टाद्वैतवादिसतम् । ७, त्रिदण्डिनां द्वैताद्वैत-

वादिनां सतम् । ८, तन्मते दृष्टिक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागरम्भः ।

२, प्रतिष्ठा । ३, भगवत्शब्दार्थः । ४, सत्वतसतं । ५, शुद्धसत्त्वं । ६, सतस-

मन्वयश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 16—18 on a page. Extent, 518 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Advaitamakaranda. A Vedánta treatise on the nondual theory, in verse. By Lakshmídhara Kaví. Attached to it is a commentary on the text by Svayamprakás'a Yatí, the disciple of Kaivalyáúanda Yogindra.—Hall's *Contributions*, 102.

Beginning. (मू०) कटाक्षकिरणावान्ननमनोहाव्यये नमः ।

अनन्तानन्दकृष्णाय जगन्मङ्गलमूर्त्तये ॥ १ ॥

अहमस्मि सदा भामि कदाचिन्नाहमप्रियः ।

ब्रह्मैवाहमतः सिद्धः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥

(टी०) नित्यं निरन्तरानन्दचिह्नं ब्रह्मनिर्णयः ।

श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामहमस्मद्द्वयं परं ॥ १ ॥

अम्बाष्टचोतवामार्द्धं वन्दे चन्द्रकलाधरं ।

लावण्यमधुरासारं कारुण्यरसवारिधिं ॥ २ ॥

End. (मू०) सञ्जीवकवेः सूक्तिशरदभोजसम्भृतः ।

अद्वैतमकरन्देयं विद्वद्भङ्गेर्निपोयतां ।

इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचिताद्वैतमकरन्दः समाप्तिसगमत् ।

(टी०) ब्रह्मानन्दरसास्वादमिच्छन्निव्विबुधोत्तमैः ।

रसाभिव्यञ्जिका क्षेपा परिशील्या सदाद्रात् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमलभङ्गायमानसख्य-
म्यकाशाख्ययतिविरचिताद्वैतमकरन्दव्याख्या रसाभिव्यञ्जिका नाम समाप्ति-
सगमत् ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

No. 690. परमाहृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, —13 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Paramámṛta. A Vedántic disquisition on the supreme soul, and the mode of adoring him. By Mahádevendra Sarasvatí, a disciple of Prajñánendra.

Beginning. प्रज्ञानमेकं ब्रह्मैव वासुदेवोऽच्युतः शिवः ।

इत्यादिनामधेयैर्यत् तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथ परागृह्यविषयप्रवणानां शास्त्रेण पूर्वोच्यैश्च शिक्षितं कथमिति चेत
उच्यते, शृणु यस्त्वात्मबुद्धिः कुणपे विधातुके सुधीः कलत्रादिषु भोग्यसत्यधीः ।

यस्यैर्यबुद्धिः सलिलेषु कर्षिचिज्जनेष्वभिज्ञेषु स एव गोखरः ।

End.

काश्यां परमाहृताख्यं प्रकरणमिदं सुदु सङ्गच्छ कृत्स्नं

श्रीमुखसंवल्लरेऽस्मिन् सुरगुर्वर्धमाघकल्पे दशम्यां ।

धत्वा नत्वा गुरुणां विकशितप्रभुदार्पितं तच्छिवाया-

नेन प्रीणातु देवो मम धीविलसत्पूर्णप्रत्यक्सरूपः ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमत्प्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्य्यपूज्यपादशिष्यसहा-
देवेन्द्रसरस्वतीसङ्गृहीतं परमाहृताख्यप्रकरणं सम्पूर्णं ।

विषयः ।

अध्यात्मविद्यावभासः ।

No. 691. ब्रह्मसंहिता, सटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 18 on a page. Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kágjitolá, Dháká, Bábu Krishnagovinda Ghosha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Brahma Sañhitá. An epitome of a large work of this name on the divinity of Kṛishṇa, with a metrical commentary. By Rupá, brother of Vallabha and Sanátana, immediate followers of Chaitanya.

Beginning. ईश्वरः परमः कृष्णः सच्चिदानन्दविग्रहः ।

अनादिराशिर्गोविन्दः सर्वकारणकारणं ॥

सहस्रपत्रं कमलं गोकुलाख्यं सहस्रपदं ।

तत्कर्णिकारं तद्दुधाम तदनन्तंशसम्भवम् ॥

(टी०) श्रीकृष्णरूपमहिमा मम चिन्ने महीयतां ।

यस्य प्रसादाद् व्याकर्तुमिच्छामि ब्रह्मसंज्ञितां ॥

दुर्योजनापि युक्तार्था सुचिराद्विषणाङ्कतिः ।

विचारे तु मयात्र स्याद्विषोणां स ऋषिर्गतिः ॥

यद्यप्यध्यायशतयुक् संज्ञिता सा तथाप्यसौ ।

अध्यायः सूत्ररूपत्वात् तस्याः सर्वाङ्गतां गतः ॥

End. अध्यायशतसम्पन्ना भगवद्ब्रह्मसंज्ञिता ।

कृष्णापनिषदां सारैः सञ्चिता ब्रह्मणोदिता ॥

इति श्रीब्रह्मसंज्ञितायां भगवत्सिद्धान्तसङ्ग्रहे मूलसूत्राख्यः पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) सनातनसमो यस्य व्यायान् श्रीमान् सनातनः ।

श्रीवल्लभानुजः सोऽसौ श्रीरूपो जीवसद्गतिः ॥

Colophon. परिसमाप्तिस्त्रचक्रं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । श्रीवासुदेवस्य ब्रह्मताप्रकाशिनी वृहद्ब्रह्मसंज्ञिता विद्यते । तत्प्रतिपादमात्र-
द्योतिकासौ सङ्क्षिप्ता ब्रह्मसंज्ञिता इध्वं श्लोकात्मिका च ।

No. 692. पञ्चवदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines 6—7 on a page. Extent, 196 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Vrindāvanchandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pallavadīpikā. A short treatise on incantations for killing, subjugating, and bewitching rivals, &c. By Śrīkrishṇa Vidyāvāgīś'a Bhaṭṭāchārya.

Beginning. कृष्णां देवीं नमस्कृत्य तथा त्रिपुरसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट्कर्मदेवताम् ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृता पञ्चवदीपिका ॥

क्रोधाज् ज्वलन्तीं ज्वलनं वहन्तीं सृष्टिं दहन्तीं दितिजं प्रसन्तीं ।

भीमं नदन्तीं प्रणमामि कृष्णां रोह्यमानां क्षुधयोप्रकेशीम् ॥

End. निवेद्य पिष्टपानादि तत्फलानि तथा तथा ।

Colophon. परिसमाप्तिस्त्रचक्रं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । सारणमोहनादिविधिकथनं ।

No. 693. वेदस्तुतिटोका ।

Substance, country yellow paper. Folia 31. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2093 s'lokas. Character. Nágara. Date S. 1920. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vedastuti Tiká. Annotations on the Tenth Book of the Bhágavata Purána, in accordance with the exposition of S'ridhara Sámi. By Chakra Chuḍámaṇi.

Beginning. सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायक्तिष्टकर्मणे ।

नमो वेदान्तवेदाय गुरवे षु ष्टाक्षिणे ॥

अथ श्रीवेदस्तुतियाख्या अधरूप्यपादेर्था कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब-
संबद्धता व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्वीयानां सुखबोधाय मयाव लिख्यते ।

End. वृन्दारणे निकुञ्जस्थः कविचूडामणिर्द्विजः ।

श्रुतिस्तुतिश्रुतियाख्यामकरोत् सर्वसम्पत्तां ॥

Colophon. इति श्रीवेदस्तुतिटोका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषयः । श्रीमद्भागवतदशमस्कन्धान्तर्गतश्रुत्यध्यायख्यानाम् ।

No. 694. कुब्जिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 4 on a page. Extent, 453 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagráma, Dháká, Bábu Kásinátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Incorrect, and defective.

Kubjiká Tantra. This is an original Tantra; but the MS. was in so disordered a state, that the Paṇḍit who examined it, could not make much of it. According to his report, the MS. comprises fourteen paṭalas, of which the first treats of the faults of women; 2nd the worship of Raktamátriká; 3rd the purification of the centres of the body; 4th worship of Shashṭhí, the protectress of new born infants; 5th worship of Dánkura-kumára; 6th worship of Jayakumára; 7th infructuousness in man; 8th directions for bathing; the rest unintelligible.

Beginning. अथदं सम्प्रवक्ष्यामि कुञ्जिकातन्त्रमुत्तमं ।

रक्तमाची च षष्ठी च डाङ्गुरा जयकुमारकः ॥

चतुर्विधः बाधकः स्थान् मुनिभिः परिकीर्तितः ।

तेषां स्वभावं वक्ष्यामि यथाशास्त्रं निशामय ॥

एतेषां सकलं कार्यं जनैः सन्नतिकाङ्क्षिभिः ।

निःशरणं स्थापनञ्च बलिदानं विशेषतः ॥

कर्त्तव्यं गुरुवाक्येन ज्ञात्वा शास्त्रस्य लक्षणं ।

चतुर्विधो बाधकः स्याज् जायते चतुकालतः ॥

End. सिद्धं गुरु श्रीरामेर आज्ञा ।

Colophon. इति कुञ्जिकातन्त्रे देवीश्ररसंवादे चतुर्दशः पटलः समाप्तः ।

विषयः । अत्रेयं विष्टुङ्गला दृश्यते । यद् वङ्गलाभाषया ग्रन्थशेषवाक्यकथनं । परम्पु

अस्य विषयाः शुभा इति लिखितोऽर्घ्यः । विषयास्तु यथा—

१, प्रथमपटले स्त्रीदोषलक्षणं । २, द्वितीये रक्तमाटकापूजा । ३, नाडीशुद्धिः ।

४, षष्ठीदेवीपूजा । ५, डाङ्गुरकुमारपूजा । ६, जयकुमारपूजा । ७, पुं-

वन्द्यात्वप्रश्नमनं । ८, स्थानविधिः । एतत्प्रश्नतयः ।

No 695. कृत्यकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 131. Lines, 6 on a page.

Extent, 2848 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma Dháká, Kásínátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Krityakaumudí. A compilation on Smṛiti rites. By Jagadánanda. The account furnished of the MS. by the Paṇḍit who examined it, is imperfect.

Beginning. नत्वा दिनपतिं पुंषां चतुर्गैर्गफलप्रदं ।

धीरः श्रीजगदानन्दो निर्म्ममे कृत्यकौमुदीं ॥

इह खलु सकलेषु कर्मसु कालशुद्धिरावश्यकी । सा च मुनिभिरशुद्ध(P)-

भिन्नतथैव निरुक्तति प्रथमं कालशुद्धरं व निरुच्यते ।

तत्र शुद्धिदोषिकायां । गुर्वादित्ये गुरौ सिंहे नष्टे शुद्धे मलिल्लुचे ।

याम्यायने हरौ सुप्ते सर्वकर्माणि वर्जयेत् ॥

End. जातः कनकरेखायां कृष्णपादाक्षपटपदः ।
 नमः सर्वेषु धीरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धीरः श्रीजगदानन्दो निर्मम हृत्यकौमुदी । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
 विषयः । विवाहादिकर्मणां दिवसशुद्धादिकथनं ।

No. 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 84 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Vrindāvanachandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishṇu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Āshāḍha, June-July.

Beginning. पूर्वदिने अधिवासं कृत्वा अपरदिने कृतप्रतःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
 पूर्वमुख आचम्य स्वस्तिवाचनपूर्वं सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. इति सुला प्रणम्य दक्षिणाच्छिद्रावधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।
 विषयः । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शरीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent 2058 s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit, Sūtrapura, Dhākā, Bhagavānachandra Chakravartī. Appearance, new, Prose. Correct.

S'ārīraka-sutrārtha-saṅgraha. A commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. By Rādhāramaṇadāsa Gos'vāmī, son of Govardhana-lāla Gos'vāmī.—This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. श्रीराधारमणं नला राधारमणदासकः ।

ब्रह्मसूत्रप्रवेशाय कुर्वे सूत्रार्थसङ्ग्रहं ॥

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । कर्मज्ञानानन्तरं कर्मणामल्पास्थिरफलत्वाद् ब्रह्मभ्यान
 कर्तव्यं ।

- End. अनादृत्तिः शब्दादनादृत्तिः शब्दात् ॥ २२ ॥ इति चतुर्थ्याध्यायस्य चतुर्थः
पादः समाप्तः ॥
(टी०) भाष्यालोचनसालस्यै वैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।
सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाथः पाठनीयो मुकुर्मुकुः ॥ ४ ॥
- Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्द्धनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिकृते शारीरक-
सूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थ्याध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥
- विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit
Vasur Bájára, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí. Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramárthasára. Eighty-five verses in the *Áryá* metre on the
elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sáñkhya Káriká*
of Ís'vara kṛishṇa. By Sesha Nága.

Beginning. अत्यन्तादण्डमभूदण्डाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयो प्रवृत्तिः संश्रियत इयं पुनः पुनः(?) ॥

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्माणि ।

तदधिष्ठाता देही सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।

आर्यापञ्चाशीत्या बबन्ध परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणं ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit.
Vanagrâma, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalatá. A Tántric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kuláchára
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

Beginning. (द्वितीयपटलपर्यन्तं नास्ति । चतुर्थपटलात्)

श्रीपार्वत्युवाच । इतोऽधिकं महादेव सङ्क्षेपाकृणु यत्नतः ।

जातिविचारणं वाच सधवां विधवां विना ॥

वृद्धां वा दौवनेन्द्राणां कुम्भितां नास्ति वत्सल(?) ।

शक्तेर्दर्शनमात्रेण शाक्तानानु सहेत्ववम् ॥ इत्यतो विद्यते ॥

End.

कवचं वा तदर्द्धं वा तदर्द्धं वा सहेत्वर ।

जानाति स गुरुः साच्चान् मत्समस्तसमोऽपि वा ॥

इति निगमसलतायां पार्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः ।

अत्र सर्वत्र नायिकासोधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते ।

No. 700. अद्वैतामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 s'lokas. Character, Nágara. Dated S. 1807. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Advaitámrita. The preeminence of the Vidánta as a means of salvation. By Jagannátha Sarasvatí, disciple of Harihara Sarasvatí. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivekás'rama Yáti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavrittí, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavala or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Átma defined, its character. The power of the Godávári, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaka. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhándogya Upanishad. Dr. Hall states (Contributions, p. 14) that the work "purports to have been written for the use of one Vivekásrama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरीमः परमहंसानां ।

स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीशब्दसंवेद्यः ॥ १ ॥

कर्मादिकण्डालङ्कारं सारं वेदान्तवारिधेः ।

रचयत्यमलं ग्रन्थमद्वैतामृतसञ्ज्ञकं ॥ २ ॥

आसीत् यतिवरः कश्चिद्दु विवेकाश्रमसञ्ज्ञकः ।

यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।

तेनायं रचितो ग्रन्थो अद्वैतामृतसञ्ज्ञकः ॥

एतस्य कवलान् पञ्चाशन्तोद्गादवतां गताः ।

अमृतलं प्रथान्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रथशिष्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचिताद्वैतामृते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 s/lokas. Character, Nágara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pravásakṛitya. The duties of a Ságnika Bráhmaṇa, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gaṅgádhara, son of Rámachandra.

Beginning. स्वप्रकाशविमर्शाख्यबीजाङ्कुरलतां पराम् ।

शृङ्गाटपीठनिलयां ब्रह्मानन्दमयीं नुमः ॥

धनार्जने तथापौ प्रवासे समुपस्थिते ।

अग्नेर्भारं प्रतिष्ठाप्य पलाशमल्लिच्छु घर्म्मवित् ॥

प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र कृत्यमिहोच्यते ।—इत्यादि ।

End. यद्वा सौष्ठवं किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।

यद्वा सौष्ठवं किञ्चित् तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ४८ ॥

संवत् शौडशके त्रिषष्टिसमये वासन्तिके माघवे

पूर्णाब्दे रविवासरे वृषगते मार्गण्डके मण्डले ।

- श्रीमद्गुरुचरणद्वयले द्विजयुते श्रीसुतस्मृतीर्थे शुभे
 श्रीमत्पाठकरामचन्द्रतनयो गङ्गाधरोऽलीलिखत् ॥ ४९ ॥
- Colophon. इति श्रीमन्महायाज्ञिकदीक्षितहरिशङ्करानुगतश्रीमन्महायाज्ञिकपाठकरामचन्द्र-
 खनुगङ्गाधरविरचितं प्रवासद्वयं समाप्तम् ।
- विषयः । धनार्जनार्थं आप्तौ च प्रवासे समुपस्थिते, तत्र सायिककर्त्तव्यकृत्यकथनं ।

No. 702 अच्चावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Achchhāvāka Prayoga. Directions for the performance of the Achchhāvāka rite, which constitutes a part of the Dvādas'āha sacrifice. By the Yājñika Raghunātha, son of Rudra Bhaṭṭa.

Beginning. अथवा द्वादशाहस्याच्चावाकप्रयोग उच्यते । तस्य सर्वमग्निष्टोमवत् । द्वादश
 दोक्षा । द्वादशोपसदः । द्वादश सुत्याः । एवं षट्त्रिंशद्दो वा एष यद् द्वाद-
 शाहः ।—इत्यादि ।

End. अरुणमाम ते वयसरुणमाम ते वयोऽशं० माघाये अग्निमिन्वतेत्यादि समान-
 मुक्त्यम् । येऽप्रेद्रो०स्य राजाऽवौ० सौम० । इति तृतीयः पर्यायः । समाप्तो
 दयनीयातिरात्रः ।

Colophon. इति श्रीमद्याचितोपनामकश्रीरुद्रभट्टात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशाहस्याच्चा-
 वाकप्रयोगो विरचितः ।

विषयः । द्वादशाहोद्यप्रतःसवनमाध्यान्दिनसवनादिकर्मानुष्ठानविधिः ।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'sauchakāṇḍa. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smṛiti,

called the *Dinakaradyota*. It was commenced by Divákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishna and grandson of Náráyana, and completed by his son Vis'ves'vara *alias* Gágá Bhaṭṭa.

Beginning. सारं यच्छ्रुतिशिरसामगोचरं यन्मनोवचसाम् ।

तत् कौश्या वचसां शिचापात्रं सद्यो वन्दे ॥ १ ॥

मीमांसैकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वरः

साहित्यास्यतसागरः सुजनतावल्लीरसालद्रुमः ।

यं विद्वन्मणिश्रेखरो दिनकरः प्रासूत विश्वेश्वरं

तेनाशैचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोधुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. अथापद्य समाध्यचनिबन्धानन्ददायिनी ।

शिवच्छत्रपतेभूयाच्छिवद्युमणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपद्मद्वारविन्दश्रीना-
रायणभट्टसूरिसूदनुरामकृष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरतनयगागामहापरनामकविश्वेश्व-
रभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते अशैचकाण्डे द्रव्यशुद्धिविचारः शुद्धुद्योतः
समाप्तः ।

विषयः । आशैचपदार्थनिरूपणं । वर्णाशैचातिक्रान्ताशैचानुगमनाशैचादिविधिसम्-
ताशैचविषयकयवस्याकथनं ।

No. 704. छन्दोगमन्त्रपाठः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia 12. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s'lokaḥ. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhándoya-mantrapátha. A collection of the Sáma Vedic mantras required to be recited at the Vrashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवितः प्रसुवं यज्ञ प्रसुव यज्ञपतिं भगाय दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः
पुनातु वाचस्यतिर्वाचं नः खदतु ॥ १ ॥—

End. माता रुद्राणां दुहितृवसूवसूनां ससादित्यानामस्यतस्य नाभिः ।

प्रणवोच चिकितुषे जनाय मागामनागामदितिं बधिष्ठ ॥ अमूमुत्सृजत ।

Colophon. इति छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः ।

विषयः । दृषोत्सर्गं पठनीयाः छन्दोगमन्त्राः । अत्र चतुर्दशखण्डाः सन्ति । तत्र तृतीय-
खण्डो न मिलति ।

No. 705. **वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।**

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaiyākaraṇa siddhānta ratnākara. A commentary on the grammar called the Siddhānta Kaumudī. By Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subānta* or declension.

Beginning. विश्वेशं सच्चिदानन्दं लक्ष्मीकान्तमजं विभुम् ।

प्रणम्याथ मुनीन्द्रला पाणिन्यादींस्तथागुरुन् ॥ १ ॥

वेदशास्त्रार्थनिष्पातं तातं तिरुमलाभिषम् ।

शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदीमतिगङ्गराम् ॥ २ ॥

व्याचिख्यासुर्विघास्येहं रामकृष्णो यथागमम् ।

वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरमिमं सुधीः ॥ ३ ॥

End.

(यतः खण्डितं, तच्छेषो लिख्यते,) अमुसे इत्यस्यां दशायां प्रहत्यायाः पदसञ्ज्ञाया लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविकृतन्यायेन प्रहत्तौ चत्यभावादिति मङ्क्षेपः ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीयाख्या सुबन्तारम्भस्यादेशप्रत्यययोरिति सूत्रपर्यन्ता ।

No. 706. **पद्धतिसङ्ग्रहः ।**

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-saṅgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartrihari Yogindra.

Beginning. दिक्कालायनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये ।

स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

बोद्धारो मत्वरप्रस्ताः प्रभविस्त्रयदूषिताः ।

अबोधोपहताद्यान्ये जीर्णं मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अज्ञपदतिरुच्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् संवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वरुषो(?) नास्ति । शस्यादिकमधिकमधिकप्रकारेण ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे अज्ञ-विद्वच्-ब्रह्मार्थ-सृजन-धैर्य-शील-दैव-शृङ्गार-सभोग-सुविरक्त-वसन्ताद्यर्तु-वर्षा-वैराग्य-दृष्ट्या-याज्ञा-दैव्य-कालमहिमा-शीर्वादेश्वरस्तु-ति-संसार-चतुर्थ्युगधर्म विप्रप्रशंसा-कविप्रशंसा-विद्याप्रशंसा-भाग्य-सृजन-दुर्जनान्यापदेश-सत्सङ्गतिविधिप्रभाव-याचक-लाघव-कुपत्र-धनिक-दरिद्र-परोपकार-दत्तवस्तु-देश-काल-स्वर्ग-नरक लोभ-नीतिप्रभृतिविविधपदार्थवर्णनविषयकपद्यसङ्घसङ्ग्रहोऽस्ति ।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1799 Sk. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Skandapurániya Pátála-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nárada Purána, the Skanda Purána embraces seven khaṇḍas, viz., 1, Máhes'vara; 2, Vaishṇava; 3, Brahma; 4, Kás'í; 5, Avanti; 6, Nágara; and 7, Prabhása, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purána has a Pátála-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Ráma and of his ancestors, as given in the Raghuvaṅsa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Ráma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Ráma's house, notices Ráma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Puránas given in the Nárada Purána, do not shew that any part of the Puránas treats of the Dharmáranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapuránas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmáranya tírtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhaní, a heavenly courtesan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmāraṇya. 6, Srāddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmā, and the creation of the universe by him. 8, Ātreya, Vas'ishṭha and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmāraṇya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishṇu to overcome a Rākshasa who infested Dharmāraṇya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Gaṇeś'a. 12, The dedication of a temple to Vakulārka. 13, Penance by Hayagriva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagriva. 15, Temple of A'nandā Devī. 16, Praise of Śrīmātrī Devī. 17, Story of Karnāṭa, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmāraṇya described. 20, Genealogy of Bhaṭṭārikā, Chhatrá, and Ambikā. 21, The celestial guards of Dharmāraṇya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Rāma, and his pilgrimages. 25, Rāma requested by the Devī to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Rāma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Rāma at the place. 28, Characteristics of the Kāli Yuga, and anecdotes of Kumārapāla. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Rāma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Purāṇa.

Beginning. जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।

दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

धन्यायोध्या दशरथद्वपः सा च सातापि धन्या

धन्या वंशो रघुकुलभवो यत्र रामावतारः ।

धन्या वाणी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्यो

लोकः प्रतिदिनमसौ रामदृष्टं शृणोति ॥ २ ॥

नैमिषेऽनिमिषक्षेत्रे ऋषयः शैनकादयः ।

सत्रं स्वर्गाय लोकाय सच्चसममासत ॥ ३ ॥

एकदा सूतमायानं दृष्ट्वा तं शैनकादयः ।

परं हर्षसमाविष्टाः पपुर्नैकैकचेतसा ॥ ४ ॥

चित्राः श्रोतुं कथास्तत्र परिव्रजुस्तपस्विनः ।

अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु सद्वात्मसु ॥ ५ ॥

निर्दिष्टमासनं भेजे विनयाल्लोमहर्षिणः ।

सुखासीनन्तस्तं च विश्रानामुपलक्ष्य च ॥ ६ ॥

अथाष्टस्रो ऋषयः काचित् प्रस्तावयन् कथाः ।

पुराणमखिलं तात पुरातेऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥

कचित् त्वमपि तत्सर्वमधीषे लौमहर्षणे ।

कथयस्व कथां सूत पुण्यां पापतिहृदनीम् ॥ ८ ॥

इदमाख्यानकं सर्वं कथितं पाण्डुनन्दन ।

यच्छ्रुत्वा गेसहस्रस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥

अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।

रोगी रोगात् प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥

विद्यार्थी लभते विद्यामुत्तमां कर्मसाधनीन् ।

तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवेत् ॥ ८३ ॥

यः शृणोति नरो भक्त्या नारी वाथ वृषोत्तम ।

निरयं नैव पश्येत् स एकोत्तरशतैः सह ॥ ८४ ॥

शुभे देशे निवेश्याथ सौमवस्त्रादिभिस्तथा ।

पुराणपुस्तकं राजन् प्रयतः शिष्टसम्मतः ॥ ८५ ॥

अर्चयच्च यथान्यायं गन्धमास्तैः शृथक् शृथक् ।

समाप्तौ वृष ग्रन्थस्य वाचकस्यानुपूजनम् ॥ ८६ ॥

दानादिभिर्यथान्यायं सम्पूर्णफलहेतवे ।

मुद्रिकाकुण्डले चैव ब्रह्मसूत्रं हिरण्यम् ॥ ८७ ॥

वस्त्राणि च विचित्राणि गन्धमाख्यानलेपनम् ।

देववत् पूजनं कृत्वा गाञ्चदद्यात्पयस्विनीम् ॥ ८८ ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे पातालखण्डे धर्मारण्यं समाप्तम् ।

विषयः । अत्र द्वात्रिंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्मारण्यकथाकथनविषयको सूतनारदादिप्रसङ्गः, धर्मारण्यकथाप्रसङ्गप्रोद्घाटनं च । २, धर्मारण्यस्य वर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, धर्मारण्यनामार्थकथनं च । ३, धर्मारण्ये धर्मराजस्य तपश्चरणं, धर्मराजतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवस्तुतिः, धर्मराजतपोविघ्नकरणाय इन्द्रकर्त्तृकाप्सरःप्रेषणं, वीणाहस्ताया भूपिताया वर्द्धनीनाम्न्या अप्सरसो धर्मराजं प्रति गमनं, स्त्रीमाहात्म्यवर्णनादि च । ४, वर्द्धन्यप्सरोयमसंवादः, धर्मराजस्य पुनस्तपः, महादेवाद् धर्मस्य वरप्राप्तिः, धर्मकृतमहादेवस्तुतिः, धर्मारण्यमाहात्म्यादि च । ५, धर्मारण्यनिवासिजनकर्त्तव्यम् । ६, धर्मवाप्यां श्राद्धस्य कर्त्तव्यता, युगधर्मकथनादि च । ७, ब्रह्मण उतपत्तिः, तत्कृतसृष्टिश्च । ८, विष्णुना सह देवतासंवादः, आच्येयवशिष्टकौशिकादिगोत्राणां

तत्प्रवरादीनाञ्चोक्तिः । ९, विश्ववस्तुगन्धर्वकन्यानां धर्मारण्यस्यवणिग्भिः सह विवाहः । १०, लोलजिह्वाचनान्ना रक्षसा धर्मारण्ये उपद्रवे कृते देवप्रार्थितेन विष्णुना तच्छान्तिः कृता, अतस्तत्र सत्यमन्दिरे धर्मेश्वरसंस्थापनं कृतमिति वृत्तान्तोक्तिः । ११, सत्यमन्दिररक्षार्थं दक्षिणद्वारे गणेशस्थापनं । १२, सत्यमन्दिरपश्चिमे वकुलार्कस्थापनं रविकुण्डोत्पत्त्यादि च । १३, हयग्रीवदेवस्य हयमुखस्य रमणीयतासिद्धार्थं धर्मारण्ये तपस्वरणं, हयमुखोत्पत्तिवृत्तान्तादिकथनञ्च । १४, हयग्रीवोपाख्यानं । १५, राक्षसादिभयनाशार्थमानन्दादेवीस्थापनं । १६, श्रीमातृदेवीमाहात्म्यप्रकथनादि । १७, कर्णाटकनामदैत्योपाख्यानं, देवोर्कटकदैत्यवधादि च । १८, इन्द्रेश्वरजयन्तेश्वरमहिमावर्णनादि । १९, धर्मारण्यस्यशिवतीर्थधराचेत्तीर्थवर्णनादि । २०, भट्टारिकाच्छ्वात्मिकादिकुलदेवीनां गोत्रप्रवरकथनं । २१, धर्मारण्यदिग्देवतास्थापनं । २२, देवासुरयुद्धे, देवपराजयः, धर्मारण्यस्यब्राह्मणादीनां पलायनं, धर्मारण्ये लोहासुरादिदैत्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरित्रवर्णनं । २४, रामस्य तीर्थयात्रा, तत्तत्तीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मारण्यस्यदेवमन्दिरादिजीर्णोद्धारकरणार्थं रामं प्रति देवोपेक्षणादि । २६, तापपत्रे धर्मशासनपत्रलेखनादि । २७, धर्मारण्ये रामकर्त्तृकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधर्मकथनं रामदत्तब्रह्मखहरणोद्यतेन कुमारपालेन राज्ञा सह विप्रसंभाषणं, सेतुबन्धे विप्रगमनं, तत्र हनूमदागमनं हनूमदुद्दिग्भाषणादि च । २९, ब्राह्मणदृष्ट्युद्धारार्थं हनूमत्कर्त्तृकोपायादिकरणं । ३०, ब्राह्मणदृष्टिप्रतिज्ञाः । ३१, रामदत्तदृष्टिभोगिब्राह्मणानां परस्परविरोधोत्पत्तिकथनादि । ३२, तेषां द्विजानां भूतवृत्तान्तकथनं एतद्ग्रन्थश्रवणादिफलकथनञ्च ।

No. 708. कुण्डार्कमरोचिमाला ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 360 ślokas. Character, Nāgra. Date, S. 1885. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Kuṇḍārka-marīchimālā. A commentary on a metrical treatise on the construction of ten kinds of fire altars. The text is by S'aṅkara son of Nīlakaṅṭha, and the commentary by Raghuvīra, son of Viṭṭhala of the clan Kriṣṇātri.

Beginning. कृष्णात्रिगोत्रोद्भवबूवसिन्धोः समुद्रतो विट्ठलपूर्णचन्द्रः ।
 तस्यात्मजः श्रीरघुवीरसञ्जः करोति कुण्डार्कमरीचिसालाम् ॥
 अत्र भगवान् श्रीभट्टनीलकण्ठसुतो भट्टशङ्करनामानुपपत्तिप्रधानं सुकरोपायञ्च
 कुण्डप्रकाशकं ग्रन्थमाविष्कर्तुं प्रतिजानीते ।
 भास्वन्तं नीलकण्ठं पितरमनुसरच्छङ्करो वक्ति कुण्डं
 भूँद्द्वारत्र्यम्भ्रङ्गाइष्टदक्षलं दशशतहवनात्तदशज्ञोत्तरे स्यात् ।
 दक्षः स्याद्दूर्ध्वाहोः प्रपदगमखिनः पद्ममोशोङ्कुलं त-
 त्सिद्धांशसद्गजांशो यव उरगलवसस्य यूकाष्टलीत्वा ॥ १ ॥
 भास्वन्तं कीटभट्टन्यायेन ध्यानबलाद्भास्वद्भावप्राप्तं कुण्डं दशविध साङ्गोपाङ्गमित्य-
 र्याद् ज्ञेयम् ।

End. उपसंहरति । यासदोष्णमिति मवदलङ्करोनैकण्डरिति (?) । दशविधकुण्ड-
 प्रकृतिव्यासानामेकदक्षद्विदक्षदिमानभेदेन प्रत्येकं दशविद्यानां तथा दोष्णां
 बाह्यनां शतसङ्ख्यानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम् । भट्टशङ्करनामा श्रीमन्नी-
 लकण्ठसुतः अयदत् उत्तवान् । न परैरवगाहिता स्फुटं कुण्डाक निखिलशङ्करी
 कृतिः । विट्ठला रघुवीरदीक्षितैः कुतुकादेव न कामकाम्यया ॥

Colophon. इति कुण्डार्कटीका समाप्ता ।
 ॐ अद्यै० र्थं गायत्रीपुरस्करणहवनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माणं कर्तुं गणेश-
 कूर्मशेषवसुधाविश्वकर्मद्विजपूजनं भूम्यर्घदानानि करिष्ये । निर्विघ्नसिद्धयर्थं
 गणपतिपूजनं स्वस्तिपुण्याहवाचनं कर्षिष्ये । ततः गणपत्यादयः प्रीयन्मामिति
 विशेषः । मन्त्रः,
 आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि ।
 उद्भृतासि वराह्येण सशैलवनकानना ॥
 मण्डपं कारयामय त्वदूर्ध्वं शुभलक्षणम् ।
 गृह्णाणार्थं मया दत्तं प्रसन्ना शुभदा भव ॥ (इतः परं पाठो नास्ति ।)
 विषयः । दशविधहोमकुण्डनिर्माणप्रकारोद्योतकस्य शङ्करभट्टकृतस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
 व्याख्यानं ।

No. 709. उपाङ्गललितापूजनं, ललिताकल्पोक्तं ।

Substance, country paper, 7½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Upāṅgalalitā-pūjana. Directions for the adoration of Upāṅgalalitā, a form of Durgā. Founded on the *Lalitākālpa.*

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनं । तत्रादौ प्रातःस्नानादिकं विषयं वनस्पतिं प्रार्थयेत् ।
आयुर्वलं यशोवर्चः प्रजापशुवस्त्रि च ।

ब्रह्म प्रजास्य मेघास्य तन्नो घेहि वनस्पते ॥ इति वनस्पतिप्रार्थना ।—इत्यादि ।

End.

व्रतमेतत्तु यः कुर्यात्पुत्रवान् धनवान् भवेत् ।

विद्यावान् रोगनिर्मुक्तः सुखी भोगी च जायते ॥ ९ ॥

सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमं ।

विजयं पुष्टिमारोग्यं यश्चान्यदपि काङ्क्षितम् ॥ १० ॥

तत्सर्वं समवाप्नोति महादेव्याः प्रसादतः ।

इत्येतद् व्रतमाख्याते सेतिहासं महर्षयः ।

शृण्वन् पश्यन्वरो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुयात् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताङ्गीभूतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनं ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saptapākayajña-s'ēsha. This work is divided into four chapters or *Prasnas*, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyāyas*. The sections are generally very short, and give very brief descriptions of matters, apparently, with a view to supply omissions in some original work. From the repeated use of the words *evamāha bhagavān Bodhāyana*, both at the ends of sections and in other parts, it would seem that the work is a supplement or *pariś'ishṭa* to the Sūtras of Bodhāyana, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a most miscellaneous character, including almost all the Grihya domestic rites, as also various acts and expiations on particular sacred days, rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities, such as are nowhere mentioned in the Grihya Sūtra of Bodhāyana,

and do not form parts of Grihyā rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sūtra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chārīka Dharma Sūtra*. Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athātaḥ saptapākayajñān uktam, tats'esham vyākhyāsyāma*. The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kús'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Bráhmaṇs on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Mágha; adoption of children; investiture of Bráhmaṇs with the sacrificial thread; do. of Kshatriyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the As'vattha tree; establishing of a figure of Vishṇu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the íṣṭa-devatá in effigy, or in water, worship through the Gáyatri; worship of Durgá; worship of Kálarátrī on certain specified days; worship of S'rí; worship of Sarasvatí; worship of Vishṇu on certain specified months; worship of the Sun on Sundays; do. of Jyeshṭhá and Kanishṭhá Devís; do. of Viṇáyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of Ás'vina and Kártika; feeding of a thousand Bráhmaṇs to overcome disease, or attack of devils; addresses to Bráhmaṇs after feeding them; s'raddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balís; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Paurṇamása rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyásis; funeral for Yatis; offering of durba grass to Vishnu; Nándimukha S'ráddha; annual s'ráddha; first anniversary s'ráddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तप्राकयज्ञानामुक्तं तच्छेषं व्याख्यास्यामः । पवित्रकरणं प्रोक्षण-
संस्कारप्रणोताप्रणयनं सुक्सम्मार्जनमिति दर्शपूर्णमासवत्सूणीमथाग्निं परिस्त्रीये
दक्षिणेनाग्निमावाह्यात्त्यादि ।

End. अथैनमुपतिष्ठते ये समाना ये सजाता इति द्वाभ्यामुपस्थायैकं वा पात्र-
ममौ पितृभिः पितामहैः प्रपितामहैः सहैतत्ते तिलोदकं प्रदानमग्नौकरणमन्न-
प्रदाने यथार्थमूहेदासेचनेन सपिण्डो व्याख्यातः । समाप्तश्च चतुर्थः प्रश्नः ।
संवत्सरे सपिण्डोकरणं । एकादशे मासि संवत्सरे सपिण्डोकरणम् । अथैकोद्विष्टेषु ।
अथातो नान्दीमुखं । अथातो कुतोङ्कुरार्पणविधिं (?) । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ।
अथातः कपिलसन्न्यासविधिं । अथप आहिताग्निः (?) । अथ गृहस्थस्या-
पासनं । अथातो लौकिकोपासनविधिं । अथ वै भवति जायमानो वै । अथ
यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत । कथमु खल्वनादिमग्नेः (?) । अथ गृहस्थ-
स्यापासनपश्चात्पासनजुहुवुः । अथ वै भवत्यापो वै । अथात आचमनविधिं ।
अथातः काम्यविधिं । प्रकृतानुकृतिधर्मोपभोगः (?) । अथातो मृतबलिं ।
आकृतानुकृति-हरणानुकृति-धूर्त्तबलिं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । आसादनसामग्र्यादिकथनं । स्थण्डिलविधिः । सिकतादोषकथनं । परि-
स्तरणविधिः । सर्वदेवीहोमसामग्रीकथनादि । पुण्याहदेवताकथनं । पुण्याह-
वाचनं । सप्तमऽष्टमे वा मासि कर्णवेधविधिः । जन्मनक्षत्रे आगते कर्त्तव्य-
नक्षत्रहोमः । वेदमन्त्रविशेषैर्बालकस्य रक्षाकरणविधिः । ग्रहान्तिथ्यबलिकर्मो-
पहारादिकथनं । गृहशान्तिविधिः । गजशान्तिविशेषकथनं । राजाभिषेक
विधिः । शताभिषेकविधिः । गर्भाधानजातकर्मविधिः । प्रजार्थहोमः । नाघ-
शुक्लसप्तम्यां कर्त्तव्यम् । दत्तकपुत्रविधिः । यज्ञोपवीतविधिः । राजन्यवैश्या-
रूपनयनविधिः । देवतार्चनबलिवैश्वदेवादिविधिः । षण्डवधिरमूकानामुप-
नयनसंस्कारप्रकारः । अथत्यपूजनविधिः । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः । महापुरुषा-
भिधस्य विष्णोरहरहःपरिचर्याविधिः । वेदोक्तमन्त्रविशेषवैविध्याः स्नपनं ।
रुद्रप्रतिष्ठाविधिः । महादेवस्याहरहःपरिचर्याविधिः । रुद्रस्नपनार्चनविधिः ।

विषयः ।

पुनः पुनः रद्रस्य स्नानविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वाऽपि खेष्टदेवतापूजनस्यावश्यकर्तव्यतोक्तिः । पूर्वोक्तकतिपयविध्युल्लेखादि । व्याहृतिजपस्य तदङ्गस्य होमस्य च विधिः । मासि मासि कृत्तिकादिचतुर्दिन दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेङ्कारकवारे वा चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां वा भरण्यां कृत्तिकायां वा कर्त्तव्यस्योपश्रुतिमहाकालरात्र्याद्याख्यदेवीपूजनविधिः । शुक्लपक्षम्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लचयोदश्यामुत्तराफल्गुनी-नचतुर्दिने वा पुष्यनचतुर्दिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आषाढकार्तिक-फाल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठाकनिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पक्षम्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनचतुर्दिवसे अपमृत्युजयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आ-रोग्यकामादीष्टिविधिः । कार्तिक्यां पौर्णमास्यां वाश्वयुज्यां कर्त्तव्यदशोत्सर्गविधिः । आपूर्थमाणपक्षे पुष्ये नचत्रे जन्मनचत्रे ग्रहगृहीते व्याधिग्रसे वा सहस्रब्राह्मण-भोजनादिविधिः । भोजनसुत्यविधिः । जीवच्छ्राद्धविधिः । अपघातमरण-कर्त्तव्यनारायणबलिविधिः । वायसबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनु-कृत्याद्याख्यबल्यादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिषिपिण्डीकरणान्कर्मणः कर्त्तव्यतोक्तिः । दशदिनेषु नृतबलिविधिः । उत्तानुकृतिधर्मोपभोगविधिः । काम्यकर्मविधिः । विष्ठात्यागे श्रौचविधिः । आचमनविधिः । अनाहिताग्नि-दर्शपूर्णमासादिकथनं । गृहस्थोपास्यकर्मकथनं । अग्निहोत्रादिकर्मसु द्विभार्येण कथमनुष्ठेयं, तदुक्तिः । ऋणचयमोचनप्रकारः । अग्न्युपासनाविच्छेदे कर्त्तव्यं । आहिताग्नेर्भार्याद्वयमरणे कर्त्तव्यं । लौकिकाग्निग्रहणादिविधिः । कपिलसश्यास-विशेषविधिः । प्रमीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वाद्यङ्कुरार्पणादि-विधिः । नान्दीमुखश्राद्धविधिः । एकोद्दिष्टश्राद्धादिविधिः । सपिण्डीकरण-विधिश्च ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 470 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new; the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Súryádipañcháyatanapratishthá Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Súrya, S'iva, Gaṇeś'a, Durgá and Vishṇu, in a temple or altar. By Divákara, son of Bháradvája Mahádeva.

Beginning. इहैके शैवाः सन्यपर उदिताः शक्तिपरमा-

स्तोऽन्ये गाणेशाः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः ।

त एते मार्त्तण्डं प्रतिपरमुखेन स्तत उत

प्रयान्ति त्वामेवाखिलसुसरितो वारिधिमिव ॥

दिवाकरेण विदुषा प्रणम्य तरणिं परं ।

तन्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

End.

ततः स्यण्डिलान्पूर्वस्यामश्चत्यर्षेषु उतशेषं दत्त्वा विश्वभुजे नमः, सर्वभुजे नमः,

आत्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवन्नम-

स्कारञ्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक् ।

उक्तमात्रं मया किञ्चिद् यद्युक्तं तन्महात्मभिः ।

अतो निरीक्षितयेयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

Colophon.

इति श्रीभारद्वाजमहादेवस्त्रुनुदिवाकरकृता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः

समाप्ता ।

विषयः ।

सूर्यमहादेवगणपतिदुर्गाविण्ण्णादिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं ।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः ।

Substance, country paper, 10 $\frac{3}{4}$ X. 5 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vṛitta-ratnákaraśetu. A commentary on the Vṛitta-ratnákara, a short treatise or versification. By Haribhášhaka, son of Ápóji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The Vṛittaratnákara has been printed several times in Calcutta.

Beginning. टो० । प्रस्फुरन्मधुपचुम्बितपद्मापङ्कजातजनिपङ्कजनोयम् ।

बध्यते किल जडापि च यस्मात्कारणं तद्विद्धि(?) धाम नमामः ॥

श्रीगुरुन् पितरौ चापि नत्वा भास्करशर्मणा ।
 दत्तरत्नाकरे सेतुर्यथामति विरच्यत ॥
 ग्रन्थारम्भे यमर्षमधिष्ठत्य प्रवर्त्तते तत्प्रयोजनमिति गौतमस्त्वोक्तः, सप्रयाजनं
 शिवप्रणामरूपं मङ्गलं निर्विघ्नग्रन्थस्य सम्बन्धप्रयोजने श्लोकत्रयेणाह । सुख-
 सन्तानेति ॥

End. टी० । अम्बकेश्वरपुरीकृतवासाद्ग्रिहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात् ।

पुण्यपूर्वपुरुषोत्तमभद्रादुद्भव सुकृती हरिभद्रः ॥ १ ॥
 वेदवाक्यनिश्चयावचयेन प्रोक्षितो विधिरिवेह बुधैः ।
 लोकगीतविमलायतकीर्तिः सोऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म ॥ २ ॥
 तस्मादुद्भूतकीर्तिः कृतसुकृतभरान्मन्ततन्तः स्वतन्त्रः
 सांघूनामग्रगण्यो गद्दलनविधौ मानवानां शरण्यः ।
 काशीचेवाधिवासी हृतकठिनमहच्छुषड्वर्गदम्भः
 श्रीमानापाजिभद्रः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत् ॥ ३ ॥
 सेतुसूक्तनयेन शैवनगरे सद्दत्तरत्नाकरे
 नेतुं भास्करशर्मणा विरचितः पारं बुधानां गणं ।
 तेनायं समुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्खल-
 चञ्चन्द्रमरीचिरञ्जितपदे देवो रविः प्रीयताम् ॥ ४ ॥
 तरीतुमचिरीकरं यदिह दत्तरत्नाकरं
 महासुमनसामहं मननहेतुसेतुं जडः ।
 हरेरिव महोदधौ कपिनिवदसेतौ स्फुर-
 द्रयन्तु महिमा गुरोश्चरथोः समुज्जृम्भते ॥ ५ ॥
 अचिवक्त्रिहयभूमितवर्षे सद्दसन्तसमये मधुशुक्लो ।
 आगतः प्रतिपदीह समाग्निं सेतुरेष बुधसङ्गमुदेसु ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमद्ग्रिहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजीभद्रस्वरिस्त्रनुपराभिधान-
 हरिभास्करविरचितो दत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगात् ॥

विषयः । दत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

No. 713. रत्नदीपकम् ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ X 5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Ratnadipaka. Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man. By Ganapati, disciple of Gopāla.

Beginning. सिद्धिशीगुरुगणपतिसारदाप्रसादाज्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।

प्रणम्य सारदां देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।

ब्रह्मविष्णुमहेशाख्यं वक्षेहं जन्मजं फलम् ॥

विलोक्य नानामुनीनां मतानि सर्वार्थदं जन्मफलं प्रकाशं ।

नत्वा गुरोः पादयुगञ्च सातुः करोमि रम्यं किलरत्नदीपं ॥

श्रीमद्रायकवानवंशविभवः श्रीरामसेवारतः

त्रैतस्मार्त्तशिशेषधर्मनिरतो विद्यादायावारिधिः ।

बुद्ध्या वै जितचन्द्रजोतयश्शो(?) विद्याजितो वाक्पतिः

कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरुः ॥ २ ॥

तस्य प्रसादात् खलु रत्नदीपं वर्तते द्विजोयं किल नार्मदेयः ।

देवद्विजानां परिदासभूतः सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्तः ॥ ४ ॥

अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्षणभावमयं(?) स्वभावं खलु उच्चनीचं ।

स्वर्थादिकानां ऋदु वा कठोरं तेनैव भावेन नरो हि योज्यः ॥ ५ ॥

End.

एतन्पादपसङ्घिते खलुखगैः संसेवितया परं

दृष्टं वै खलु मानसोपरिगतो जातोथवा पङ्कुकः ।

ह्रस्वो वा विकलोलवल्ग्वधरणो कृष्णोऽथ वास्मियुतो (?)

खञ्जो अङ्गुलिवर्जितो भवति वा वक्रोष्णपादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिकृतेरत्नदीपके शुभमस्तु सिद्धिरस्तु (?) ।

विषयः ।

१ अध्याये, मङ्गलाचरणग्रन्थरचनाप्रतिज्ञादि । २, तन्वादिभावस्थितरवि-
फलं । ३, तन्वादिभावस्वचन्द्रफलं । ४, तन्वादिभावस्वभौमफलं । ५,
तन्वादिभावस्वबुधफलं । ६, तन्वादिभावस्वगुरुफलं । ७, तन्वादिभावस्वशुक्र-
फलं । ८, तन्वादिभावस्वशनिफलं । ८, तन्वादिभावस्वराजफलं । १०, रवि-
चन्द्ररविभौमादिद्विग्रहयोगफलं । ११, स्वर्धचन्द्रभौमादिविग्रहयोगफलं । १२,
चतुर्ग्रहयोगफलं । १३, राजयोगकथनं । १४, लाभदयोगकथनं । १५,
सुखदयोगकथनं । १६, दारिद्र्ययोगकथनं । १७, रोगदयोगकथनं । १८,
चौरयोगकथनं । १९, पापयोगकथनं । २०, २१, जातिभंशयोगतल्लक्षणकथ-
नं । २२, काणयोगकथनं । २३, कुष्ठयोगकथनं च ।

No. 714. सत्योपाख्यानम् ।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopákhyaána. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rámarahasya khaṇḍa*. Apparently the work is a compilation from one of the Puránas. The contents of the fragment examined are as follow : L. A musical entertainment in Vaikuṅṭha, laws of dancing, origin of the names of Ráma, Kṛishṇa, &c. LI. Birth and early life of S'itá, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'itá. LIII. Vis'vámitra deputed to bring Ráma to the place. LIV. Ráma's arrival at the court of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Ráma's breaking the monster bow. LVIII. Das'aratha's arrival at the court of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Ráma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Ráma's return home. LXIII. His reception at Kos'ala. LXIV. Nárada's interview with Ráma, LXIV. Reception of Sitá. LXVI. A feast given to Vas'isṭha and other sages by S'itá. LXVII. Ráma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pávakasara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramá River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramaṅaka forest. LXXIV to LXXVIII. Ráma and S'itá's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyá.

Beginning. शो न क उवाच । सूत सूत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद ।

यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तो न शंसयः ॥

उत्पन्ना च कथं सीता साक्षात्क्रीः चित्तेश्ललात् ।

कारणं वद मे विद्वन् रामेणोद्वाहिता पुनः ॥

End.

इदन्तु चरितं रम्यं सीताराघवयोः शुभम् ।

शुला व्यासान्मया तुभ्यं शौनकेदं प्रकीर्तितं ॥

धन्यं यशस्यमायुष्यं पुण्यं वंशविवर्द्धनं ।

सदैव शृण्वतां लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥
 चतुर्वर्गप्रदं ह्येतच्छ्रोत्राणां मुदकारकम् ।
 यद्येतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥
 उभौ तौ सुखमेधेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।
 वाचकस्य यथाशक्ति पूजां कुर्यान्महामनाः ॥
 मङ्गलानि प्रजाभ्यस्तु ऋषेभ्यस्तु सदैव हि ।
 साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीशो दिशतु मङ्गलम् ॥

Colophon. इति श्रीसत्योपाख्याने सूतशैलकसंवादे रामबालचरित्रे एकोनाशी०—
 (इतः परं पाठो नास्ति ।)

विषयः । ५० अध्याये, शैलकस्य सूतं प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्नः, वैकुण्ठवर्णनं, महा-
 लक्ष्म्या अप्रतो वासन्तिकाया अप्सरसो नर्तनं, नाट्यधर्माङ्गिः, लक्ष्म्याः
 सकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्तिः, भुवि अवतरिष्यमाणानां रामकृष्णादीनां
 नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्पत्तिविवरणं, श्रुतकीर्त्ति-
 माण्ड्याद्युत्पत्तिविवरणं, जानक्या बाल्यलीलादिवर्णनं, सीताविवाहदाने चि-
 न्तायुक्तं जनकं प्रति स्वप्ने महादेवोपदेशः, सीताखयम्बरसभानिर्माणादि,
 तत्सभायां भूपादीनां समागमनं, सीतादर्शनजातभूपति-नानाचेष्टावर्णनञ्च ।
 ५२, घनूर्भङ्गार्थं गतानां भूभुजां वैमुख्यकथनादि, रावणाय सीताप्रदान-
 विषये प्रहस्य जनकेन कथोपकथनञ्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्या-
 नयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्यायां गमनादि, रामलक्षणे नीला विश्वामित्रस्य
 प्रत्यागमनादि, रामलक्षणरूपलावण्यं दृष्ट्वा विश्वामित्रं प्रति पौरजनप्रश्नादि,
 ताडकारूपवर्णनं, रामकर्तृकतद्गधादिकथनञ्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनक-
 द्रुतागमनादि, रामपादरजःस्पर्शादहल्यामोक्षः, सरामलक्षणेन ऋषिष्टन्देन
 सच्च विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्परं कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्षणयो
 रूपवेशादिवर्णनं, कस्यैमौ कुमारावित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकर्तृकोत्तर-
 दानादि च । ५५, रामादिसमागमे जनकस्य शिष्टाचारवाक्यादि । ५६,
 भोजनार्थं निमन्त्रितस्य सरामलक्षणमुनिष्टन्दस्य विश्वामित्रस्य जनकगृहे
 गमनं, रामलक्षणवेशभूषादिवर्णनञ्च । ५७, घनूर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८,
 दशरथानयनार्थं द्रुतप्रेरणानन्तरं दशरथस्य जनकालये ससज्जमागमनादि ।
 ५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य स्वपुरात्रिगमनम्, उभयसमागमे परस्परं
 यथाविहितशिष्टाचारकरणादि । ६०, रामलक्षणादिविवाहोत्सववर्णनादि ।
 ६१, सीतासहितरामदर्शनार्थं ब्रह्माण्यादीनामागमनादि, जौतुकदानादि च ।

६२, रामलक्ष्मणादिभिः सह दशरथस्य स्वपुर आगमनं । ६३, रामाद्यागमने अयोध्यापुरवासिप्रवृत्तिकृतमङ्गलोत्सवकथनादि । ६४, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सरः-प्रवृत्तीनाच्चायोध्यायामागमनं, रामस्य पुरतो नारदस्याप्सरसश्च नर्तनादिकथनञ्च । ६५, पुरस्त्रीणां सीतादर्शनार्थमागमनं, रामसीतारहस्यकथावर्णनञ्च । ६६, जानकीकृतपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं । ६७, रामलक्ष्मणादीनां सपरिवाराणां ससैनिकादीनाञ्च सरथां नौकासु गमनादि । ६८, ततो रामस्य सैनिकादिसहितस्य पार्वतीसरोदर्शनार्थगमनादि, रामादीनां वनविहारादिदृष्टान्तकथनं च । ६९, रामनिद्राभङ्गान्तर वनधमणादि । ७०, रामादीनां गुहेन सह वनविहारादिदृष्टान्तकथनादि । ७१, मनोरमानदीप्रदेशे रामादीनां गमनादि । ७२, रामादीनां विष्वहरिसमीपे गमनादिदृष्टान्तकथनं । ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिदृष्टान्तकथनं । ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रहस्यकेलिदृष्टान्तकथनं । ७९, अयोध्यावर्णनादि ॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page. Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Vedánta-vijñána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stanzas. By S'añkara Áchárya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो ष्टपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या ।

परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

दयालुं गुह्यं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य भक्त्या विचार्यस्वरूपं ।

यदाप्नोति तत्त्वं निदिधास्य विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥

दयानन्दरूपं प्रकाशस्वरूपं निरसप्रपञ्चं परिच्छेदशून्यं ।

अहं ब्रह्मविक्रमं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥

End.

स्वरूपानुसन्धानरूपां स्तुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावान्मनुष्यः ।

शृणोतीह वा नित्यसुयुक्तचित्तो भवेद् विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात् ॥ ८ ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं वेदान्तविज्ञान-
नौकाख्यं प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव ॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghus'abdendu-s'ekhara. A commentary on the *Siddhánta Kāumudī* of Bhaṭṭoji Dikshita. By Náges'a, son of S'íva Bhaṭṭa and Satí Deví. The MS. is incomplete.

Beginning. पातञ्जले महाभाष्ये कृतभूरिपरिचयः ।

शिवभद्रसुतो धीमान् सतीदेव्यास्तु गर्भजः ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचञ्जताशनात् ।

शृङ्गवेरपुराधीशाद्रामतो लम्बजोविकः ॥

नत्वा फणीशं नागेशस्तनुतेऽर्थप्रकाशकं ।

मनोरमोमार्द्धदेहं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End. खण्डितत्वान् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीस्थानां सन्ध्यादिद्वन्द्वपर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानं । अत्र प्रायशस्तत्तत्प्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पत्राण्यपि नैकतः क्रमशः संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, सटीकम् ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayāvīyākhyāna. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhāgavata Purāna*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadānanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका०) सकलरसनिवामं सर्वसौन्दर्यसारं मधुरमधुरमूर्त्तिं सर्वदा प्रेमगम्यम् ।

रतिमतिगतिशान्तिश्रीजयाशक्तिसेव्यं ब्रजपतिस्तुतमेकं कल्पभेव श्येहम् ॥

श्रीमद्भागवताद्यपद्यत्रयीं व्याख्यातुकामो नङ्गलमाचरति ।

(म०) नत्वा श्रीमाधवं भक्त्या सुखबोधाय सद्गुणाम् ।

श्रीमद्भागवते पद्यत्रयव्याख्यानं करोम्यहम् ॥

End.

(टीका०) पुमर्थ इति तत्प्रवृत्तिक्षये न प्रथक्यतितव्यमिति अभिप्रायः ।

कृतं पद्यत्रयव्याख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति त्रिभिः ।

इति श्रीमन्मुकुन्दपदारविन्दरसाभिलाषिसदानन्दविरचितं पद्यत्रयोव्याख्यानं समाप्तिसमगम् ।

(म०) श्रीमद्भागवतं पुराणमतुलं तस्याद्यपद्यत्रयं

सारांशो निखिलोऽत्र सूचित इतः काण्डत्रये सम्मतः ।

व्याख्यानं तत एतदेव विमलैः पद्यैरुदारक्षणे-

Colophon.

रेतेनैव हरिः कृपानिधिरसौ ग्रीणतु सद्भक्तिदः ॥ ४५ ॥

विषयः ।

जन्माद्यस्तेत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पद्यैर्व्याख्यानम् ।

No. 718 आत्मषट्कभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Ātmashatka-bhāshya Tīkā. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-narāyanendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं वक्तुं दृत्तं कीर्तयति ।

परिसमाप्तमिति । इत्यादि ।

End.

अवतु वक्तारमित्यभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्तार्थो द्वितीयारण्यकपरिसमाप्तार्थश्च ।

हरिः ॐ ।

Colophon.

इति श्रीमद्भिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

विषयः ।

ऐतरेयभाष्यतत्तत्स्थलार्थविवरणम् ॥

• No. 719. तन्त्ररत्नम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tantra-ratna alias *Tup Tíká*. A commentary on the *Mímáñsá Sútras* of Jaimini. By Pártha sárathi Mis'ra. The MS. is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work. This work, in common with four others, bears the generic name of *Vártika*. Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning. (चतुर्थ्याध्यायस्य प्रथमपत्रं नास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखितं, यथा—)

र्थ इति वेदितव्यं । पदाङ्के इत्येवमादिष्वप्येवं योज्यमित्यादि ।

End. (दशमाध्यायस्य शेषवाक्यं, यथा—)

श्रूयते यस्त्वसौ कालः सौगमेतस्य कर्मणः ।

स च तत्रापि नापेतो यत्राग्नेयोऽस्ति केवलः ॥

तस्मात् तत्राप्यवैगुण्याद्वाधो नोपांशुकर्मणः ॥

Colophon. इति श्रोपार्थसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टमः पादः ।

समाप्ते दशमः ।

विषयः । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरणं । मूलसूत्रग्रन्थे १२ अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रत्यध्यायविषयसु न्यायमाला १५ सूचीपत्रे उक्तः । अस्य तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ८, १० एते अध्यायाः वर्तन्ते, अन्ये १, २, ३, ८, ११, १२ एते अध्याया न सन्ति । (अतः खण्डितं) ।

No. 720. शारोेरकन्यायरचामणिः ।

Substance, country paper, 10 X 5 inches. Folia, 132. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'áréraka-nyáya-rakshámani. A gloss on the commentary of S'añkara Achárya, on the Vedánta aphorisms of Vyása. By Apya Dikshita. The MS. is incomplete, containing only the second and the fourth chapters. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. (चतुष्पादावच्छिन्नोऽयं ग्रन्थः, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्तौ, तत्र द्वितीयस्याद्यन्तवाक्यानि,) प्रथमे पादे स्पष्टं ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णीतानि, अथास्य ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतुं पादान्तरारम्भः । इदञ्च तत्र तत्र स्फुटीकरिष्यते इत्यादि ।

(चतुर्थस्यादिवाक्यादि०) । आनुमानिकमथैकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस्त-
गृहीतेर्दर्शयति च, इत्यादि ।

End. आदेशमात्रलाश्रयणेनोपासकमूर्धादिषूपर्णहृतत्वप्रतीतेर्वैदिवर्हिगार्हपत्यादिकल्प-
नप्रतिनिरूढत्वाच्चास्पृशता ।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमदद्वैतविद्याचार्य-श्रीविश्वजिञ्छीरङ्ग-
राजाध्वरिवररूनो रष्विदीक्षितस्य कृतौ शरीरकन्यायरचामणौ प्रथमाध्यायस्य
द्वितीयः पादः ।

तस्मात्सिद्धं ब्रह्मजगतो निमित्तमुपादानञ्चेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्षणम् ।

इति न्यायरचामणौ चतुर्थः पादः ।

विषयः । द्वितीये ब्रह्मणे जन्कारणत्वं तदाचित्रं सर्वज्ञत्वं सर्वात्मत्वं व्यापित्वं नित्यत्व-
मित्येवमादिधर्मात्मकानां स्पष्टब्रह्मलिङ्गवाक्यानां निर्णयः ।

चतुर्थे, ब्रह्मप्राधान्यत्वप्रतिपादकवेदान्तवाक्योत्पन्नशङ्कानिरासपूर्वकप्रसाधितस-
मन्वयदृढीकरणम् ।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 34. Lines, 16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Kaṭhavallībhāshya-vivarana. A gloss on the commentary of S'añ-
kara Achārya, on the Kaṭha Upanishad. By Gopāla Yogī.

Beginning. ब्रह्माद्वयं परानन्दं धर्मादीनामगोचरं ।

कार्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्यते ॥

नत्वा देवसुमाजानिं स्मृत्वा गुरुपदान्मुजम् ।

ध्यात्वा गौरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम् ॥

End. ॐ शब्दे मङ्गलप्रयोजनः कृत्स्नोपनिषदर्थस्मारकः । इतिशब्दे भाष्यसमाप्ति-
द्योतनप्रयोजन इति बोध्यम् ।

कठवल्लीभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना ।

अनया प्रीयतां देवो दक्षिणाशामुखः शिवः ॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता ।

विषयः । षट्कठवल्लीभाष्यतन्मध्यलविशेषार्थव्याख्यानम् ।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakás'a alias *Kṛitya-prakás'a*. A Smṛiti compilation. By Jválnátha Mis'ra. Contents : I *Achára*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Sráddha*, or offerings to the manes. IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देऽहं पदपङ्कजं रसभरं नित्यं विभुं श्रीप्रदं

विप्लवध्वंसपट्टीयसस्तव विभो देवाग्रपूजाग्रहम् ।

जुष्टं विद्वदुपासकैः प्रतिदिनं मुक्तिक्रमान्वेषिभिः ।

सुष्टयेत्सकलं मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End.

स्वप्ने केवलञ्चातिषं स्वपिति हि स्वं यान्ति जातं सता

तस्मै सर्वसुसाक्षिणे नम इति कुर्वे सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानायमिश्रकृतधर्मशास्त्रे सुकृत्यप्रकाशे असत्प्रतिग्रहप्रकरणम् ।

विषयः ।

१, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रसंशा । दन्तधावन-स्नानसन्ध्यादि-
तर्पण-बलिकर्मातिथिपूजाभोजन-दारागमनादिव्यवस्था च । २, अशौचप्रकरणे,
सार्ववर्णिकसूताशौचनिर्णयः । ३, आह्नप्रकरणे, नानाविधआह्नलक्षणविधि-
नियमादिकथनं । ४, असत्प्रतिग्रहप्रकरणे, सूतकसूतकग्रहणादौ प्रतिग्रह-
निषेधः ।

No. 723. लक्ष्मीनिवासाभिधानं ।

Substance, country paper, 10¾ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Lakshminivásábhidhána. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unádi affixes. By Sivaráma, son of Kṛishṇaráma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Beginning. (प्रथमतः सप्तपत्राणि न सन्ति) ।

End. काव्यानि पञ्च नुत्तयो युगसम्प्रितास्य टीकास्त्रयोदश तथेष उणादिकोषः ।
 भूपालभूषणमथो रसरत्नहारो विद्याविलास इनपूर्वफलाङ्गिरब्दे ॥ २१ ॥
 ग्रन्थान्मया विरचितान् परिशीलयन्तु श्रीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे ।
 यद्वक्त्रिशाधितमनल्पवृत्ता समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभ्यं ॥ २२ ॥
 परिश्रमो व्याकरणे काव्यादावपि यः कृतः ।
 दिगिधं दर्शिता तस्य शिवरामेण सन्मुदे ॥ २३ ॥
 लक्ष्मोःकीर्तीरसा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः ।
 कुरुतां वसन्ति शक्रतुल्यभूपालपालिते ॥ २४ ॥
 शिवरामकृतौ कोष उणाद्यनैकसङ्ग्रहः ।
 लक्ष्मोनिवासे सम्पूर्णः पादोऽयं पञ्चमोभवत् ॥

Colophon. इति श्रीमच्छिपायुपनामकत्रिलोकचन्द्राम्बजकृष्णरामकृतौ लक्ष्मोनिवासाभिधाने
 उणादिप्रत्ययान्तशककोषे पञ्चमः पादः ।

विषयः । उणादिप्रत्ययान्तशब्दानां पञ्चभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम् ।

No. 724. माधवानलकथा ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mádhavánala-kathá. The amours of Madhávánala, and Káma-kandalá, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रणम्य परया भक्त्या हंसयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसाद्मासाद्य करिष्यामि कथामिमांम् ॥

End. राजा सहर्षो जातः । उक्तञ्च ।

विजेतया लङ्का चरणतरणीयो जलनिधिर्विपन्नः

पौलस्त्यो रणभुवि सहायास्य कपयः ॥

तथाप्येको रामः सकलमवधीद्राक्षसकुलं

क्रिया सिद्धिः सत्त्वे वसति महतां नोपकरणे ॥

ततो राजा माधवानलस्य कामकन्दला जाता ॥ ७ ॥

Colophon. इति माधवानलकथा समाप्ता ।

विषयः । पुष्पावतीनगरीश्वरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राज्ञो गृहवर्तिनो माधवानलस्य ब्राह्मण-
वटोः कामकन्दलावेश्यायाश्च वृत्तान्तविशेषकथनं । अत्र तृतीय-चतुर्थ-सप्तम-
द्वादशपत्राणि न सन्ति । अतः खण्डितम् ।

No. 725 मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 13 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muṇḍaka-bhāshya-ṭippaṇa. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Muṇḍaka Upanishad. Anonymous.

Beginning. यदत्तरं परं ब्रह्म विद्यागम्यमितीरितं ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञातं सर्वं तस्यासंशयम् ॥

ब्रह्मोपनिषद्भौपनिषदाद्या अथर्वणवेदस्य बहू उपनिषदः सन्ति । तासां शरीरके अनूपयोगिलेनायाचिख्यासितत्वाद्दृश्यत्वादिगुणको धर्मात्तेरित्याद्य-
धिकरणोपयोगितया मुण्डकस्य व्याचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवानां इत्यादि ।

End. ग्रन्थद्वारेण विद्यायाः प्रकृतत्वसम्भवात् न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूचय-
न्नाह, एतां ब्रह्मविद्यां वदेतेति ।

Colophon. इति मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

विषयः । मुण्डकभाष्यतत्त्वस्थलविशेषार्थविवरणं ।

No. 726. श्यामापूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'yámápújá Paddhati. A manual for the worship of Dakṣiṇákálí. Anonymous.

- Beginning. अथ श्यामापूजापद्धतिः । पादौ प्रक्षाल्याचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात् । तद्यथा,
 त्रीमिति विर्जलं पीत्वा, इत्यादि ।
- End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाङ्गतिं दत्त्वा संहारमुद्रया खेष्टदेवतां हृदये समानीय
 क्षमस्वेति विष्टञ्च दक्षिणां दत्त्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।
- Colophon. इति सङ्क्षेपहोमपद्धतिः ॥
- विषयः । दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीभूतविधिकथनं ।

No. 727. न्यायसारः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyáya-sára. An elementary treatise on the Nyáya. By Bhásarvajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rághava, *Contributions*, 26.

- Beginning. प्रणम्य शम्भुं जगतः पतिं परं समस्ततत्त्वार्थविदं स्वभावतः ।
 शिशुप्रबोधाय मयाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यलक्षणम् ।
 सम्यगनुभवसाधनं प्रमाणम् । इत्यादि ।
- End. तत्सिद्धमेतत् । नित्यसंवेद्यसुखे न विशेषः । आत्यन्तिको दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य
 मोक्ष इति ।
- Colophon. इति श्रीभासर्वज्ञविरचिते न्यायसारे तृतीयः परिच्छेदः । समाप्तोऽयं न्याय-
 सारः ॥
- विषयः । प्रमाणप्रथेयानुमानजात्यादिकतिपद्यपदार्थानां नैयायिकनयेन सङ्क्षिप्तलक्षण-
 कथनं ।

No. 728. नारायणप्रबोधोत्सवः वा प्रबोधोत्सवः ।

Substance, country paper, 9½ × 4¼ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Náráyana-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kártika, that is on the day after the close of the *Cháturmásyá* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Ásháḍha, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kártika. The first day is called *S'ayana ekádas'í* or the day on which Vishṇu, according to the Puráṇas, falls asleep, and the last, *Utthána ekádas'í* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassá*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Cháturmásya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rámzán* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Náráyana with the Tulasí plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवस्य विचार्यते ।

कार्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतीयोगरहितायां पारणं कार्यम् ।

End.

चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिरप्यत्रेवेति केचित् । कार्तिकमासव्रतोद्यापनं चातुर्मास्य-
व्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon.

इति अनारायणप्रबोधोत्सवो व्रतनिवेदनं सङ्क्षेपतस्तुलसीविवाहप्रयोगस्य
समाप्तः ।

विषयः ।

हरिप्रबोधनाङ्गीभूतकर्त्तव्यानुष्ठानकथनादि, तुलसी विवाहप्रयोगकथनं च ।

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शालग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. 1890, SK. 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Vratodyāpanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'ūlagrāma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रताकौक्तानि व्रतोद्यापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते । तत्रादौ सर्वतोभद्रकारिका ।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः । सङ्कटचतुर्थीनागपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविधिविध-
व्रतोद्यापनविधिः । शालग्रामदानविधिसु । (इतःपरं खण्डितं) ।

No. 730. आचारमयूखः ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s Tokas. Character, Nāgara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Āchāramayūkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nīlakanṭha Bhaṭṭa, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. The author has treated of the whole circle of the Smṛiti, in separate compendia under the generic title of *Mayūkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादौ दिवाकरस्याहमबलम्बे मुहुर्मुहुः ।

यत्यादालम्बितं पद्मं पद्मारोहति सम्प्रति ॥

युतीः स्मृतीर्वीक्ष्य पुराणजातं तत्तन्निबन्धानपि सन्निबन्धान् ।

चिरन्तनाचारचयं च बध्नात्यथाङ्गिकं सम्प्रति नीलकण्ठः ॥

End. अनेन विधिना यस्तु शान्तिं कुर्वीत शक्तितः ।

तस्य वर्षशतायुष्यं भवत्येव न संशयः ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीसीमांसापारावारपरीणधुरीणभट्टशङ्करखनोर्भट्टनीलकण्ठस्य कृता आ-
चारमयूखः समाप्तः ।

विषयः । शयनादुत्थाय प्रातःस्मरणदन्तधावनमलमूत्रत्यागस्नानसम्भ्रातर्पणपूजनबलिवैश्व-
देवादिदेनन्दिनाचारानुष्ठानव्यवस्थाकथनं ।

No. 731. विश्वकर्माशिल्पम् ।

Substance, English paper, $9\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches : a 4to. volume. Folia, 63. Lines, 20 on a page. Extent, 1224 s'lokas. Character, Nágara. Date, 1872. A. D. Place of deposit, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect, and corrupt.

Visvakarmiya S'ilpa. A treatise on the manual arts attributed to Vis'vakarmá, the divine architect ; but apparently a compilation, as it is written in the Tántric style, having S'iva for its narrator. The MS. has been copied for me from an old Codex in the Library of the Rájá of Tanjore. There are in it many lacunæ and several Tamil words which, I understand from Mr. Burnell, through whose kind aid I have got the copy, have crept in, owing to the circumstance of the original, in the Hala-kánádá character, having short notes interspersed in the Tamil language. This peculiarity characterises almost all the S'ilpa MSS. in the Tanjore Library. None of the MSS. examined by Mr. Burnell is perfect, or even tolerably correct. Contents : I. Origin of Vis'vakarma ; derivation of the words *Takshaka* (carpenter) *vardhaki* (sculptor) &c. II. Height of man in different ages of the world ; wood and stone for the formation of images. III. Sacraments for sculptors and carpenters. IV. Halls for the consecration of S'iva and other gods. V. Proportions of images of the planets and lingams. VI. Formation of cars. VII. Consecration of cars. VIII. Forms of Bráhmi, Mahes'vari and other goddesses. IX. Sacrificial or Brahmanical thread. X. Sacrificial threads of gold, silver, and munja fibre ; the different sides where images of gods and goddesses are to be placed ; qualities of a kind of stone called *Hemas'ilá* or "golden stone" to be found to the south of the Meru mountain. XI. Images of Indra, Máhes'vari, and other gods and goddesses. XII.—XIII. Crowns, crests and other head ornaments. XIV. Movable and fixed thrones for images ; crests and other ornaments for the head ; repairs of temples. XV. Proportions of doors of temples for lingams. XVI. Proportion, of doors for other temples. XVII. Temples for Vighnes'a. Most of these chapters appear imperfect and fragmentary, and the work is obviously incomplete.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नसमाकुले ।

नानारत्नसमाकीर्णे नानारत्नसमाकुले ॥

नानाप्सरोभिरुषिते नानासुरगणादृत ।
 नानारक्षोभिराकीर्णे नानागन्धर्वसेविते ॥
 नानामुनिगणाकीर्णे नानापुष्यसमाकुले ।
 किन्नरैर्नारदेनापि सुत्ये तुम्बुरुभिः सह ॥
 दिव्याङ्गनासमागीते सर्वदा देवसन्निधौ ।
 आकाशगङ्गासलिलैः शीतलैरुपशोभिते ॥
 श्रुतिस्मृतिपुराणाद्यैरितिहासैः सुविश्वलैः (?) ।
 सूयमानैस्तु ऋषिभिः सनन्दसनकादिभिः ॥
 + सयवसप्तद्वीपा च समुद्राश्च विनीयते (?) ।
 एतथान्तु समाकर्तुं समर्थैस्तन्मनाः शिशवः (?) ॥
 इत्युक्तो देवदेवेशो भुवनाधिपतिः शिवः ।
 समीक्ष्य विश्वकर्माणं तस्य मे हृजतीश्वरः (?) ॥ इत्यादि ।

End.

द्वारस्तम्भस्य दीर्घेण दर्शनवाद्यभागतः ।

एवं भागशिरोत्सेधं द्वारस्तम्भस्य योजयेत् ॥

Colophon. शिवमयं शिल्पग्रन्थः सम्पूर्णः ॥

विषयः ।

१, अध्याये विश्वकर्मात्पत्तिः, कर्मविशेषभेदेन व्यवहृततत्तत्कवर्द्धक्यादिशब्दव्युत्पत्तिश्च । २, सत्यादियुगजातनरोचताप्रमाणं, यज्ञीयकाष्ठेन प्रक्षरेण, वा देवप्रतिमानिर्माणे सानादि । ३, तत्तत्कस्य गर्भाधानादि संस्कारकथनं, गर्भात्पत्तिकथनादि च । ४, शिवलिङ्गादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, ग्रहप्रतिमानिर्माणप्रमाणं, लिङ्गपीठनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधेः कथनं । ७, रथप्रतिष्ठाविधिः । ८, ब्राह्मोमाहेश्वर्यादीनां स्वरूपादिवर्णनादि । ९, यज्ञोपवीतलक्षणं । १०, सुवर्णरजतमौञ्जादिनिर्मितयज्ञोपवीतकथनं, दिग्भेदेन देवस्थापनप्रकारादि, मेरुदक्षिणस्थितहेमिशलाकथनादि च । ११, लक्ष्मीब्राह्मोमाहेश्वर्यादिदेवीन्द्रादिदिक्पालग्रहादिमूर्तिनिर्माणप्रकारः । १२, १३, मुकुटकिरीटजटामुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावरसिंहासननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विशेषेण किरीटललाटपट्टिकादिनिर्माणप्रकारः । देवताया मन्दिरस्य च जीर्णोद्धारप्रकारः । १५, लिङ्गमूर्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १६, प्रतिमामूर्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १७, विघ्नेशमूर्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधिः ।

No. 732. सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 11—12 on a page. Extent, 840 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Sámayácharika Sútra. This is a fragment of the S'rauta Sútra of Ápastamba of which it forms, according to Mr. Burnell, chapters XXVI and XXVII. It treats of *Upanayana*, or the investiture of the sacrificial thread; *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught; proper and improper food; the domestic duties of the four orders; and funeral. An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ॥ १ ॥ धर्मज्ञसमयः प्रमाणम् ।
वेदास्त्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्याशूद्राः । इत्यादि ।

End. पाणिग्रहणादार्यजात्यायेन भिक्षणे सर्वणा सह विलयन (?) चत्वारो व्याख्या-
ताः । चेत्रमेकादश ।

Colophon. इति द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । १, पटले वर्णाश्रमधर्मः । उपनयनं । उपनोतधर्माः । उपनयनकालः । काल-
अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवासकालनिर्द्धारणं । त्रैवर्णिकब्रह्मचर्य-
विधिः । त्रैवर्णिकभैक्ष्यचर्याः । भोजनविधिः । समिदाद्याहरणादि । २, तपः-
करणकरणफलादि । त्रैवर्णिकाभिवादनं । अध्ययननियमादि । गुरुस्वापन-
विधिः । स्वग्रहनविधिः । आचार्योपासना । ब्रह्मचारिनियमाः । गुरुदक्षि-
णादि । आत्मप्रशंसावर्जनादि । आचरणनियमादि । शिष्यं प्रत्याचार्यकर्त्त-
व्यता । ३, उपाकर्मकृत्यम् । अनध्यायः । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४,
स्वाध्यायनियमादि । महायज्ञब्रह्मयज्ञकर्त्तव्यादि । मातृपितृदिगुरुजनशुश्रूपादि ।
भूतबलिप्रश्रुति । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५, कर्मविशेषेषु उपवीति-
भवनं । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्द्देशः । भोज्यान्नशाकादि । मद्य-
पाननिषेधः । पेयापेयक्षीरादि । करञ्जपलाण्ड्याद्यभक्ष्यसूलादि । भक्ष्याभक्ष्य-
पशुपत्स्यादि । ६, भोज्याभोज्यान्नादिकथनं । ७, धर्माधर्मविचारः, अशुचि-
करपदार्थादि । ८, आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, क्षत्रियादिहननप्राय-
श्चित्तकथनादि । १०, पतितापतितादिकथनं । ११, मूत्रपुरोपादिविधिः ।

(इति प्रथमप्रश्नस्य) । द्वितीयप्रथमपटले ऋहमेधित्रतायुक्तिः । २, बलिवेश्व-
देवादिकर्मकथनं । ३, अतिथिपूजनादिकथनं । ४, मधुपर्कादिकथनादि ।
५, त्रैवर्णिककर्तव्याध्ययनाध्यापनादिकर्मापदेशादि । ६, दायार्हपुत्रादिकथनं ।
७, पिष्टमेधादि । ८, नित्यश्राद्धभोजननियमादि । ९, चतुराश्रमादिकीर्तनादि ।
१०, ११, राज्ञो विशेषधर्मकथनादि । (इति द्वितीयप्रश्नः) ।

No. 733. शारदातिलकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 134. Lines, 14 on a page. Extent, 3100 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'āradātīlaka. A Tāntric compilation of great repute in Bengal. By Lakshmaṇa Des'ikendra, son of S'rikrīṣṇa, and grandson of Vijaya Achārya, of the Vārendra clan. The work comprises 25 chapters. Contents: 1. Vijamantras of different divinities; 2, different divinities and their appropriate S'aktis; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5, eighteen appropriate Saṅskāras or sacraments for neophytes; 6, caste; 7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra and adoration of Jagaddhātrī; 10, do. of Tvaritā Devī; 11, do. of Durgā; 12, do. of Tripurā; 13, do. of Gaṇeś'a; 14, do. of Chandramā; 15, do. of Viṣṇu; 16, do. of Nṛsiṅha; 17, do. of Purushottama; 18, do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable object; 20, do. of Aghora; 21, Gāyatrī as a mystic mantra, and the mode of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgā; 23, do. of Traiyambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga meditation.

Beginning. नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्यञ्चाश्रद्धः क्रमा-

द्याप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दाथैरूपं जगत् ।

शब्दब्रह्म यदूर्चिरे सुकृतिनश्चेतन्यमन्तर्गतं

तद्दोऽप्यादनिर्गमशाङ्कसदनं वाचामधोर्गमहः ॥

अन्तस्मितोत्समितमिन्दुकलावतंसमिन्दोवरोदरसहोदरनेत्रशोभि ।

हेतुलिङ्गलोकविभवस्य नवेन्दुमौलेरन्तः परं दिशतु मङ्गलमादराद् ॥

संसारभित्तोत्तरपैकहेतून् वन्दे गुरून् सूद्धिं शिवस्वरूपान् ।

रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थाभिषेकत्रियनावहन्ति ॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥

End.

महाबलाय प्रणतोऽस्मि तस्मै संविल्लतालिङ्गनशीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वामन्त्रायशाखाभिरुपात्रितेभ्यः ॥

तस्माद्भूदखिलदेशिकवारणेन्द्रः षट्कर्म्मसागरविहारविनोदशीलः ।

यस्य त्रिलोकविततं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥

तन्नन्दनो देशिकदशिकोऽभूच्छ्रोत्रव्य इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्यादकारणसुधाभिषेकालक्ष्मीं परामञ्जवते कतार्थाः ॥

आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभोर्लक्षणदेशिकेन्द्रः ।

विद्यास्त्रशेषासु कलासु सर्वास्वपि प्रथां यो महतीं प्रपेदे ॥

आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीसारदातिलकनाम चकार तन्त्रं ।

प्राज्ञः स एष पटलैरिह तन्त्र (२५) सङ्घैः प्रीतिप्रदानविधये विदुषां चिराय ॥

अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलितार्जेन वपुषा

जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम् ।

सदृशा शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करबधू-

र्भवद्भृत्यै भूयाद्भवजनितदुःखौघशमनी ।

Colophon. इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः ।

विषयः ।

१ पटले देवदेवीनां श्रृङ्खलान्ताचरसङ्ख्यानिर्देशादि । २, देवतच्छक्तीनां नाम्नां मन्त्राणाञ्च कथनादि । ३, दीक्षाङ्गकर्म्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि । ५, साधकस्याष्टादशसंस्कारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्विचलारिंशदचरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । ९, जगद्धात्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । १०, तरितादेवीमन्त्रतज्जपकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । १२, त्रिपुरामन्त्रतज्जपकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतज्जपकथनादि । १४, चन्द्रमोमन्त्रतज्जपकथनादि । १५, विष्णुमहामन्त्रतज्जपकथनादि । १६, षडसिंहमन्त्रतज्जपकथनादि । १७, श्रीपुरुषोत्तममन्त्रतज्जपकथनादि । १८, महेशमन्त्रतज्जपकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जपकथनादि । २०, अघोरमन्त्रतज्जपकथनादि । २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जपकथनादि । २२, अतिदुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । २३, त्रैयम्बकमन्त्रतज्जपकथनादि । २४, यन्त्रभेदकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No. 734. आङ्गचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'rāddha-chandrikā-prakāś'a. A dissertation on S'rāddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divākara Bhaṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bālakṛishṇa. Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanātha.

Beginning. जानकीनयनद्युग्मगोचरं मानिनां नयनयोरगोचरं ।

नीलमेघरुचिरच्छविं सदा भावयेन्मनसि राघवं मुदा ॥

यत्कीर्त्या धवलीकृतं चिभुवनं नाम्ना जगत्पावितं

यन्मूर्त्या विनिवारितं बद्धतरं पापं महापापिनाम् ।

यद्युग्रनैः कठिनं जगाम कशतां द्वैतं व्रतादिस्थले

तस्याहं शिरसा नमसि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभोः ॥

नत्वा साम्बं तथा तातं जनधित्रीं गुरुनपि ।

दिवाकरेण विदुषा तन्यते आङ्गचन्द्रिका ॥

तत्रादौ आङ्गप्रशंसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End.

भारद्वाजकुलोद्घौ समभवच्छ्रीबालकृष्णाभिधः

सोमो लाञ्छनवर्जितः प्रतिदिनं सन्नोपकृद्दिद्वतां ।

तत्सूनुः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्तिर्गुणै-

रासीच्छास्त्रवने सृगेन्द्ररचनो नाम्ना महादेवकः ॥

तत्पुत्रेण दिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्त्वा चकृत्सुव्रतां सुमनसः सम्पश्यातां हे बुधाः ॥

यद्यस्मिन् स्वयमेतदीयकृतिनो वाच्यः कथं निर्णय-

सर्च्चैवं निपुणं विभाव्य हृदये दूष्यं वचो मामकं ।

उक्तं नाव मया स्वयं स्वरचितं यद्गुद्रपादादिभिः

प्राक्तः आङ्गविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परं ज्ञप्तये ॥

सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्रकृपया शार्दूलविप्रीडितं

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रसुधानिघो आह-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिसकारि । (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतद्ग्रन्था-
नुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)
विषयः । पितृदेशेन कर्त्तव्यस्य आहकर्मणः प्रशंसालक्षणधिकारिदेशकालपात्रादीनां नि-
र्णयकथनं ।

No. 735. विख्यादपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vikhyāda Purāna. I suspect this to be a Tāntric compilation. In it Mahādeva, in reply to a query of Kārtika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters.—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahāprasthāna*; the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Liṅga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5. Next, a mountain named Aprasāda, and certain villages around it; 6—7. Next, Chandravegā River, and certain temples of Kedāra, Nandī's'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahādeva. 9. Next, Mandākinī River and the foot of the Kailās'a mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmā, Viṣṇu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailāsa mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कार्त्तिकेय उवाच । अहं पृच्छामि देवेश साधकानां हिताय च ।

महापत्येन पश्यन्ति कथं सत्यञ्च मानवाः ॥

तस्यार्थं च फलं ब्रूहि सत्यं देव सदाशिव ।

गच्छन्ति साधकाः सर्वं स्वयं देहेन शङ्कर ॥

End.

पश्चिमे च दिशाभागे उदयं शशिभास्करौ ।

वह्निवाहिसघायान्ति नैव कल्प च नान्यथा(?) ॥

Colophon. इति श्रीविद्यादपुराणे शम्भुस्कन्दसंवादे स्वर्गवासो नाम चतुर्दशः पटलः ।
(इतः परमेकपत्रात्मकः पाठोक्ति । अतः खण्डितमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते । तत्र मार्गं यानि यानि वस्तूनि दृश्यन्ते तेषां शिवस्कन्दसंवादच्छ्लेन चतुर्दशपटलेषु प्रपञ्चः । तत्र १, पटले महापन्थगामिसाधकप्रशंसा, महापन्थं गच्छन्ति तत् कुत्र महापन्थोस्तीति कार्तिकप्रश्नोत्तरश्च । २, शिवलोकं गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथमं हेमवस्त्रिङ्गो यो दृश्यत ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेवर्णनं । ३, ततोऽप्युत्तरं गते यद्यन्ननद्यात्रमपुरादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तरं गते अग्रसादनासकमहागिरिःपुरादेर्दर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तरं गते यच्चन्द्रवेगातटस्थदिव्यर्षिपुरीकेदारनन्दीश्वरहेमस्तम्भादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तरं गते यत् पुरीत्रिनेत्रदशभुजमहादेवादिदर्शनं जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तरं गते मन्दाकिनीगङ्गाकैलासपर्वतादि यद् दृश्यन्ते, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तरं गते दृश्यस्य मार्गत्रयस्य शिवब्रह्मविष्णुलोकभोगादेश्च वर्णनं । ११, साधकस्य कैलासप्रान्तिः, कैलासवर्णनं, महादेवकर्तृकं साधकाय वरदानमेवमादि । १२, १३, १४, साधकानां यमेन्द्रब्रह्मविष्णुलोकदर्शनादि, तत्संज्ञावर्णनं च । १४ पटलात्परं सिद्धिदायकमन्त्रकथनं । (ततः पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते) ।

No. 736. प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf. Folia, 18. Lines, 2—3 on a page. Extent, 223 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhāṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikuṇṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Premāmṛita. This is a miscellany in prose and verse, on the early career of Kṛishṇa, and on love for him, or the highest manifestation of faith in the divinity. The work is written in the form of a Chāmpu, and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaishṇavite reformer of Nadiyā.

Beginning. थं ब्रह्मा वरुणेन्द्ररुद्रमरुतसन्वन्ति दिव्यैः स्रवैः

वेदैः साङ्गपदक्रमोपनिषदेर्गार्थानि थं सामगाः ।

	ध्यानावस्थिततद्गतेन मनसा पश्यन्ति यं योगिना यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणा देवाय तस्मै नमः ॥
अपिच ।	जयति जननिवासे दैवकीजन्मवादे यदुवरपरिषद्भिर्दोभिरस्यन्दधर्मं । स्थिरचरष्टजिनघ्नः सम्मितश्रीमुखेन ब्रजपुरवनितानां वर्द्धयन् कामदेवम् ॥
End.	ततस्त्रय विविधमन्त्रयक्तीडामनुभूय द्विजभवनगमनं चक्र । राधा मखीजनैः सह भावमादाय मधुरां गतवती ॥ इति दानखण्डः ॥
Colophon.	इति चैतन्यदेवविरचितं प्रेमानृतं समाप्तम् ।
विषयः ।	गद्येन पद्येन च श्रीकृष्णस्य कतिपयलीलारसभावा वर्णिताः ।

No. 737. धातुरहस्यं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 82. Lines, 6 on a page. Extent, 1322 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṅḍalakhāṇḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikunṭhanátha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Correct.

Dháturahasya. An elementary treatise on Sanskrit roots and the class of grammatical affixes called *Krit*. By Rámakánta. The MS. is incomplete, and the work is rare, but of no great importance.

Beginning.	नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं रामकान्तेन यत्नतः । बालावबुद्धये धातुरहस्यं सङ्गृहीयते ॥ वाच्याभ्यासा दशेहादौ इनन्तासाः पुनश्च ते(?) । कृदन्ताश्च ततो वाच्यमखिलं चर्करीतकं(?) ॥ वाच्यः कर्त्रादिभेदेन त्यासुत्यतिर्विनिर्णयः(?) । उक्तानुक्तविचायश्च कृतिषष्ठाश्च निर्णयः(?) ॥
End.	यथा जाञ्चनीति सङ्गृहे न ज्ञा घटो(?) ।
Colophon.	इत्यतः खण्डितम् ।
विषयः ।	कृदादिप्रत्ययविवरणं ।

No. 738. गुप्तसाधनतन्त्रं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 484 s/lokas. Datè ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dháká, Kálikumára Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Guptasádhana Tantra. An original Tantra on the esoteric, secret adoration of S'aktí, according to the Kaula cult. The MS. examined comprises twelve chapters, but the work in its entirety is probably much larger.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं त्रिलोचनं ॥

पप्रच्छपरया भक्त्या देवो लोकहिताय वै ।

देव्युवाच । देव देव महादेव लोकानुग्रहकारक ।

कुलाचारस्य माहात्म्यं पूर्वं वै सूचितं मया ॥

तत् कथं गोपितं देव मम प्राणेश्वर प्रभो ।

कथयस्व महाभाग यद्यच्च तव वल्लभा ॥

End. नित्यं नित्य मद्देशानि यः सृष्टेः (?) मन्त्रमुत्तमं ।

स पूतः सर्वपापेभ्यः सदाशिवसमो भवेत् ॥

Colophon. इति गुप्तसाधनतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विषयः । १, पटले । कुलाचारतत्साधनकथनं । २, २, पञ्चाङ्गोपासनादि । ४, आत्मसिद्धुपायः । ५, मासिकजपविवरणं । ६, इच्छिणायाः प्रकारादि । ७, मन्त्रोद्धारप्रवृत्तिः ।

No. 739. जातिमाला ।

Substance, yellow country paper. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent 67 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikuṅṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Játimálá. An account of the origin of the different Hindu castes, differing in some respects from the well-known work of this name which forms a part of the *Rudra Yámala Tantra*. The MS. is imperfect and the author's name cannot be ascertained.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।

वर्णानां सङ्करोत्यन्ति निशामय महामुने ॥

आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपारगाः ।

तद्वाहोः क्षत्रिया जाता उर्वोर्वैश्या धनान्विताः ॥

End.

तैलज्ञाय ततो देयं ततस्तु चर्मकारिणे(?) ।

ताथलाय प्रदातयं चाण्डालाय ततः परम्(?) ॥ इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः ।

जातिनिर्णयकथनं ॥

No. 740. मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 5—8 on a page. Extent, 416 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda. Vikramapura, Dháká. Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Muṇḍamálá Tantra. This is one of the original Tantras of the Kaula class, but the MS. is incomplete, and contains only the first six chapters. Contents: 1. The science of one syllable, or a mystic mantra of one syllable with which Indra worshipped the Devi. 2. The alphabet. 3. Places most appropriate for worship. 4. Articles of offering. 5. Initiation. 6. Mystic diagrams for worship.

Beginning. सर्वानन्दमयीं नित्यां सर्वान्नायनमस्तुतां ।

सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमामि सकलेश्वरीं ॥

देव्युदाच । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।

प्रसीद गुह्यवक्तान्तः(?) कथयस्व प्रियंवद ॥

End.

इह लोके सुखं सर्वं देवो गणमतन्यतः(?) ।

गोप्तयं तत् प्रयत्नेन यस्मै कस्मै न विश्वसेत् ॥

Colophon.

इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः समाप्तः ॥

विषयः ।

१ पटले; एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्वं । २, अक्षमालाया नामानि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४, निवेद्यवस्तूनि, बलिदानि च । ५, दीक्षाविधिः, गुरुलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रभृतयः । पुस्तकमिदं समाप्तं न प्राप्तम् । प्रथमपटलात् षष्ठपटलपर्यन्तं विद्यते ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikuṅṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mritavatsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्थमृतं जातमृतं वा पचान्मासार्द्धवत्सुरात् ।

म्रियते त्रिद्विवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा सिरसि वाहौ वा रक्तवस्त्रेण बध्वा धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सालप्रशमनोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikuṅṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viváhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Saṅskáras, and entitled *Das'a-karma-dīpiká.* By Paśupati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmaṇa Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्वस्तिवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्तिं कृत्वात्मानमभिषिच्यच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपद्मपतिहतायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

No. 743. भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—6 on a page. Extent, 179 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda. Vikramapura, Dháká, Vaikuṅṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhuanes'varí-sahasranáma-stotra. A hymn to Bhuanes'varí, a form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in her praise. The work is acknowledged to be a section of the Meruviraha Tantra.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वशास्त्रविशारद ।

कपालखट्वाङ्गधर चिताभस्माङ्गलेपक ॥

या आद्या प्रकृतिर्नित्या सर्वशास्त्रेषु गोपिता ।

अस्याः श्रीभुवनेश्वर्या नामाष्टकसहस्रकम् ॥

End. भयमपि मधुसिक्तैः कुङ्कुमाद्यैर्विशेषात् ॥

Colophon. इति शिवपार्वतीसंवादे मेरुविरहतन्त्रे श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि ।

No. 744. त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 3—5 on a page. Extent, 201 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda., Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikuṅṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Correct.

Tripurasúndarí-mantra-námasahasra. A hymn, similar to the last, in praise of Tripurasundarí, another form of Durgá. It is an extract from the Vámake'svara Tantra of Púrṇánanda Paramahaṅsa.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धगन्धर्वसेविते ॥

मणिमण्डपमध्यस्थे नानापुष्पोपशोभिते ।

तं कदाचित् सुखासीनं भगवन्तं जगद्गुरुं ॥

End. देहान्ते परमं स्थानं यत् सुरैरपि दुर्लभं ।

स यास्यति न सन्देहः स्वराजस्य कीर्तिनार, ॥

Colophon. इति वामकेश्वरतन्त्रे पूर्णानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकार्तिकेशशिवसंवादे श्री-
महात्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रं समाप्तम् ॥

विषयः । त्रिपुरसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथनं ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṅḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyavasthá-sára sañgraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पाद्दुर्गं नला रामगोविन्दशर्मणा ।

क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

तत्रादौ तिथिव्यवस्था निरूप्यते ।

End. वचनात् सौरभाद्रे उभयोरपि पक्षयोश्चतुर्थीतिथिमात्रे चन्द्रो नेचितयः ।

इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṅḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parábhidhána alias *Nánártha-dhvanimañjarí.* A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gaṅgádhara, and the Dharaní Kosha and Ratra Kosha. By Gada Siṅha. The work is sometimes called *Nánárthadhvanimañjarí.*

- Beginning. शब्दाभोधिर्यतोऽननो यतो व्याख्या प्रवर्तते ।
 गुरवे शम्भवे तस्मै नित्यं वागात्मने नमः ॥
- End. अमररुद्रगङ्गाधरधरणीरत्नकोषानालोक्य सङ्क्षेपात् ।
 नानार्थध्वनिमञ्जरीयमभिहिता श्रीगदसिंहेन परमयत्नात् ॥
- Colophon. इति श्रीगदसिंहविरचिता अनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।
 विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No. 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍ, Vikramapura, Dháká, Vaikuṅṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mantra-pradīpa. A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic diagrams in the adoration of S'ákta divinities. By Kás'ínátha Bhaṭṭácharya.

- Beginning. यामासाद्य विधीयते विधिवलिध्वंसोशदेवादिभिः
 स्वीयं स्वीयमतीव दुष्करतरं कर्म क्षणाञ्जीलया ।
 सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्थायिनी
 पूर्णं वो विद्धातु सर्वमनिर्गं चेतोगतं यद्भवेत् ॥
 वाईक्यादिति सर्वभूधरधवो मेना तु शैत्यादिति
 प्रोवाच स्मरशासनादिति पुनर्मनाकसीमन्तिनो ।
 दत्तं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येष कल्पः कवेः
 शम्भोः शैलसुताकरप्रणयने भूयादिवं भूतये ॥
- End. पशुभावात् परो भावो नास्ति चास्मिन् कलौ युगे ।
 तस्मान् सर्वं परित्यज्य अनाश्रामं विभावय ॥
- Colophon. इति काशीनाथभट्टाचार्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वामाचारनिरूपणं नाम चतुर्थः
 परिच्छेदः ।
- विषयः । मन्त्रार्थमन्त्रचेतन्यकरणयोनिमुद्रानिरूपणप्रभृतयः ॥

No. 748. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamála. A Sanskrit vocabulary. By Gopínátha S'armá. A work of this name by Rámesvara Sarmá is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Mediní*. Essays III, 231.

Beginning. अमन्दानन्ददन्दारदन्दारकशिरोमणि,—

सेव्यमानमहं वन्दे भवान्याश्चरणाम्बुजम् ॥
 प्रणम्य चरणाम्भोजं भवान्या बालबोधिनी ।
 क्रियते शब्दमाला वै श्रीगोपीनाथशर्मणा ॥
 पुंस्त्रीनपुंसकान् शब्दान् वाचलिङ्गांश्च वाचकान् ।
 यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समासांश्च समासतः ॥

End. शब्दवत्साधनं लिङ्गत्रये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः । शब्दानां वाचलिङ्गाद्यनुशासनं ।

No. 749. वटाश्वत्यविवाहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vatás'vattha-viváha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicá*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्वदिने सायं संयम्य कृतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सहितः अश्वत्य-

वटयोः समीपं गत्वा घटं संस्थाप्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।
 विष्णुरों तत्सत अद्रेत्यादि ।

End. वटमूले हस्तं दत्त्वा पठेत् । वटवृक्ष महाभाग सर्वप्राणिहितो भव ।

पुत्रायुर्धनवृद्ध्यर्थं तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिसमाप्तिस्त्वचक्षं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । वटाश्वत्ययोर्विवाहदानप्रकारः ।

No. 750. आनन्दलहरोत्तदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 276 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit—Maṅḍalagaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravartí. Appearance, old. Correct.

Ānandalaharī-tattvādīpikā. A commentary on the *Ānandalaharī*, a hymn in praise of Ś'iva, by Ś'añkara Āchārya.—By Gaṅgaharī.

Beginning. नत्वा गुरुं गणपतिं देवीं त्रिपुरसुन्दरीं ।

तन्नाष्टय समालोक्य ज्ञात्वा गुरुमतं तथा ॥

युक्त्या च स्वयमारोप्य श्रीगङ्गहरिधोमता ।

आनन्दलहरोत्तदीपिका क्रियते मुदा ॥

इह खलु शक्तिखण्डनं कुर्वतः श्रीशङ्कराचार्यस्य सर्वाणोन्द्रियाणि विकुण्ठितानि आसन् पुनरपि इत्यादि ।

End. सर्वदेवमयं ब्रह्म सर्ववेदमयं तथा ।

सर्वयोगमयं तद्धि सर्वज्ञानमयं तथा ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यानं ।

No. 751. धीररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 6—8 on a page. Extent, 1054 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṅḍalagaḍ, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhīrarañjikā. A commentary on the *Kumāra sambhava* of Kāli-dāsa. By Govindarāma Ś'armā.

Beginning. यज्ञोलया स्मरहरोऽपि बभूव मुग्धो योगोन्द्रद्वन्दपरिवन्द्यपदारविन्दं ।

तस्या गिरीन्द्रदुहितुः पदपद्मयुग्ममातिष्ठतां हृदि सतां त्रिदशौघसेयम् ॥

सानन्दं चरणाभिवन्दनभवत्प्रोद्गाढहर्षानुभिः

संशिक्षाननभूरिगद्गदवचा देवेन्द्रद्वन्दार्चितं ।

पादाब्जं परिवन्द्य शङ्करविभेर्गोविन्दरामो द्विजः

व्याख्यातं वितनोति पण्डितमुदे यत्नात् कुमारीयकम् ॥

End. घटजलरूपसन्त्यदानवर्द्धितलादित्यपि पुत्रवत् वत्सलाः ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । कुमारसम्भवस्य व्याख्यानं ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nágara. Date, S. M. 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vájapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vájapeya*, in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgátri priest.

Beginning. उद्यत्कोटिसहस्ररश्मिकिरणन्यकारकारिच्छवि-

प्रध्वस्त्राखिलभक्तमानसगुह्याज्ञानाम्बकारावलिः ।

यो वृन्दारकवृन्दवृन्दनगिरःसङ्घट्टनस्त्रीकृता-

लक्तखच्छपदाम्बुजद्वयतलो विघ्नेश्वरोव्यात्स नः ॥

अथ वाजपेयक्रतोरुद्गाहप्रयोगो लिख्यते ।

End.

प्रसोता उद्वसानीये प्रधानयागकाले गायन्ति त्वत्युद्गृशीयं सामद्वचं गायेत् ।

उद्गृशीय ऋषिः अनुष्टुप्कन्दः इन्द्रो देवता उद्वसानीयायं सामगान विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेयज्ञानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. शुल्बसूत्रविवरण कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sulvasútravivarana. A commentary on the *Sulvasútra* of Kátýáyana. The work treats of the formation of altars. By Mahidhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnes'vara Mis'ra,

Beginning. यस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिलयं ब्रजत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

श्रीन्दमिहं नमस्कृत्य रमेशं भक्तवत्सलं ।

शुल्वस्य विदितं वच्मि भाष्यदन्धनुसारिणीम् ॥

श्रीमान् कात्यायनः पञ्चदशशाखासाधारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगितया शुल्वं परिशिष्टं चिकीर्षुः प्रतिजानीते । रज्जुसमाप्तं
वक्ष्यामः ।

End. तत्र दोषदरिद्रस्य गूढमन्त्रमधीयता ।

समाप्तं यं क्रिया शैल्ला कात्यायनमहात्मनः ॥

इत्यादयोऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्याः ।

Colophon. इति शैल्ले विवरणे महीधरविनिर्मिते वेदीष्टकान्ता इवा पठ्येयं कण्डिका-
गमत् । समाप्तं शुल्वसूत्रविवरणं ॥

रसवेदाङ्गभूवर्षे (१८४६) मास्यन्ते धवले दले ।

त्रयोदश्यां रवेर्वारे वाराणस्यां महीधरः ॥

श्रीरत्नश्वरमित्यस्य गुरोः केशवजन्मनः ।

आज्ञया विदितं शैल्लीं भाष्यदन्धनुसारिणीं ॥

विदुषां सुखबोधाय यथाबुद्धानुसारतः ।

भाष्यं रामकृतां दृष्टिं सूत्राणालोच्य तत्त्वतः ॥

नीलकण्ठे रामनाथः सिताभयन्द्रशेखरः ।

भैरवेशः कृपासिन्धुलेन तुष्येन्न केशरी ॥

इति श्रीमन्महीधरविरचितं शुल्वसूत्रविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । १ कण्डिकायां, शालावेदीनिर्माणार्थं शङ्कुनिखातपूर्वकं प्राच्यादिदिक्साधनं ।

२, चतुरस्रादिकथनं । ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरस्रादिभेदः । ४, वेद्युवत्तर-

त्रोण्यादिभागमानं । ५, वेदिभागविशेषेषु एकद्व्यादिपुरुषप्रमाणं । ६, वेद्यामि-

ष्टकाचयनादि ॥

No. 754. दर्शपूर्णमासः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 61. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Darsapūrnāmāsa. Directions for the performance of the Darsa Paurṇamāsa rites according to the rules of As'valāyana and Apastamba.

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा दर्भेष्वसीनो दर्भान्
धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शनं यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्य
इति सङ्कल्प्य ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बशाखायां
दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

विषयः । आश्वलायनापस्तम्बानुयायी दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, 9½ × 4 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayāchāra Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents : meaning of the word *Samayāchāra* ; a mantra of Sarasvatī ; a hymn to Vijayā ; Tāntric duties, and the necessity of observing them ; the fourteen articles of offering necessary for Śākta worship, and their purification ; the five daily prayers ; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction ; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries ; various kinds of seats for worship with special objects ; places meet for counting the rosaries ; sacraments for mantras ; two classes of Kaulas, the Vāmāchāra and the Dakṣiṇāchāra ; enumeration of Tantras and Yāmalas ; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society ; procedure for acquiring influence over Śaktī ; places sacred to Śaktī ; sacrifices ; special mantras ; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c. ; females to be accepted as Śaktī and males as Śīva ; wet and dry forms of worship.

Beginning. श्रोपार्वत्युवाच । भगवंस्त्वं गुणाधार सर्वत्र करुणानिधे ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥

यः पुरा समयाचारः पूर्वाम्नायेषु कीर्तितः ।

तं पुनः श्रोतुमिच्छामि षडाम्नायेषु यद्भवेत् ॥

End. षडाम्नायषु कथितं तन्त्रं सर्वत्र दुर्लभं ।
 तथा गोप्यञ्च सुभगे मातृजारपदं यथा ॥ ७१ ॥
 यदि चेद्वै वरारोहे मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
 अतस्तद्गापयेन्नित्यं यतस्त्वं मम वक्षभा ॥

Colophon. इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे समयाचारतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । समयाचारशब्दार्थः । वाग्वादिनीमन्त्रः । विजयास्तोत्रं । तन्त्रोक्तकर्म्मणो
 यथोक्तकाले कर्त्तव्यत्वोक्तिः । क्षीरदधितक्रादिचतुर्दशद्रव्योक्तिः । तच्छोधन-
 प्रकारः । प्रातर्मध्याह्नादिपञ्चजपकालः । शान्तिवश्यस्तम्भनद्वेषणोच्चाटनमार-
 णादिषट्कर्म्मनानुक्कूलमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तरायाम्नायकथनं ।
 पूर्वोदिततदाम्नायदेवताकथनं । उक्ताम्नायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्म्मसु
 आसनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुन्रपुंसकादिकथनं । वामदक्षिणाचा-
 र्नादि । तन्त्रयामलादिपरिसङ्ख्याकथनं । मत्स्यभांसमुद्रामैथुनमद्यादिपञ्चम-
 कारकथनादि । शक्तिसाधनादि । पीठस्थानकथनादि । सात्त्विकराजसा-
 दिबलिः । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जननजीवनताडनबोधनादिसंस्काराः ।
 स्त्रीपुरुषादौ शक्तिशिवभावनादि । आर्द्रशुष्काचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana prayogasúra. Easy rules for the performance of the ceremonies recommended in the Kalpa Súra of Kátyáyana. By Devabhadrá Páthaka, son of Balabhadra and Bhágirathí. The author says that he has followed the Karkabháshya and the Daivabhásya, with their Paddhatis, by Ananta, Ráma, and Padmanábha. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीविघ्नेशं याज्ञवल्क्यं मुनिं कात्यायनं गुरुम् ।

अस्रद्दूष्टजनेनां सद्गुरुञ्च हरिशङ्करम् ॥

गङ्गाधरं पाठकञ्च यागकालविवेचकम् ।

भागीरथीं मातरञ्च पितरं बलभद्रकम् ॥

पितृभूतिं भर्तृयज्ञं वासुदेवञ्च शङ्करं ।
 गर्गं कर्कमनन्तञ्च श्रीहरिस्वामिमाधवौ ॥
 सम्प्रदायप्रणेष्टं च रामं शुल्वप्रकाशकम् ।
 यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेदयाज्ञिकम् ॥
 दीक्षितं श्रीधरं रेणुं पद्मनाभं गदाधरम् ।
 महादेवं हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
 प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ।
 सूत्रं कातीयं तद्भाष्यं कार्कं देवं सपद्धतिं ॥
 अनन्तछतं रामपद्धतिं याज्ञिकप्रियाम् ।
 अन्वयष्टिं पद्मनाभं सम्प्रदायाख्यपद्धतिम् ॥
 ग्रन्थानेतान् सुसङ्गृह्य निजबुद्ध्या विमृश्य च ।
 ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
 तथा कर्कानुसारेण ज्योतिष्टोमक्रतोर्हृजुः ।
 प्रयोगसारनामासौ प्रयोगो रच्यते यतः ॥
 सूत्रवाक्यं समुल्लिख्य प्रयोगलेखनं न हि ।
 छतं पूर्वैरतस्तस्य लेखनं क्रियते मया ॥

End.

(खण्डितत्वाच्चेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः ।

(अथ शुक्लैकादशीछत्यं, तत्र) सोमेष्टिविचारः । अग्निषोमीयपशुः । वपायागः ।
 विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि । दीक्षादिकालः । दीक्षाप्रयो-
 गः । दीक्षणीयेष्टिः । कृष्णाजिनदीक्षा । प्रवर्ग्ये महावीरसम्भारः । यूपच्छेद-
 नादि । (अथ द्वादशीछत्यं, तत्र) प्रायणीयेष्टिः । सोमक्रथः । इडान्नातियेष्टिः ।
 अवान्तरदीक्षा । प्रवर्ग्यप्रचरः । उपसद्दिष्टिः । (अथ त्रयोदशीछत्यं,) द्विती-
 योपसद्दिष्टिः । (अथ चतुर्दशीछत्यं, तत्र) तृतीयोपसद्दिष्टिः । अग्निषोमीयपशुः ।
 पशुपुरोडाशनिर्णयः । अवदानलक्षणादि । (खण्डितत्वात् सर्वविषयः प्राप्तः)

No. 757. वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा ।

Substance, country yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 380. Lines,
 9 on a page. Extent, 8360 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1906.
 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Ge-
 nerally correct.

Vaiyākaraṇa-siddhānta-manjūshā. A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar. By Nages'va Bhaṭṭa, son of Śiva Bhaṭṭa and Satī Devī. This work enjoys a high and well-deserved repute.

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्बशिवं लघु ।

वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जुषैषा विरच्यते ॥

तत्र वाक्यस्फोटो मुख्यः । लोके तस्यैवार्थबोधकत्वात् ।

End.

अधीत्य फणिभाष्याम्भिं सुधीन्द्रहरिदीक्षितात् ।

न्यायतन्त्रं रामरामाद्वादिरक्षोघरामतः ? ॥

याचकानां कल्पतरोरारिकचञ्जनाशनात् ।

शृङ्गवेरपुराधोशाद्रामतो लब्धजीविकः ॥

वैयाकरणनागेशः स्फोटाद्यनष्टपेर्मतम् ।

परियू (चिं) त्योक्तवांस्तेन प्रीयतामुभया शिवः ॥

कृतसर्कस्य नाभ्यास इति चिन्त्यं न पण्डितैः ।

दृषदोऽपि हि सन्नोर्णा पयोधौ रामयोगतः ॥

Colophon.

इति श्रीमदुपाध्यायोपनामकसतीगर्भजशिवभट्टसुतनागेशकृतौ वैयाकरणसिद्धान्त-
मञ्जुषाख्यस्फोटकः ॥

विषयः ।

शक्तिलक्षणायञ्जनात्मिकशब्दबोधजनिकवृत्तेर्विचारादि । वर्णध्वन्यात्मकशब्द-
विचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्षः । धातुनिपातार्थनिर्णयः । तिङर्थविचारः ।
कृदर्थविचारः । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम् ।
समस्यमानशब्दार्थविचारादि च ।

No. 758. बौधायनाग्न्याधानं ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudháyanaágnýádhána. A guide to the Agnyádhána ceremony according to the rules of Bodháyana. Contents: Proper times for the ceremony; Madhuparka; altar; auspicious days; mantras to be muttered by the Adhvaryu and others; rites for the manes and cattle; Brahmodana rite; Paramána rite; Agnihotra homa; Anvárambhaníya ishṭi.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तयोश्चर्तवः ।

End. यथाद्वैवतमुज्जित्वाचनं(?) यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने
भद्रान्नं स्योनः । ब्राह्मणतर्पणान्नं समानं । सन्तिष्ठते व्रीह्याग्रयणं ।
(समाप्रिवाक्यं नास्तीत्यतः खण्डितमनुमीयते)

विषयः । आधानोपयोगिसासतिथिनक्षत्रादिकथनं । मधुपर्ककथनं । अग्न्यायतनं ।
पुण्याहवाचनं । अध्वर्युप्रष्टतिजपः । गोपितयज्ञः । ब्रह्मिन्नादि । पवमानेष्टिः ।
अग्निहोत्रहोमः । अन्वारम्भणीयेष्ट्यादि ।

No. 759. जगच्चन्द्रिका, वृहज्जातकमूलसहिता ।

Substance, country yellow paper, 9 × 3½ inches. Folia, 321. Lines, 9 on a page. Extent, 5451 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jagachchandrikā. A commentary on the Brihajjātaka, a treatise on astronomy and astrology. By Bhaṭṭotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवीन्दुकुजज्ञजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरुन प्रणम्य ।
यः सङ्गृह्येर्कवरलाभविष्टद्वबुद्धेरावन्तिकस्य तमहं विष्टणोमि कृतं ॥
यच्छास्त्रं सविता चकार विपुलैः स्कन्धैस्त्रिभिर्व्योतिषं
तस्योच्छ्रित्तिभयान् पुनः कलियुगे संश्रित्य यो भूतलं ।
भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं व्यधा-
दित्यं यं प्रवदन्ति सोऽक्षकुशलास्त्रस्यै नमो भास्वत ॥
वराहमिहिरादधौ सुबहुभेदतोयाकुले
ग्रहचर्चणयादसि प्रचुरयुक्तिरत्नाकरे ।
भमन्ति परितो यतो लघुधियोऽर्थलुब्धास्ततः
करोमि विष्टतिष्ठवं निजधियाऽहमचोत्पलः ॥

End. दिनकरोऽर्कः, तदादिकाः सर्वे एव ग्रहाः, मुनयो वशिष्ठादयः, गुरुरादिदासः,
तेषां चरणप्रणिपातकरणेन पादपादं नमस्कारकरणेन यः कृतप्रसादोऽनुग्रहः
तेन मतिर्बुद्धिर्धैर्यं तेन दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातसततप्रसादभागिना मथेदं

शास्त्रमुपसंहृतं सङ्क्षिप्तं कृतं । तस्मात् प्रणेढ्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन
यः कृतप्रसादः ।

Colophon. इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां जगच्चन्द्रिकाभिधानायां दृढज्जातकवटितौ
उपसंहाराध्यायः षड्विंशः ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्शने जनोपचारितिप्रविगथ सर्वविपध्वामहमिपा-
दधै(?) ।

अर्थिनामुत्पलं(?) चक्रे तत्रये विवृतिश्रवम् ।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवज्रभा ॥

सप्तसार्द्धसहस्राणि मानमस्या ह्यनुष्टुभाम् ।

प्रीतिद्विष्टै(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्य च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चेत्यङ्गाद्यः कृतेपराधतः ।

व्याख्येयं यन्मया त्यक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

धान्या च लिखितं यच्च तत्सर्वं स्पष्टतां न यत् ॥

चैत्रमासस्य पक्ष्यां सितायां गुरुवासरे ।

वख्येयमिति शास्त्रे कृतेयं विवृतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽस्मिन् यत् क्वचित् पुण्यमर्जितम् ।

तेन निर्मत्सरी भूयात् सौजन्यालङ्कृतो जनः ॥

विषयः ।

१ अश्याये, राशिप्रभेदः । २, ग्रहयोनिभेदः । ३, तिर्यक्पक्षिस्थायवरादीना-
मुत्पत्तिः । ४, गर्भाधानकालः । ५, जन्मविधिः । ६, सद्योमरणारिष्टयोगः । ७,
आयुर्गणना । ८, दशाविभागः । ९, तनुधनसहजाद्यष्टस्थानविशेषस्थित-
ग्रहशुभाशुभकथनं । १०, कर्मविशेषेण जीविका । ११, राजयोगकथनं ।
१२, ग्रहयोगविशेषादिकथनं । १३, सुनपादिचन्द्रयोगाः । १४, द्विग्रह-
योगाः । १५, प्रत्रय्यायोगाः । १६, राश्यानुसारिशोलादिकथनं । १७, ग्रह-
दृष्टिफलम् । १८, तन्वादिभावस्थरव्यादिप्रत्येकग्रहफलकथनं । १९, मिश्र-
फलविचारः । २०, राशिचेवस्थानादिभिर्ग्रहाणां प्रकीर्णभावविचारः । २१,
अनिष्टयोगः । २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि । २३, मृत्युयोगाः । २४, नष्टजातक-
प्रकारः । २५, द्रेःकाणविचारः । २६, प्रश्नतिथिवलावलादिकथनं ।

No. 760. अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaita-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedánta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusúdana Sarasvatí pupil of Náráyana Áchárya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaita-siddhi.* *Contributions,* p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं शान्तं ब्रह्मानन्दमुनीश्वरं ।

यत्कपालवलेशेन सत्तर्कसुफरणं मम ॥

श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनशिवं सदा ।

वन्देऽहं वाङ्मनःकार्यैर्द्वैतध्वान्तनिवृत्तये ॥

श्रुतिसिद्धञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।

तदच चिन्त्यते तर्कैर्मनोमलनिवृत्तये ॥

End.

(खण्डितत्वाच्छेषवाक्यं नास्ति)

विषयः ।

१ मुद्गुरे, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकषड्दर्शनमतखण्डनम् । ३, जीव-
तत्त्वप्रोधनच्छलेन सत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, सत्यं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वमस्यादिमहावाक्याखण्डार्थतोप-
पत्तिः । ६, ब्रह्मणो निर्गुणत्वापत्तिः । ७, ब्रह्मणो निर्गुणत्वे प्रमाणापत्तिः । ८,
ब्रह्मणो निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणो ज्ञानत्वानन्दत्वाद्वितीयत्वनिवृत्त्यलसात्त्विलो-
पपत्तिः । १०, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वोपपत्तिः । ११, ब्रह्मणो जगन्निमित्तत्वोप-
पत्तिः । १२, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वे प्रमाणात्वोपपत्तिः । १३, स्वप्रकाशत्वोप-
पत्तिः । १४, स्वप्रकाशत्वोपपत्तिः । १५, आत्मनः स्वप्रकाशत्वोपपत्तिः । १६,
ब्रह्मणः शब्दावाच्यत्वं । १७, सामान्यतो भेदखण्डनं । १८, विशेषतो भेदख-
ण्डनं । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डनं । २०, भेदपक्षके प्रत्यक्षभङ्गः । २१,
जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुकूल-
तर्कभङ्गः । २४, भेदपक्षकेऽनुमानभङ्गः । २५, २६, भेदश्रुतेरनुवादकत्वात् ।
२७, भेदश्रुतेः षड्विधतात्पर्यलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

ब्रह्माभदे प्रमाणं । २०, एकश्रुतेरुपजीव्यबाधाभावः । २१, तत्त्वमसिवाक्यार्थ-
निरूपणम् । २२, अहं ब्रह्मास्मीत्याद्यनेकश्रुतिस्रुत्यर्थकथनं । २३, जीवब्रह्मा-
भदानुमानं । २४, विम्बप्रतिविम्बन्यायेनैकसिद्धिः । २५, खण्डितत्वान्नान्ये
विषया लिखिताः ॥

No. 761. दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 44. Lines, 13 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse and prose. Generally correct.

Dánamayúkha. On the sixteen great religious gifts. By Nílan-kanṭha, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. Contents: (1) gift of silver of the weight of the donor; (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand heads of cattle; (4) gift of a cow made of gold; (5) gift of a horse made of gold; (6) gift of a horse attached to a golden car; (7) gift of a golden elephant attached to a similar car; (8) gift of five ploughs, with bullocks and an area of land in which the same may be used; (9) gift of gold and land; (10) gift of a golden wheel; (11) gift of a jewelled creeper; (12) gift of seven rats made of gold; (13) gift of a jewelled cow; (14) gift of a golden jar decorated with jewels; (15) gift of the five elements represented by golden images; (16) gift of golden flights of steps. The advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be observed in giving them away are also described in detail. For another work of this author, vide No. 730.

Beginning. अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तत्राधिवासनात् पूर्वदिने कृतैकभक्तादिरधिवासनदिने यजमानो देशकालौ सङ्कीर्त्य ब्रह्म-
हत्यादिसर्वपापनाशपूर्वकसर्वमन्वन्तरकालावच्छिन्नसर्वलोकपालस्थानाधिकरण-
कवासोत्तर—इत्यादि ।

End. विभागस्तु तुलापुरुषवधात्ततः पुण्याहवाचन-ब्रह्मादिपूजनविसर्जनमण्डपादि-
प्रतिपादन-ब्राह्मणभोजनाशीर्वादप्रदण-मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत-
घटदानं ।

Colophon. इति श्रीमीमांसकशङ्करभट्टात्मजभट्टनीलकण्ठे दानमयूखे षोडशमहादानानि समाप्तानि ॥

विषयः । तुलापुरुष—रजतादिमयतुला—द्विरण्यगर्भ—सुवर्णादिनिर्मितब्रह्माण्ड—सुवर्ण-
निर्मितकल्पवृक्ष—गोसहस्र—द्विरण्यनिर्मितकामधेनु—द्विरण्यनिर्मिताश्व—द्विर-
ण्यनिर्मिताश्वयुक्तरथ—हेमनिर्मितहस्त्रियुक्तरथ—सट्षसारदारुमयपञ्चलाङ्गलस-
हितभूमि—सुवर्णमयभूमि—सुवर्णमयषोडशरविश्वचक्र—चामीकरनिर्मितकल्प-
लता—काञ्चननिर्मितप्रादेशमात्रसप्तकुण्ड—रत्नमयीधेनु—रत्नयुक्ताकाञ्चनघट—
सुवर्णमयमहाभूतघटादिषोडशमहादानफलविधिप्रयोगकथनं ।

No. 762. भुवनदीपकटीका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuvanadīpakāṭikā. A commentary on the Bhuvanadīpaka, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारस्रतमित्यादि । व्या० । सरस्रत्याः सम्बन्धि सारस्रतं तच्च तत् महस्र तत्रम-
स्त्रत्य मया ज्ञानमुच्यते प्रकटीक्रियते ।

End. शीघ्र एकराशौ तथा दश्रि(?) प्राग्वज्जातभवयोगो मध्ये मुसरिकाभिधः ।
मिथो दश्र विना खेटा द्वायान्तः(?) शीघ्रगो ग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता ।

विषयः । भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि २६ द्वाराणि सन्ति, तद्ग्राह्यान् । तत्र द्वाराणि यथा,
१ द्वारे, मेषादिलग्राधिपाः । २, उच्चनीचविचारः । ३, ग्रहाणां परस्परं
मित्रशत्रुत्वादिविचारः । ४, राक्षसनीचग्रहाणि । ५, राजतः सप्तमस्यस्य
केतोर्विचारः । ६, ग्रहस्वरूपसभावादि । ७, द्वादशस्वपि भावेषु कुत्र किं
विचार्यं । ८, अभीष्टकालनिर्णयः । ९, लग्राधिपादिविचारः । १०, विनष्टो
ग्रहः कीदृश उच्यते । ११, राजयोगचतुष्टयं । १२, लाभालाभविचारः । १३,
लग्नेशवतिस्थितिसद्भावफलं । १४, अस्य गर्भस्य ज्ञेयमस्ति वा न वा । १५,
गर्भिण्याः प्रसवकालादिविचारः । १६, युगलवालकस्य प्रसवज्ञानं । १७,
गर्भस्य *माससङ्ख्या । १८, विवाहिताऽविवाहितापरीक्षा । १९, विषस्वरूप-
कन्यालक्षणं । २०, भावविशेषस्यग्रहफलं । २१, विवाहादिविचारणा । २२,
वादिप्रतिवादिविवादादौ जयपराजयविचारः । २३, ग्रहसङ्कीर्णभावादि
निर्णयः । २४, विदेशस्यष्टादि । २५, पथिकस्य आगमनप्रवृत्तिः । २६, मृत्यु-

योगः । २७, दुर्गभक्तः । २८, चैर्यकर्मविचारः । २९, महर्ष्यविचारः । ३०, नौकागमनकुशलतादि । ३१, इष्टलाभालाभादिविचारः । ३२, लग्नपतेः सकाशात् कस्मिन् मासि लाभः । ३३, द्रेःकाणादिफलं । ३४, अद्भुतदोषज्ञानं । ३५, राजादीनां कस्मिन् दिने किं भवतीति । ३६, कस्मिन् गर्भे पुत्रपुत्रिकास्तीत्यादि ॥ (प्रश्नग्रन्थोद्यम)

No. 763. मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतचेत्रखण्डीयं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 9 on a page. Extent, 550 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct.

Mallárimáhátmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallári. This professes to be an episode of the *Khetra Khanda* of the *Brahmánda Purána*. Contents: 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuṅṭha; thence to Kailása. 4. Description of Kailása. 5. Description of the court of S'ambhu. 6. Description of the person of S'iva. 7. The sages relate to S'iva their grievance. 8. The army of S'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgadañshtrá by Sadánana. 12. Destruction of Ulkámukha and Kuṅṭaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikásúra by Mártaṇḍa Bhairava. 14. Vishṇu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghritamári. 16. Overthrow of Malla by S'ambhu. 17. Prayer of Malla to S'iva. 18. Praise of S'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of S'iva at Mallári. 22. Speech of the Enemy of Mallári (S'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallári.

Beginning. वाग्नीपञ्चवैश्वानरसगरागकरभासुरं ।

गजास्यं सुन्दरं वन्दे हृन्दारकगणार्चितं ॥

विभ्रेश्चरणाभोजमकरन्दोदविन्दवः ।

सिञ्चन्तु भारती वक्षीं नतानां वदनालये ॥

कैलासाचलचूडायै मणिसुन्दरमन्दिरे ।

पप्रच्छ पार्वती कानं रहस्यानन्दसुन्दरं ॥

श्रीपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमाश्चर्यकरं परम् ।

चेत्रं तीर्थं सदा नृणां भुक्तिमक्तिफलप्रदम् ॥

अवतारेण केन त्वं सर्वेषां सुलभः सदा ।

कैत्रतैस्त्वं समाराध्यः कथयाशु मम प्रभो ॥

End. नित्यं नमामि भवसागरताक्षणाय मञ्जारिपादयुगलं परमाश्चर्यरूपम् ।

इन्द्रादिवन्दितमशेषसुखप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामधेनुमम् ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे चेत्रखण्डे मञ्जारिमाहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ १२ ॥

विषयः । १ अध्याये, मञ्जाख्यद्वैत्यकृतार्थाश्रमपीडनं । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां शक्रभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५, शम्भुसभावर्णनं । ६, शिवमूर्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमञ्जाख्योर्द्वैत्ययोरोपद्रवनिवेदनं । ८, शिवसेन्यवर्णनं । ९, दैत्यचमूवर्णनं । १०, मार्त्तण्डभैरवसैन्यकर्टकमञ्जासुरसैन्यवधः । ११, षडाननकर्टकखड्गदंष्ट्रवधः । १२, जयनन्दिकर्टकौल्कामुखकुन्तलोमदैत्यवधः । १३, मार्त्तण्डभैरवकर्टकमणिकासुरवधः । १४, युद्धनिवृत्तौ प्रबोधनार्थं मञ्जुदैत्यनिकटे शिवकर्टकं विष्णुप्रेरणादि । १५, मञ्जुदैत्येन सह घृतमारीयुद्धं । १६, शम्भुकर्टकमञ्जासुरवधः । १७, किञ्चिज्जीवितशेषमञ्जुदैत्यकृतशिवस्तुतिः । १८, देवकृतशिवस्तुत्यादि । १९, २०, कपिलतीर्थादिकतिपयप्रधानतीर्थकथनं । २१, मञ्जारिशिवपूजनविधिः । २२, ऋषीन् प्रति मञ्जारिवाक्यं । २३, मञ्जारिसन्तकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishṭomapaḍḍhati. Directions for the performance of the Agnishṭoma sacrifice, according to the rules of Kātyāyana, founded on the Mādhyandini S'ákhá of the White Yajur Veda. By Yājñika Deva, son of Prajāpati. The work is a fragment of the author's *Kātyāyana-sūtra-paḍḍhati.*

- Beginning. अथ माध्वन्दिनसवनमुच्यते, तत्र पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चाद्दुःखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकद्वारोयसामगानं(?) होमश्च । ततः सर्वे ऋत्विजः सयजमानाः स्नाताः सवनवद्विष्णोपस्थानादिधिष्ण्याभिमन्त्रणान् समर्पणं कुर्वन्ति ।
- End. तदानोमेव पुनरुद्धृत्य स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवक्रिया नातः प्राक् ।
- Colophon. इति श्रीत्रिरग्निचिन्म्राट्स्थपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिस्तुतयाज्ञिकदेवकृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोमपद्धतिः ।
- विषयः । अग्निष्टोमीयमाध्वन्दिनसवनप्रयोगकथनम् ।

No. 765. वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका ।

Substance, country paper, 12 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Várāṇasīdarpaṇ-kás'ikáaprakás'iká, alias *Darpaṇaprakás'iká*. A commentary on his poem in eleven cantos on Benares. By Vatsarāja, son of Rághava Tripáthí, and grandson of Gaṇesa Agnihotrí.

- Beginning. भद्रोजिदीक्षितं नत्वा रामाश्रमगुरुं पुनः ।
वत्सराजः करोत्येतां काशीदर्पणकारिकां ॥
गुरुपादरजःपूरस्वरतेजस्वजः स्वजः ।
राजन्ते वत्सराजस्य मानसे सच्चिरःस्वजः ॥
वाराणसी दर्पणकारिकाञ्च प्रकाशिकाख्यं प्रतनोति धीमान् ।
श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथलपाकटाच्चाङ्कुरितप्रसादः ॥
- End. चरमप्रसादसमाप्तिं ज्ञापयन्नाह । अति । प्रत्यक्षभावसमुद्रे । एकादशरुद्राः, तत्सङ्घाक इति यावत् । कालेशः, रुद्रः, तस्य यः कण्ठः, तस्य हविरिव हविर्यस्य सः । दर्पणस्य श्यामप्रभवादित्यर्थः । शोभा कान्तिर्युतिरित्यमरः । प्रसादात्मकस्य महारुद्रस्य नाम विश्वेश इति सर्वेषु एकादशसु अग्निमः । एकादशरुद्रात्मकोऽयं ग्रन्थः ॥ १६ ॥ ग्रन्थसमाप्तुत्तरं संवत्सरादिकं निबध्नन्नाह । विश्वेशोत्तमेति । अष्टमूर्तिर्महादेवः । ताभिर्गणितं चाब्दे संवत्सरे । अङ्कानां वसतो गतिरित्यष्टाङ्कः । देव्याः, सहः, उत्सवः, तस्य भावः, तथा । दिव्ये-

र्दिवसैः । महसु सहस्रासहेति विश्वः । नवदिवसा इति नवाङ्कः । रसाः षट्-
षडङ्कः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः । अन्यत् स्पष्टम् । संवत् षोडशाष्टनवति-
मिते वर्षे इति फलितोऽर्थः । अङ्कतोऽपि १६९८ ।

Colophon.

इति श्रीमद्वाराणसीवासिन्निपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्यायश्रीगणेशाग्निहोत्रि-
सूनुसूत्रिन्निपाठिश्रीमद्राववसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकाशश्चरमः कामं समाप्ति-
मगाच्छुभम् ॥

विषयः ।

मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकर्तृकदेव-
ताभ्यो वरदानं, शिवस्य मन्दराचलेन सह साक्षात्कारः, मन्दरकर्तृकशिवस्थापनं
दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवो-
दासराज्यस्थापनप्रपञ्चः, शृङ्गारादिवर्णनं इत्यादिविषयगर्भितस्यैकादशप्रकाश-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Folia, 20. Lines, 20 on
a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1689.
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Haṭhadīpikā alias *Haṭhapradīpikā*. An essay on a peculiar form
of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svátmárāma. Contents :
1. Introduction ; Yoga teachers ; importance of the Yoga proved ;
place for its performance ; the mode of sitting ; rules regarding food. 2.
Use of the Pránáyāma ; six ways of washing and purifying the
guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4.
Procedure for Samádhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contribu-
tions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि त्रैपुरं धाम । अथादिनाथाय नमोस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छारधिरोहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मरामेण योगिना ।

केवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते ॥

End.

विद्यातीर्थे जगति विवृधाः साधवः सत्यतीर्थे

गङ्गातीर्थे मलिनमनसो योगिनो ज्ञानतीर्थे ।

राधानीर्थे(?) धरणिपतयो दानतीर्थे घनाद्या
लज्जातीर्थे कुलयुवतयः पातकं चालयन्ति ॥

Colophon. इति श्रीखात्मारामविरचितायां हठदीपिकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, हठयोगेन संसिद्धानां गोरक्षनाथादीनां कथनं, हठयोगसाधन-
स्खलनिर्देशः, हठयोगप्रथमाङ्गीभूतखलिकाद्यासनेक्तिः, आहारनियमश्च । २,
प्राणायामाभ्यासप्रकारकथनं, नाडीशोधकधैतौवस्त्रिनेत्रिचाटकनौलिककपा-
लभल्लोतिषट्कर्मकथनं, प्राणायामाभ्यासारम्भः, पूरककुम्भकादिफलौक्तिश्च ।
३, खेचर्यादिनानाविधमुद्रावन्धादिकथनं, शूक्रादिसम्भफलकथनं, कुण्डलि-
न्यादियोगिशक्तिकथनादि च । ४, समाधिक्रमकथनं, लयप्रकारः, नादानु-
सन्धानादि च ॥

No. 767. आङ्गसूत्रपद्धतिः, कातीया ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'rāddhasūtra paddhati. Directions for performing Pārvaṇa s'rāddha according to the rules of Kātyāyana. The MS. is incomplete, and the author's name is unknown.

Beginning. शिवश्च विघ्नहर्तारं गुह्यं वामनं तथा ।
अम्बिकां शरदां चापि वन्दे विघ्नोपशान्तये ॥
कात्यायनकृते आङ्गसूत्रे व्याख्यापुरःसरम् ।
प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्प्रताम् ॥

End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पार्वणश्राद्धप्रयोगविधायककातीयसूत्रव्याख्यानं ।

No. 768. आश्वलायनब्राह्मणपञ्जिका ।

Substance, country paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 574 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A's'valáyana-brahmaṇa-pañchiká, alias *Aitareya Bráhmaṇa*. This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation.

Beginning. विश्वं वै देवा देवतासृतीमहर्वहन्ति सप्तदशशोभो वै रूपं साम जगतीच्छन्दो
यथादेवतमेतेन यथास्लामं यथासाम यथाहृन्दमं राभ्रति ।

End. यज्ञस्य देवता सेन्द्रमेव तदुद्गीथं करोतीन्द्रो वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानागा-
दिन्द्रवन्तद्युधमित्येवैनंस्तदाह तदाह ।

Colophon. इत्याश्वलायनब्राह्मणस्य पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपञ्चिका
समाप्ता ।

विषयः । १ अध्याये, द्वादशाहस्य तृतीयचतुर्थाहकर्तव्यसूचनं । २, पञ्चमषष्ठाहकर्त-
व्योक्तिः । ३, सप्तमाष्टमाहकृत्यसूचनं । ४, नवमाहकृत्यष्टप्रपडहाड्यादि-
कथनं । ५, प्रायश्चित्तदोमकथनं ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

A's'valáyana-grihya-káriká. Memorial verses containing the rules of the Gríhya Súra of *A's'valáyana*. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthálipáka; the rites after conception, &c.; sacrifice to *Vaísradeva*; the sandhyá prayers; *Upákarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of *S'rávaṇa*; offerings to the manes; *vástuhoma*, &c.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।

प्रयोगं वच्मि केषाञ्चिद् दृष्टिकारादिभाषितं ॥

End. (खण्डितत्वात् श्लेषवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, स्थालीपाककथनं, गर्भाधानादिसंस्कारोक्तिः, बलि-
वैश्वदेवादिकथनं, सन्ध्यापासनोपाकर्म्यादिकथनं, पितृयज्ञः, चेत्रकर्षणवास्तु-
कर्म्यादिकथनञ्च ॥

No. 770. ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1806. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Brahma-siddhánta alias *Brahma-siddhánta-paddhati*. A Tántric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c. Contents: Brahma a void, its character; the cosmic mass, its character; generation from that mass of S'iva, from him of Bhairava, and from him of S'ríkantha, &c. The origin of Prakṛití consisting of the five primary elements from the last; the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking; will and the other four sensuous faculties; their agency in the creation of the world. Idá, piñgalá, and other arterial paths to those faculties; thirteen vital airs, including Prána, samána, &c.; growth of the different members of the body; the essential elements of the body; the principal receptacles in the body; the proper mode of performing *pránáyáma* and the advantage thereof; praise of Yógis.

Beginning. ————— विविधं गर्भसम्भवेत् (?) ।

यदा नास्ति स्वयं कर्त्ता कारणं न कुलाकुलं ।

अव्यक्तपरमं तत्त्वमनामा विद्यते तदा ॥

End. वैद्यो रोगिणे तुर्वादिदरिद्रशूरोभीरुधार्मिका । पापकारी ज्ञानो रागी तत्त्वविकर्मशीलोपायेन ते दास्यकामे वयान्ति(?) ॥

Colophon. इति योगशास्त्रब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः सम्पूर्णम् (?) ।

विषयः । शून्यब्रह्मनिरूपणं, तस्य गुणाः, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, तत्पिण्डात् शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्मात् श्रीकण्ठादीनामुत्पत्तिः, ततः पञ्चतत्त्वात्मकप्रकृतिपिण्डात्पत्तिः, चुत्स्थानादिकथनं, अन्नःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तनं, सत्त्वरजसमो महाकालजीवात्मकपञ्चकुलस्य तद्गुणानाञ्च कीर्त्तनं, जाग्रत्-स्वप्नसुषुप्ताद्यवस्थाकथनं, इच्छाक्रियादिशक्तिपञ्चकस्य प्रत्यकस्य पञ्चपञ्चगुणकथनं, कर्मकामचन्द्रसूर्याग्निस्वरूपप्रत्यचाचरणपञ्चकस्य तद्गुणानां कलानाञ्च कीर्त्तनं, इडापिङ्गलादिनाडीनां तद्द्वारस्य च कथनं, प्राणसमानादिदशवायुकथनं, शरीराङ्गप्रत्यङ्गोत्पत्तिकथनं, शुक्रमज्जादीनां प्रमाणं, आधारस्वाधिष्ठानादिचक्रकथनं, प्राणायामप्रकारस्तत्फलकथनादि, अश्वधूतलक्षणयोगमार्गप्रसंशादिकथनं ।

No. 771. कोशलागमः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kos'alágama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

Beginning. गजखरर्ल्युगाश्वमद्दोगुणा द्विसहितो मघया दिशि क्रमात् ।

गृहपतेरभिधा पुरदिक्षितो वसुहता भवनस्य दशा च सा ॥

अथ ग्रामवासचक्रम् ।

End. इष्टस्त्रयस्त्रिंशद्द्वयुतास्ततो भक्ताः पञ्चशुद्धशदशेषास्तकालघटी फल । चय-
विनसुखोत्साह भो ५ त्तोशा ९ जयो मृत्यु ८ र्जयः ९ सुखं १० । नन्दा च शिलाभः
१२ सुखं १४ दुःखं १४ क्रमात् ।

Colophon. इति गृहप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नाम्नि प्रारम्भे च सन्देहः । प्रारम्भे प्रतिज्ञा-
वाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यञ्च नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वासु-कूपचक्र-यात्रात्रिनाडीचक्र-सेवाचक्रादिकतिपयचक्रा-
दिद्वारा शुभाशुभगणना ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date, SM. 1733. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandrálóka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jaya-
deva, son of Mahádeva. The work is held in high repute by Vaishnavas,
but it is rare.

Beginning. उच्चैरस्यति मन्दतामरसतां जायत्कलक्कैरव-

ध्वंसं हस्यते च यासु मनसामुज्जासिनी मानसे ।

दुष्टेयन्मदनाशनश्चिरमलालोकचयीदर्शिका
 सा नेचञ्चितयीव खण्डपरशेर्वाग्देवता दीयतु ॥
 हंहे चिन्मयचित्तचन्द्रमणयः संवर्द्धयध्वं रसान्
 रे रे खैरिणि निर्विचारवनिने मास्मत्प्रकाशीभव ।
 उल्लासाय विचारक्रीचिनिचयालङ्कारवारां निधे-
 यन्द्रालोकमयं स्वयं वितनुते पीयूषवर्षः कृती ॥
 पीयूषवर्षप्रभवं चन्द्रालोकमनोहरं ।

End.

सुधानिधानमासाद्य त्रयध्वं विबुधा मुदम् ॥
 जयन्ति याजकश्रीमन्महादेवाङ्गजन्मनः ।
 सूक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्गिरः ॥
 महादेवः सत्रप्रमुखमखविदैकचतुरः
 सुमित्रातद्भक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
 प्रणोतस्तेनासौ सुकविजयदेवेन दशभि-
 श्चिरं चन्द्रालोकः सुखयतु मयूखैर्दशदिशः ।

Colophon.

इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधासह-
 पाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः ।

१ मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतदूषणनिर्णयः । ३,
 काव्यलक्षणोक्तिः । ४, आलङ्कारिकगुणोक्तिः । ५, श्लेषोपमापरिकरादिविधा-
 लङ्काराणां लक्षणोदाहरणयोः कथनं । ६, कवणादिरसस्य वैदर्भ्यादिरीतेषु
 कथनं । ७, ८, वस्त्रलङ्काराणां भेदकथनं । ९, लक्षणनिरूपणं । १०, नाम-
 निर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 5 $\frac{1}{2}$ inches. some of the leaves are yellow
 Folia, 467. Lines, 12—14 on a page. Extent, 12575 s'lokas. Character
 Nāgara. Date, Śm. 1910, Sk. 1775. Place of deposit, Calcutta, Governmen
 of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Dharmasindhusāra. A compendium of modern ceremonial rite
 on the model of the *Nirṇayasīndhu*. By Kās'ínātha Upādhyāya, son
 of Ananta Upādhyāya, who was the younger brother of Yajñes'var:
 Upādhyāya, and son of Kās'ī Upādhyāya Sūri.—The work comprise

three books, of which the last is divided into two parts. Contents : I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra ; diurnal duties of religious people ; imperative duties ; Sthálipáka, Balivais'vya homa ; consecration of wells, tanks, &c. ; consecration of rosaries ; consecration of images of gods ; coronation ; starting on journeys ; influence of planets on mortals ; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living ; persons who should perform s'ráddhas ; time meet for s'ráddhas ; ritual for s'ráddhas ; mourning ; cremation ; expiatory rites ; duties of hermits.

Beginning. श्रीविठ्ठलं सुकरुणार्णवमाशुतोषं दीनेष्टपोषमघसंहतिस्मिन्शुशेषम् ।
 श्रीरक्किणीमतिमुषं पुरुषं परं तं वन्दे दुरन्तचरितं हृदि सञ्चरन्तम् ॥
 वन्दे प्रतिपन्नमघानि शङ्करं घनां स मे मूर्द्धि दिवानिशं करं ।
 शिवाच्च विघ्नेशमथो पितामहं सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम् ॥
 श्रीलक्ष्मीं गरुडं सहस्रशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपिं
 श्रीसूर्यं विधुभैमविद्रु रकविच्छायासुतान् षण्मुखं ।
 इन्द्राद्यान् विबुधान् गुरुंश्च जननीं तातं लनन्तामिधं
 नत्वार्यान् वितनोमि माघवमुखान् धर्माब्धिसारं मितं ॥
 दृष्ट्वा पूर्वनिबन्धात्रिण्यसिन्धुक्रमेण सिद्धार्यान् ।
 प्रायेण मूलवचनान्युच्चिन्त्य लिखामि बालबोधाय ॥
 तत्र कालः षड्विधः । वत्सरः, अयनं, ऋतुः, मासः, पक्षः, दिवस इति ।

End. मूलभूतानि पद्यानि विवृतानि क्वचित् क्वचित् ।
 निर्विकाराण्यपि नवान्यप्युक्तान्यत्र कानिचित् ॥
 मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः ।
 कृतकार्याः प्राङ्निबन्धैस्तदर्थं नायमुद्यमः ॥
 य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञाश्च निर्णयम् ।
 धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया ॥
 निबन्धोऽयं धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः ।
 अमुना प्रीयतां श्रीमद्विठ्ठलो भक्तवत्सलः ॥
 प्रेरणा सद्भिर्ग्रन्थः सेव्यः शब्दार्थतः सद्दोषोऽपि ।
 संशोध्य(?) वापि हरिणा सुदाममुनिसतुषष्टशुकमुष्टिरिव ॥
 श्रीकाश्यपाध्यायवरो महात्मा बभूव विद्वद्द्विजराजराजः ।

नस्मादुपाध्यायकुलावतंसो यज्ञेश्वरोऽनन्त इमावभूतां ॥
 यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदत्तो देवज्ञवेदाङ्गसुशास्त्रशिक्षः ।
 भक्तोत्तमोऽनन्तगुणैकधामानन्ताऋयोऽनन्तकलावतारः ॥
 एषोऽत्यजजन्मभुवं स्वकीयां तां कौङ्कणाख्यां सुविरक्तशाली ।
 श्रीपाण्डुरङ्गे वसतिं विधाय भीमातटे मुक्तिमगात्सुभक्त्या ॥
 नस्थानन्ताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृतो ।
 काशीनाथाभिधो धर्मसिन्धुसारं समातनोत् ॥

Colophon. श्रीमत्काश्युपाध्यायसूरिस्त्रुणुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुज्ञानन्तोपाध्यायसूरिसुतकाशीना-
 थोपाध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वितीयपरिच्छेदोत्तरार्द्धं समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल-सङ्क्रान्ति-व्रत-तिथीष्टि-याग-श्राद्ध-ग्रहणादिनिर्णयः । २,
 तृतीयाचतुर्थ्यादितिथिव्रतविशेषमन्वादि-दशावतारजयन्ती-दमनोत्सव-चैत्रवै-
 शाखादिद्वादशमासकृत्य-प्रकीर्णकनिर्णयः । ३, पूर्वार्द्धे, गर्भाधानायुद्वाहानन्त-
 स्कारदन्तधावनस्नानहोमादिनित्यकृत्य-स्थालीपाक-बलिवैश्वदेवादि-वापीकूप-
 नडागाद्युत्सर्ग-मालासंस्कार-स्थिरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-गोचरफ-
 लाद्भुतशान्त्यादिनिर्णयः । ४ उत्तरार्द्धे, जोवत्पिढकर्तव्यकर्म-श्राद्धाधिकारिश्राद्ध-
 काल-श्राद्धपद्धति-सूतकान्धेष्टि-प्रायश्चित्त-सन्यासप्रद्वेषादिनिर्णयः ॥

No. 774. प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Prayogaratnīya-charaka-sautrāmaṇi alias *Bodhāyana-charakasautrāmaṇi*. This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*, or a manual for the performance of religious rites. The chapter under notice treats of the ceremony named *Sautrāmaṇi*, in which the principal offering is a spirituous liquor made from rice, *i. e.*, a kind of arrack, By *S'eshanārāyaṇa*. The author follows the rules of *Bodhāyana*.

Beginning. सौत्रामणीं व्याख्यास्यामः । पूर्वद्युर्नान्दीश्राद्धपरिदुः स्नानादिनिविष्टमित्यन्ते
 चरकसौत्रामण्या यच्च इत्युपस्थाहरणम् ।

End. इति पूर्णाहुतिं कृत्वा समारोप्यायतने मथित्वा विहित्य मनस्यर्तो कृत्वा साय-
 मग्निहोत्रं जुहोति । सन्निष्ठते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० शेषनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः ।

इति बोधायनचरकसौत्रामणी समाप्ता ॥

विषयः । सौत्रामणीद्विप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishtoma rite, according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य व्याख्यादृश्यं पुरातनान् ।

अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुष्टब्धान्वयोऽग्निचित् ॥

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः । अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृति-
साधारणमग्निष्टोमेन सह व्याख्यातुमारभते ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः ।

Substance, country paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkálírasahema*. A pharmacopœia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं त्रिजगत्प्रभुम् ।

श्रीभारतीञ्च विद्मेशं वन्दे प्रत्युद्दशान्तये ॥

अथ ध्यायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः ।

हविष्यान्नं भवि स्वापं हविष्यञ्चापि भोजनम् ॥

क्रियाभ्रष्टे न सिद्ध्यन्ति तपोनिष्ठे फलन्ति हि ।

सूतदोषांस्ततः शुद्धिं संस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादि नास्ति ।)

विषयः । पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1642. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sūtra. A sūtra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सम्पत्सिद्धिरनादेशे सोत्तरीयातः शते विशेषसङ्ख्यासमस्ताख्ये प्रत्येकमर्चा-
द्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्थे त्रिपञ्चाशे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदशेषाणि निधानान्याचार्याः स्वरितान्तानि यथाधीतं वा तेषु रीपाञ्च
विध्यञ्चेदोधिकाराद्भाग्नोवागतः(?) ॥ १२ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, मायत्र्यादिच्छन्दःकथनं, यज्ञत्रुटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; सत्राय
दीक्षितेन कर्त्तव्यादि च । २, अक्रोतसोमापहरणप्रायश्चित्तं, सोमकलशे भग्ने
प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्तं, पृष्ठानुकल्पादि च । ३, वैश्ववर्णकल्पोक्तिः
प्रवर्ग्यशंसये कर्त्तव्यम्, एकाहसोत्राणि, षड्दृष्टत्यं, द्वादशाह-दृष्टद्रथन्तरपृष्ठ-
सोत्तरीयादिकथनं, गानेत्तरदृष्टिलोपस्य तन्व्यायसमुद्देश्याख्यादि । ४, प्रति-
हारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमयूखः ।

Substance, country paper, 10×5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Utsarga Mayūkha. Directions for consecrating tanks, wells, &c., and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. *Vide* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उक्त्वा दानविधिद्वाम राममाराध्य भास्करं ।

उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलाशयोत्सर्गप्रशंसा विष्णुधर्मोत्तरे ।

End. ततोऽभिषेकग्रहपूजाग्निपूजाविसर्जनशय्यादानमण्डपाद्युपस्करप्रतिपत्तिविप्रभोजनभूयसीदानकर्म्मश्वरार्पणानि जलाशयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमोमांसकभट्टनीलकण्ठकृते भास्करे जलाशयारामोत्सर्गमयूखः ।

इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापोकूपतडागाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वाप्यादिषु मार्जारवानरादिस्तकाद्युपघाते तत्प्रायश्चित्तकथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahaṇavīlāsa. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahaṇa, son of Prayāgadāsa, a Kshatrīya of Kālpī. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Shāh, son of Firuz Shāh.

Beginning. यं स्रुत्वा ललितां प्रजापतिरिमां वृष्टिं व्यधान्मानवीं

श्रीकण्डल्लिघकान्यदनुजश्रेणीं जघान द्रुतम् ।

चक्रे रणमरुर्दुर्हृदा सुरदा चक्रे च्युतसञ्जयं (?)

तं प्रत्यूहनिवृत्तये गणपतिं वन्देऽहमिष्टप्रदं ॥

यत्कर्मतालापघनादुद्धता(?) वारिराशयः सप्त ।

एकोयन्ति युगान्ते तमहं वन्दे गणेशानं ॥

स्रुत्वा नये वीहलगोत्रजन्मा प्रख्यातकीर्तिः किल वाघलाख्याः ।

आसीद्यदाख्यां बिभराम्भुवस्तद्वंशजाः सन्ति हि वाघलाख्याः ॥

यद्वंशजानां भूत्यर्थं बभूव कुलदेवताः ।

मरोड्वाभिनी देवी सर्वदुर्हन्निहन्नी ॥

तस्य कुलेऽतिथिभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिवाघलः ।

यस्य दानस्य तुलायां लघुतां भजतोह कर्णदानमपि ॥

तस्यात्मजोऽभूद्भिरामकान्तिः प्रयागदासो गुणवान् वदान्यः ॥

विरदाबली यस्य बभूव मञ्छां मर्यादमेवैर्महिमसमुद्रः ।

तदङ्गजो मोमहणः प्रसिद्धो गुरुद्विजन्मातिथिदेवभक्तः ॥

बभूव यस्मार्थिजनाः प्रशंसां कुर्वन्ति सर्वत्र बह्वप्रदस्य ।

मोमहणः कुतुकादिह मोमहणविलासनामानं ।

सकलजनहृदयद्रापितं(?) चकार सद्योगसङ्घं रम्यम् ॥

End.

अब्दे नागरसश्रुतोन्दुरचिते १४६८ पक्षेऽसिते चैत्रके

हेरम्बस्य तिथौ विकर्त्तनसुतस्याङ्घ्रि न्यलोक(?) वै प्रजानां परेः ॥

अथै मोमहणो व्यधाङ्गुजजनुः सद्योगचूडामणिं

ग्रन्थं सद्भिषजां मतानि च बह्वन्यालोक्य वैद्यागमान् ॥

कालिन्या रचिरे सुदक्षिणतटे सद्रत्नविद्युद्युता

नाम्नाभूत् किल कालपीतिनगरी ख्याता धरामण्डले ।

तस्यां कालपिदैवतं निवसति प्रायः स्वयं सर्वदा

लोकानामभिलाषदं सुरजनैः संसेवितं सत्प्रभं ॥

भूपालो महामूदसाहिरभवत्योरोजाषानात्मजः

सार्द्धं योद्धुमलं न हिन्दुकजनाखेनाभवन् सङ्करे ।

तस्योर्जत्करिवृन्दं दृष्टितमिच्छाश्चानाच्च ह्येषारवं

श्रुत्वा यान्तरयो भ्रुवं जलनिधेः पारस्य तीरे भ्रुवं ॥

Colophon. इति कालपीयामवस्त्यच्चत्रियप्रयागदासात्मजमोमहणविरचिते महामूदसाहि-
राज्ये मोमहणविलासनामग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः ।

१ प्रथमे अधिकारे, शुक्रवृद्धिकरौपधादिकथनं । २, शुक्रसम्भकौपधकथनं ।

३, लिङ्गवृद्धिदार्ढ्यकथनं, स्त्रीकुचनितम्बवृद्धिकथनञ्च । ४, लिङ्गसम्भकारकौ-

पधकथनं । ५, पण्डलनाशकौपधकथनं । ६, बन्ध्यात्वनाशकौपधकथनं, गर्भ-

रत्तार्थं मन्त्रौषधप्रयोगः, भगसङ्कोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बाल-

रोगचिकित्सापयोग्यौषधमन्त्राकिकथनं । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९,

१०, डाकिनीचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालग्रहादिनिवारणार्थं कतिपय-

मन्त्रोक्तिः, माहेश्वरादिघूपनिर्माणविधिश्च ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátyáyana. By Devayájñika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पत्रद्वयं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमसु खकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीत्रिरग्निचिन्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिमुत्तश्रोदेवयज्ञिककृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतावग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दीक्षितकर्त्तव्येष्टिः, अवष्टथपर्यन्तदीक्षितनियमाः, महावीरसम्भरणं, प्रायणीयेष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरणं, प्रेषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्युर्गोदोहनार्थं, गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिः हविर्धाननिष्पादनं, उपरवखननं, सद्ःकरणं, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादनं, आग्निधोयादिस्थानकरणं, अग्नीषोमीयेष्टिः, अभिषवेष्टिः, प्रातःसवनं, माध्यन्दिनसवनं, तृतीयसवनं, अवष्टथेष्टिः, उदयनोयेष्टिः, अनुबन्धेष्टिः, पयस्सेष्टिः, इत्यादीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिव्याख्या; शिरोमणिमूलसहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5 $\frac{1}{2}$ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 460. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumána-maṇi-dīdhiti-vyākhyā. A commentary on Raghunátha S'íromañi's *Anumána-maṇi-dīdhiti.* By Bhavánanda Síddhántavágis'a. Vide ante I, p. 285.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजनखचन्द्रमरोचयः ।

सच्चरित्रोऽस्मस्यन्धे मम सन्तवलम्बनम् ॥

नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधितौ ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशिता ॥

शिरोम० प्रा० ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्यपरितिष्ठते ।

अखण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥

अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीय निखिलतन्त्राणां ।

दीधितिमधिचिन्तामणि तनुते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू० प्रा०

प्रत्यक्षोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं बडुवादिममृतत्वादुपमानात् प्रागनुमानं
निरूप्यते ।

End.

नीलविशिष्टे धूमोऽपि विशेष्यत्वस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्वं साधनव्यापकत्वा
दिति विशेष्यत्वथाटस्य(?) प्रामाणिकत्वान्तदपेक्षितं भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon.

इति श्रीमद्दामदोऽध्यायसिद्धान्तवागीशभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-
व्याख्या समाप्तिं पफाण ।

शि० स०

तथापि जन्यत्वशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावविति न
तत्र बङ्गल्पभावसंभव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

इति श्रीमन्महाभक्तोपाध्यायशिरोमणिकृतानुमानमणिदीधितिः सम्पूर्णा ।

मू० स०

एकदृष्टत्वात् अत्रच्छेदेन दृष्टिरत्रापि तुल्या तत्र देशभेदेनात्र समयभेद इति ॥

विषयः ।

अनुमानमणिदीधितिः व्याख्यानम् ।

No. 782. राक्षसकाव्यं, सटीकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 13—14 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Nágara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Rákshasa-kávyá. A poem of 20 stanzas in which a forester describes various pastoral objects for the gratification of his mistress. By Vararuchi Kavindra. The author is said to be the same person who formed one of the "nine jewels" of Vikramáditya. The MS. is in the *trivallí* form, and has a running commentary on the text.

Beginning. टीका० कश्चिदित्यनिर्दिष्टनामा तुरपः इमां वक्ष्यमाणां गां वाचं वनितां बभाष
उक्तवान् । किं कुर्वन् वनं काननं विचरन् । इत्यादि ।

मूल० कश्चिद्वनं बभूवन् विचरन् वयस्यो वश्यां वनात्मवदानां वनितां वनाङ्गाम् ।
इत्यादि ।

End. टीका० । उत्तमवच उक्तं कथमपि त्वां भूयः किं कृत्वा दिनं दिवसं तथा प्रियया सह
रमित्वा, कथमभूतः अभीक्ष्णः पुष्टाङ्ग इत्यर्थः । हीति पादपूरणे ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण विरचितेन(?) राजसकायं समाप्तं । शुभं । टीका समाप्ता ।

मूल० एतावदुत्तमवचः सुमनाः स उक्त्वा रत्नादिनां सह तथा प्रियया अभीक्ष्णम् ।
युक्तञ्चतुर्भिरनडुद्भिरदीनवद्भिरारुह्य यानमथ सम्प्रययौ खगेहे ॥ २० ॥

टीका० इति श्रीवररुचिकवीन्द्रेण कृतं राजसकायं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिद्वयस्यो वनस्यः पुरुषो विचरन् वनजान् वृक्षादीन् प्रदर्शयन् तद्वर्णनं
वनितां श्रावयति ।

No. 783. यज्ञप्रायश्चित्तविवरणं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 42. Lines, 13 on a page. Extent, 1250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1783. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, Generally correct.

Yajñapráyas'chitta vivaraṇa. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Paurṇamása and other ceremonies. By Gopála. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotras, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking.—II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Purodás'a for the Nakshatra íshti. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice. 6, Expiation for Cháturmásyá vrata, or the quadrimensial fast. 7, Expiation for defects in the initiation of the Adhvaryu. 8, Expiation for accidents in cooking offerings. 9, Expiation for defects in the use of mantras. 10, Optional courses. III. 1, Expiation for accidents to the cooking pot. 2, Expiation for irregularities in the actions of the priests. 4, Expiation for accidental omission of oblations. 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction. 6, Expiation for use of ordinary fire in rites. 7, Expiation for omission of particular rites. 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey.

Beginning. अथातो मन्त्रगणान्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः । उक्तानि दर्शपूर्णमासादीनि कर्माण्यनन्तरं तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

End. एवं हि श्रूयते, मलवद्वासमानसं वदेत न सहासीत नास्या अन्नमद्यादित्यारभ्याभ्यञ्जनप्रभृतिगृह्यकामसन्यदित्युक्तम् । अन्यत्सहासनादिति भवस्वामिना व्याख्यातम् ।

Colophon. इति श्रीगोपालकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्यायः ।
वृत्तितोऽयं ग्रन्थः । खण्डः २ (आदर्भे लिखितमित्यम्)

विषयः । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तस्थलकर्त्तव्यसाधारणप्रायश्चित्तं । २, कपालविधिन्यूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरणिभङ्गादिप्रायश्चित्तं । ४, अग्निहोत्रादिप्रायश्चित्तं । ५, ६, अरण्यमेध्यस्पर्शप्रायश्चित्तं । ७, ८ हविषि दुष्टे प्रायश्चित्तं । ९, हविर्दीपशङ्कायां हविर्द्रव्यहोमव्यतिक्रमे च प्रायश्चित्तं । १०, साम्नाय्यप्रायश्चित्तं । ११, हविर्विहृत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, क्षयरोगग्रस्तान्यदारासक्ताक्षिताग्निकर्त्तव्यप्रायश्चित्तं । २, संवत्सरातिरिक्तप्रवासे प्रायश्चित्तं । ३, पुरोडाशभेदेन कृता आयुष्मत्या नक्षत्रेऽयः । ४, आययणानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथनं । ५, पशुप्रायश्चित्तं । ६, चातुर्मास्यव्रतानि । ७, अध्वरदीक्षानियमभङ्गप्रायश्चित्तकथनं । ८, सर्वयज्ञानां स्तन्नभिन्ननष्टदुष्टादिगुणविशिष्टहविःप्रायश्चित्तं । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्तं । १०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथनं ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्धानीभग्नादिप्रायश्चित्तं । २, होतृभैत्रावरुणादीनां स्वस्वकर्त्तव्यकर्मव्यतिक्रमे प्रायश्चित्तं । ३, होमाहुतिविस्मृतिप्रायश्चित्तं । ४, ऊताहुतसोमसंसर्गप्रायश्चित्तं । ५, अरण्यसमाह्वानाग्निनाशप्रायश्चित्तं । ६, लौकिकाग्निहोत्रविधिः । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाकरणे प्रायश्चित्तं । ८, आह्विताग्नेः प्रयागे कर्त्तव्यम् ।

No. 784. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 480 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse, Generally correct.

Prasnavaisnava. Astrological questions and answers founded on the Váráhi Sañhítá, the Tájika and other standard works. By Náráyaṇa Gosáin Nṛipatí. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपुरुषमादिदेवं ज्योतिर्मयं शुभकरञ्च चराचरेभम् ।

शान्तं प्रणम्य शिरसा द्विजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवस्रवमहं प्रकरोसि शास्त्रम् ॥ १ ॥

श्रीब्रह्मदासनयजातनयः सुविद्वान् श्रीमान् गुसांयिन्दपतिर्यदुनाथभक्तः ।

वाराहनाजिकमुकुन्दमतं समीक्ष्य नारायणः परमशास्त्रमिदं चकार ॥ २ ॥

प्रथा प्रणम्य हरिमिन्द्रककुप्सुखस्यो ज्योतिर्विदं सकलशास्त्रकलाविदम् ।

आह्वय सद्गुवि दितं फलपुष्परत्नहस्तः प्रसन्नवदनः सद्यदेव प्रच्छेत् ॥ ३ ॥

लग्ने चरे च हृतलाभ ऋणास्पदार्थनाशे गदक्षयगमागमबन्धमोक्षाः ।

प्रद्युर्भवन्ति परचक्रमुपैति शीघ्रं रोगी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End.

(खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषये ।

१ अध्याये, प्रश्नकालीनलग्नादिभावस्थितरव्यादिग्रहद्वारा शुभाशुभकार्यसिद्धि-
कथनं । २, धनलाभ-राज्यलाभ-वृत्तमन्त्रिस्त्रेह-राज्यचलाचल-वृत्तदर्शनादि-
प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, ग्रहवधादिज्ञानार्थं
सङ्घट्टचक्रकथनं । ६, राज्यधंशकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-
फलम् ।

(२४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । इतः परं खण्डितत्वात् परग्रन्थविषया न प्राप्तः ।)

No. 785. भास्वती, टीकासहिता ।

Substance, country paper, $11\frac{3}{4} \times 6$ inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 s'lokas. Character, Nágara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhásvatí. A treatise on astronomy and astrology. By Satá-
nanda, son of S'añkara by Sarasvatí. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bálabodhiní* by Balabhadra, son of Vasanta, and grandson of Vimalákara of the Kaus'ika gotra. The text was written in the S'aka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Víkramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umá, in the country of Jámila, during the reign of the Sháhi dynasty.

Beginning' टीका प्रा० । आदिमध्यान्तग्रन्थाय त्रिधाविग्रहधारिणे ।

ग्रहर्चादिस्वरूपाय नित्याय हरये नमः ॥ १ ॥

आसीद् द्विजन्मा विमलाकराख्यः ख्यातः सुशीलो द्विजदेवभक्तः ।

तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं हराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥

त्रिखन्धज्ञः श्रीमान् दैवज्ञः श्रीवसन्त इति नामा ।

शास्त्रार्थविद्गुणवान् गुरुपादार्चने सदां निरतः ॥ ३ ॥

बलभद्रस्य सुता हरिगुरुचरणारविन्दकृतसेवः ।

कुरुते गुणोपयुक्तां सङ्घिप्रं भाखतीं टीकां ॥ ४ ॥

इह तावद् ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नपरिसमाप्तिमुद्दिश्य खेष्टदेवतानमस्कारपूर्वकं
मङ्गलाचरणमात्मनामकथनमङ्गलिपिण्डानयनञ्च श्लोकेनैकेनाह । नलेति ।

मूलप्रा०

नत्वा मुरारेश्चरणारविन्दं श्रीमाञ्छतानन्द इति प्रसिद्धः ।

तां भाखतीं शिष्यद्वितार्थमाह शाके विद्मिने शशिपक्षखैकेः ॥ १ ॥

End. टीका स० । श्रीमान् शतानन्दनामा गणितसिद्धान्तवित् सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ।

सरस्वती मातुर्नाम, शङ्करः पितुर्नाम, तयोस्तनूजः पुत्रः, इमां भाखतीं
कृतवान् ।

व्याख्यायां यन्मयात्युक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

धान्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं क्षम्यतां बुधैः ॥

Colophon.

इति बलभद्रविरचितायां प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः ।

रसवह्नितिथौ शाके मार्गशीर्षमासे शुक्लोऽष्टम्यां सोमवासरेण ।

लिखितं बलभद्रेण—

शररसमनुमितशाके चैत्रे शुक्लेतरद्वितीयायां ।

गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् बलभद्रकेण सा टीका ॥

खरशशिशक्रसमेते शाकेऽत्रातोच्चताकुले जन्म(?) ।

वसुयुगवर्षेण मया रचिता बालावबोधिनी विमला ॥

श्रीविक्रमादित्यशाके १४६५ चैत्रमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ जीववासर

श्रीमहाराजाधिराजश्रीमान्साहिभुज्यमाने श्रीमञ्जुमिलादेशे उमासञ्जकनगरे

श्रीमत्सकलविद्याविशारदकौशिकान्वयजन्मादेवज्ञस्यत्तज्जो बलभद्रनामा ज्यो-
तिर्विक्तेने इमां बालबोधिनीं भास्वतीटीकां कृतवान् ।

इति श्रीवसन्नाम्नजबलभद्रदेवज्ञविरचितायां भास्वतीटीकायां परिलखाधिकारो
ऽष्टमः समाप्तः ॥

मूलसं०

ख्वास्त्रिवेदाब्दगति युगाब्दे दिव्योक्तितः श्रीपुरुषोत्तमस्य ।

श्रीमान् शतानन्द इतीदमाह सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ॥ १० ॥

विषयः ।

१ अधिकार तिथिप्रवानयनं । २, ग्रहप्रवानयनं । ३, तिथिनक्षत्रानयनं ।
४, ग्रहस्फुटकरणं । ५, प्रश्नफलकथनं । ६, ७, ग्रहणविवरणं । ८, स्यर्शमोक्ष-
समयनिर्धारणादि ।

No. 786. पदगाढः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 74. Lines, 7 on
a page. Extent, 740 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Prose.
Generally correct.

Padagādha. Vedic measures. Anonymous.

Beginning. इदानीं सर्वसामानि । अमितौजा अङ्गिरा नीवया गभीरवेपा दृहच्छ्वा
नोधादसूना नवेदा अद्वया दीर्घतमाः पृथुपाजा ऋमणा ऋतमाः सुमना वि-
मनाः सुवासा गृध्रग्रा नद्या उषाः पन्या भोजा ऋभुचाश्चन्द्रमा अप्सराः सजोषा
जातवेदा इति सर्वत्र विसर्जनीयाः ।

End. राजन् राष्ट्रञ्च राशिश्च राथो रायरथर्यसि ॥

रराति रपमो राज्ञो रभस्त्रस्त्रभस्त्रान् ।

रसररावाथ रराब्ण रवथेन ररपांसि च ॥ रथो सप्तविंशतिः ।

Colophon. इति पदगाढः समाप्तः ।

विषयः । सर्वसमान-सर्वदृष्टवाच्यानाम्बुचां कथनं, द्विसङ्ख्यादिपञ्चाशत्सङ्ख्यान्विततन्नाम-
वाच्यानाम्बुचां कथनं, पूर्वापराख्यनामवाच्यानाम्बुचां कथनं, अखण्डितनाम-
वाच्यानाम्बुचां कथनं, खण्डितनामवाच्यानाम्बुचां कथनं, द्वैपदनामवाच्याना-
म्बुचां कथनं, पदच्छेदप्रकारदर्शनं, अथशब्दवतीनां सप्ताशीत्युचां कथनञ्च ।

No. 787. **दैवज्ञचिन्तामणिः ।**

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 63. Lines, 11—12 on a page. Extent, 950 s'lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1870. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse. Generally correct.

Daivajña chintāmaṇi. A treatise on judicial astrology. By Yasodhara, son of Kañsārī Mis'ra. The MS. is incomplete.

Beginning. अथान्यं सम्प्रवक्ष्यामि फलं योगसमुद्भवं ।

मासवारतिथीनाञ्च सम्यग् ज्ञानप्रकाशकं ॥ १ ॥

प्रतिपदि रविवारे चैत्रमासे यदि स्वस्या-

न्न भवति वज्रदृष्टिर्दुःखिता लोकसङ्घाः ।

अमृतकिरणवारे ज्ञस्फुजिद्वाक्पतीनां

भवति न तु धरित्री शस्यतोयाभिपूर्णा ॥ २ ॥

End. यदा च जायते पक्षयोदशदिनात्मकः ।

तदा लोकातिघोराः स्यान्मण्डला च × मेदिनी (?) ॥ ५८ ॥

Colophon. इति श्रीकंसारिमिश्रात्मजमिश्रयशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यग्रह-
कथने नाम प्रकाशस्यतुर्दश ॥ १४ ॥

विषयः । १ प्रकाशे, वैशाखादिद्वादशमासानां तिथिविशेषेषु वारनक्षत्रादिविशेषयोगे दृष्ट्यादियोगे च वा सति दुर्भिक्ष-राजविद्रोह-प्रजासुखदुःख-सारीभय-शस्य-महर्ष्यसमहर्ष्यतादिविविधशुभाशुभफलकथनं । २, प्रभवादिपष्टिसंवत्सरशुभाशुभफलं । ३, तत्रन्नक्षत्रविशेषकथनं । ४, रव्यादिग्रहाणां स्वभावादिवर्णनं । ५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य ताघहरितादिवर्णदर्शने शुभाशुभफलं । ६, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य वैवर्ण्यदिमतस्य चन्द्रस्य शुभाशुभफलं । ७, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य किंशुकादिवर्णान्तरं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफलं । ८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासदृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफलं । ९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरोः शुभाशुभफलं । १०, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य ग्रहविशेषादियुक्तस्य शुक्रस्य शुभाशुभफलं । ११, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य शनैश्चरस्य शुभाशुभफलं । १२, राशिविशेषादिगतस्य राहोः शुभाशुभफलं । १३, नक्षत्रविशेषादिग्विशेषगतस्य केतोः शुभाशुभफलं । १४, सूर्यादिग्रहाणां द्विव्यायगादिजनितशुभाशुभफलकथनं ।

No. VI.

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

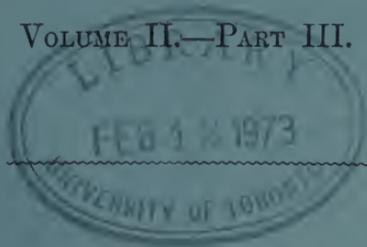
RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART III.

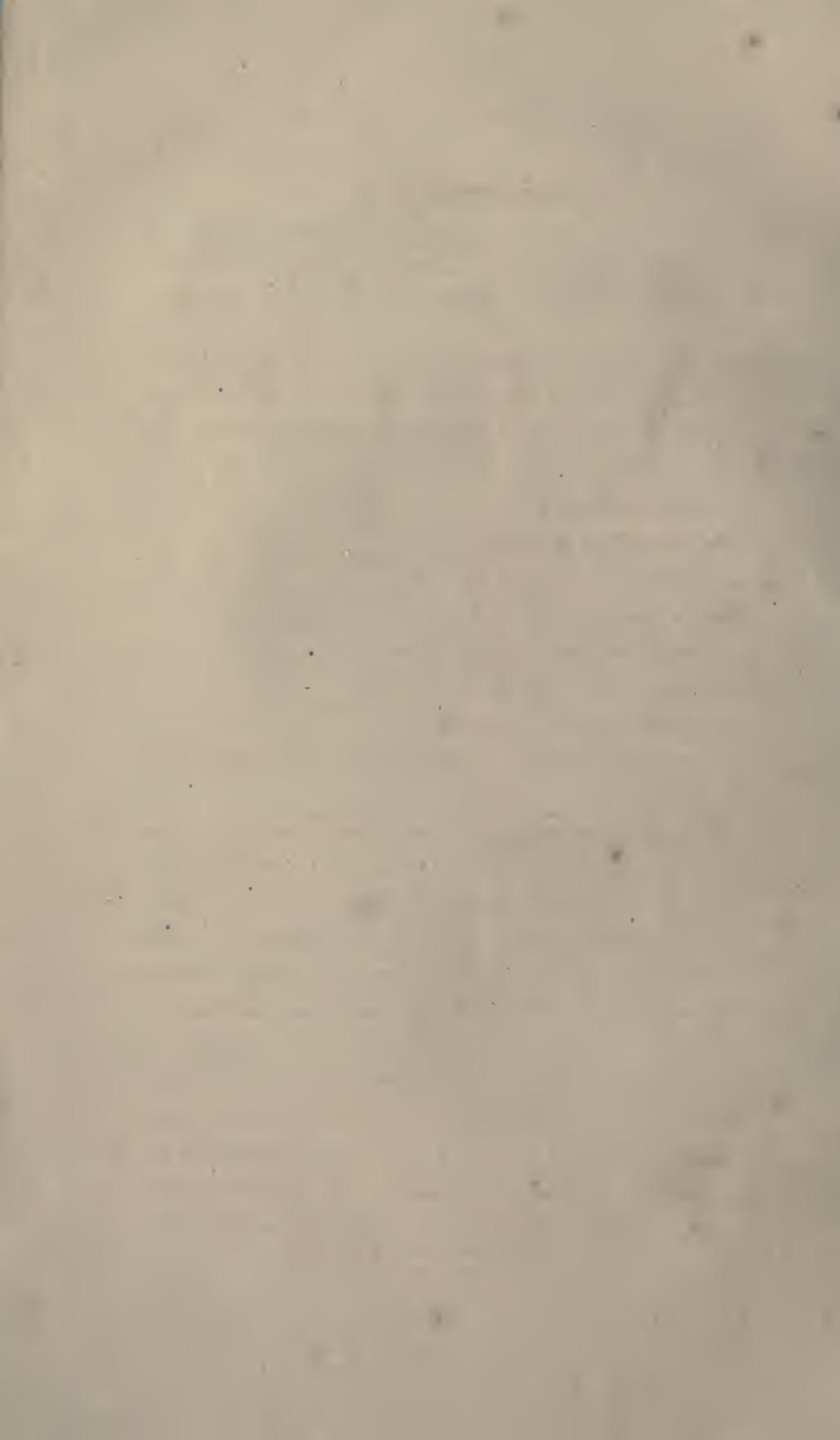
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1873.

INDEX TO VOL. II. PART III.

<i>Page</i>	<i>Page</i>
<p>Ādhána-baudháyana,..... 235 Ādhána-prayoga, 235 Ādhána-vidhi-prayoga, 228 Agnihotra-homa, 238 Āhnika-prakás'a, 227 Aitareya Āranyka,..... 280 Ajámilopákhyána, 212 Ākhyáta-váda, 245 Ākhyáta-váda Tíká, 245 Ākhyáta-viveka,..... 245 Amarakosha, 252 Amarakosha Tíká, 252 Anantadeva, 233 Antyeshṭi-paddhati, 233 Anubhavasára, 200 Āranya-gána, 240 Āranyapañchaka, 280 Ashtádhyáyikāṇḍa, 256 As'vamedha-prayoga, 206 Átmáráma Bhaṭṭa,..... 271 Bálakrishṇa, 273 Bála Tantra, 219 Baudháyana-cháturmásyá-su- tra, 270 Bhánu Bhaṭṭa, 272 Bhañjú Dikshita, 252 Bhaṭṭoji Díkshíta,.... 198, 252 Bhaṭṭotpala, 214 Bháva-bodhiká, 249 Bháva-vís'odhiní, 271</p>	<p>BhavánandaSidhántavágís'a, 248 Bhavánandí, 248 Bhuvanadípiká, 249 Brahma-prabhu Súra, 249 Brahmánanda Yogindra, .. 252 Brahmáṇḍa Purána, Uta- rakhaṇḍa, 253 Budhamanohará Tíká, 246 Chhandogápara-sútra, 209 Chhandomanjarí, 282 Cháturmásyahotra,..... 247 Cháturmásya Prayoga, 207 Dakshiṇa Godáchara,..... 234 Datta Gítá, 267 Dattátreya, 267 Daivajña S'íromani, 249 Dars'apúrṇamásayor-adhva- rya prayoga, 209 Dhruva-charita, 274 Dhanvantari-guṇáguṇa-yoga- s'ata, 276 Dinakarí, 273 Dvaitanírṇaya-siddhánta-saṅ- graha, 271 Gaṇapatyá dipújana Paddhati 206 Gaṅgádása, 282 Gáyatri-pañjara,..... 286 Gáyatri-hṛidaya, 285 Gáyatṛyashṭottaras'ata-divya- námámrita-stotra, 285</p>

No. 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 2544 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jánakyánanda-bodhana. A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitá, during her exile in the hermitage of Válmíki, and consoles her by religious advice. By S'rípátigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End. यथाशास्त्रं मया चित्ते जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽस्तु गुरुर्मम ॥ ७२ ॥
 यदस्मिन् शैष्ठवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यां भवेच्च तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७३ ॥
 इति गोविन्दसङ्गीते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाख्यो विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति श्रोपतिगोविन्दविरचिते जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीसंवादे विंशतितमस्तरङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सह सूर्तिमत्या गङ्गायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र २० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पत्राणां खण्डितत्वात्तरङ्गत्रयस्य
 विषयो न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 लोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य ह्यर्थभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वादेश्च
 प्रतिपादनं । ८, मनोलयप्रकारयनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्तोत्यत्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीट्टान्तकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्वद्वन्द्वस्य रामलीलाकथनं । १३, रामस्य सखीगणपरिदृष्टया सीतया
 जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६, नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वासनाह्लासप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनाकथ-
 नादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

No. 789. काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kāvya-kāmadhenu. This work has already been noticed in the first volume, (No. 358,) but the MS. examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct. The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽविद्यद्विकरणेराख्यातैर्जातुलोहितैः ।

प्रकाशैः सम्प्रकाशन्ते क्रियास्तत्रैमि गोपितम् ॥ १ ॥

कविकल्पद्रुमं धातुपाठं विरचितुं निजं ।

धातुवृत्तिः काव्यकामधेनुर्नाम विधीयते ॥ २ ॥

तत्र प्रयोगा धातूनामिक्त्मादिन्फलायिताः (?) ।

शस्त्रिपोस्त्रनितां तुल्यप्रयोगाणां सभेदकाः ॥ ३ ॥

तत्रादौ ग्रन्थकटुचितेष्टदेवतामादित्यमुपास्ते ।

शब्दाकरकरग्रामसर्थमण्डलमण्डलं ।

ज्ञानात्माजमनाद्यन्मादित्यं तमुपास्यहे ॥

तमिति, तच्छब्दः प्रतिसमाधिसमयसङ्ग्रहसमर्थकलेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रति-
पादनाद्यच्छब्दं नापेक्षते । यथा, सेयं ममाङ्गेषु सुधारसच्छदेत्यादौ । अथ
पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनोति ।

इन्द्रश्चन्द्रः काशकृत्त्रापिश्ली शाकटायनः ।

पाणिन्यमरजैनेन्द्रा जयन्त्यष्टादिशाब्दिकाः ॥

अथ ग्रन्थस्वरूपं निरूपयति ।

मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारणः स्फुटः ।

धातुपाठस्वराद्याद्यक्रमादन्तादिमक्रमः ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पद्यैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End.

धूतूना (धातूना) मिह सौत्राणां द्विचत्वारिंशदीरिताः ।

धूतून्निर्द्धार्योपसंहरति ।

इति स्फुटः सप्तदशशत्या षट्कोनषष्टया ।

धातुस्कन्धेषुधाः सेयः कविकल्पद्रुमः फलन् ॥

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशतो, षट्कोनषष्ट्याऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धासौः । फलन् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(म)र्पयन् ॥

अथ ग्रन्थकृदात्मानं व्याख्यापयति । —

विद्वदनेशशिष्येण भिषक्केशवस्त्रुना ।

तेने वेदपदस्थेन वोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो वोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव्य इति पूर्वेणान्वयः ।

सम्पादयन्नीमङ्गादौ कार्तस्वरलसन्निधिं ।

अयध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

वुत्यादयन्तु शब्दज्ञासैसैः सूत्रैरुदाहृतिः ।

सर्वव्याकरणाद्यां नास्यां तान्यलिखं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्वेच्छेत्कर्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon.

इति श्रीपण्डितवोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

स्वर्गे गीर्वाणनार्यः सुरपतिमभितः शाब्दिकानां वरेणं

पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।

यस्तीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमिमं गोप्यद् वा सुराद्रौ

शिष्याऽकार्षीदनेशः कविकुलतिलकः कैशविर्बोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणाधिसेवितं कपित्यजम्बूफलसारभक्षितम् ॥

उमासुतं शैकविनाशकारणाद्रमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः ।

इकारायनुबन्धद्वारा सेड्वेणनेड्धातुनिर्देशः । अकारादिहकारपर्यन्तवर्णान्त-
विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सौत्रधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो
धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः काव्यकामधेनुनाम्नी । उभयोः कर्त्ता वोपदेव एव ।
ग्रन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'árñgadhara Sañhitá. Materia Medica and pharmacopœia in three parts. By S'árñgadhara, son of Dámodara. Contents: Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians. 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians; effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation; treatment of infants; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II. 8, Extracts, decoctions, levigates, &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases. 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries. 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavárishta medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials. Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c.

Beginning. त्रियं सदद्याङ्गवतां पुरारिरेदङ्गतेजःप्रसरे भवानी ।

विराजते निर्मलचन्द्रिकायां सद्यैषधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैर्ये बह्व्योऽनुभूताः ।

विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्यङ्गुहः सज्जनरञ्जनाय ॥ २ ॥

हेलादिरूपात्मकजातिभेदैः * * समीच्यातुरसर्वरोगान् ।

चिकित्सितं कर्म न दृढणाख्यं कुर्वीत वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥

दिव्यैषधीनां बहवः प्रभेदा वृन्दारकाणामिव विस्फुरन्ति ।

ज्ञालेति सन्देहसपास्य धीरैः सन्भावनीया विविधप्रभावाः ॥ ४ ॥

स्वाभाविकान्गुक्तकार्यकान्तरा रोगा भवेयुः किल कर्मदोषजाः ।

तच्छेदनार्थं दुरितापहारिणः श्रेयोमयान् योगवरान् नियोजयेत् ॥ ५ ॥

प्रयोगानागमात् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानतः ।

सर्वलोकचित्तरथाय वक्ष्याम्यनतिविस्तरात् ॥ ६ ॥

अथानुक्रमणिका ।—

प्रथमं परिभाषा स्याद्भेदज्याख्यानकं तथा ।

नाडीपरीक्षादिविधिसूतो दीपनपाचनं ॥ ७ ॥

ततः कलादिकाख्यानमाहारादिगतिस्तथा ।

रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डोऽयमीरितः ॥ ८ ॥

खरसः काथफाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकालेहो स्नेहः संयानमेव च ॥ ९ ॥
 धातुसुद्धी रसाश्चैव खण्डोऽयं मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वसनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासः स्यात् ततस्थापि निरुद्धनं ।
 ततस्थाप्युत्तरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधिश्चैव गण्डूपादिविधिसुधा ।
 * * दीनां विधिः ख्यातस्तथा शोणितविश्रुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारस्य खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।

द्वाविंशत्सम्भिताध्यायैर्युक्तेयं संहिता स्मृता ॥ १२ ॥

षड्विंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥

End.

आयुर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थपदसंशयम् ।

ज्ञातः कैश्चिद्भूषैस्तेषु कृता त्रिविधसंहिताः ॥

कच्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतेयं संहिता मया ।

कृपाकटाक्षविचेपमस्यां कुर्वन्नु साधवः ॥

विविध * या * * दरिद्रनाशनं हरिरमणीव करोति योगरत्नैः ।

विलसतुशार्ङ्गधरस्य संहिता (क)विहृदयेषु सुरौजनिर्मलेषु ॥

Colophon.

इति श्रीदामोदरस्त्रुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां संहितायां चिकित्सास्थान
 नेत्राञ्चनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः ।

पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये, माषटङ्गादिमानकथनं । २, भैषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । खण्डदर्शनप्रतीकारः । वैद्याकारकद्रुतलक्षणदि ।
 रोगिचिकित्सायं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्यस्वायुमज्जानाड्यस्थ्यादिसङ्ख्यास्वरूपादिकथनं ।
 विश्वदृष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भोत्पत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 २ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूच्यादिविधिकाथविशेषोक्तिः । १०, फाण्टमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णौषधकथनं । १४, वटकमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, अवलेहौषध-
 कथनं । १६, घृतपाचौषधकथनं । १७, नारायणतैलादिविधितैलविशेष-
 कथनं । १८, असवारिष्टनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधन-
 मारणकल्पना । २०, पारदादिनानारसशोधनमारणप्रकारः ।

२ खण्डे ।—२१, घृततैलवमामज्जादिचतुर्विधस्त्रेहपदार्थपानविधिः । २२, स्त्रेदविधिः । २३, वमनविधिः । २४, विरेचनविधिः । २५, वस्त्रविधिः । २६, निरूहवस्त्रविधिः । २७, उत्तरवस्त्रविधिः । २८, नस्यविधिः । २९, घूमपानविधिः । ३०, गण्डूषविधिः । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तश्रावविधिः । ३३, नेत्राञ्जनविधिः ॥

No. 791. प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page. Extent, 6204 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1834. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Praudhmanoramā. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī*. By Bhaṭṭojī Dikshita, son of Lakshmīdhara Sūrī. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Vīres'vara, and grandson of Bhaṭṭojī Dikshita. The name of the gloss is *Laghū's'abdaratna*.

Beginning. टी० प्रा० । इत्यनुवर्त्तत इति । शब्दादीनां सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भावः
तेन न सार्वधातुकानुदात्तत्वसिद्धिरिति दिगिति ।

मू० प्रा० । धातोः । यद्यपि धातोरेकाचोह्लादेरिति सूत्राद्धातोरित्यनुवर्त्तत एव तथापि
आर्द्धधातुकसञ्ज्ञाया आश्रितशब्दव्यापारत्वलाभाय पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टी० समा० । व्यवस्थिततयेति । क्वसि सर्वविधीनां वैकल्पिकत्वादिति भावः ।
विकल्पव्यवस्थयेति व्यवस्थितविकल्पनेति यावत् । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीमदीक्षितभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघु-
शब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

मू० स० । चकारोऽनुक्तममुञ्चयार्थं इत्याशयेनाह । चिदिति । षट्तीसाहमिति । अति-
शब्दस्यान्येषामपीति दीर्घः । इत्यष्टमः ।

इति पदवाक्यप्रमाणञ्जलीलक्ष्मीधरसूत्रैः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां
प्रौढमनोरमायां वैदिकी समाप्ता ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्याः छन्दभगस्य व्याख्यानं । पुनस्तस्या एव स्त्रीलिङ्गावधि-स्रोत्र-
त्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुनः स्वरवैदिकीप्रक्रियाख्यशेषभागस्य व्याख्या च ।
(आदौ मध्ये च खण्डितमेतत्)

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः ।

Substance, country paper, 14 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūtamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mádharma. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसाः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणैः कफवातौ यथाक्रमं दृद्धिसमौ यातः । कफो दृद्धिं याति वातः
शमं यातीत्यर्थः ।

सू० प्रा० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तञ्च दृद्धिसमौ ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्वैस्त्रिभिराद्यपरैस्त्रयैश्च ॥ १ ॥

End. टी०परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिष वारिविमिश्रं भज्यहेसेन(?) पीयते यद्वत् ।

द्वित्वा दोषमशेषं गुणमिह गुणिनो ग्रहीष्यन्ति ॥

मूलपरि० । मिषजा माधवेनेद् किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।
यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् क्षमध्वं मनीषिणः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रादिषड्रसगुणदोषकथनं । जीर्णाजीर्णाद्गुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । व्रणचिकित्साप्रकारः । पथ्यापथ्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, 6½ × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratrātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्थ्या लिख्यते । १२ ११ २२१ २। ११ २२१२ ११।
पवस्व वाचो अग्निं यः साम चित्राभिरातभिः । अग्नि-
२। ११ २
विश्वानि काव्या ॥ १ ॥

End. ॐ वायिश्रुं हि गच्छो युवं चित्रं ददयुर्भोजनान्नर । वादेथां सुन्द-
 तावते अर्वाग्रथं समनसा निया रश्चताम् । पाथिवतं सोरश्माश् ।
 यां मा रश्ध धा ॐ वा इ हा उवा ॥ अस् ॥ आश्विनश्रुतान्ते भक्ष्यः ।

Colophon. इति ज्योतिरतिरात्रः समाप्तः ॥

विषयः । १, उक्थजपः । २, वहिष्यवमानं । ३, आज्यानि । ४, माध्यन्दिनपवमानं ।
 ५, रात्रिपर्यायः । ६, सन्धिः ।

No. 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्थनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणसङ्ग्रहः
 सूचीसहितः ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ × 5 inches. Folia, 33. Lines, 15 on a page. Extent, 1650 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'rimadbhāgavata-skandhārtha-nirūpaṇa, alias *Harilīlavivarana-saṅgraha*. An abstract of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva. The MS. is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायार्थादि निरूप्यते ।

विदुषा बोपदेवेन मन्त्रिहेमाद्रितुष्टये ॥ १ ॥

तत्र भागवतार्थमाह । आनन्दस्य हरिलीलावक्त्रा भागवताग्रमः ।

स्कन्धैर्द्वादशभिः शाखाः प्रतन्वद्द्विजसेविताः ॥ २ ॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्तते । अतः खण्डितत्वाच्छेषवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धावधिपञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायानामर्थः
 सङ्क्षेपेणात्र सङ्गृहीतः ।

No. 795. अनुभवसारः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{1}{2}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 12 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sachchidānanda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधभेषा । जय जय मायादिगुणभेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेषा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अत्रि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

स्वये उपदेशि आपण । चतुःश्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।

(अतःपरं) अर्थादर्थे यदा वृत्तिं गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा सोमनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तो जगद्भ्रमः ।

अविवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मैक्यभोक्तोपायमुमुक्षुकर्तव्यादिकथनं ।

No. 796. नैगेयानां ऋचुदैवतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving "the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārchika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas." Max Müller, *Ancient Sanskrit Literature*, p. 227. The work comprises two prapāṭhakas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अशार्धमार्चिकस्याग्ने त्वमग्नेऽग्निरेहि त्वामग्ने भरद्वाजो वार्हस्यत्योऽग्निस्मेधातिथिः

काण्डः प्रेष्ठमुशना काव्यस्त्वन्नः सुदीतिर्बार्हङ्गिरसः सौहोत्रः पुरुमीढो वाते वत्सः
काण्डोऽग्ने सुमित्रो वाध्रश्चो वध्रश्चो वानुरूपः ॥ १ ॥

End. आशरध्याय ऐन्द्रो वृहस्यते वृहस्यतिः प्रथमेऽभिगोत्राणि वृहस्यतिः पञ्चमे

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उद्धर्षय देवा अष्टमे
मारुत्युत्तमोमोषां प्रथमाघी देवीकङ्का अष्टमे विरचसृतीया सङ्गामाशीर्माण्ड-

नरे सङ्ग्रामाशिषामैन्द्री मध्यमे वर्म प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयसृतीये देवा-
स्तुर्थे एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्रं वैश्वदेव्यौ ।

Colophon. इति नैगेयानाम्ब्रह्मदेवतं समाप्तम् । द्वितीयः प्रपाठकः ।

विषयः । १ प्रपाठके, नैगेयानाम्ब्रह्मदेवतनिर्णयः । २, तेषामेव ब्रह्मार्चनार्चपादाना-
म्ब्रह्मदेवतनिर्णयः ।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 103. Lines, 9 on a page. Extent, 2600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Tristhalīsetu. A treatise on pilgrimage. By Nārāyana Bhatta, son of Rāmes'vara Śūrī. The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents : 1. Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tīrthas* ; *tīrthas* defined. 2. Secondary *tīrthas* ; persons who should perform pilgrimage ; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3. Comparison of the merits of pilgrimages with penances ; proper times for pilgrimages. 4. Rules for starting on pilgrimages. 5. Do. to be observed in the way ; duties on arrival at a place of pilgrimage ; fasts, and shedding of the hair of the head at *tīrthas*. 6. Bathing at *tīrthas*. 7. Offering of water to the manes ; *s'rāddhas* ; what to be offered and what forbidden at such *s'rāddhas*. 8. Who are fit to perform such *s'rāddhas*. 9. Gifts at such *s'rāddhas* &c. Throwing of the bones of the dead in *tīrthas*. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वतीं नमस्यामः प्रत्यूहयूहहानये ।

यदेकतानचिन्तानां चित्ते संवित्तिरुत्तमा ॥

विघ्नाधिप नमस्तुभ्यं विघ्नसङ्घं विघातय ।

प्रचयं रचयत्युच्चं बुद्धिशुद्धिं विधेहि मे ॥

उन्निद्रपत्रशतपत्रसगोत्रनेत्रं सुधीवमित्रमतिचित्रपवित्रपात्रं ।

उन्नीलनीलमणिवर्णसवर्णगात्रं रामं भजे कुलपतिं कमलाकलत्रं ॥

विश्वामित्रकुलोद्घो विधुरिवाखडः कलानां निधि-
वाग्मुक्ते निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यप्रशिक्षिता ।

विद्या पद्मविकाशनैकतरणिः श्रीभट्टगोविन्दजः

सङ्घ्यावद्गणनाप्रणीर्विजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥

श्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।

यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिसुपेयुसी ॥

शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः समालोच्य च देशरीतीः ।

नारायणस्तननयो विमुक्ते तीर्थत्रयीसेतुमसौ विधत्ते ॥

ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् खं ग्रन्थं गुणगणवन्तमाह को न ।

तत्त्वानः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे श्लाघं तत्सदसदिहोच्यते मया यत् ॥

खलानां प्रार्थनैपेह खलताखलतास्तु वः ॥

भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे मास्तु मानसं ॥

End. यत्र यत्र दृढा भक्तिर्धदा यस्य मद्दात्मनः ।

तत्र तस्य मद्दादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि बज्जनात्मम् ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीमद्रामेश्वररत्नरत्ननारायणभट्टविरचिते त्रिस्य-
लीसेतौ सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तस्य प्रघटकः ।

इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः । १ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रशंसा । तीर्थस्वरूपं ।

२, गोगुर्वादिगौणतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-

शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सच्च कच्छा-

दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-

यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवासविधिविचारः । तीर्थ-

मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतर्पणं । तर्पणीयव्यक्ति-

क्रमोऽख्यः । नदीरजादोषोद्भवमासदिननिर्देशः । तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे

निषिद्धद्रव्याणि । आमाम्नहेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे एकोदिद्यादिश्राद्धान्त-

समवाये निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपार्वण-

श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थेऽस्थित्यनिश्चेपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-

प्रक्षेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।

(साधारणस्तीर्थविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादित्रयविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः॥)

No. 798. खण्डप्रशस्तिटोका ।

Substance, country paper, 8 × 3 inches. Folia, 131. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Khaṇḍa-pras'asti Tīkā. A commentary on the Khaṇḍapras'asti, of Náráyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Vishnu. By Raghunátha.

Beginning. श्रीरामचिन्मेशगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ पितृभ्यं ।

नारायणश्च प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा ॥

End.

प्रख्यात इति । कल्की देवः वः कल्पान् पापान् । पापं किल्बिषकल्पमित्यमरः । चायतां रक्षतां । किं विधः । पुरो मथुरा तत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्धः । प्राट्ट पयोदः वर्षाकालमेघः तद्दुतिः तत्कान्तिः मेघश्यामः । बालः अल्पवयाः । दैत्येश्वराणां द्विषां वैरिणां काल इव दलयिता मारयिता किलेति पुराणादौ श्रूयते ।

पाटीनः कमठः किटिर्नरहरिः खर्वाकृतिर्भार्गवो

रामः कंसनिस्त्रदनो दशबलः कल्की च नारायणः ।

अस्माकं सविभूतयेऽस्तु भगवान् सेतुर्भवाभोनिधा-

वुत्ताराय युगे युगे युगपतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः ॥

अत्र परिसमाप्तिस्त्रचकं शेषवाक्यं नास्ति । (९२, पञ्चात्परममंलग्नपञ्चाङ्गत्वात् खण्डितमित्यनुमीयते ।)

विषयः । मत्स्य-कूर्म-वराह-वृषिंह-वामन-परशुराम-राम-लक्ष्मण-कल्काद्यवतारवर्णनं ।

No. 799. समरसारः, सटीकः ।

Substance, country paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 816 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasára. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rámaohandra. Attached is a commentary in prose by S'ivadása, son of S'úryadása Yati by Vis'álákshá. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomancy. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides ; obnoxious sides ; calculations from the directions of the wind austromancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath ; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomancy.

Beginning. मूलप्रा० । नत्वा गुरुन् समालोच्य खरशास्त्राणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां मर्होचिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुरुं तदुक्तखरग्रन्थम् ।

विदृष्टोमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारोपितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्युहास्यो-
पहाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानीते । नलेति
भूरिखरशास्त्राणि रुद्रयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणार्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीसुभटयूतकन्मलादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य ग्रन्थस्य ।
धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यतस्तूपायप्रदोपायो नृपतिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवज्जतरखग्रन्था-
विरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र शमेद्भोगेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदासाख्यादुरुख्यातितः

सप्ताडग्निचिदाप यस्य जनकः श्रीसूर्यदासोऽजनि ।

यन्मातुर्थशसा दिशो दश विशालाक्षा वलक्षा व्यधात्

स प्राञ्चं खरशास्त्रसारविचितं रामोऽवसन्नेमिषे ॥

विषयः ।

युद्धदौ वादिप्रतिवादिनेर्नामलब्धाङ्गमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्वराणां बालयुवा-
द्यवस्था । अकारादिस्वराणां ग्रहाराशीशादिकथनं । मात्रावर्णादिस्वरसमूह-
कथनं । नामाक्षराङ्गन्यूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिगवस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुहृत्दिग्बिचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राऊयाग्निनीबलकथनादि । युद्धे वर्चकालादि । युद्धे जयपराजय-

ज्ञानार्थं सर्पचक्रोक्तिः । दिक्शूलादि । नामाक्षरात् नक्षत्रज्ञानं । निश्वासा-
प्रश्नासाहसिस्तुत्राविशेषैः श्रुतियादिपञ्चभूतकथनं । पञ्चभूतफलं । वामदक्षिण-
श्वासवहनद्वारा जयपराजयः । स्वरविशेषवहनकाले नारोमंसर्गं कृते नारी-
वशीकरणं । नासास्वरबलद्वारा द्यूतजयः । श्लेषधिविशेषधारणेन जयपरा-
जयः । स्थाय्यस्थायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थककोटचक्रोक्तिः । दुर्गादौ प्रह-
बेधज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्रं । आतुरसाध्यासाध्यज्ञानार्थं ऋषिधनिचक्रोक्तिः ।
शकुनोक्तिश्च ।

No. 800. गणपत्यादिपूजनपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Ganapatyādipūjana-paddhati. Manual for the worship of Ganes'a and other deities on particular auspicious occasions. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. अथ श्रौतस्मार्त्तादिकर्माङ्गसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिरुच्यते । महत्कर्मसु
पूर्वेद्युरल्पेषु तु तस्मिन्नर्चने पूर्वाह्णे निर्णेजनान्पञ्चमहायज्ञान्तकृतनित्यक्रिय-
यजमानः सपत्नीकः खासने प्राङ्मुख उदङ्मुखो वोपविश्य द्विराचम्य प्राणाना-
यम्य देशकालौ सङ्कीर्त्तय करिष्यमाणामुक्तकर्माङ्गतया स्नानं करिष्ये ।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । शूभकर्मरक्षे कर्त्तव्यगणपतिपूजनवधोर्धारानान्दोमुखश्चाङ्गप्रयोगकथनं ।

(खण्डितत्वादित उत्तराः पुण्याहवाचनादिविषया न प्राप्ताः ।)

No. 801. अश्वमेधः, वा, अश्वमेधप्रयोगः ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'vamedha Prayoga. A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. ब्रह्मैदं पचति । रेत एव तद्धते । यदाज्यम् * * ते तेन रशनामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आच्यं, प्राजापत्योऽथ, प्रजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेते
वा एषो मेधो यदथः ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । अथमेधयज्ञकर्तव्यानुष्ठानकथनं, दृष्टकाचयनारक्षपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimēnsial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं गुरुनपि महीयशान् ।

कुर्वे त्र्यम्बकनामाहं चातुर्मास्याख्यमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुसृत्यैव सिद्धये ॥

अच्ययत् ह वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्टारभकर्तव्यविभ्रष्टेष्टिकथनं ।

आपस्तम्बीयाग्निहोत्रकथनं । आश्वलायनीयवरुणप्रघासेष्ट्यादि ।

(खण्डितत्वाद्धिषयान्तरप्राप्तिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushthāna Paddhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushthāna* ceremony. By Meṅgnātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

Beginning. अथ महारुद्रानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरहितं पूर्वं केवलः क्रम ईरितः ।
 अधुना सेतिकर्तव्यः सर्वच्छन्दोधिदैवताः ॥
 समन्तविनियोगश्च जपहोमादिकर्मसु ।
 निरूप्यते क्रमस्तस्मान्न शङ्कया पुनरुक्ता ॥
 अवमेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणां षडधिदैवतं ।
 ऋष्यादिना विना मन्त्रः प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥
 यतः । तदुक्तं व्यासेन । ऋषिच्छन्दोऽधिदैवञ्च विनियोगादिकञ्च यत् ।
 अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्सर्वं निष्फलं भवेत् ॥
 निरूपितमिदं विशेषतः परिभाषायां । एवमत्र महारुद्रानुष्ठानक्रमः ।

End. अनेन विधिना यस्तु रुद्रानुष्ठानमाचरेत् ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातकैः ॥
 नानेन सदृशं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
 ऐहिकामुष्णिकार्थानां प्रायसः साधनं परं ॥
 महार्णवमुखान् ग्रन्थानवलोक्य विनिर्मिता ।
 सर्वज्ञमेङ्गनाथेन (?) रुद्रानुष्ठानदीपिका ॥
 कृता विश्वोपकाराय रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।
 अनया प्रीयतां देवः परमात्मा सदाशिवः ॥

Colophon. इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतमेङ्गनाथविरचिता रुद्रानुष्ठानपद्धतिः ।
 विषयः । ऐहिकामुष्णिककामनासिद्ध्यर्थं रुद्रपूजनरुद्रमन्त्रजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथनं ।

No. 804. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 760 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Saptasoma-saṁsthá Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite. By Govardhana Tripáthi.

Beginning. अथाग्निष्टोमादिसप्तसंस्था लिख्यते । अथ विध्यं व्यपदेशे सर्वक्रतुधिकारः ।
 तत्रादौ मातृपूजा दृडिश्राद्धं । एकश्रुतिविधानान्मन्त्रान् कर्माणि चोद्गातैव
 कुर्थादनादेशे । सर्वेषां यज्ञोपवीतोदकाचमने नित्ये कर्मापयतां । अथवाथो
 व्यादृष्टिश्च यज्ञाङ्गैः । प्राङ्मुखकरणश्चानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा ऋत्विजः ।
 उदङ्मुखो यजमानः स्वस्यादिमाङ्गल्यं कृत्वा देवर्त्विग्वरणं ।

End. सप्तदश आर्भवं एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकाहेभ्यः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।

Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तमोमसंस्थापद्धतौ प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-púrṇa-másayorádhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Púrṇamása rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरमध्वर्युः कृतसन्ध्या-
पास्त्याचमनो यजमानेन वृतास्त्रि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेषवाक्यादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्त्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogápara-sútra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राक्सृतिवियोगान्वितरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्सर्गार्थेन निमित्तेनेमानि हन्दांसि संस्कर्त्ता आवयेत् ।

End. तस्मान्त्वमधिजातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

असौ सर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेव्ये शान्तिर्वै वामदेव्ये ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । अन्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, सटीकः ।

Substance, country paper, 11 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 164. Lines 9 on a page. Extent, 5000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Satyanāthābhhyudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyanātha*. By S'eshāchārya. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Saṅkarshaṇa.

Beginning. टीका० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं गुहं पूर्णबोधं श्रीसत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।

श्रीश्रप्रसन्नै विष्टणोमि सम्यक् श्रीसत्यनाथाभ्युदयाख्यकाव्यं ॥

अथ कविः खचिकीर्षितकाव्यस्य निरन्तरताय समाप्तप्राप्त्यर्थं खेष्टदेवतानतिलक्षणमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल० प्रा०

श्रीरामचन्द्रं शुभवक्त्रचन्द्रं गुणौघसान्द्रं जनकात्मजेन्द्रं ।

निरसतन्त्रं प्रणमामि वोन्द्रं धनुर्दरेन्द्रं त्रिजगद्गरेन्द्रं ॥

End.

इदानीं खलतकाव्यं काव्यनायकगुर्वन्तर्यामिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रशंसनरूपं मङ्गलमन्त्रे करोति मयार्पितामिति । श्रीसत्यनाथेन्द्रहृदजवासो रामश्चादरतः भक्तितो मयार्पितां अभिनवां नवीनां प्रसिद्धसुवर्णमालापेक्षया विलक्षणत्वेनाभिनवां सुवर्णमालां शोभनाः वर्णा येषु काव्यगतपद्येषु तानि सुवर्णानि तेषां माला काव्यरूपेत्यर्थः । तां कनकमालामिति ध्वनिः । खे हृदि मनसि वक्षसीति ध्वनिः । हृद्वक्ष्यसि च मानस इति सञ्जनः । खीकृत्य प्रसन्नो भवतु । इत्यशेषमतिमङ्गलं । श्रीसत्याभिनवीनेति ॥ ६१ ॥

Colophon.

इति श्रीसत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादशः सर्गः । श्रीसत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य टीकाया कृतया प्रियतां रामः सत्यनाथेन्द्रहृदगतः ।

सत्याभिनवतीथार्थं पितरं मातरं गुहं ।

सुहृदं सद्गुणाभ्नाधिं भूयो भू० ॥

मूल० श्लेष० ।

श्रीसत्याभिनवीनतीर्थयतिराट् शिष्येण तत्प्रीतये

शेषाचार्यतनूद्भवेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।

काव्ये त्रायपदे मद्भागुणनिधे श्रीसत्यनाथाद्ये

स्नाद्येऽभूद्गुणसागरे सुकविभिः सर्गोऽयमेकादशः ॥

इति श्रीसत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषयः ।

श्रीसत्यनाथयतेः कृष्णाचार्यादारभ्य वंशानुकीर्तनं तत्तद्गुणादिवर्णनञ्च ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s/lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vájapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vájapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणचक्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्यस्य ।
तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे दृश्यतिसप्तमो भवति ॥

End. सापि विश्वारेण द्वादशाहे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । हिरण्य-
मालास्य या यावेन दद्यात् सा तस्मै देया । ? पञ्चमी कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapádiká-vivarana. The *Panchapádiká* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of S'añkara on the Vedánta aphorisms. By Pádapadma Áchárya, a disciple of S'añkara. The *Vivarana* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakás'átmá Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्ववृत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकृद् द्वैतजालवपुषे नमः सते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणामप्यस्त्रलङ्घ्यगुणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समग्रवरदैव सरस्वती नः ॥

विघ्नाभिनापमपहृत्य मदीयकृत्यवोजं प्रष्टुमिदं नुग्रहवर्षपातेः ।

सम्प्रार्थितः सिततरोऽपि गणेशमेघः सिञ्चन्नभीष्टफलमङ्कुरयत्वमोघं ॥

शामोऽपि श्रुतिकमलावबोधरागः * * सन्नयति तमोविनाशमन्तः ।
 नीरूपं प्रथयति योऽपि गोसहस्रैस्त्वं व्यासं नमत जगत्यपूर्वभानुम् ॥
 उद्धृत्य वेदपयसः कमलामिवाब्धेरालिङ्गिताखिलजत्प्रभवैकमूर्तिम् ।
 विद्यामशेषजगतां सुखदामदायस्त्वं शङ्करं विमलभाष्यकृतं नमामि ॥
 वन्दे तमात्मसम्बुद्धस्फुरद्ब्रह्मावबोधतः ।
 अर्थतोऽपि न नान्मैव योऽनन्यानुभवो गुरुः ।
 प्रकाशात्मा यतिः सम्यक् प्राप्तविद्या श्शुशुनसया (?) ॥
 यथाश्रुतं यथाशक्ति व्याख्यास्ये पञ्चपादिकां ॥
 End. (खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।
 विषयः । मोक्षोपयोगिब्रह्मज्ञानसाधनोपयोगिवेदान्तवाक्यविचारगर्भितवाट्टरायणसूत्र-
 भाष्यस्य विवरणं ।

No. 810. अजामिलोपाख्यानं, रत्नमालादिस्तोत्रद्वयसहितं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines 17 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ajāmilopākhyāna. Life of Ajāmila, a Brāhmaṇ who obtained salvation by unconsciously repeating the word Nārāyaṇa when calling his son at his death bed. By Jayakṛiṣṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Nārāyaṇa by an unknown author.

Beginning. अवशेषोऽप्यववान् * * यस्य नाम सुमङ्गलं ।

मुक्तिं प्रयाति तं वन्दे * श्रीनारायणं प्रभुं ॥ १ ॥

मलिनोऽप्यजामिलोऽन्ते पुत्रस्तेहाकुलीखान्तः ।

यन्नामगृह्णन्मुक्तः सोऽयं नारायणे वसत्वन्तः ॥ २ ॥

कान्यकुजभुवि कश्चिदपूर्वः श्रीलटत्तगुणवानतिमान्यः ।

देवतातिथिपरः पिढसेवी भूसुरोऽभवदजामिलसङ्घः ॥ ३ ॥ इत्यादि ।

End.

सम्प्रेथ्य पार्श्वद्वरान् सदयेन येन

नारायणेति सुतनाम गृणन् किलान्तः ।

दासीपतिः पतित इत्यमजामिलोऽपि

सम्मोचिता निजधिया सजयत्यनन्तः ॥ ६२ ॥

श्रीकृष्णपादाब्जधिया कृतं यत् बालेन बाल्याज्जयकृष्णनाम्ना ।

नाम्नो मदिन्ना विलसन्मुरारेरजामिलाख्यानमिदं मुदेस्तु ॥ ६३ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णकृतमजामिलोपाख्यानं सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्नावध्यामरणान्तविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयसहितं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vámanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. मन्तुमनोऽप्यतनोत्तां खजनस्योत्तुङ्गतामतन्द्रायः (?) ।
तं वन्दे श्रीकान्तं लीलावामनमवामनं विभवैः ॥ १ ॥
विधिमुखैरमरैर्विमतार्दिनैः (?) सविनयं नयशालिभिरर्थितः ।
सकरुणः शरणागतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कश्यपात् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता स्तवात्मिका ।
वटुवेशपटार्हरेर्मुदे रचना स्त्रीक्रियतां महात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्वामनचित्रचरित्ररचनां
सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । वामनावतारलीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindávana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Trittiriya Aranyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

- Beginning. स श्रीकृष्णः पायाद्भुवि यः स्वीयमानवन्मदापायात् ।
 पूजां नन्दारब्धां जग्राह पुरा बेलारिणा लब्धाम् ॥ १ ॥
 एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थिता व्रजपतिः किल नन्दः ।
 गोकुलस्य कुशलाग्रमुपेतं गोपतेश्चिरमर्हणमैच्छत् ॥ २ ॥
- End. या भगवत्परिचारकजयकृष्णेन रचिता हरेस्तुष्टौ ।
 सा गिरिधरश्चरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयलनघान् ॥ ५२ ॥
- Colophon. श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृतं गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं सदा सतां मुदे
 भूयान् ॥
- विषयः । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोद्धारणलीलावर्णनं ।

No. 813. लघुजातकमूलसहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance, country paper, 10½ × 3 inches. Folia, 74. Lines 6 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit. Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Laghujátaka. An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Játaka*, or, to distinguish it from the work now under notice, *Vrihadjátaka*. By Bhaṭṭotpala. There is a commentary by this author on the larger work. The text of the *Laghujátaka* in the codex before me has a commentary entitled *S'ishyahitábhidhá Tíká*, by an unknown author. The MS. is incomplete.

Beginning. टी०प्रा० । प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुश्च दिनकरश्च लाकेशं ।

भद्रोत्पलेन लघुतरजातकटीकां * * * रोमिहितां ॥ १ ॥

सतामयमाचारो यच्छास्त्रप्रारम्भेष्वभिसतदेवतानमस्कारं कुर्वन्नि, तद्यमव-
 न्तिकाचार्यवराहमिहिराज्ञस्य (?) वरप्रसादः ज्योतिःशास्त्रमङ्गलं कृत्वा तदेव
 पठनभीरुजनकृते सङ्क्षिप्तं गणितसङ्गृहं कृत्वा ह्याराशास्त्रमूर्तिं प्रवक्तुकासो-
 ऽशेषविज्ञोपशान्तये । भगवन्तं स्वर्यमादावेव प्रणमति ।

मूल०प्रा० । यस्यादयास्तसमये सुर(मु)कुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि ।

कुरुतेऽङ्गलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः स्वर्यः ॥

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, ग्रहयोनिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्त्तादिकथनं । ४, सूत्रिकाष्टतान्तकथनं । ५, शिशुसूत्रिकयोररिष्टयोग-
कथनं । ६, शिशोरायुर्दायकथनं । ७, ग्रहदशान्तर्द्शादिविभागकथनं ।
८, राश्यष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, ग्रहयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia,
49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia,
175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$
inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s'lo-
kas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic
Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder,
old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāś'ikā-vṛitti. A commentary on the grammatical aphorisms of
Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four
chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this
work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in
the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next
to the Mahābhāshya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताच्छः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाचो द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च त्रितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । युवोरनाकौ । अङ्गस्येत्येव । युव इत्येतयोरुन्मृष्टविशेषणयो-
रनुनासिकयणोप्रत्यययोर्ध्वणम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेशौ
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । सूत्र्यादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां वृत्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

६ अध्यायसमा० । हिरण्यशब्दाद्विहितस्य मयठो मशब्दलोपो निपात्यते
हिरण्यः ।

इति काशिकायां षष्ठौ षष्ठाध्यायस्य तुरीयस्वरणः समाप्तः ।

७ अध्यायसमा० । ई च गणः । गणेरभ्यासस्य ईकारादेशो भवति चङ्परे
णो परतः । चकारादच्च । अजीगणत् अजगणत् ९७ ।

इति वामनकाशिकायां षष्ठौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः सप्तमोऽध्यायः ।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उदयो यस्य स उदानोदयः उदात्तपर इत्यर्थः ।
एवं प्रत्यापद्यते ।

इति वामनकाशिकायां षष्ठौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः ।

पाणिनिरुक्ताया अष्टाध्याय्याः पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताच्छः' इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः षष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्याय्याः सप्तमाध्यायगतानां "युवोरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां
व्याख्यानं ।

तस्या एवाष्टाध्याय्या अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 815. कवीन्द्रचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 11½ × 4 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nāgara. Date S. 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavīndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, containing notices of nearly a hundred different poets of the middle ages. By Vidyānidhi Kavīndra.

Beginning. पुण्डरीकाक्षचण्डांशुचण्डौ चण्डीश्वरं तथा ।

वेतण्डतुण्डमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥

तमस्रमःसङ्गविघातकारी स्रस्रविद्वत्परितापहारी ।

कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽस्तु जगतप्रचारी ॥ २ ॥

विद्यानुकृतफणीन्द्रो विजितमतीन्द्रो यतीन्द्रो यः ।

स्ववशीकृतशयिवीन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

गोदातीरनिवासो पद्याद्येनाश्रिता काशी ।

ऋग्वेदीयाभ्यस्ता साङ्गा शाखाश्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥

निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिमानेभ्यः ।

प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुग्रह हृदये ॥ ५ ॥

लघुवयसा गततमसा * * लाधिकादभिद्रवद्रजसा ।

यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशोऽस्तैव रसा ॥ ६ ॥

बुद्धा विबुधाधिकृतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रस्यद्वयो ।

यवनकरग्रहणाभ्या मग्ना येनाङ्गता पृथिवी ॥ ७ ॥

विजितमहीतल तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।

आचार्याङ्गयसहितं यतिबुधष्टन्देर्महीतले महितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।

शोमत्काशिविकाशिभिः सुकविभिसुद्वत्प्रयागाशिभिः(?)

नानादेशनिवासिभिश्च रचितं विद्यागणोक्तासिभिः ।

श्रीकृष्णेन सरस्वतीपदयुताचार्योपनामयित-

श्रीविद्यानिधिसत्कवीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।

प्रयागतः स्नानपुण्याम्बुपूरैः समुत्याद्य सत्कीर्तिवक्त्रोमतल्लोः ।

पवित्रोऽरुगोत्रा सुरत्राणकारी सहाकीन्द्रसंस्कविन्द्रो(?) विभाति ॥

* * सद्रसालङ्कृतिरुद्रकसन्ती वसत्प्रमदारलीलयैव (?) वाणी ।

कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरिति शिरोमणिलं ॥ ९ ॥

दैत्या * बोपचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसन्मुखस्यः ।

इर्नानिके(?)पुत्कटकायकान्तिजीव्यात्कवीन्द्रः कविरङ्गुतोऽयम् ॥ १० ॥

एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।

हेमराजमिश्र-माधवभट्ट-खडगमिश्र-रघुनाथदीक्षित-क्षमानन्दवाजपेयि-

भय्याभट्ट-केशवमिश्र-मीमांसकरिद्धेश्वरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टधर्मा-

धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामकृष्णनागर-मैथिलापाध्यायविश्वभर-जगदीश-

जानि-श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य-जयकृष्णोपाध्याय-गौरीपतिमिश्र-दा-

मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर-ब्रजभूषणकवि-कृष्णचन्द्रभट्टा-

ऽनिरुद्धमिश्र-बालकृष्णज्योतिर्वित्-पूर्णानन्दब्रह्मचारि-कालिदासमिश्रपौत्र-

मुरलीधर-कृष्णाचार्य-पट्टवर्द्धनसहादेवभट्ट-दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-मैथि-

लवदरोनाथोपाध्याय-होरारामकवि-गणेशभट्ट-मौनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमही-

पत्युपाध्याय-शिवदत्तमिश्र-कविशेखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभाण्डेश्वर-ब्र-

End.

Colophon.

विषयः ।

ह्येन्द्रसरस्वती—ब्रह्मेन्द्रस्वामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गा राममित्र—जगन्नाथपञ्चाननाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयालमित्र—बोरेस्वरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—परमेश्वराचार्य—लरितगतिकवि—रामभद्रवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्ट—गुर्जरप्रभृतिभिः कृतानां श्रीधर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रशंसापराणां गद्यपद्यानां सङ्ग्रहः ।

No. 816. सङ्क्षिप्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 78. Lines 9 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1871. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Prose. Generally correct.

Saṅkshipta Prayoga. A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of Ās'valāyana. Anonymous.

Beginning. श्रीरामं सपरोवारं गणेशं च सरस्वतीम् ।

आश्वलायन-तच्छिष्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

अथ किञ्चित् सङ्क्षेपेण प्रयोगमाचमुच्यते ।

End.

ततो गृहप्रवेशनोपदेशः कार्यः । ततः शुभदिने स्वस्यादि वाचयित्वा खलु-
ङ्कतः खलङ्कतां रात्रावुपगच्छेत् ।

Colophon. इति ब्रह्मसूचितस्य गृहप्रवेशविधिः ।

विषयः ।

दुष्टप्रथमरजोदर्शनशान्तिविधिः । गर्भाधानविधिः । पुंसवन-सीमन्तोन्नयन-
विधिः । जातकर्मनामकरणादिविधिः । चूडाकर्मोपनयनविवाहब्रह्मपूजेशादि-
कर्मविधिश्च ।

No. 817. ऋषितर्पणं ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 27. Lines 9 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rishitarpana. Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचरैः पञ्चाशतेन पूजातर्पणं । आच०
प्रा० अत्राय० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं ऋन्द्सां सामसञ्चिकानां यातयामलनिवृत्त्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मात्मर्गकर्माहं करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तमृषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यद्भूनातिरिक्तं
तत्त्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु इत्युच० वाञ्छितायफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bála Tantra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the S'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नवनतिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।

कल्याणोऽहं नमस्कुर्वे विघ्नेशं यन्मसिद्धये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखागमेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् यन्म सथा तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पदैः स्वकीयैः कतिचित् प्रदोशैः ।

प्रोक्ता चिचित्वा र्वाचरा श्रुश्रूनां सदेशकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ २७ ॥

अद्विचित्राच्च यो जातः पङ्क्तितैकशिरोमणिः ।

रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सतां प्रियः ॥ २८ ॥

विद्वज्जनाङ्गादकरोऽतिमानी महीधरः सर्वजनाभिवन्द्यः ।

लक्ष्मीवृत्तिंहाङ्गिमरोजभृङ्गसदात्मजोऽभूद्विदितागमार्थः ॥ २९ ॥

कल्याण इत्युक्तत्वात् (?) नामधेयसदात्मजो ग्रन्थवरान् विलोक्य ।

परोपकाराय प्रदत्ततन्त्रं सतां समालोकनयोग्यमेतत् ॥ ३० ॥

युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभे रवौ ।

पौरुषिमायां चकारेदं लिखेत् च शिवालये ॥ ३१ ॥

स्वभावात् कृशकाथे यः स्वभावादल्पपावकः ।

स्वभावादवल्लो यस्य तस्य नास्ति चिकित्सितम् ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणेन कृते बालतन्त्रे नानाप्रयोगकथनं नाम चतुर्दशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, बन्ध्यात्वप्रतीकारः । २, साधारणासाधारणबन्ध्यात्वनिवारकौषधकथनं । ३, पुरुषनीर्यनिरोधनं । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्नानविधिः । ५, गर्भरक्षाप्रकारः । ६, सुखप्रसवोपायः । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबाल-ग्रहनिवारणादिप्रकारः । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, अर्शकाशमूर्च्छा विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनासिकाशिरःप्रभृतिषु जात-रोगचिकित्सा ।

No. 819. जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 × 6 inches. Folia, 234. Lines 11 on a page. Extent, 5000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jaimini Sañhitá. The name of this MS. is doubtful. At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called Brahmāṇḍa Purāṇa, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part (*madhya bhāga*) of the Jaimini Sañhita, a Mahá Purāṇa of 50,000 s'lokas." *It'yádi mahápurāṇe pañchás'itē sāhasrikáyám jaimini-sañhi-táyám madhyabhāgē prathamodhyāyah.* The epigraphs of the other chapters have only *iti s'ri* and the numbers of the chapters. According

to the Nárada Purána, the Brahmáṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmáṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nárada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Sañhítá, and not that of the Brahmáṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishṇu Purána*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skánda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Máhátmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyá and the genealogy of the Iksháku race. II. Account of Nahusa, Yajáti &c., III. Story of Bhadrás'renya and Urvasí. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kás'irája. XVI to XVIII. Do of Tálajañgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyá. XXII. Nárada's visit to Náráyana sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nárada and Náráyana. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahláda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kártavírya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rája. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XIL. Do. of a saint in the court of Kártavírya. XL to XLIII. Do of Śílavatí, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbásas. XLV—XLVI. Destruction, by Rávana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kártavírya. XLVIII. Origin of the human frame, XIL—LII. Asita's advice to Kártavírya. LIII—LIV. Description of the court of Kártavírya. LV. Kusámba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vámitra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'uráma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhárata-varsha. XLIV. Parasuráma visited by certain sages.

Beginning. विश्वोत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कलां शक्तिं सूचै-

रन्कर्त्यामोहयति सततं शक्तिलेशो यदीयः ।

शश्वच्चन्तं सकलभुवनव्यापि नारायणाख्यं

प्रत्यग्न्योतिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

दमाभोरुदकेसरारुणरुचामालोदुर्वादल-
 श्यामानावकरोतु (?) याश्च गतयो श्रेयांसि गात्रे त्विधाम ।
 श्रीभूम्योरितरेतरव्यतिकरयत्तं वपुर्वै निशं
 तत्पिनस्तनचूचुकाम्बुदर * ल्यासक्तहस्तं हरेः (?) ॥
 ऋषय ऊचुः । विचित्रार्थकथोपेता ब्रह्माण्डाया सुविस्तरा ।
 पुराणमंहिता सूत त्वया सम्यगिदोच्यते ॥
 भूयोऽप्याचक्ष्व नः सम्यग् विल्लेखेण महामते ।
 हिरण्यनाभः किं भूधो जैमिनिं पर्यष्टुः ॥
 सूत उवाच । श्रुत्वा बहुविधा रम्याः कथा मुनिः खोदताः ।
 हिरण्यनाभो विप्रेन्द्रो जैमिनिं पुनरब्रवीत् ॥
 भगवन् यन्मया प्रष्टं त्वया तत्सम्यगोरितं ।
 महदाद्यं हि जगतो नवधा सृष्टिलक्षणं ॥
 नक्षत्राणां ग्रहाणाञ्च ज्योतिषां मरुतां तथा ।
 स्थितिस्यारक्रमथैव लोकानाञ्च सप्तमरैः ॥
 संस्थानं द्वीपवर्षाणां पर्वतानाञ्च भूतले ॥
 नदीनदसमुद्राणां नासानि च यथाक्रमम् ।
 कथितानि त्वया सम्यग् ब्रह्मर्षे षुक्लतो मम ॥
 नानाकथामृतमिदं भवदक्लेन्दुमण्डलात् ।
 श्रूयमाणं श्रुतिपुटैर्न तृप्यामि पितृभ्यः ॥
 मेऽहमिच्छामि भगवन् खण्डोऽयं नवमः कथम् ।
 चतुःशतं योजनानां सद्यस्त्वमुपागतः ।
 खण्डानामुत्तमो ह्येष कर्मभूमिस्य कर्मिणाम् ॥
 अत्रैव पुरुषार्थाय साध्यन्ते ल * मानवैः ।
 * यं सगरपुत्रैः स (?) योजनानां चतुःशतं ॥
 समुद्रो योजितः कस्मात् पश्चिमे ब्रूहि मेऽखिलं ।
 सगरः स महीपालः कस्य वंशसमुद्भवः ॥
 तस्य पुत्रैरयं द्वीपः सङ्क्षिप्तः पयसां निधो ।
 खण्डोऽयं कतिस्तृणानि योजनानि विलोपितः ॥
 रामेणाभूत् पुनः सृष्टं कियद्व्येर्महामुने ।
 रामनामा च वो यस्य समुद्रो सोरणं मतः (?) ॥
 ऽभावोऽद्यापि लोकेषु कीर्त्यते तच्च मे मुदा ।

सगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विस्तरात् ।
 यन्नाम्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपान्निधिः ॥
 जैमिनिरुवाच । शृणुष्व मत्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
 भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरश्च महीपतिं ॥ इत्यादि ।

End.

ततः सरभसं रामस्थापे कालानलोपमे ।
 सुवर्णपुङ्खनिश्रतं सन्दधे भरमुत्तमम् ॥
 तस्मिन्नखं मन्दाघोरं भार्गवं वऋदैवतं ।
 युयुजे भृगुशार्दूलः समन्ताभ्यासतत्परः ।
 ततश्चाल वसुधा सशैलवनकानना ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः ।

१ अध्याये, अयोध्यावर्णनं, इत्याकुर्वंशवर्णनारभस्य । २, नङ्गप्रययात्यादिराज-
 दृत्तान्तकथनं । ३, भद्रश्रेष्ठोर्वंश्यादेश्च दृत्तान्तकथनं । (४ अध्यायावधि १४
 अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १५, काशिराजादिदृत्तान्तः । १६,
 शङ्कुतालजङ्गादिराजदृत्तान्तकथनादि । १७, १८, तालजङ्गपुराजितस्य
 सुबाहुराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेरात्रमवासादेर्वनतेयस्य और्वात्रमागमनदृत्ता-
 न्तस्य च कथनं । (अत्र सप्तदशाध्यायसमाप्तिर्नदृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
 समाप्तिः ।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वमहर्षिनिकटे गमनादि । २०, सगरस्य
 अयोध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, सगरकल्कराज्यशासनादि । २२, नारदस्य
 क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
 कथनादि । २४, २५, बलिप्रकृतदृत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
 प्रति हरिसमाराधनविषये प्रकृतादकल्कं व्रताद्यनुष्ठानोपायकथनं । कार्तवीर्य-
 तपःकरणं, नारदकार्तवीर्यमंवादादिकथनञ्च । (२६ श्लेषभागः २७ अध्यायस्य
 न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्थमिल्लराजकृतपितृयज्ञकथनं ।
 इलस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्त्यादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमोक्षादि ।
 ३३, गोकर्णतीर्थ इलस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
 ङ्गीभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाख्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
 कार्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदर्शनतः कार्तवीर्यविसृज्यभव-
 नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः श्रीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
 बद्रक्रोधादुर्वामसो मुनेरुत्पत्तिकथनादि । ४५, रावणकृतमरुत्तराजयज्ञभङ्गो
 रावणमरुत्तयुद्धादि च । ४६, रावणकार्तवीर्ययोर्द्विवर्णनादि । ४७, कार्त-
 वीर्यस्य वैराग्योदयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

५२, अमितमुनिः कार्तवीर्यस्य तत्त्वज्ञानमुपदिशति । ५३, विविधजनैरु-
पास्यमानस्य कार्तवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि । ५४, सभायामागतस्य कस्य-
चिद् द्विजवरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च । ५५, कुशाम्बराजस्य
तपस्यादिना पुत्रोत्पत्तेर्दृष्टान्तादि । ५६, विश्वामित्रायुष्यत्तिवर्णनादि । ५७,
अवधि ८४, पर्यन्तं परशुरामजन्मकर्मकथनादि । ८५, अवधि ९२, पर्यन्तं
सगरजन्मकर्मकथनं । ९३, भारतवर्षवर्णनादि । ९४, महेन्द्राचलवासि-
परशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनाद्विदृष्टान्तवर्णनं । (अमंलग्रासमाप्रष्टान्त-
त्वात् खण्डितमिदमिति भाति । अत्र प्रायोऽमंलग्रा अध्यायाङ्काः ।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्यन्ता ।

Substance, country paper, first Chapter 9 $\frac{1}{4}$ × 5 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, 12 $\frac{1}{2}$ × 5 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramá. A commentary on the *Madhya-siddhánta-kaumudí*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Páṇini. By Ráma S'armá. There are three abridgments of Páṇini; the most elementary is called *Laghukaumudí*, the next *Madhya-kaumudí* alias *Madhya-siddhánta-Kaumudí* and the most elaborate, *Siddhánta-Kaumudí*, which embraces the whole of the aphorisms of Paṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadárāja, a disciple of Bhaṭṭoji Dikshita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sárakaumudí*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. महेच्चरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् गुरुहृदि ।

करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्यां मध्यमनोरमां ॥

ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्यायै निवर्ध्नाति, नत्वेति । वरद-
राजनामा ग्रन्थकारकः पाणिनीयानां मध्यमिद्वान्तकौमुदीं करोति ।

End.

इत्थं शब्दन बृथ्यते अत एवाह । अवस्कन्दनसुवनरूपेति द्वित्वापत्तेर्येति ।
क्रियासमभिव्याहारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः ।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रामशर्मणा व्याख्यानं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्याष्टीकाया मध्यमनारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥
विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nágara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ivapújá-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय यामिनोचैलमृत्युजेत् ।
सहस्रदलकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्ध्नि ध्यायेद् गुहं समं ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्माख्यं मस्तके धारयेत् । मूलं । पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्गताय विभजेत् ।
स्वयं भुक्त्वा तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parásara Upapurána. An Upa or minor Purána. Contents, 1. Descriptions of Upapuráṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Bráhmaṇs, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं साम्बं संसारभेषजम् ।

नीलश्रीवं विरूपाक्षं नमामि शिवमययम् ॥ १ ॥

मरुशुद्धे समामेनं संसारोदधितारकं ।

शुक्रं प्रणम्य सर्वज्ञं श्रीपराशरमादरात् ॥ १ ॥

प्रपञ्च परमं गुह्यं भक्त्या परमया मुदा ।

भवपाशेन बद्धानां भवपाशविमोचनं ॥ २ ॥

पराशरोऽपि भगवान् भवानोपतिवृक्षभः ।

प्राञ्च कारुणिकः श्रीमान् ध्यात्वा साम्बं त्रिलोचनम् ॥ ४ ॥

End.

अवश्यमनुभोव्यक्तं पापानां फलमास्तिक ।

प्रायश्चित्तविहीनेन प्रायश्चित्तमथाचरेत् ॥ १०१ ॥

सर्वमुक्तं समामेन प्रायश्चित्तं शुकानघ ।

अदधानस्य दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ १०२ ॥

Colophon.

इत्युपपुराणे पाराशरे पञ्चदशोऽध्यायः ।

विषयः ।

१ अध्याये, मुनिकृतशिवस्तुतिः । मुनिकृतमनकुमार-नारसिंहायुपपुराणादि-
रचनादि । २, सृष्टिक्रमकथनं । ३, अपेक्षाकृतपदार्थाधिक्यवर्णनं । ४, उपा-
सनानुसारेण चिपुष्टोर्द्धुपुष्टादिचिह्नधारणवर्णनं । ५, ६, अत्यर्थसङ्गृहकथना-
दि । ७, ब्राह्मणवैभवकथनं । ८, ज्ञानतत्त्वकथनं । ९, प्रातःकृत्यायाम्निहृत्य-
कथनं । १०, अतिस्मृत्युक्तधर्मानुष्ठानकथनं । ११, पापिचरितादिकथनं । १२,
अभक्ष्यान्नकथनं । १३, १४, १५, प्रायश्चित्तादिकथनं ।

No. 823. निघण्टुः ।

Substance, country paper, $7\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 78. Lines 23 on a page. Extent, 1350 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nighaṅṭu. A list of synonyms of medicinal drugs. Anonymous.

Beginning. नमामि धन्वन्तरिमादिदेवं सुरासुरैर्वन्दितपादपद्मं ।

लोके जरावृग्भयमृत्युनाशं धातारमोशं विविधौषधोनाम् ॥ १ ॥

अनेकदेशान्तरभाषितेषु सर्वेष्वथ प्राकृतसंस्कृतेषु ।

गूढेष्वगूढेषु च नास्ति सङ्ख्या द्रव्याभिधानेषु तथौषधोनां ॥ २ ॥

प्रयोजनं यस्य तु यावता स्यात् तावत्सगृह्णाति यथाम्बु कूपान् ।

तस्मान्निघण्टुं मुनिधेरनन्दाद् गृह्णाम्यहं किञ्चिदिहैकदेशं ॥

End.

(खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः ।

गुडूष्यादिनामौषधोनां नामानि गुणाश्चाचोक्ताः ।

स्नाननिमित्तकथनं । तिलकविधिः । मन्थातदुपासनतद्देशनिरूपणादि ।
 मार्जनप्राणायामाद्यमर्षणप्रकारकथनं । ऋसिंहपुराणोक्तमन्थाकल्पकथनं । शौ-
 नकोक्तमन्थावन्दनविधिः । जपविधिः । कातोयबहुचादिब्रह्मयज्ञस्वरूपस्व-
 शाखाक्तवेदमन्त्रपाठविधिः । कातोयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधिः । तर्पणा-
 न्तरकृत्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम-वनस्पत्यग्नीषोमेन्द्राग्निद्यावाष्टथिवीधन्वन्तरी-
 न्द्रविश्वेदेवेदेश्येन प्रसुतान्नस्याग्नौ होमात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेव-
 कर्मणः कथनं । नित्यश्राद्धातिथ्यभोजनविधिः । भोज्याभोज्यान्नादिनिर्णयः ।
 अभक्ष्यमांसकथनं । पशुहिसाविधिः । अमक्ष्यपशुकथनं, अपेयमद्यकथनं,
 पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्त्तव्यकर्मकथनं, सायंसन्धाश्रयनविधिकथनञ्च ।

No. 825. आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 53. Lines 7—8 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Ādhānabidhi-prayoga. Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyādhāna, according to the rules of Āpastamba. By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Kṛishṇa Bhaṭṭa. The work was composed at Benares.

Beginning. यदीक्षणादिदं विश्वं भवत्युभेत्यपैति च ।

तमक्षयमहं वन्दे वन्दे दाक्षायणीधवं ॥ १ ॥

यत्कपालेशतोऽपि स्यान्मूको वाचस्पतिः स्वयं

तं गुरुं नैमि सर्वज्ञमाडवाशुक्तदीक्षितं ॥ २ ॥

नत्वा गणेशं प्रत्युद्धमोक्षध्वान्निदिवाकरम् ।

समस्तवेदतत्त्वज्ञमापस्तम्बं महामुनिम् ॥ ३ ॥

मोक्षाख्यवंशान्मृतवारिधीन्शुश्रीकृष्णभट्टप्रवरात्मजोऽहं ।

सूत्रार्थवित् त्र्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽमुमाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥

अनेकपन्थसम्पाद्भोवमिः स्वरिभिस्त्वयम् ।

निर्मत्वरैर्दयोन्निद्रैराद्गीयेतेष्टमेव मे ॥ ५ ॥

End.

अथारणोलक्षणं । चतुरङ्गुलोच्छ्रायः । विस्तारः षडङ्गुलः । अरलिमाचं दैष्टं ।

इत्येके शाखिनः । चतुरङ्गुलोच्छ्रायः । उभयोररणोरेकदृष्टादाहणं । अन्यत-

राणि दृष्टान्तरादाहरणेनागन्यत्वग्निः । इत्याधानं समाप्तं ।

इति श्रीमोक्षोपनाम्नः कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं सार्द्धपत्रद्वयात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधकं—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः ।

अग्न्याघ्नानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्धार्थञ्च प्रायश्चित्तकथनं । भस्मष्टत्तिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुष्माण्डहोमः । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणोद्येष्टिः ।
ग्रथिवीद्युद्धदृष्टस्यत्यादिचतुर्होतृहोमः । वपनप्रकारः । सभारसङ्गहादिकथनं ।
(अत्राधानस्य कर्त्तव्यताकर्त्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्भः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. New. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthādars'a. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kās'inātha alias Sivānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताख्यं गुरुं नैमि ऋविव्रप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवल्लीजलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमव्ययं ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाद्या परा

सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाशये संस्थिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्धानास्पदं प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतोह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।

अरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्त्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणीं ।

मातरूपेण सततं सहस्रारेऽखिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

End. राजराजेश्वरो गङ्गा माधवो मणिकर्षिका ।
 अन्नपूर्णा च विश्वेशो ददतां मेनिशं शिवं ॥
 श्रीमन्त्रिपुरसुन्दर्याः प्रीत्यर्थं लिखिता मया ।
 प्रभवान्दे लिपेः शुक्लपद्म्यां ललिताप्रये ॥
 श्रीशिवानन्दनाथेन काशीनाथाख्यशर्मणा ।
 कृता टीका गुरुप्रीत्यै भवन्तु सदुपासकाः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छ्रुतिस्मृतिमतप्रमाणपारावारीणसर्वतन्त्रदक्षिणारतन्त्रधुरीणभडो-
 पाख्यजयरानभट्टात्माजवाराणसीगर्भसम्भवकाशीनाथाख्यशिवानन्दनाथविरचि-
 तायां ज्ञानार्णवटीकायां त्रयोविंशतिः पटलः समाप्तः ।

विषयः । १ पटले, हे ईश किं त्वया जप्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकर्त्तृक-
 मुत्तरदानं । २, त्रिपुरामन्त्रोपासनाप्रकारादिकथनं । ३, अन्नर्यागकार-
 कथनं । ४, मन्त्रपूजाप्रकारः । ५, बलिदानप्रकारः । ६, ७, पञ्चमिन्हासन-
 स्थितत्रिपुराया विवरणं । ८, त्रिपुरभैरवीवोजादिकथनं । ९, महाविद्याया
 वीजादिकथनं । १०, त्रिपुरात्रिविधभेदतन्त्रान्तादिकथनं, श्रीविद्याया दश-
 भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधपोडशोकथनं । १२, आसनशुद्धार्थस्थापनं,
 देवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदश्च । १३, नित्यपूजाप्रकारः, गुरुपूजन-
 प्रकारः, कामेश्वर्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशीकरणादिकथनं ।
 १५, स्वर्णपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथनं ।
 १७, जप-होम-नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधिः । १८, होमानन्तरं क-
 र्तव्यकुमारीपूजनेक्तिः । १९, २०, दूतोपूजनविधिः । २१, मन्त्रदीक्षाविधिः ।
 २२, सुवर्णरौप्यताम्रसूत्रादिनिर्मितपवित्रपूजनविधिः । २३, दमनाख्यलता-
 पूजनप्रकारादि ।

No. 827. हेतुप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, 9 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Folia, 198. Lines 10 on a page. Extent, 3800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Hotraprayoga-vṛitti. Directions for performing the rites mentioned in the Kalpa Sūtra of Ās'valāyana according to the commentary of Deva Svāmī. By Tālavrintanivās'ī. The MS. is incomplete, and extends only to *Paṇḍarīkaikādas'a* rite.

Beginning. समस्तप्राणिजातस्य हृत्पद्मनिस्तये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आश्वलायनसूत्रस्य देवसाम्यादियाख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End.

(यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति स्तोत्रियानुरूपै, ऋजुनीति न इत्यारम्भणीया । मित्रं वयमित्यादिविश्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छंदिनः ।

सुरूपकृतमूत ———

विषयः ।

दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहितान्नैः प्रवासकालीनाग्न्युपस्थानम् । पिण्डपितृयज्ञः । अन्वारम्भणीयेष्टिः । पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि । आद्ययेष्ट्यादि । पुत्रादिकास्यष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः । एकादशिनानां पशुगणानां देवतानां क्रमः । तत्तद्गद्देवतादिसौत्रामणीकर्म । हविर्व्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः । सोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निष्टोमप्रयोगः । षोडशिकर्म । विहृतषोडशी । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अग्नेर्यामस्य क्लृप्तिः । शस्त्रस्य प्रतिगरः । अतिरात्रपर्यायः । पौण्डरीकस्यैकादशप्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Purushottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpurushavidyā*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Māhātmya* of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Viṣṇu. II. Origin of Nīlāchala, and the reasons why Viṣṇu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The temples of Jagannātha, VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's visit to Purī and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit of tasting food offered to him.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं नीलाचलपतिं प्रभुं ।

संसाराभोधिमग्रानामुद्धारणपरायणम् ॥

श्रीशौनक उवाच । सूत सूत महाभाग वेदतत्त्वार्थकोविद ।

व्यासशिष्य महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यतां ॥

कस्माज्जातमिदं विश्वं कस्मिंश्च लयमेष्यति ।

कुत्र तिष्ठति कः कर्ता विश्वस्यास्य वदस्व मां ॥

संसाराभोधिमग्रानां कोद्धर्ता स्मृतिमात्रतः ।

ब्रह्मादीनां परेशानां कः प्रभुर्लं वदस्व माम् ॥

सूत उवाच । आदिमध्यान्तरहितः सच्चिदानन्दरूपवान् ।

सर्ववेदान्तसारांश्च हरिरित्यभिधीयते ॥

End.

सूत उवाच । इत्युक्त्वा भगवांस्तस्मै स्वप्रसादं सुदुर्लभं ।

ददौ विनयनघ्राय रूपया परया मुने ॥

लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीवन्मुक्तो बभूव ह ।

उवास सुचिरं कालं गायंस्तस्य यशोऽमलं ॥

एतं सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं श्रुत्प्रपवे मुदा ।

मयापि नारदादेव विशालायां श्रुतं मुने ॥

Colophon.

इति श्रीमहापुरुषविद्यायां विष्णुरहस्ये क्षेत्रकाण्डे श्रीपुरुषोत्तमसाहाय्ये प्रसाद-
वैभवं नाम नवमोऽध्यायः ।

विषयः ।

१ अध्याये, रामकृष्णायवतारकथनं । २, नीलाचलोत्पत्तिर्विष्णोर्दारुणयवियह-
धारणप्रयोजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, श्रीजगन्नाथाज्ञप्तमायासृष्ट-
ब्रह्माण्डभूलोकादिवर्णनम्, पुरुषोत्तमक्षेत्रस्य तत्तत्स्थाने क्षेत्रपालकमहादेव-
देव्यास्थितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रासादस्थितिस्थलस्य तत्पार्षदादीनां
च वर्णनं । ६, जगन्नाथमूर्तिवर्णनादि । ७, व्यासस्य श्रीक्षेत्रस्यदेवतादर्शनार्थं
गमनं । व्यासकृतजगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनसाहाय्य-
कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलं प्रसादसाहाय्यवर्णनादि च ।

No. 829. साङ्गहण्डोष्टः ।

Substance, country paper, 8¼ × 4¼ inches. Folia, 23. Lines 9 on a page. Extent, 400 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sāṅgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गप्रहृष्टेऽग्रा यजते । इमा जन्ताः सङ्गृह्णन्तीति । द्वादशारनिर-
शना भवति । द्वादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरमेवावस्ये ।

End. साङ्गप्रहृष्टा, तस्मादश्वमेधयाजी यत्परिमिता यज्ञमुखे यज्ञं मुखे यो
दीक्षां देवानेव तैत्रय इमे लोकाः । शिताय प्राणापानावेवास्मिन्साम्राजान्य
एकं नवतिः ॥ ९१ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 3 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshṭi-paddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmins who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्त्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशङ्कायामुपहोम-
न्यायेन अतिनैकटेऽ समस्यहोमन्यायेन वा अर्वाशुष्टा होमाः कार्याः ।

End. अकृतारम्भसोमेज्यां भार्यामेवानुवर्त्तते ।
नास्ति साहेन्द्रसाम्राज्यं सन्ति सारसतादयः ॥
केचित्पत्युः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु योषितां ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेष्वान स्युः सारसतादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivarana-tatva-dīpana. A gloss on the *Vivarana* alias the *Vārtika* of Sūres'varāchārya on Saṅkara's great commentary—the *S'āriraka-mīmāṃsā-bhāṣya*. By Akhaṇḍānanda Maṇi, disciple of Akhaṇḍānubhūti. The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. अनुबन्धचतुष्टयं विचारप्रयोजकं तच्च सिद्धमित्युत्तरग्रन्थवैयर्थ्यमिति चेत् मैवं ।
(प्रारम्भे मङ्गलाचरणान्धभावे खण्डितमित्यनुमीयते) ।

End. अनुबन्धचतुष्टयसम्भवाद्देदानिविचारकर्त्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसंहरति
तस्मादिति । रमणीयमिति ।

विषयः । विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 44. Lines 10—11 on a page. Extent, 880 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed and worm-eaten. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-gṛihya-sūtra Bhāṣhya. A commentary on the *Gṛihya Sūtra* of Kātyāyana. By Gadādharma Dikshita, son of Vāmana. The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning. अविभूतं चतुर्द्धायः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसानीकं रामं दाशरथिं भजे ॥ १ ॥

स्वामिप्रायेण हि मया किञ्चिद्दिद्द विलिख्यते

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यञ्च निर्भयैः ॥ २ ॥

अथातोऽधिकार इत्यादिना शैतानि कर्माणुक्तानि । तदनन्तरं स्मार्त्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रं । अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म । उच्यते इति शेषः ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाकादिकं नास्ति ।)

विषयः । प्रथमकाण्डीयप्रथमकण्डिकायां स्थालीपाकः कुत्र कर्त्तव्य इत्यत्र विचारः, पञ्च भूमंस्कारः । ब्रह्माद्यासनकल्पनादि । यज्ञपात्राद्यासादनविधिः । आज्याधिश्रयणानन्तराज्यहोमादिकथनादि । २, वैवाहिकाग्न्याधानादिकर्म । अस्मिन्नग्नौ निर्वाणे सति पुनराधाने शुभदिननिरूपणादि । अग्न्याधानेऽधिकारिणः ।

अग्न्यायनस्यानिरूपणोक्तिः । अरणिप्रमाणोक्तिः । अरणिमन्यनादग्निसम्पाद-
 नेक्तिः । सूपादूखलमुशलादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरुभेदकथनं ।
 चरुहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोज्यत्राक्षणसङ्ख्याभेदश्च । २, आवसथ्याग्राधाने
 कर्त्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखश्राद्धादिकथनं । स्मार्त्तग्न्या-
 धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
 (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानवैधायनः ।

Substance, country paper, 8 $\frac{1}{2}$ X 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a
 page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1866 Sk,
 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
 soiled. Prose. Generally correct.

Adhānaprayoga alias *Adhānabaudhāyana*. A treatise on the collec-
 tion and preservation of the sacred household fire, founded on the rules
 of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is
 missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः । पौर्णमास्य-
 मावास्या यजनीयास्तथयः । कृत्तिकारोहिणीपुनर्वसुपूर्वाश्रफल्गुनोचिचा
 नक्षत्राणि । सृगशीर्षविश्रोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
 धानस्व(स्त्रिष्ट)कृत् ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्त्तव्यः ।
 (परिसमाप्तिस्त्रुचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ सन्देहः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो वैधा-
 यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपात्रा-
 णामायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापितृयज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
 भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्यादिहोम-
 कथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्त्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्त्तव्यकाग्न्यु-
 पस्थानं । पूर्णाङ्गतिदानप्रकारकथनादि । पवमानेष्टिकथनादि । पौर्णमासेष्टि-
 कथनञ्च ।

No. 834. सावित्रचयनं ।

Substance, country paper, 10 × 3 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 12. Lines 9 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, and verse. Correct.

Sāvitrachayana. Rules for the collection and installation of the Sāvītri fire in a household. The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable.

Beginning. अथ सावित्रचयनमुच्यते । सावित्रमग्निं चेष्टमाण उपकल्पयति । पञ्चाशीत्यधिकमित्यादिशर्कराः । चतस्रः स्वयमावृणाः । दधिमधुघृतोदपात्रं सहस्रहिरण्यसकलाथ । चतुर्दश्यां प्रातरग्निद्वेष्ट्रां ऊवा दर्भेष्वशीन इत्यादि । विद्युदशीत्यप उपस्पृश्य । अयाग्निसङ्कल्पः ।

End. द्वेष्ट्रे प्रयच्छति । द्वेष्टारमुपह्वयते । वाजिनभक्तः । श्रेष्ठं प्रकृतिवत् । सन्निष्ठते मैत्रावरुणामिक्षाप्रयोगः । (परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्याभावात् खण्डितमिदमित्यनुमीयते ।)

विषयः । सावित्राग्निसंस्थापनादिकथनं ।

No. 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 $\frac{1}{2}$ × 3 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 18. Lines 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahās'ānti Paddhati. Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous.

Beginning. अथर्ववेदोक्त एकादशरुद्रो विशिष्टपरिशिष्टोक्तरुद्रविधानानुसारेण एकरुद्रविधिलिख्यते । आदौ यजमानः स्नानविधिना स्नानपूर्वकं सन्ध्यातर्पणादिकं देवतार्चनादिकं सर्वं कृत्वा आचमनप्राणायामपूर्वकं शरीरशुद्ध्यर्थं यथाशक्ति गायत्रीं जपेत् । पश्चान्मण्डपे रुद्रस्योपहारः ।

End. अभगणो अभयायां जुहुयात् । ततः पार्वण्याद्युत्तरतन्त्रं । ततो दक्षिणा । ब्राह्मणे दश गा दद्यादनङ्गाहं ततोऽविकं ।

सौराधिकं ततो वैश्वस्तथा प्रादेशिको ह्ययम् ॥
 राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहे राज्ञावत्तथा (?) ।
 यथोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्रुते ॥

Colophon.

इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः सनात्ता ।
 चत्वरनाश्लोका (?) ।
 बलिं गृह्णन्विमं देवा आदित्या वसवस्तथा ।
 मरुतोऽथाश्विनौ रुद्राः सुपर्णाः पन्नगा ग्रहाः ॥
 असुरा यातुधानाश्च पिशाचा मातरो नगाः ।
 शाकिन्यो यक्षवैताला योगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥
 जम्भकाः सिद्धगन्धर्वा माला विद्या वराननाः ।
 दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥
 जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।
 मा विघ्ना मा च मे पापं मा सन्तु परिपन्थिनः ॥
 सौम्या अवन्तु त्प्राश्च भूतप्रेतसुखावहाः ।
 अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्तोऽभ्यर्चिता मया ।
 सप्रसादं प्रकर्त्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्राः ।
 विषयः । ग्रहमखरुद्रस्त्रक्तादिभिः शान्तिकमानुष्ठानम् ।

No. 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahágni-proyoga. Rules for the performance of the rite called Mahágni. By Vásudeva Dikshita, son of Mahádeva Vájapeyi, disciple of Vis'ves'vara Vájapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Sáhjí Sarabhaji Tukojí Bhoslá. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वादीं वा स्वादुना । त्रीं त्रीं । अस्तु । मस्तु । मधु । मतीं मधु-
 मता । ह्रजामि सष्टसोमेन । सोमोऽस्यश्चिभ्यां पचस्व । सरस्वत्ये पच-

स । इन्द्राय सुत्राम्णे पच्यस्य । परीतोषिहता सुतं । सोमो य उक्तम् ॥
हविः ॥ १ ॥

End.

अथ पूर्वाग्निश्च शकले समारोपयतीत्यादि अथोदवसानीयमायजत । अथ
देविकाहविर्भिर्यजते । अथाग्निकानीमानि देविकाहवीषि कुर्यादिति बोधा-
यना न कुर्यादिति शालोकिः । अथ वैधातवीयया यजते । अथ सौत्रामण्या
यजते । चरक्या सौत्रामण्या कोकिल्या-वा । संवत्सरं न कश्चन प्रत्यवरोहति ।
न शीर्षमांसं खादयति । न वयसां मांसं नाग्निं चित्यारामामुपेयान्नाग्निचिद्व-
र्षति धावेद्यदि धावेदुपावर्त्तताद्वाद्यमेवाभ्युपावर्त्तत इति ब्राह्मणम् । विस्वारस्तु
अस्मत्कृतमहाग्निर्वस्वे सन्धेयः । एकोनविंशः ।

Colophon. इति श्रीमत्सन्ततसन्तन्यमानश्वेनकूर्मषोडशाररथचक्राकाराद्यनेकगुणविराजमान-
महाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशहजोशरभजित्तुकोजीभोसल-
चोलमहोपालत्रयामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्सार्वाभोमस्य पञ्चपुरपी-
पोद्येण तदध्वर्युणा बाल्य एव तदयानिर्वर्त्तितापरिमितमहाग्निविष्टभितमहा-
ध्वरेणाग्रजन्मविद्वेश्वरवाजपेययाजितो(?) लब्धविद्यावैश्वेन महादेववाजपेय-
याजिसुतेनान्नपूर्णागर्भजातवाराणसीवास्तयेन वासुदेवदीक्षितविदुषा विरचितो
महाग्निप्रयोगः ।

विषयः ।

१ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः । (भिन्नमेतत्प्रकरणं) । (द्वितीयप्रकरणस्य
प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति ।) २ अध्याये, वायव्यपशुयागविधिः । ४, तत
इत्काचयनं, दीक्षाकथनं, धाढ्यजननादिप्रकारः, पञ्चोदुम्बरसमिदाधानादि,
यजमानार्थकृष्णाजिनास्तरणादि, उख्याग्निमन्त्रनादि च । ५, प्रयाणमीमां-
सादि, उख्याग्निजलनिक्षेपादि च । ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि । ७,
प्रायण्येष्टिविधिकथनं । ८, महाग्निचयनविधिः । ९, १०, ११, १२, १३, १४,
१५, १६, विविधदेवतोद्देशेन दिवसविशेषे वेद्यामिष्टकोपाधानं, तत्फलकथ-
नञ्च । १७, प्रवर्ग्यहोमः । १८, अध्वरधिष्ण्यनिर्वापादि । १९, ऋगमेदवपा-
चदनादिशेषकृत्यकथनं ।

No. 837. अग्निहोत्रहोमः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 66. Lines 8—9 on
a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose.
Generally correct.

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-náráyana Deva.

Beginning. श्रीन्दसिंहं श्रिया युक्तं गणेशञ्च सरस्वतीं ।

आपस्तम्बसुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणसुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽयं तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End.

अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिकृते वैश्वानरी च समानतन्त्रे पूर्वमेवोक्ता आय-
यणमकृत्वा नवान्नाशने वैश्वानरी । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतं तदा मारुतं
त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्निविकारः । आमावास्यातन्त्रं पूर्वाक्तथाज्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः ।

अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्याद्युक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिश्रयणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिद्धोमः ।
अग्निमस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अशौचे ऋत्विजाभावे यजमानकर्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायम्प्रातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवामे कर्त्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चितादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । केशकीटाद्युपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चितादि । अङ्गारस्य बहिर्गमने प्राय-
श्चितादि । दर्शपूर्णमासेष्टितत्प्रायश्चितादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Laksha-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

- Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमल्पेन वाञ्छत्यलमश्रुतेन ।
 सङ्क्षिप्तयुक्तयन्विततर्कभाषा प्रकाशयते तस्य कृत मयेषा ॥
 प्रमाणप्रमेयशंसयप्रयाजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवाद्जल्पवितडाहंत्वा-
 भासुच्छलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानाग्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
 सूत्रम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्ते क्षत्राग्निर्भवतीति ।
- End. इति हात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
 णावभिमानदोषाय । एतावतैव बलव्युत्पत्तिसिद्धेः ।
- Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।
- विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, 8½ × 4½ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyani Sākhā of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायाऽऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृहात् सर्वां सामर्थीं
 गृहीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
 सूचीर्नैघेति शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्भानानीय दर्भविच्छ्रं कृत्वा
 सप्तर्षिपटबन्धनं । तत्र क्रमः ।

End. खस्ति न इ द्रो दृडश्रवाः खस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 खस्ति नसार्द्धी अरिष्टनेमिः खस्ति नो दृहस्यतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अन्तरकल्पं सम्पूर्णं ।
 विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 842. लघुशौनकी ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1730. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghus'aunakí. An abridgement of S'aunaka's astrology. The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man. The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end. Anonymous.

Beginning. नवा शौनकमाचार्यं तदुक्तस्य यथाविधि ।

नवग्रहमखस्यार्चं प्रयोगं वच्मि दीपवत् ॥ १ ॥

ग्रहतारादलं लब्ध्वा शुभलभं विलोकयेत् ।

नापविघ्ना न च व्याधिर्नाधिपीडा दरिद्रता ॥ २ ॥

नारिभिर्जीयते नित्यं कृत्वैवं स्वर्गमोक्षदं ।

विवाहोत्सवमाङ्गल्यैः शुभैश्चान्यैः प्रयोजकैः ॥ ३ ॥

प्रथमं शान्तिकं कुर्यात् पश्चात् कर्म समाचरेत् ।

ग्रहकर्म विना यज्ञं करोति भुवि मानवः ॥ ४ ॥

सत्सर्वं निष्फलं याति कृतघ्ने सुकृतं यथा ।

वर्षे वर्षे प्रकर्तव्यं श्रीमद्भिः शुभकाङ्क्षिभिः ॥ ५ ॥

End.

नवग्रहमखे कार्ये मण्डपः कुण्डमेव च ।

स्थण्डिलं रुद्रकलशमृत्विजां वरणादिकं ॥ १ ॥

कुशण्डीभूमिसंस्कारपूर्वाधिग्रयणान्तिका ।

स्थापनं नवग्रहादीनां पूजा सङ्क्षेपतस्ततः ॥ २ ॥

शुभताभिघारणाद्याज्यभागान्ना च कुशण्डिका ।

समिदाज्यचरुणाञ्च होमस्तिलयवैः क्रमात् ॥ ३ ॥

पञ्चाङ्गरुद्रजपनं तदोमथ दग्धांशकः ।

ग्रहपूजार्थदानञ्च प्रार्थनार्चनकल्पनं ॥ ४ ॥

वस्त्रिपूजा बस्त्रदानं पूर्णाङ्कितरतः परं ।

स्त्रिपूजापूर्विकावर्हिर्होमान्ना च कुशण्डिका ॥ ५ ॥

होमथ दक्षिणानाञ्च भूयस्याद्येव कल्पनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्यं भार्यापुत्रान्वितस्य च ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विमोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवग्रहमखं तथा ।
 शान्तिदं राज्यदं श्रीदमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
 अभिषेकं मूर्द्धिं ह्येवं माङ्गल्यं खस्त्रिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रेषानूर्द्धस्यैव कारयेत् ॥ ९ ॥
 व्रीहितण्डुलमसूयं दूर्वाङ्कुरशमीयुतं ।
 कांस्यपात्रं सताम्बूलमाङ्गवर्द्धपिनं बुधाः (?) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां ग्रहयज्ञे विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे ऋगी हंसी च कीर्तिता ।
 अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 मुख्या कनिष्ठतर्जन्या हंसी मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करसङ्गाची मुद्रात्रयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्यापनसन्निधापनसन्निरोधनसन्मुखोत्तरणसकलाकरणावगुण्ठनकरणा-
 ऋतीकरणपरमीकरणप्रार्थनमुद्राः प्रदर्शय ॥

Colophon. इति श्रीलघुशैानकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डमण्डपस्थण्डिलकरण—कलशस्थापनविग्वरण—कुशण्डिका—ग्रहस्थापन-
 पूजन—हविरभिघारण—समिदाज्यचरुतिलयवहोम—पञ्चाङ्गरुद्रजप—तद्-
 शंशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वक्त्रिपूजा—बलिदान—पूर्णाङ्गतिखिष्टक-
 दर्शिर्होमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 843. रुद्रजपः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

- Beginning. २२१ २२२ २१२२
 ॐ भ्राजाः २ भ्राजा २१ उवार अग्र आयुष्कृधि पवेम आसुवार्जमित्यचनः
 आरे बाधस्र दुघाटाम् भ्राजा २ भ्राजा २१ उवा २ खभाज २ आभाज २ ।
 (इत्यादि) ।
- End. खस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः खस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 खस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः खस्ति नो वृहस्पतिर्दधातु ॐ खस्ति नो वृह-
 स्पतिर्दधातु ।
- Colophon. इति वृद्धजपः सम्पूर्णः ।
- विषयः । वृद्धादिमाहात्म्याद्योतककतिपयसाम्नां पाठक्रमः ।

No. 844. हौत्रकल्पद्रुमः ।

Substance, country paper, 11 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia, 149. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4500 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old ; some of the leaves are torn. Prose. Correct.

Hautrakalpadruma. Directions for performing Homas. Compiled under orders of Bhāvasiṅha Deva of the Bāghel clan, by Lakshmaṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Contents ; Dars'a and Paurṇanāsa homas, according to the rules of Ās'valāyana. 2 Ādhāna, Āgrayana, Anvārambhanīya, Kāmya, Chāturmāsya, Varuṇapraghāsa, Sāyāhna-grahamedhīya, Kṛṣṇaniya, and Māhendri Isṭhis. The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS. Then follow directions for performing the Pasu-bandha, Soma, Agnisomīya and other rites.

Beginning. नत्वा हरम्भमोशं गिरिवरतनयां चेमहेतू गुरु तौ
 लक्ष्मीनारायणाख्यावपि निजदितरौ लक्ष्मणः शस्त्रदर्शी ।
 प्रीत्यथं हौत्रकल्पद्रुममिह विबुधस्त्वान्वृत्तेर्विधत्ते
 लब्धानुज्ञां वधेलान्वनयजलधिबिधोर्भोवभिन्दस्य राज्ञः ॥
 प्रणम्य शारदां देवीं भिद्व्यचरणौ तथा ।
 विचार्य सूत्रवृत्त्यादि कुर्वे हौत्रस्य सङ्ग्रहम् ॥

End. यत्र मन्यनस्यार्थमिदस्य पुनर्वचनात्स स एवोदवधानीयया यद्ये प्राप्तेऽप्यग्नि-
 हौत्रकाले तेनोदवधानीयायाः शोभाङ्गत्वादिति समाप्यैव सायमग्निहोत्रं
 होतव्यमिति सिद्धं ॥

Colophon. इति श्रीमद्दशैश्वर्यशावतंससिद्धिशीभावसिंहदेवकारिते षड्दर्शननारायणभद्रा-
त्मजलक्षणभट्टकृते त्रैत्रिकल्पद्रुमे अग्निष्टोमे सुत्याकाण्डे नाम पञ्चमं कुसुमम् ।

विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपौर्णमासत्रैत्रियोगकथनं । २, आधानेष्टिः, आययणेष्टिः, अन्वारम्भणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मास्येष्टिः, वरुणप्रघामेष्टिः, सायान्ने गृहमेधोयेष्टिः, क्रीलनीयेष्टिः, माहेन्द्रीयेष्टिः, पित्र्येष्टिः । (४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भः । ततः पत्राणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपत्राणि न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य शेषतृतीयचतुर्थी पञ्चमारम्भश्च नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुबन्धप्रयोगकथनं, सोमप्रयोग-
कथनं, दोन्निणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथनं, सैत्याहप्रयोगस्य तदन्तर्गतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवाट्टीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1180 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'khyátaváda Tíká. A commentary on the *A'khyátaváda* or *A'khyá-
tariveka* of Raghunátha Śiromani, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayaráma Nyáyapañchánana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *A'khyátaváda tippañí* and *A'khyáta-
váda-ryákhya-sudhá*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनोति मनोरमं ॥ ० ॥

अनुकूलव्यापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संसर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैवः पचति सुन्दरः पचतीत्यादौ मण्डनमतद्रूपेणैवैतन्मतं दूषितप्राय-
मित्यस्मत्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तरः ।

अपूरि जयरामेण विवृधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानमुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवाट्टीका समाप्ता ।

विषयः । धातुतिवादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 846. बुधमनोहरा, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4 $\frac{3}{4}$ inches. Folia 97. Lines, 10—12 on a page. Extent, 2800 s/lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Budhamanohará Tíká. A commentary on the Amarakosha. By Mahádeva, a disciple of Svayamprakás 'a Tírtha. The MS. is incomplete, and contains only the 3rd Book.

Beginning. टीकाप्र० । सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारारण्यात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन् विशेष्य-
निघ्नादिभिः पञ्चभिरुपलक्षिता वर्गा उच्यन्त इति शेषः । विशेष्यनिघ्नैर्विशे-
षैः । लिङ्गादीत्यत्र आदिशब्दः प्रकार इति स्वामी । कीदृशा वर्गाः । वर्गान्
अवान्तरवर्गान् संश्रयन्ति तथा । यथा, विशेष्यनिघ्नवर्गे प्राणिवर्गः । नानार्थवर्गे
कान्तादिवर्गः । अव्ययवर्गे अनेकार्थकार्यवर्गे । लिङ्गसङ्ग्रहवर्गे स्त्रीलिङ्गादि-
वर्गाः । वर्गसङ्ग्रह इति केचित् पठन्ति । सामान्यकाण्डे ये पञ्च वर्गाः स वर्ग-
सङ्ग्रह इति योजयन्ति ।

मूलप्रा० । विशेष्यनिघ्नः सङ्कीर्णानानार्थरव्ययैरपि ।

लिङ्गादिसङ्ग्रहे वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः ॥ १ ॥

End. टीकास० । अपां द्वादशगण्डूषैरित्यादिस्मृतेर्गण्डूषशब्दस्य पुंस्त्वमपि कलिकाकोरकः
पुमानित्युक्तेऽपि कोरकानिति साधप्रयोगान्नपुंसकत्वमपि ॥ ४६ ॥ इतीति स्पष्ट ।

Colophon. इति श्रीमत्सत्यम्प्रकाशतीर्थीचरणसेवाममासादितवेदान्तिसत्यदेन महादेवेन
विरचितायां बुधमनोहरायाममरमिन्दकतनामलिङ्गानुशासनव्याख्यायां तृतीय-
काण्डः सम्पूर्णः ।

मूलस० । षट्सञ्ज्ञाकास्त्रिषु समा युस्रदस्मत्तिडव्ययं ।

परं विरोधे श्रेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

इत्यमरमिन्दकतौ नामलिङ्गानुशासने ।

सामान्यकाण्डसूतीदः साङ्ग एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

विषयः । १ प्राणिवर्गे, सुकृतादिगुणविशिष्टप्राणिनामानि । २, विशेष्यनिघ्नवर्गे विभि-
न्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथनं । ३, सङ्कीर्णवर्गे सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथनं ।
४, नानार्थवर्गे नानार्थकशब्दकथनं । ५, अव्ययवर्गे अव्ययशब्दकथनं । ६,
लिङ्गादिसङ्ग्रहेऽनुक्तलिङ्गसङ्ग्रहः । (मध्ये खण्डितमिदं पुस्तकम्)

No. 847. चातुर्मास्यहौत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pārjanya, Varuṇa-praghāsa, Sākamedha and Sunā-sīra ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां हौत्रम् । अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्र इत्यादि । पञ्चदश सामिधेयः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठन्ते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां हौत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां हौत्रिकं समाप्तम् ।
विषयः । पार्जन्य-वरुणप्रघास-साकमेध-शुनासीरीयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopanishad Dipikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्योपनिषद्ं कैवल्यार्थावबोधिनीं ।

व्याख्यास्ये केवलस्तेन कैवल्यात्मा प्रसीदतु ॥

भगवती श्रुतिर्भातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कञ्चनाञ्चलायनमुररीकृत्य निमित्तीकृत्य आख्यायिकामवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्तान्तरम् आञ्चलायन ऋग्वेदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वोक्तस्थाननिवाधिनं परिसमेत्य शास्त्रीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलप्रा० अथाञ्चलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्योवाच । इत्यादि ।

End.	केवल्यं तत्फलं पुरुषाभिलाषविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तभूतम् अश्रुते प्राप्नोति कवलयफलं कैवल्यफलमश्रुते व्याख्यातं, पदाभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तार्थः ।
Colophon.	इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विद्यारण्यविरचिता कैवल्योपनिषदोपिका समाप्ता ।
मूलसं०	तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं पदमश्रुते कैवल्यं पदमश्रुते ॥ इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।
विषयः ।	ऋग्वेदाचार्यायाश्चलायनाय परमेष्ठो अष्टाविंशत्युपनिषद्भिर्भोक्तृप्रदां ब्रह्मविद्या- मुपदिशति ।

No. 849. शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या ।

Substance, country paper, $13\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 149. Lines, 13 on a page. Extent, 8500 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śiromani-pūrvārdha-ryākhyā alias *Bhavanāndi*. A commentary on Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅgeśa Upādhyāya. By Bhavanānda Siddhāntavāgīśa. Hall's Contributions, &c., p. 33.

Beginning. नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीधिता ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तवागीशेन प्रकाशयते ॥ १ ॥

ॐ नम इति परमात्मने नमः सर्वोत्कृष्टात्मने नमः । उक्तर्षय जगतः सृष्टि-
स्थितिप्रलयकर्तृत्वम् । एकस्य तस्य कथं सृष्ट्यादिविचित्रकार्यकारिलं तत्र
हेतुमाह । अमिति । ब्रह्मविष्णुशिवात्मकायत्यर्थः । अङ्कारघटकेकारोकार-
मकारैर्ब्रह्मवादीनां प्रतिपादनात् । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटत्वप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वांशेऽन्याप्रकारक-
तादृशज्ञानाम्भवेनान्यत्वं तादृशघटत्वप्रकारकज्ञानवत्वव्याप्यमिति विशेषदर्शना-
भावात्तादृशज्ञानस्य संशयो नानुपपन्न इति सिद्धान्ततात्पर्यमिति वचं ब्रूमः ।

Colophon. इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागीशविरचिता शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्यानं ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuvanadēpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivalli form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña S'romani, entitled *Bhāvabodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadēpa-tīkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्द्धदादीन् प्रणम्याथ गुरुनव्यास्त ते ह्यते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विष्टतिर्मथा ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्तववाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति : सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्महद्य तन्नमस्कृत्य मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्कृत्य महः सर्वतमोपहम् ।

ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमन्मील्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकास० । तेषां प्रकाशाय हेत्वर्थे चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रिमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ६२ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि ह्यतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्ग्रन्थतत्त्वविचारसारनिष्पातान्तःकरणद्वैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाख्यप्रश्नग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिग्रहाणामुच्चनीखगृहादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रामित्रभावकथनं । जलस्थूलचारिग्रहनिरूपणं । ग्रहस्वरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथनं । पृच्छक-धातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नतत्त्वसूर्यादिग्रहफलं । चौरज्ञानप्रकारादि । धातुमूलदिचिन्तापरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्यग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

ग्रहदृष्टिविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । गर्भा-
दिप्रश्नविचारः । विवाहादिशुद्ध्याफलकथनं । देशान्तरगतादिशुद्ध्याफलकथनं ।
रोगिशुद्ध्याफलकथनं । दुर्गादिभङ्गशुद्ध्याफलकथनं । क्रयविक्रयलाभालाभ-
शुद्ध्याफलकथनादि । जैनपालादिकृतपीडापरिज्ञानकथनादि । अस्मिन्
गर्भे किं सविष्यतीत्यस्य विचारः । निधिप्रश्नविचारः । एककालीनकृतानेक-
प्रश्नविचारश्च ।

No. 851. सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 45. Lines, 13—15 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Siddhánta-chandrodaya. A commentary on the Tarka-saṅgraha of Annam Bhaṭṭa. By Kṛṣṇadhúrjati Dīkshita, son of Kekañṭes'ā and S'eshī. The work was compiled in the Kali era 4875 = S'aka 1696, for the use of Mahārāja Rājasiṅha, son of Gajasiṅha of Vikramapaṭṭana or Oujain. Hall's *Contributions*, p. 70.

Beginning. यं वेदाः सततं सुवन्ति नितरां ध्यायन्ति यं योगिनो

यः सृष्ट्यादिनिदानमुष्णकिरणेन्द्रग्रील्लणो यः पुमान् ।

तस्मिञ्चैलसुताकृताईवपुषि प्रज्ञात्मके षाश्रते

मच्चित्तं रमतां सदा भयहरे श्रीमन्वरप्रच्छणि ॥ १ ॥

चित्रामान्वयसागरे हिमरुचेर्विद्वन्मणोः श्रीगुरोः

काशीनाथशुभाभिधानलसतः कारुण्यबोधाम्बुधेः ।

स्वान्तः स्वान्तगतान्वकारतरणिं श्रीपादपङ्केरुह-

द्वन्द्वं सकलयासि हृद्यममलं प्रत्यक्षदैवं शुभम् ॥ २ ॥

ज्ञात्वा तन्त्रमनेकं श्रीकृष्णधूर्जटिदीक्षितः ।

तर्कसङ्ग्रहगूढार्थान् विष्टणामि ययामति ॥ ३ ॥

श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपमहाराजाधिराजामित-

प्रज्ञश्रीगजसिंहभूपतनयश्रीराजसिंहप्रभोः ।

सुंज्ञानाय विनिर्मितोऽतिसुगमः सिद्धान्तचन्द्रोदयो

रम्यः साधु तनोतु पण्डितमनोहरं तरङ्गायितम् ॥

पन्थादौ निर्विघ्नपरिसमाप्तार्थमन्नभट्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्तव्यताकं नमस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितग्रन्थप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तन्निरुध्नाति । निधायेत्यादिना ।

End. एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वस्वीयत्वाभिमानरूपमित्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण काययूहेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणां नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वाणो दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलोऽकुर्वन्नभ्यासेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वातिश्रुत्येति नान्यः पन्था विद्यते अयनायेति
श्रुतेषु सगुणोपासना काशीमरणादेरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिहेतुत्वं । अतएव
परमेश्वरः कस्यां तारकमुपदिशतीति सारम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामाम्नायगकौशिकान्वयभवश्रीवेङ्कटेशात्मजः

श्रेष्ठीनामधतीजनिर्द्रविडभः कोयंपुरीसंस्थितिः ।

कृत्वान्याक्षरसाद्यभावममलं सिद्धान्तचन्द्रोदयं

++ सार्द्धसहस्रपद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सुपादशतकन्यूनशरत्पञ्चसहस्रके ।

भूते कलौ च सिद्धान्तचन्द्रोदय इहोद्भूतः ।

इति श्रीसिद्धान्तचन्द्रोदये समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहव्याख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10
on a page. Extent, 3600 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and
verse. Generally correct.

Vyākya-sudhā alias *Amarakoshaṭīkā*. A commentary on the Amara-kosha. By Bhānujī Dīkshita, son of Bhaṭṭoji Dīkshita. The work was compiled by order of Rājā Kīrti Siṅha Deva of the Baghelā clan, The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr. Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amara-kosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Pāṇini; the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuṭa." Essays III, p. 204. According to some, the commentator's title was Rāmās'rama or Bhadrarāmās'arma, but others take that to be the name of his tutor. In Wilson's MS. the clan of the patron is Bundellā. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rājā of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्रा० । वल्लवीवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितं ।

अमरे विद + व्याख्यां मुनित्रयमतानुगाम् ॥

प्रारोप्सितप्रत्युच्चापनुत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्यार्थमादौ निबबन्ध । यस्येति ।

मूलप्रार० । यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।

सेवतामच्चयो धीराः स त्रिये चामृताय च ॥ १ ॥

End. टीकास० । उक्तायुगान् सङ्गृह्णाति । उक्तमिति । अत्रैकादशवर्गाः ।

Colophon. इति श्रीवघ्नेलवंग्शेद्भवश्रीमहोपरविषयाधिपश्रीकीर्त्तिमिन्देवाज्ञया श्रीभट्टोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकायां सुधाख्यायां प्रथम-
काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 853. हरितत्वमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 78. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms. Prose and verse. Generally correct.

Haritattva-muktāvalī. A commentary on a hymn, by S'aṅkara Achāraya, in praise of Hari. By Svayamprakāś'a Yati, disciple of Brahmānanda Yogīndra.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्द्रपलेन्द्रमणिसुन्दरमिन्दुचूडं वन्दारुष्टन्दपरिवन्दितपादपद्मं ।

आनन्दमन्दहसितोत्तसदाननेन्दुं वन्दामहे वयममन्दमुदां विशेषं ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलभट्टकृतयमानख्य-
म्बकाशास्त्रयतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिसुतियाख्या 'हरितत्त्वमुक्ताव-
ल्लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिसखरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
द्दशोक्तानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5 $\frac{1}{4}$ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmánda Purána, Uttara khaṇḍa. The last part of the *Brahmánda Purána*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmánda Purána* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purána*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Váyu Purána*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmánda Puráne*' substituted for 'Iti *Váyu Puráne*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Váyu Purána* is termed the *Brahmánda* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Váyu* as the teacher or narrator of it.

“The second portion of this Brahmāṇḍa is not any part of the Vāyu : it is, probably, current in the Dakkhin as a Samhitā or Khaṇḍa. Agastya is represented as going to the city Khānchī (Conjeveram), where Vishṇu, as Hayagrīva, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of Para-s'akti. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of Lalitā Devī, a form of Durgā, and her destruction of the demon Bhāṇḍāsura. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a S'ākta or Tān-trika description ; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine Purāṇa.” Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावतसे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशोणे ।

पुञ्जेषुपाशाङ्कुशपुष्यवाणक्षेत्रे नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥

अस्तु नः श्रेयसे नित्यं वस्तु वामाङ्गसुन्दरं ।

यतस्तृतीयो विदुषां तुरीयस्तु परं महः ॥

सूत उवाच । अगस्त्यो नाम देवर्षिर्वेदवेदाङ्गपारगः ।

सर्वसिद्धान्तसारज्ञो ब्रह्मानन्दरसात्मकः ॥ २ ॥

चचाराद्भुतहेतूनि तीर्थान्यायतनानि च ।

शैलारण्यापगा मुख्याः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥

तेषु तेष्वखिलाङ्गान्नज्ञानतिमिराष्टतान् ।

शिञ्जोदरपरान्द्रष्ट्वा चिन्तयामास तान् प्रति ॥ ४ ॥

तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।

प्राप्तमासीन्महापुण्यं काञ्चीनगरमुत्तमम् ॥ ५ ॥

तत्र वारणशैलेन्द्रमेकाग्रनिलयं शिवम् ।

कामार्ची कलिदोषघ्नोमपूजयद्यथात्मवान् ॥ ६ ॥

लोकहेतेःरयार्द्रस्य चिन्तमानस्य धीमतः ।

चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनार्दनः ॥ ७ ॥

हयग्रीवां तनुं कृत्वा साक्षाच्चिन्मात्रविग्रहाम् ।

शङ्खचक्राक्षवलयपुस्तकोज्वलबाहुकाम् ॥ ८ ॥

पूरयित्रीं जगत् छरस्त्रं प्रभया देहजातया ।

प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥

तं दृष्ट्वानन्दभरितः प्रणम्य च मुहुर्मुहुः ।

विनयावनतो भूत्वा सन्नुष्टाव जगत्पतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथतुष्टोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरथ भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति षष्ठो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।

अगस्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निमे पासरजन्तवः ॥ १२ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति षष्ठो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

चक्रेश्वरीं हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रसमर्पणं ।

मुद्रां प्रदर्श्य ध्यान्याख्यां सर्वानन्दमनुं न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रसु साक्षाद्देवी भविष्यति ॥ ११२ ॥

End.

Colophon.

इति ब्रह्माण्डपुराणे हयग्रीवागस्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिर्नाम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥

विषयः ।

१ अध्याये, हयग्रीवकर्तृकागस्यप्रश्नोत्तरदानं । २, महादेव्या आविर्भावः, देवी-
विविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिक्यं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगम्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लशुनादि-
भक्षणाज्यपापचालनविधिश्च । ५, केन पापेनाहं निथीको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य वृहस्पतिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्यनविवरणादि च । ६, देवभ्यो-
ऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पात्यक्तिध्वंशवृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्यश्रीवृद्धिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवीस्तुतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवीविवाहोत्सववर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
बधार्थं ललितादेव्या युद्धसज्जादि । १३, देवीसैन्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
युद्धयात्रादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेन्द्रपर्व-
तोपान्तस्थमहाणवतविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराहङ्कारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यबधः । १९, देवीकर्तृककरङ्गादिपञ्चसेनापति-
बधः । २०, भण्डसप्तसेनापतिबधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य युद्धचेचात्पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रबधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शननादि । २४, विषङ्ग-
दैत्यबधादि । २५, भण्डासुरबधः । २६, भण्डासुरसैन्यबधादि । २७, २८,
ललितानिवासार्थं ललिताचेचनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तत्रयस्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि । २३, मन्त्रसाधनप्रकारादि । २४, मन्त्रन्यासप्रकारादि ।

(पुराणानुसारिमङ्गलाचरणं नास्त्यत्रातः किमिदं पुराणं वा न वेति सन्दिह्यते) ।

No. 855. अष्टाध्यायीकाण्डं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1219 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ashṭādhyáyikāṇḍa. The eleventh Book of the S'atapatha Bráhmaṇa. It contains descriptions and legends regarding various Vedic rites. Max Müller's Ancient Sanskrit Literature, p. 354. Weber's Catalogue, p. 44.

Beginning. संवत्सरो वै यज्ञः प्रजापतिः । तस्यैतद् द्वारं यद्मावास्या चन्द्रमा एव द्वारपिधानः ॥ १ ॥

End. ततो ह्येव स प्रत्यसाद कैशिनी ढवेमा अध्येर्हि प्रजा जायते । अथ वै यज्ञे योऽयं पुवने ब्राह्मणं ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः । अष्टाध्यायीसञ्ज्ञं काण्डं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रपाठके, अमावास्याग्रग्राधानादि । पौर्णमास्येष्टिकथनादि । अग्निमित्तक-
द्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि । हिरण्यगर्भाद्युत्पत्तिः । होमविषये देवा-
सुरविवादकथनादि । देवाग्निवाय्वादिष्टष्टिः । प्राणापानादिवायुविवरणञ्च ।
२, अश्वमेधकथनादि । प्रणीताप्रणयनादि । अनुयाजादिकथनं । अर्द्धमासेष्टि-
दि, अग्निहोत्रविचारदि, ब्रह्मचरिकर्तव्यकथनादि, इडाप्रश्नवर्चिस्तरणादि-
फलकथनादि च । ३, दशहविरिष्टिकथनादि । हविर्दोषगुणकथनादि ।
उर्वशीपुरुषोत्तमान्तकथनादि । अनीकवत्यादीष्टोनां मुखादितुलनादि, त्र्य-
हंष्टिकथनादि, अग्निष्टोमकथनादि, पितृयज्ञादिकथनञ्च । ४, स्वाध्यायप्रशं-
सादि, त्रिलोकष्टिकथनादि, भृगुरूपसंवादादि, अग्निहोत्रविषये पुनर्वदेह-
जनकयाज्ञवल्क्यप्रश्नोत्तरकथनादि, जनककृतयज्ञविवरणदि । पशुबन्धकथ-
नादि, लोकधारणोपायकथनादि च ।

No. 856. लघुचन्द्रिका ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kās'ínātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिखाजगरयस्ते यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाक्षिणमीश्वरं ॥

तनुं धनञ्च धाता च सुहृत्पुत्ररिपुस्त्रियः ।

मृत्युञ्च धर्मकर्मायुष्यया भावाः प्रकीर्त्तिताः ॥

End. सप्तविंशंशके शुक्रो विंशत्यंशे भनैश्वरः ।

सैद्धिकेयञ्च विंशंशे परमोच्चः प्रकीर्त्तितः ॥ ५९ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतौ लघुचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणादि । षष्ठोदयादिराशिकथनं । उच्चनीचस्वर्गद्विग्रहनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणमासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिग्रहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिग्रहवद्द्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । अष्टोत्तरीदशाकथनादि । रव्यादिग्रहदशाशुभाशुभफलानि च । ३, ४, द्वित्र्यादिग्रहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{4} \times 5$ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginī-das'ā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Maṅgalá, Piṅgalá, Dhanyá, Bhrámarí, Bhadríká, Ulká, Siddhá, Saṅkaṭá. Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgá, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign. Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon. The work is written in the Tántric style, and quotes the *Ādí Yámala Tantra*, as its authority. Anonymous.

Beginning. अथ योगिनीदशा लिख्यते,—

अथातः सन्ध्यामि यदुक्तमादियामले ।
 कथयिष्याम्यतो देवि ग्रहाणाञ्चादियोगिनीम् ॥ १ ॥
 तासां दशक्रमे चैव फलं प्रत्येकसंस्थिते ।
 अन्तर्दशा च सर्वासां सर्वदा परिपूजनं ॥ २ ॥
 विशेषेण विरुद्धानां पूजनं तन्मनूनपि ।
 नातः परतरा रक्षा कश्चित् त्रिभुवनेष्वपि ॥ ३ ॥
 एतासु च विरुद्धानु न ब्रह्मा न च शङ्करः ।
 नं विष्णुर्न च लोकेशो यद्वा अपि न रक्षकाः ॥ ४ ॥
 तासां दशविशेषेण कर्त्तव्यं परिपूजनं ।
 विद्या कीर्त्तिधनारोग्यराज्यसौभाग्यभिच्छ्रिता ॥ ५ ॥
 मङ्गला पिङ्गला धन्या धामरी भद्रिका तथा ।
 योगिन्यष्टौ समाख्याता उल्का सिद्धा च सङ्कटा ॥ ६ ॥

End.

प्रथमे विंशतिः सूर्यसृतीये शब्द चन्द्रमाः ।
 चतुर्थे चाष्टमोसथ षष्ठे बुधचतुर्थकम् ॥ २ ॥
 सप्तमे शनिदिक्सङ्ख्या नवमे गुरुदशकम् ।
 दशमे विंशती राज्ञः शेषाः शुक्रदशाः स्मृताः ॥ ३ ॥

Colophon. इति मासदशा समाप्ता । इति श्रीयोगिनीदशाफलं समाप्तं ।

सूर्यः	चन्द्रमाः	मङ्गल	बुधः	शनिः	गुरुः	राजः	शुक्रः
२०	५०	२८	५६	२६	५८	४२	७०

विषयः । मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकारः । मङ्गलादियोगिनीनां भोगकालनिरूपणं, तासां दशान्तर्दशामासदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No. 858. केतूदयफलं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketúdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-coloured and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उदयास्तमनं केतोर्गणिते तत् प्रकाशते ।

ज्ञातुं खदियभौमाश्च यतस्ते त्रिविधा मताः ॥ १ ॥

एकोत्तरशतं त्वेके सप्तसप्तयुतं विदुः ।

एकश्च ब्रह्म भाति प्राह वै नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यते तावन्मासैः फलं भवेत् ।

मासाः समाश्च विज्ञेया इत्युचुर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

सुस्त्रिधो रश्मिः सूर्यस्तत्रैव शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरोतश्चाशुभः केतुस्त्रिंशत्संघनुःप्रभः ॥ ४ ॥

सुक्ताकनकसङ्काशाः सशिखाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्याच्च तद्दृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बहुवर्णाग्निशङ्काशाः पञ्चविंशतिसङ्घुकाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टालेऽग्निपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

याम्याशामंस्थिताः कृष्णरक्ता वक्रशिखास्तथा ।
 तावन्तो वै सृत्युसुताः प्रजाक्षयकराः स्मृताः ॥ ७ ॥
 दृत्ताकाराश्च विशिखा जलतैलसमप्रभाः ।
 द्वाविंशभूमितनया दुर्भिक्षायेशदिग्गताः ॥ ८ ॥
 हिमरस्मिहिरणाभास्तयश्चन्द्रसुताः स्मृताः ।
 उत्तरस्यां यदा दृष्टास्तदा शुभफलप्रदाः ॥ ९ ॥
 क्रूरस्त्रिवर्णस्त्रिशिख एको ब्रह्मसुतः स्मृतः ।
 सर्वास्वाशासु सन्दृष्टो ब्रह्मदण्डक्षयावचः ॥ १० ॥
 विसर्पाख्याः शुक्रसुताः सुस्त्रिग्धाः श्वेततारकाः ।
 चतुरशीतिसङ्ख्याकाः पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
 सुस्त्रिग्धाः सुशिखाश्चैव षष्टिश्च कनकाकयाः (?) ।
 शनैश्चरसुता घोरा केतवः श्वेततारकाः ॥ १२ ॥
 एकतारा महास्त्रिग्धाः श्वेततारा महाप्रभाः ।
 विशिखाश्च गुरोः पुत्राः प्रायशो दक्षिणाश्रयाः ॥ १३ ॥
 नामतोधिकक्षा घोराः षष्टिर्धदाधिकाः स्मृताः ।
 सौम्यसुताः स्वारकाख्याः सर्वदिक्प्रभवाश्च ते ॥ १४ ॥
 नातिव्यक्ताश्च रक्षाश्च श्वेतरूपा भयप्रदाः ।
 एकाधिकाश्च पञ्चाशत्केतवः परिकीर्तिताः ॥ १५ ॥
 यदि कुजात्मजा रक्ताः कौङ्कुमाः सौम्यदिग्गताः ।
 त्रिशिखाश्च त्रिताराश्च महापापफलप्रदाः ॥ १६ ॥
 राहोः पुत्रास्तयस्त्रिंशत् ख्यातास्तमसकीलकाः ।
 चन्द्रार्कमण्डलस्यास्ते लोकानां कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
 नानावर्णाग्निपुत्राश्च किरन्मोर्शिं विचूडिनः ।
 विशोत्तरशतं विश्वरूपा वक्रिभयप्रदाः ॥ १८ ॥
 अरुणाख्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोद्धिताः ।
 विताराश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तसप्ततिः ॥ १९ ॥
 प्रजापतिमुताश्चाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः ।
 तारापुञ्जप्रतीकाशा गणका भयदायिनः ॥ २० ॥
 द्वे शते चैव चलारः सशिखाः श्वेतरश्मयः ।
 चतुरखा ब्रह्मपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
 वंशगुल्मसमाः प्रोक्ता द्वाविंशद्वरुणात्मजाः ।

सशिख्रप्रभास्य काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ २२ ॥
 कालपुत्राः कबन्धाख्या कबन्धसदृशावणाः ।
 षष्ठवतिश्च भयदा क्षिभरश्मिसमप्रभाः ॥ २३ ॥
 विदिकपुत्रास्त्वकतारा विदिकु च समाश्रिताः ।
 नवसङ्ख्याश्च विपुला महाभयनिवेदिनः ॥ २४ ॥
 उत्तरस्यां महास्यूला निर्मलाद्यापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पश्चादन्नसमृद्धिदत् ॥ २५ ॥
 अलि केतुश्च त्रिचिह्नः + कर्कचुद्गधावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शस्त्राख्यस्तादृक्स्त्रिग्विधस्य पापदाः ॥ २६ ॥
 कपालाख्या धूम्रशिखा दृष्टा मायां (?) जन्तापन्दाः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शस्त्राख्यास्तादृक्स्त्रिग्विधस्य पापदाः ॥ २७ ॥
 प्राग्ब्योमार्द्धविहारी स्यात्तथा क्षुण्णमृत्युकारकः ।
 प्राग्निमार्गं स्यूलायो दृष्टः स्यादरुणप्रभः ॥ २८ ॥
 व्यामत्रिभागगामी च रौद्रः क्षुद्भयमोहदः ।
 पश्चिमाशास्थितो यस्तु शिखास्याभ्ययसंस्थिता ॥ २९ ॥
 यथायथो+दं परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 संस्मृश्रलमुनीन् सङ्घं (?) भ्रुवं चाभिजितं तथा ॥ ३० ॥
 व्योमार्द्धमात्रं गत्वा वै याम्येनाक्षं प्रयाति च ।
 आप्रयागादवन्तीं च पुष्करारण्यमेव च ॥ ३१ ॥
 मध्यदेशमुद्गभागं देविकाख्यान्तथैव च ।
 धवलाख्यं निहन्त्याशु केतुदुःखभयप्रदः ॥ ३२ ॥
 शेषेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधि स्मृतं ।
 धूम्राकारा शिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता ॥ ३३ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहान्यशुभप्रदः ।
 चयोदशशिखी याम्यां दृष्टो धूमाक्षयः शिखी ॥ ३४ ॥
 महाभयकरः प्राक्ते ज्येष्ठायां वा समाश्रितः ।
 सरामाशाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ ३५ ॥
 गृहपर्वतदृष्टेषु सेनागोपुष्करेषु च ।
 दिव्यन्तरिचभौमाख्यो धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ ३६ ॥
 यदा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति भ्रुवं ।
 सप्तदशम्यैकदृष्टस्य मण्याषव्यः (?) सूक्ष्मतारकः ॥ ३७ ॥

शिखास्य सूक्ष्मा सृज्जी च यदा मासान् सुभिक्षकत् ।
 जलकेतुर्महास्त्रिगुणः शिखा यस्यापरोन्नता ॥ ६८ ॥
 दृष्टः करोति शान्तिं च नवमासान् सुभिक्षकत् ।
 भवकेतोश्च सुस्त्रिगुणा हरिपुच्छोपमा शिखा ॥ ६९ ॥
 सूक्ष्मेकता + प्राग् दृष्टा लोकानां शुभदा मता ।
 पद्मकेतुमृणालाभः पश्चिमस्यां प्रदृश्यते । ७० ॥
 निशामेकान्तदा सप्तवर्षाणि च सुभिक्षकत् ।
 आवर्त्तकः सव्यशिखो निशार्द्धे सम्प्रदृश्यते ॥ ७१ ॥
 यावत् सद्वतारनं आवर्त्तकं सक्ताभस्त्रावन्मासान् (?) सुभिक्षकत् ।
 सन्ध्याकाले पश्चिमायां शुक्लाकारो + सप्रभः ॥ ७२ ॥
 End. (खण्डितत्वान् समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)
 विषयः । उदितधूमकेतोः स्वरूपलक्षणानुसारेण शुभाशुभफलकथनं ।

No. 859. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sárasaṅgraha. A manual for Vaishṇavas, comprising quotations from various Puráṇas, Smritis, &c., on the importance of putting on sectarian marks, of worshipping Vishṇu, of tasting water with which the feet of Vishṇu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasí wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rámá-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripát'hí and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Vishṇu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
 प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥
 यस्य द्विरद्वक्त्राद्याः पारिषदाः परं शतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विश्वक्सेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
 वकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गमङ्गलमहोत्सववर्द्धनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे चव भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाश्च पुराणं धर्मसंदिता ।
 सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद् यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गारुडञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजभानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मात्स्यं कोर्म्यन्तथा लैङ्गं श्रेवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिरिगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाशिष्ठञ्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेयं दालमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 गौतमं वार्षस्पत्यञ्च सांवर्यञ्च यमस्मृतं ।
 शाङ्गं चौशनसं देवि तामसा निरयगदाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मुद्देशाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
 वैष्णवो नाम, तदुक्तं पाद्मे ।
 ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमाला ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।
 ये वा ललाटपटले लसद्दूर्ध्वपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति ॥ १६ ॥
 ये जनास्नान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

तत्प्रसादादघं तेषां सर्वं नष्टमभूद्भटाः ॥ ११ ॥

यः पठेच्छृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।

सर्वार्थसिद्धिं सम्प्राप्य लभेदन्ते हरेः पदं ॥ १२ ॥

Colophon. इति श्रीसारसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषय । १ संस्कारे, वैष्णवलक्षणकथनप्रसङ्गेन शङ्खचक्रादिधारणपरश्रुतिसृष्टिपुराणादि-
वचनप्रमाणकथनं, शङ्खचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथनं । २, ऊर्ध्वपुण्ड्रधारणे
श्रुतिसृष्ट्यादिवचनप्रमाणतल्लक्षणतद्द्रव्यादिकथनं । ३, वैष्णवानां नामधेय-
स्थापनप्रकारः । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकारः । ५, वैष्णवाचरणशिक्षादिकथनं ।
६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथनं । भगवत्पादोदकमाहात्म्यं । भगवत्-
प्रसादमाहात्म्यादिकथनं । पूजाकाशे तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथनं ।
आचमनविधिः । आश्रमधर्मादिकथनं । रामानुजोत्पत्तिकथनादि । प्रपन्नभक्त-
लक्षणं । भगवदाराधनमाहात्म्यकथनादि च ।

No. 860. मदनविनोदनिघण्टुः ।

Substance, country paper, 10 × 5½ inches. Folia, 54. Lines, 13 on a page. Extent, 1620 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, and smudgy. Verse: Generally incorrect.

Madanavinoda-nighanṭu. Indian materia medica, comprising descriptions of various articles of food, drink, and medicines, and their effect on the human system. The work is of considerable repute, and includes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal, and mineral, that are in common use. Among articles of diet, the flesh of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c. are mentioned, and their qualities described. The effect of air on health is also noticed at some length. By Madana Pāla, a King of Kanouj.

Beginning. वीजं श्रुतीनां सुखदं मनीनां जीवं जडानां मद्ददादिकानां ।

आग्नेयमस्त्रं भयपातकानां किञ्चिन्महः श्यामलमाश्रयाभि ॥ १ ॥

लब्ध्वा कपोलमधुवारि मधुव्रतालिः कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहितान्डी ।

भाणिक्यमौलिरिव राजति यस्य मौलौ विघ्नं स धूनयतु विघ्नपतिः सदा नः ॥२॥

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निःकासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगन्त्रयहितः स्वकरावलम्बं वाञ्छां स नो दिनकरः सफलीकरोतु ॥ १ ॥
 मिथ्याशनादिकृतदोषत्रयप्रकोपनद्यम्बुवर्द्धित उपद्रवनक्रमीने ॥
 रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्तः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावादिताः ।
 तस्मान्नान्तिलघुर्न चातिविपुलः ख्यातादिनामा सतां
 प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थे मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाध्यं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तत्रापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणागुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योजैर्न हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदाहता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End.

जयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः कृतसरसिजमित्रः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरसालसुष्टगोपालबालो रुचिरतरचरित्रश्चारुचातुर्यचित्रः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 कृतः सुकृतिना लोकहिताय महितात्मना ॥
 अन्वयानि पथ्यानि दश द्वादश वा मथा ।
 परेषामपि केषाञ्चिद्विहितानीह कौतुकात् ॥

Colophon.

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रशस्तिवर्गस्तुर्दशः ॥

विषयः ।

१ वर्ग, हरीतक्यादिनामानि तद्गुणाश्च । २, शुण्ठादिनामानि तद्गुणाश्च । ३,
 कर्पूरादिनामानि तद्गुणाश्च । ४, हेमादिघातूनां नामानि गुणाश्च । ५, वट-
 ट्वादिनामानि तद्गुणाश्च । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ७, शकनामानि
 तद्गुणाश्च । ८, पानीयनामानि तद्गुणाश्च । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाश्च । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाश्च । ११, घृतनामानि तद्गुणाश्च । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारमद्यगुणाः । गोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । इक्षुगुणाः । शर्करापण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाश्च । शालिनामानि तद्गुणाश्च । गोधूमयवचणकमाप-
 मसूरतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाश्च । पायसशिखरिणादिनामानि तद्गुणाश्च ।
 मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाश्च । घृतपक्विविधभक्ष्यनामानि तद्गुणाश्च । धष्ट-
 द्रव्यगुणाः । १२, हस्तिघोटादिपशूनां चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

तन्मांसगुणश्च । सत्स्यमर्षादिनामानि तन्मांसगुणश्च । १३, पथ्यापथ्यविचारः ।
१४, वायुगुणादिकथनञ्च ।

No. 861. अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डीया, द्वितीयकाण्डीया खण्डिता ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 131. Lines, 9—11 on a page. Extent, 3300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, decayed, and in some places obliterated. Prose. Incorrect.

Amarakosha Tíká. A commentary on the Amarakosha, by Ráyamukṣa. The MS. is incomplete, and breaks off at the middle of the second book. The following is Professor Wilson's opinion of this work. "The next in the order of antiquity is the work of Mukṣa or Ráya Mukṣa Mani, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers : they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara. The list includes the work of Kshíra Svámí, Subhúti, Hadda Chandra, Kaliṅga, Konkāṣa, Sarvadhara, Rájadeva, Govardhana, Dráviḍa and Bhoja Rája, and the Vyákhyámṛita, Tíkásarvasva, Mádhaví, Madhu Mádhaví, Sarvánanda, and Abhinanda. Mukṣa also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many Koshas of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the Vis'va and Mediní, are still in existence. The commentary of Ráya Mukṣa is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority. The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1352 S'áka or A. D. 1430." Essays II, 203.

Beginning. दिश्याच्छिवं हि शिवयोस्तिलकायमानं गोरोचनाञ्चिललाटविलोचनं नः ।

अन्यान्यगाढपरिरम्भनिपीडनेन पिण्डीभवद्दक्षिरिव स्फुरितोऽनुरागः ॥ १ ॥

अथाप्यपीतमुद्गे योर्थार्थिभिरमरकोष एष बुधाः ।

उद्घाटयते यथेच्छं गृह्णीध्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैर्व्यस्तसमसैर्निरुक्तनिगदाभ्यां ।

इति सम्राटपथिभिर्नानां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णीते । महान्तः, अङ्गैर्गदादिभिः, उपाङ्गैरखिलादिभिः, सह वर्तमानैः पृथिव्यादिभिः, सम्पादितवर्गा इह वक्ष्यमाणाः काण्डे वदितुमारब्धा उदिताः ।

End. अचानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख++++रिति आदिशब्देन पातालस्य ग्रहणं । पातालं स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गतुल्यत्वात् । अत एव++रकथनं ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति महान्नापीयकविचक्रवर्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-
हतायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहकृतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या लसम्पूर्णा ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, 9½ × 3¾ inches. Folia, 27. Lines, 89 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1857. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gítá. An imitation of the Bhagavadgítá, treating of the Vedánta doctrine. By Dattátreya. The work is similar in character to the Avadhúta-gítá noticed under No. 669.

Beginning. ॐ अस्य श्रीश्रवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगीश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति वीजं ज्ञानासृतं समरमं गगनोप-
सोहमिति शक्तिर्गायत्र्यादीनि च्छन्दांसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामथोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. विन्दति विन्दति नहि नहि मन्त्रो नहि नहि तन्नं लक्षणच्छन्दः ।

समरसमग्रो भावितपूतः प्रलपति चैतत्परमवधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणसमष्टमम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदैर्ज्ञानस्यासृतत्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सङ्क्षेपेण वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थालोचकवाक्यविन्दूपदेशः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारत्वज्ञानकथनादि ।

No. 863. शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकासंहिता ।

Substance, country paper, $8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 800 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1856. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

S'ákala Sañhitá. The hymns of the Rig Veda according to the S'ákala school. The MS. is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work. Every chapter has its Anukramani attached to it.

Beginning. असर्जि कश्यपः परिसुवानः साकमुत्तः पञ्च नोधा अधि यत् कण्वः कनिक्रन्ति
प्रस्कण्वः प्रसेनानीञ्चतुर्विंशतिर्देवोदासिः प्रतर्दनोस्वप्रेषाष्टा पञ्चाशदाद्यं त्वचं
वशिष्टोऽपश्यदुत्तरान्तव प्रथम्वशिष्टा इन्द्रप्रमतिर्द्वेषगणो मन्युरपमन्युर्याप्रच्छक्तिः
कर्णशुन्मृडीको वसुक्र इति चतुर्दशपराशरोऽन्त्याः कुत्सोभिर्नो द्वादशां वरीष-
त्तश्चा चानुष्टुभं दृहत्यापान्या इर्यतायाष्टौ रेभस्तनुकाश्यपौ दृहत्याभोनवं ते
नव ॥ ५१ ॥ हरिः श्याम् ॥

असर्जि वक्त्रा रथ्ये यथा जोधिया मनेता प्रथमो मनीषी ।

End. अद्वे पे द्यावाऽष्टिवी ऊवेसु देवा भुत्त रयिमस्मेसु वीर ॥ २९ ॥

Colophon. इति शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्यायः ॥ इति सप्तमाष्टकः समाप्तः ।

विषयः । शाकलसंहितायाः सप्तमाष्टके अष्टावध्यायाः सन्ति, तत्रात्र पुस्तके (प्रथमतोऽध्याय-
चयं नास्ति । चतुर्थाध्यायावधिकोऽष्टमाध्यायसमाप्तिपर्यन्तः पाठोऽस्ति । तत्र)
४ अध्याये २८ दशतयः । ५ ।-२३ दशतयः । ६ ।-२८ दशतयः ।
७ ।-२० दशतयः । ८ ।-२९ दशतयः सन्ति ।

No. 864. सारसमुच्चयः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 67. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sára-samuchchaya alias *Yogasára Sañgraha*. A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga meditation. By Harisevaka Mis'ra. The work was compiled under the

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikshu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामीशं पञ्चविंशतिसप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवाख्ये ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ २ ॥

श्रीसत्र (तत्र) को नाम योगः किं फलं चास्येत्यत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्रेरिता सा योगसाध्येति योगोऽत्र परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगस्थित्त-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अयं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुश्चन्द्रयुक्ते म्लभेऽब्दे प्रवरसहस्रि मासे ऋष्यपक्षे चतुर्थ्या ।

विबुधहृदयराजैर्दोक्षितैर्वीक्ष्य सारं रचितमखिलमेतयोगशास्त्रे निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगममर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयराजो देवपूज्योऽथ वा किम् ॥ २ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मिश्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिशोषयन्तु ॥ ३ ॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाधुपदेशे नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगाशब्दार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्प्रसंशार्दि । ज्ञान-
भूमिकासप्रककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्रककथनं । चिरञ्जीवित्साधकोपा-
योक्तिः । योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं । जरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-
रस्यचक्रकथनं । इडापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्द्धहृदयादौ अयोध्यामथुरादि-
सप्तपुरीणां भावना । नासाये प्रयागस्य, सुषुम्णायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु
नर्मदानदनदीनाञ्च भावना । मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादिदे-
वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थस्त्राधिष्ठानानाम्ना नाभिस्थपूरकानाम्ना हृद-
यस्थानाहतनाम्नः कण्ठस्थविशुद्धनाम्ना भूमध्यस्थानाम्नामन्त्रस्यस्य मूर्द्धस्थसहस्र-
दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । त्रिंशदादिश्वासावृत्तिविशेषक्रमेण आकाशा-
दितत्त्वाश्रयपूर्वकजीवधर्मणोक्तिः । अहोरात्रश्वाससङ्ख्या । षड्भिः श्वासैरेकः
पलः षष्ट्यधिकशतत्रयश्चासैरेका घटिका, एवं श्वासावृत्तिविशेषैरहोरात्रादि-
मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वाश्रितजीवावस्था-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिरूपयोगराजाष्टाङ्गकथनं । शैवसन्तो-
षादिशैविनियमकथनं । खस्तिकगोमुखपद्मवीरादिपञ्चदशसनकथनं । प्राणा-
यामप्रकारः । प्राणायामाकृष्टवायुधारणक्रमः । सूर्यभेदनाद्यष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगस्यावस्थाचतुष्टयलक्षणानि । देहशुद्धार्थं धैतीवस्तिप्रष्टतिषट्-
कर्मकथनं । महामुद्रादिदशमुद्राकथनं । इन्द्रियवृत्तिनिरोधरूपप्रत्याहारकथ-
नादि । ध्यानलक्षणादि । पञ्चप्रकारधारणालक्षणादि । समाधिप्रकारादि-
कथनञ्च ।

No. 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 15. Lines, 11—12 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Nágara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, slightly soiled. Prose. Generally correct.

Baudháyana-Cháturmásya-sútra. A portion of the Kalpa Súra of Baudháyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-moon of Phálguna, or Chaitra. This fast became the *Wasso* of the Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season, beginning with the full-moon in Ásháḍha. In modern Hinduism, a similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing moon in Ásáḍha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in Kártika, the period being sacred to Vishṇu, who is then supposed to be asleep on a fig leaf floating on the great ocean. It is known by the Vedic name of Cháturmásya.

Beginning. वैश्वदेवद्विभिर्भ्यश्च्यमाणो भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां पौर्णमास्यां नक्षत्रयोग इत्येक आङ्गवदगयने आपूर्यमाणपक्षस्य पुण्याहे प्रयुञ्जीतेति ।

End. तेन शक्यं तेन राध्यामिति पुरस्ताद्देवायेऽथ दक्षिणतोऽथ पश्चादथोत्तरतोऽथोपरिष्ठान् सन्निष्ठते ह्युनाधीरीया ह्यवी० ध्यनुवत्सरीणा० खस्तिनाशास इत्याशास्ते ।

Colophon. इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

विषयः । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्षु मासेषु कर्त्तव्यकतिपयविधेरनु-
क्रमेणोपनिखः ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháva-vis'odhini. A gloss on the commentary of Karka Upádhyáya, on the Kalpa Súra of Kátyáyana. By Átmáráma Bhaṭṭa, son of Jayakrishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होत्रासंमिश्रं कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तत्संमिश्रमनुविधातुं तृतीयमारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होतृषदनशब्दे न गवादिदत् क्वचिद्रूढ इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्केण यद्भाष्यमभाणि न्यायसंयुतम् ॥ १ ॥
तत्रात्मारामसङ्कृता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा सृष्ट्या सन्त्यक्ता पक्षपातताम् ॥ २ ॥
पुनर्दूर्याथवा भूष्या यथेच्छं न्यायवर्त्मनि ।
गच्छतो न्यायमार्गेण खलनं नैव दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भाष्यतां वात्र दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क्व वा नोद्भाष्यते दोषो रागद्वेषविशारदैः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्भृजयकृष्णाम्बजभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिण्यां तृतीयेऽध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालामहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhánta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

father. By Bhānu Bhaṭṭa, son of Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. The feasts and fasts noticed are : Navarātra, or nine nights' fast ; Chaturthī, fourth of the wane ; Panchamī, 5th of the waxing moon ; Janmāshṭamī, birthday of Kṛishṇa ; Ekādas'ī, fast on the eleventh of the moon ; S'rāvāṇa-s'ukla-chaturdas'ī, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in S'rāvāṇa ; Nrisiṅha-chaturdasī, a fast in honor of the man-lion incarnation ; Sīva-rātri, fast of S'iva ; S'rāvāṇa-s'ukla-pūrṇimā ; Holi ; Sāvītri-vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female ; Saṅkrānti, or conjunctions of months ; duties during eclipses ; mourning ; impurity to relations caused by birth ; S'rāddhas ; Sapindikarāṇa ; sacred fires at s'rāddhas ; duty on the death of both parents on the same day ; con cremation ; Agnyādhāna ; Nityahoma ; adōption ; pilgrimage ; persons bound to offer the funeral cake ; flesh meat for Brahmans ; gifts ; expiations ; various kinds of weights and measures, &c. Annexed to the work is a short abstract entitled Vidhānamālā, &c.

Beginning. लक्ष्मीनारायणं नत्वा सीतया सहितं रघुं ।

गङ्गायुतं नीलकण्ठं गुरोः पादाम्बुजं तथा ॥ १ ॥

पितामहकृतद्वैतनिर्णयार्थस्य सङ्ग्रहः ।

नीलकण्ठात्मजेनेह क्रियते भानुनाधुना ॥ २ ॥

तत्रादौ नवरात्रिसिद्धान्तः ।

विधान० प्रा० । अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिविद्व्यते ।

दम्पती पिढपुत्रौ च स्वसारौ भ्रातरौ तथा ।

पिढयमातुलादौ च दौहित्रो भागिनेयकः ॥

पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी भ्रातरौ तथा ।

द्वादशाब्दे व्यतीते तु दूरदेशं गते यदि ।

एतेषामेकमेकोपि नान्यान्यमवलोकयेत् ॥

End.

अपरे तु अग्निस्थापनानन्तरमेवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयनं कार्यं ततश्च

प्रतिकुण्डं पूर्वोत्तराङ्गाणां भेदेनानुष्ठानमित्याहुः । अत्र मध्यकुण्डात् प्रणयनं

कार्यमिति केचित् । अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याहुः ।

Colophon.

इति श्रीमन्मीमांसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टभानुकृते द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहे को-

टिलक्षायुतहोमनिर्णयः समाप्तः ।

विधान० स० ।

पूर्वावलोकितानानु विधिरेष उदाहृतः ।

न चैवापूर्वदृष्टानामिति प्राङ्मर्नोपिणः ॥

इति विधानमालायां स्वबन्धुजनानां द्वादशान्तरितावलोकनविधिः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः । २, नवरात्रपारणाप्रकारः । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशीबेधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
दशसिंहचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतयिर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथनं । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्त्तव्यहोलिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, ग्रहणोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, ऋताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरऋताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आडाधिकारिणः । २४,
मासिकादिआडनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकल्-
निर्णयः । २७, सपिण्डाशौचनिर्णयादि । २८, पितामहपिण्डाशननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेऽग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः क्षयाहसन्निपाते निर्णयः । ३१,
सहऋताशौचनिर्णयः । ३२, मातामहआडं भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीशौचनिर्णयः । ३४, अग्रग्राधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेऽधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तीर्थयात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्ड्यनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मांस-
भक्षण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्रां रजस्रलायां
क्षयाहशौचनिर्णयः । ४३, स्त्रियान्यमहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपलमाषादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 197. Lines, 11 on
a page. Extent, 5900 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Gene-
rally correct.

Muktāvalī-prakāś'a, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāś'a*,
Nyāyamuktāvalī-prakāś'a, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*.
An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By
Bālakṛiṣṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णमिधं

भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुमिव श्रीगौरवास्याम्बुजात् ।

ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसा सिद्धान्तमुक्तावली-

गूढार्थांस्तनुते यथामति मद्भादेवः परेषां कृते ॥

भाषापरिच्छेदव्याख्यानं चिकीर्षुः श्रीविश्वनाथपद्माननो निर्विघ्नपरिसिद्धये
कृतस्येश्वरनिर्देशरूपमङ्गलस्य शिष्या अथेवं कुर्युरिति शिष्यशिष्याये निबन्धं
कुर्वन्नीश्वरं प्रार्थयते । चूडामणीकृतेति ।

End.

भानुं प्रणम्य परिभाष्य च शास्त्रशारं मुक्तावलीकिरण एष पिढप्रदिष्टः ।

सदुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ १ ॥

मुक्तावलीप्रकाशो यः स्वाज्ञानतिमिरांपद्मः ।

तेन सन्तोषसायातु नीलकण्ठः सतां प्रियः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्दिनकरभट्टविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः ।

द्रव्यगुणादिसप्तपदार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदान्तो न्यायग्रन्थस्य विश्वनाथ-
पद्माननकृतायाष्टीकाया मुक्तावलीनाम्प्रा गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttānapāda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jayakrishna.

Beginning. भर्त्से त्रियः प्रवरपद्मभुवोऽपि पित्रे तस्मै नमो भगवते भवभोतिहन्त्रे ।

येनामरेन्द्रपदतोऽपि पदेतिरम्ये सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्धृतोऽसौ ॥ १ ॥

स्वायम्भुवाभिधमनोस्तनयः किलासीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।

राजा यदासनगतः सुतमुत्तमन्तमङ्गे निधाय मुदमाप तदान्निकस्थं ।

बालं ध्रुवं शिशुतयासनमारुचुं नादातुमैच्छद्वशः क्षणीचित्तुं वा ॥ २ ॥

अत्रान्तरे सुवचिराह सुतं सपत्न्या रे मूढधिष्ण्यमिदमुत्तममुत्तमस्य ।

तद्भङ्गं साधु तपसा तमनाथबन्धुमाराधयामुच्चि ममोदरमिष्टसिद्धौ ॥ ४ ॥

End.

श्रीकृष्णपादपरिचारकबालकृष्णबालेन या विरचिता जयकृष्णनाम्ना ।

सेयं ध्रुवानुचरितेन विचित्रपद्या भूयान्मुदे विरचना सुधियामजस्रं ॥ ८६ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचितं श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभ्रुवपदभ्रुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । उत्तानपादाभिधैस्य राज्ञः पुत्रस्य भ्रुवस्य तपस्यार्थाद्विरचितवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्रामृतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रसहितं ।

Substance, country paper, 10 $\frac{3}{4}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakas'ipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishṇa. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्भव यः सन्नादाविष्कृतं स्वैभवं ।

स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥

लक्ष्मीन्दसिंहपादाजमवमत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दत्वं किं रे धमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

न्निर्जित्य यः खलु चकार गताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशङ्कतेरितरविसृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ० प्रा०) नमस्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नार्चिहर प्रभो ।

कपालो पाद्वि बालं मामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्रमेशपरिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीन्दसिंहपदवैभवचारुचित्रं प्रह्लादसचरितमात्मवतां मुदेऽस्तु ॥ ६७ ॥

श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचितं श्रीमन्नृसिंहप्रसादसम्पन्नं ।
श्रीमत्प्रज्ञादसञ्चरितं श्रीमद्भगवत्परायणानां सतां सदा मुदेऽस्तु ॥ ६८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रज्ञादचरित्राष्टतप्रकरणं सम्पूर्णम् । •

(श्रीकृ०परि०) परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृतो हरिसूत्रः ।

हरिपादविहारिचेतसां सुजनानां भवतु प्रसादकृतः ॥ १६ ॥

इति श्रीजयकृष्णेन विरचितं श्रीकृष्णसोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । हिरण्यकशिपुदैत्यपुत्रस्य प्रज्ञादानाम्नश्चरित्रवर्णनं ।

No. 871. योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 7$ inches. Folia, 12. Lines, 7-15 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1897. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, slightly soiled. Verse. Incorrect.

Yoga-s'atābhīdhāna alias *Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata*. A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhœa, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammæ, diarrhœa, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c.—Anonymous.

Beginning. प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेवं वरं मुनीनामपि शालिहोत्रम् ।

परोपकाराय सतां हितार्थं करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ १ ॥

कृत्स्नस्य तन्त्रस्य गृहीतधान्ता चिकित्सा विप्रस्तस्य दूरं ।

विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधानं ॥ २ ॥

परीक्ष्य हेलामयलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।

निरामदेहस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यष्टोपसानि ॥ ३ ॥

शरीरनेत्रघ्नणरोपणानि विषाणभूतानि च बालतन्त्रं ।

रसायनं पञ्चविधञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायुः कथयन्ति वैयाः ॥ ४ ॥

End. रसाहङ्गांसमेदास्थिमज्जाशुक्राणि धातवः ।

समरूप्यामलामूत्रा(?) संहतस्वेदादयोऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणागुणयोगशतं समाप्तम् ॥

विषयः । वातपैत्तिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अतीसारादिचिकित्सा । वात-
रक्तकमिप्रमेहादिलक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रीरोगनिदानचिकित्सादिं कथनं ।
पूर्णगर्भिणीलक्षणानि । स्ननरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । उदरामयश्वास-
कासादिचिकित्सा । कण्ठतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war ; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By S'ri Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanāyana.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसहस्रकं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिद्विरद्गुमः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धु लोचने वारवला हसितजलधिपैः प्रोज्जितान्नाङ्गः सलज्जम्(?) ।

हृतवसनसुपीतोत्तुङ्गवक्षोजमीत्य चुधित इव दिग्गलानन्ददन्दं मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वस्तारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूषण्डलाखण्डलः ।

शैर्योदार्यगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बुराजाम्बुधे-

सन्द्रादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनाऽभवत् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादग्निधैर्येद् यश-

सन्द्रव्याहतभास्कराखिलकरात् पूर्णादयः सर्वदा ।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव महाराजाधिराजो गिरेः

क्रुद्धो रुद्रपराक्रमो रणभुवि श्रीरुद्रसेनसतः ॥ ४ ॥

तदीयतनयो नयैः पृष्टुरिवाभवत् पार्थिवः

प्रशास्युदयपर्वतावधि धरान्मथा भूधरान् ।

सुरद्रुमनिबद्यमं दद + + + + + श्रेपदी-

न्दनोरथफलप्रभृत्सुकुन्दसेनोऽभवत् (?) ॥ ५ ॥

साक्षान्मुकुन्दो धरणीमवाप्य लोकानशेषान्मुदितान् करोति ।

वाग्देवतायाः कमलालयायाः सीमान् विवादाय वपुर्यदीयम् ॥

इति वंशवर्णनम् ।

तस्याज्ञयाशेषविशेषबोधः कृतस्तुर्धोदितसङ्गरस्य ।

सताम्बुदे श्रीपरमेण सम्यग् विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यत्नः ॥

ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुशासनं ।

रच्यते खरविदां सुखावहः श्रीमुकुन्दविजयो जयोदयः ॥

चातुरङ्गकतरोऽस्तु घातकं मूलकं खरविधिस्तु पत्रकम् ।

+ + + गमनमुक्तभूमयः सत्फलानि जगदुः पुरातनाः (?) ॥ १८ ॥

श्रीसन्मुकुन्दविजये विजयैकधाम्नि सङ्ग्रामसीम्नि नृपतेः परमोदितेऽस्मिन् ।

घातोपघातरचनाश्चितमन्त्रयन्त्राध्यायः समाप्तिमगमत् किल सप्तमाख्यः ॥ १ ॥

धार्था गले वक्षसि चावधार्या खरोक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।

आचार्यसञ्चारकष्टद्विचारसमाचमत्कारकरी प्रकाश्या ॥ २ ॥

आसीत् प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयागः सङ्गृह्यतेर्विदित एष स पारदृश्या ।

विश्वोपकारकरुणानिलयोपयोगः साक्षादधोक्षज इव प्रथितः पृथिव्याम् ॥ २ ॥

तस्यात्मजो यदुमणिर्धुमणिसुपोभिः ख्यातो यशोभिरधिको विबुधाप्रणी सः ।

कानन्तकायगणितगमसंचितानां व्याख्याकृदेक इह तर्कविशुद्धबुद्धिः ॥ ४ ॥

तत्पुत्रः परमः पवित्रहृदयः पात्रे धरित्रीतले

काव्यालङ्कृतिकोपभूषणमणिसर्केष्वनल्पश्रमः ।

ज्योतिःशास्त्रचिकित्सितार्जितयशोरापुराणाश्चितिनी प्रोक्तस-(?)

यज्ञागारविभूषिते सुनिवसन् विद्वद्दिनोदोदये ॥

अब्दे चन्द्रनवाशुगेन्दुगणिते १५९१ श्रीवैक्रमे भूभृतां

भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजयं मान्यो न्यवधादमुम् ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशाकद्वीपिकुलावतंसपरमप्रियसोऽन मुकुन्दविजयः कृतः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे नृपतेर्जयपराजयोपायः कथितः । तत्र १ अध्याये, अ ३ उ ए ओ

इति पञ्चखरादिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथनं । २, सर्वतोभद्रचक्रादि-

शुभाशुभफलकथनं । ३, युद्धयाचाशुभाशुभविचारार्थं राडकालानलादि-

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गमैत्र्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, हस्त्यश्वपत्तनादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिसारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramanī-vyākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramanī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुनेः कृतिः ।

व्यक्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेद इत्यादि तृतीयादि त्रिष्टुबन्तकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवार्थात्मगामियात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः शाकलेयके ।

सहस्रद्वितीयं चैव चत्वार्येकशतानि तु ॥ ३ ॥

End.

रात्री । रात्रिः । कुशिकसौभरः ॥ २६ ॥ स्वर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-

चत्वारिंशत्सावित्री स्वर्यात्मदैवतं ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्यः ॥

Colophon.

इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात आवातु षड-
वर्गाग्निं नरोऽग्रे वृद्धत्पञ्चवर्गाः प्रकृतान्ययंसयस्याद्यन्तं द्वे विरूपे निहोता-
द्यन्तं पश्यरिति भुक्त्वा पठेत् । इत्याश्वलायनस्यानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
ऋचस्तु पञ्चलक्षाः स्युः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५९९ । आद्यन्ते पादार्द्धहतमि-
त्यार्षभगसङ्ख्याया ॥

विषयः ।

ऋग्वेदीयानाष्टर्चा गायत्र्यादिबृहन्द्साक्षानुक्रमणिका ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Āraṇya-pañchaka, alias *Aitareya Āraṇyaka*. The Āraṇyaka of the Rig Veda. This includes the Mahánámni which is generally reckoned as a part of the Āraṇyaka Sañhitá, a section of the Sama Veda. As its name implies, it comprises five Āraṇyakas or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st Āraṇyaka. भूमिसुपस्युग्देयः इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः,

शान्तिः सुशान्तिर्भवेत्यन्तः सप्रदशपङ्कग्रात्मकः शान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम्भः।
 ओ३म् । अथ महान्नतमिन्द्रो वै वृत्रं हत्वा महानभवेद्यन्महान्नतमभवेत्तन्महान्न-
 त्तस्य महान्नतत्वं—

End of the 1st Āraṇyaka. समानोदर्कं समानोदर्कं वाऽ एतद्वरेतस्याङ्गो रूपमङ्गो रूपम् ॥ १ ॥ २९ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः । ओ३म् । इति प्रथमारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. ओ३म् । एष पन्थाऽ एतत्कर्मैतद् ब्रह्मैतत्सत्यं—

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाह्वान्तः समभवत् समभवत् ॥ २५ ॥

ओ३म् ॥ इत्येकादशोऽध्यायः ॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितामविरावीर्म एधि ।
 वेदस्य म आणीच्छ । श्रुतं मे मा प्रहासीरनेनाधीतेन । अहोरात्रान्त्यन्धधा-
 म्युतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मामवतु तद्वक्त्वारमवलवतु मामवतु वक्त्वार-
 मवतु वक्त्वारम् ॥ २६ ॥ ओ३म् । इति द्वादशोऽध्यायः । इति द्वितीयारण्यकं (समाप्तम्) । It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. ओ३म् । अथातः संहिता वा उपनिषत्पृथिवी पूर्वरूपं द्यौरुत्तररूपं—

End of ditto. स एवाप्ययक्षा एताः संहिता नानन्नेवासिने प्रब्रूयान्नासंवत्सरवासिने नाप्रक्त इत्याचार्याऽ आचार्याः ॥ ६ ॥ १२ ॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः । ओ३म् ॥ इति तृतीयारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto. ओ३म् । विदाम मघवन्विदा गातुमनु शंसिषो दिशः । शिञ्चा शचीनां पते—

End of ditto. एवा हि शक्रो वशी हि शक्रो वशः॑ अनु । आयोमन्याय मन्यवऽ उपो मन्याय मन्यवे । उप हि विन्धधा । विदा मघवन्विदो३म् ॥ १ ॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः । ओ३म् । इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम् । It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. ओ३म् । महान्नतस्य पञ्चविंशतिसामिधेन्यः एकविंशतौ प्रागुपोत्तमायाः—

End of ditto. नास्मिन् कथां वदेत् । नास्य रात्रौ च न च कीर्त्तयिषेत्तदिति वा
एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति । योऽस्यैतदेव नाम वेद् ब्रह्म भवति ब्रह्म
भवति ॥ २ ॥ १४ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । २ । ६, - १२, (७) अध्यायाः । २ । १६, - १४ अध्यायो ।
४ । १५, - (१) अध्यायः । ५ । १६, - १८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अत्र खण्डभेदेऽप्यध्यायसङ्घट्टैकमस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1485. Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
Vaiśeṣika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
generality, speciality, aggregation, and negation. By Śivāditya. There
are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhashinī by
Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari.
The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं ।

महेशपादाङ्गुजरेणुजुष्टप्रसादपुण्येन शिवांशुमालिना ।

हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे गुरवे नमः ॥

प्रमितिविषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः
सप्तैव ।

End. सप्तद्वीपा धरा यावद्यावत् सप्तधरा धरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनी ॥

Colophon. इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादिसप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 876. पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 105 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1713. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Pavamána-homa-vidhi. Directions for performing the Pavamána-homa for the expiation of sins. Anonymous.

Beginning. अथ पवमानहोमविधिः । दृष्टद्विधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिना सर्वतपोभ्यः श्रेष्ठं श्रूयते ।

End. एवमशीत्यधिकद्विशतोत्तर एकोनविंशत्सहस्राष्टतयः सम्यद्यन्ते ।

Colophon. इति पवमानहोमविधिः ।

विषयः । महापातकोपपातकादिनिरासार्थं कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्याङ्गीभूतहोमविधिकथनं ।

No. 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 34. Extent, 50 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Chhandomanjarí. A treatise on Vedic metres. This is entirely different from the elementary treatise on versification of this name by Gangádása, son of the physician Gopáladása, which has been repeatedly printed in Calcutta.

Beginning. अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भः । अथ अतिजगत्यादिसप्तवर्गे पादविशेषा अनुक्रमण्यन्तरोक्ता उच्यन्ते ।

End. यवमध्या ८ । ८ । १२ । ८ । ८ । स यस्मिद्यस्य चर्कतिः ॥ २ ॥

Colophon. इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । गायत्र्यादिवैदिकच्छन्दसामुदाहरणीभूतानां ऋचां प्रतीककथनं, तेषां नामोक्तेष्वपूर्वकपादाक्षरव्यवस्थाकथनञ्च ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'i-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yoges'ī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनः शान्ता सैवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव चीयन्ते भवभीतयः ।

तां नमामि जगद्धात्रीं योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ७३ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मयामलतन्त्रे विष्णुहरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनत्रियां सुवदनां खड्गश्च पात्रं तथा

खर्णालङ्कृतलाङ्गलं सुमुशलं हस्तेर्दधानां त्रियं ।

विद्युत्कोटिरवीन्दुकान्तिममलां दन्तासुरोन्मूलिनीं

ब्रह्मेन्द्राद्यभिवन्दिताश्च वरदां योगेश्वरीं तां भजे ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तन्पाठफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवासुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-vāstus'ānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

- Beginning. अथ श्रौतकोक्तवासुशान्तिप्रयोगो लिख्यते । उक्तक्रमेण गृहं निर्माय ज्योतिः-
शास्त्रोक्ते शुभे मुहूर्त्ते प्रवेशसमयात् प्राक् सपत्नीको यजमानः कृतनित्यक्रिय
इत्यादि ।
- End. ब्राह्मणैः सह पुण्याहं वाचयित्वा ज्योतिषिकं सन्तोष्य ।
- Colophon. इति श्रौतकोक्तवासुशान्तिः समाप्ता । (असमापिकाक्रियाप्रयोगात् अस्य समाप्तौ
सन्देहः)
- विषयः । गृहशान्तिप्रयोगकथनं ।

No. 880. यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 50 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Yajnopavita-nás'a-práyas'chitta-prayoga. Rites to be performed for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction, breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical thread. Anonymous.

- Beginning. अथ यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तं । रत्नमालायां । यज्ञोपवीते ऋटिते दग्धे नष्टे
कटेरधस्ताद्गते । अभ्यङ्गेदधिस्नानपिष्टमाढ्ययाद्यान् विना चालनार्थमपि
कण्ठादुत्तरिते सूत्रपुरीषोत्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे रक्तश्लेष्मसुरामांस-
विण्मूत्रादिभिरुपहते तस्य त्यागं कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीतं
धारयेत् ।
- End. खिद्यकृदादिहोमशेषं समाप्य यज्ञोपवीतं समन्त्रकं धारयेत् ।
- Colophon. इति यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥
उपवीतं यज्ञनद्यं गायत्र्याष्टशतं कुनेत् ।
प्राजापत्यं चरेद् यद्वा यद्वा गोदानमिष्यते ॥ इत्येकप्रकारः ।
- विषयः । यज्ञोपवीते नष्टे ऋटिते अमेध्योपहते तत्र प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4¼ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gáyatrī-hridaya. Origin, derivation, and meaning of the Gáyatrī, related by Brahmá in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purānic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुवं परिप्रच्छति ।
त्वद्भो ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं श्रोतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं
परिप्रच्छामि ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति-गायत्र्यर्थादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतसोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gáyatrya-ashṭottara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gáyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Vis'vámitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषय
ऋग्यजुःसामाथर्वणि च्छन्दांसि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्यलो वी-
जानि स्वराः शततयः, अथतयः कीलकं सम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे
विनियोगः ।

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वैश्वर्यप्रवर्द्धनं ।

किमत्र बहूनोक्तेन सोत्रं सर्वस्य दर्शनं ॥ २३ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतसोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

No. 883. अस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 18. Extent, 22 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Asthis'uddhi-prayoga. Directions for performing a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region. Anonymous.

Beginning. अथास्थिशुद्धिः । पुण्यतियो मम पितुर्मातुश्च मोक्षपदखर्गवासमनुभूय विष्णोः
पदसायुज्यपदवीप्राप्त्यर्थमस्थिशुद्धिविधानं करिष्ये ।

End. उदीरनेति मन्त्रेण तिल्लाञ्जेनाद्यभृतं होमं कुर्यात् । ततो स्नानं कृत्वा दक्षिणं
दद्यात् ।

Colophon. इत्यस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

विषयः । मातुः पितुश्चास्थि आदाय पवित्रस्थाने तन्निक्षेपस्य प्रयोगः ।

No. 884. गायत्रीपञ्जरं, गायत्रीवर्णजस्रोत्रसहितं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gáyatrí-panjara. Origin and derivation of the Gáyatri and the merits of repeating it. An extract from the Vas'ishṭha Sañhita. Annexed is a hymn in praise of the Gáyatri. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भः । भगवन्तं देवदेवं ब्रह्माणं परमेष्ठिनं ।

विधातारं विश्वरूजं पद्मयानिं प्रजापतिं ॥ इत्यादि ।

(गायत्रीस्रोत्रं) । अथ गायत्रीवर्णप्रारम्भः । ॐकारस्य त्रयं रूपं श्रेतं पीतञ्च लोहितम् ।

End. किमत्र बह्वनाक्तं शृणु नारद तत्त्वतः ।

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितं ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्रसिद्धसंज्ञितायां ब्रह्मनारदसंवादे श्रीमद्गायत्रीपञ्जरं समाप्तम् ॥

(गायत्रीसो०समाप्तिवा०) । गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २७ ॥

इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Viśvāmitra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudrāksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyā prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Viśvedevās; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrī; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Viśvāmitra-Saṁhitā*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।

तमहं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अङ्गहीनादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।

तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनमित्तिकादिगायत्रीपुरश्चरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरुत्थायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । त्रिकालसन्ध्याविधिः । वेदादिमन्त्रपाठरूपब्रह्मयज्ञकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसु-
तान्नहोमप्रकारस्वरूपवैश्वदेवकथनादि । गोप्रासादिकथनं । भोजनविधिः ।
भक्ष्यद्रव्यविधिनिषेधः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माणं । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपुर-
श्चरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधेः कथनादि च ।

No. 886. गायत्रीस्तराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1745. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gáyatrí-stavarája-stotra. A hymn in praise of the Gáyatrí, an extract from the Visvámitra Sañhítá.

Beginning. अस्य श्रीगायत्रीस्तराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनदृष्टिकर्त्ता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री-
च्छन्दो नानाच्छन्दांसि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End. विश्वामित्रमुद्भूतं हितकरं सर्वार्थसिद्धिप्रदं
स्तोत्राणां परमं प्रभातसमये पारायणं नित्यशः ।
वेदानां विधिवादमन्त्रसकलां सिद्धिप्रदां सम्पदां
सम्प्राप्नोत्यपरं समग्रसुखदा(?) आयुष्यमारोग्यदाम् ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रसंहितायां परमरक्षस्ये गायत्रीस्तराजस्तोत्रं सम्पूर्णं ।
विषयः । गायत्र्याः स्तुतिः ।

No. 887. ऋग्वेदसंहिताहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara, Date, S'k. 1744. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New. Prose and verse. Generally correct.

Rigveda-sanhítá-homavidhi. Directions for performing Rig Vedic homas, according to the school of Váskala.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text. The work begins on the 3rd page.

Beginning. अथ कमलाकरभट्टवचनं । तत्र मन्त्रः ।
ब्राह्मणाः सन्तु वै शान्ताः पापात् पान्तु समाहिताः ।
वेदानाञ्चैव दातारस्नातारः सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥
(इत्यादिष्टष्ठत्रयपाठानन्तरं ग्रन्थारम्भः)
नलोमामाधवौ देवौ ब्रह्मणे च स्वयम्भुवे ।
ऋग्वेदमन्त्रद्वयस्य शौनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

No. VII.

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.—PART IV.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

DIRECTIONS FOR THE BINDER.

Facsimile of Mádhavánala Kathá to face page	137
” Sulva-sútra-vivarāṇa ”	159
” Upagrantha Sútra ”	182
” Cháturmásya-hotra ”	247
” S’apta-padhárthí ”	281

LIST OF CONTENTS

1	Introduction	1
2	Chapter I	10
3	Chapter II	20
4	Chapter III	30
5	Chapter IV	40
6	Chapter V	50
7	Chapter VI	60
8	Chapter VII	70
9	Chapter VIII	80
10	Chapter IX	90
11	Chapter X	100

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science, Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

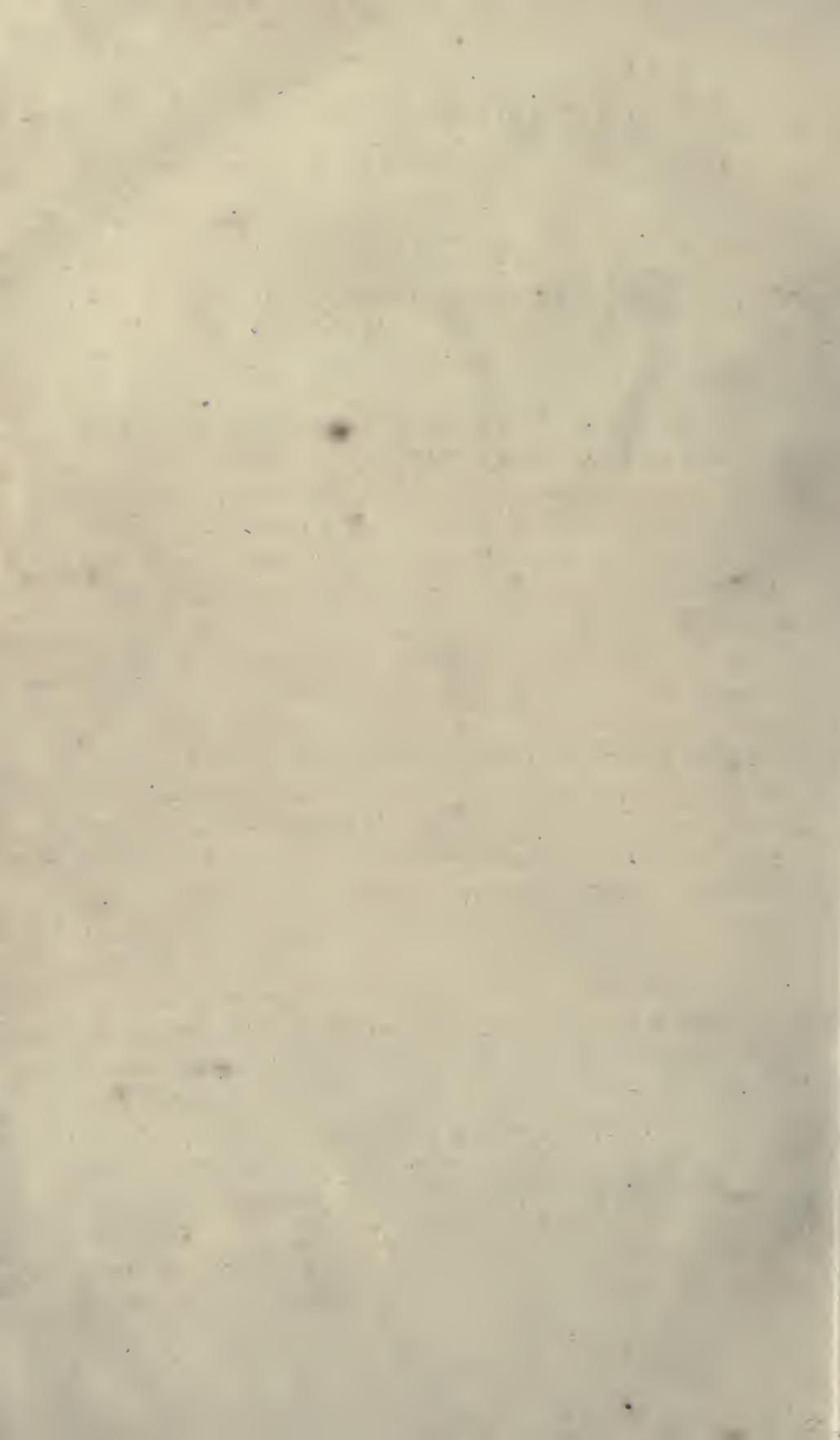
UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME II.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

PREFACE.

The circumstances under which these Notices have been taken in hand, have already been explained in the Preface to the first volume ; and as the general plan which was originally adopted, has been strictly followed in the present issue, little need be said by way of preface to it. Some alterations, however, have been made in the details, which call for a few remarks.

In the first volume, the names of the persons in whose possession the different MSS. noticed were found, and the extent, size, appearance, and character of the MSS. were given in Sanskrit ; but this was found objectionable, as many persons, who did not read Sanskrit, but took an interest in the Indian classics, could not make use of the information to advantage. The whole of the information under those heads has accordingly been given in the present volume in English. The analytical portion has also been in many instances greatly amplified.

Advantage has also been taken of a suggestion some time ago made by the learned Dr. A. C. Burnell of Mangalore, to supply facsimiles of some of the MSS. that have come under examination. The object of these facsimiles is not to give the finest specimens of writing available, but to afford typical examples of the styles of writing which were current at different times, and in different localities, in order that it may be possible to ascertain the date of a manuscript from its appearance in those cases where dates are wanting. For this purpose it is necessary that a great number of samples should be placed

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX TO VOL. II.

<i>Page</i>		<i>Page</i>	
Abhidhána-tantra, . . .	44	Ákhyáta-váda, . . .	245
Abhidhá-váda-vichára, . . .	359	Ákhyáta-váda Ṭiká, . . .	245
Abhinava-náráyapendra, . . .	133	Ákhyáta-viveka, . . .	245
Áchárárka, . . .	15	Amarakosha, . . .	252
Áchára-mayúkha, . . .	141	Amarakosha Ṭiká, . . .	252
Áchára-nirnaya, . . .	49, 353	Amaru, . . .	22, 72
Ácharyánumāna-patriká, . . .	374	Amaru-s'ataka, . . .	22, 72
Ácharyánumāna-ṭippani- patriká, . . .	375	Amaru-s'ataka Ṭiká, . . .	22
Achehávákā-prayoga, . . .	114	Ānanda-chandra, . . .	62
Adbhuta-s'ánti, . . .	299	Ānanda-laharí-tattvadípiká, . . .	158
Adbhuta Upanishad, . . .	346	Ananta Deva, . . .	21, 233
Ádhána-baudháyana, . . .	235	Anartíya, . . .	88
Ádhána-prayoga, . . .	235	Aniruddha, . . .	338
Ádhána-vidhi-prayoga, . . .	228	Aniruddha Bhaṭṭa, . . .	372
Adhikaraṇa-kaumudí, . . .	67	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Adhyátma Rámáyana, . . .	21	Anubhava-sára, . . .	200
Adhyátma-vidyopades'a- vidhi, . . .	57	Anumāna-maṇi-didhiti-vyá- khyá, . . .	185
Ádi Purána, . . .	18	Anupanárayana Tarkas'iro- maṇi, . . .	103
Advaita-brahma-siddhi, . . .	167	Āpastamba, . . .	86
Advaita-makaraṇḍa, . . .	105	Appyaya Dikshita, . . .	134
Advaitámṛita, . . .	112	Arka-prakás'a, . . .	27
Advaita-rahasya, . . .	384	Āraṇya.pañchaka, . . .	280
Agnihotra-homa, . . .	238	Āraṇya-gáṇa, . . .	240
Agni-prayoga, . . .	181	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Agni Sañhitá, . . .	46	Anumāna-didhitiṬippani, . . .	335, 375
Agnisṭoma-paddhati, . . .	171	Anumiti-mánas-vádártha, . . .	356
Áhnika-prakás'a, . . .	227	Anumiti Ṭippaní . . .	373
Aitareya Āraṇyaka, . . .	280	Apármárjana-stotra, . . .	292
Ajámilopákhyána, . . .	212	Āsatt-irahasya, . . .	360
Ajnána-bodhiní, . . .	97	Āsatti-vichára, . . .	2

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Asaucha-kāṇḍa, . . .	114	Bhartrihari Yogīndra, . . .	116
As'aucha-saṅkshepa, . . .	362	Bhāsarvajña, . . .	139
As'aucha-mañjarī, . . .	314	Bhāshika-sūtra, . . .	87
As'aucha-nirṇaya, . . .	301	Bhāsvatī, . . .	189
Ashṭādhyāyikāṇḍa, . . .	256	Bhaṭṭāchārya, . . .	10
Ās'valāyana, . . .	291	Bhaṭṭoji Dīkshīta, . . .	198, 252
Āsvalāyana-brāhmaṇa-pañ- chikā,	175	Bhaṭṭotpala, . . .	165, 214
Āsvalāyana-grihya-kārikā,	175	Bhāva-bodhikā, . . .	249
As'vamedha-prayoga, . . .	206	Bhavānanda Sidhāntavā- gīś'a,	185, 248
Ātma-bodha,	97	Bhavānandī,	248
Ātmānātma-viveka, . . .	60	Bhāvārtha-dīpikā, . . .	99
Ātmārāma Bhaṭṭa, . . .	271	Bhāva-vīs'odhinī, . . .	271
Ātmāshṭaka-bhāsyā Ṭīkā,	133	Bhōlānātha Ś'armā, . . .	25
Āvadhūta-gītā,	91	Bhṛigu,	4
Āyurvedāgamana,	59	Bhūdharma,	90
Baddhayoni-mahāmudrā- kathana,	369	Bhūmi-khaṇḍa,	1
Bāla-bodhaka,	62	Bhuvana-dīpikā,	249
Bāla-bodhini,	320	Bhuvana-dīpaka Ṭīkā, . . .	169
Baladeva Vidyābhushaṇa,	94	Bhuvanes'varī-sahasra-nā- ma-stotra,	154
Bālakrishṇa,	273	Bhūri-prayoga,	6, 44
Bāla Tantra,	219	Bodhāyana,	82, 85
Bānara,	40	Bodhāyana-charaka-sau- trāmaṇi,	180
Baudhāyana-chāturmāsya- sūtra,	270	Brahma Upanishad,	345
Baudhāyanāgnyādhāna, . . .	164	Brahmajñāna,	345
Bhagavat Gītā, 12, 93, 94,	323	Brāhmaṇa Sarvasva,	79
Bhāgavatāmṛita-kaṇikā, . . .	37	Brahmāṇḍa Purāṇa,	21
Bhāgavata-prakās'a,	99	Brahmāṇḍa Purāṇa, Utta- rakaṇḍa,	253
Bhaktāmṛita,	35	Brahmānanda Yogindra, . . .	252
Bhakti-rasāmṛita-sindhu, . . .	35	Brahmaprabhu Sūri,	249
Bhakti-rasāmṛita-vindu, . . .	35	Brahma-Saṅhitā Saṭīka, . . .	106
Bhānu Bhaṭṭa,	272	Brahma-siddhānta,	176
Bhaṅjū Dīkshita,	252	Brahma-siddhānta-paddah- ti,	176
Bharadvāja Mahādeva,	126	Brahma-vaivartta Purāṇa,	19
Bhārgavarāma,	15		
Bharata Sena, Māllika, Mal- la,	6, 29, 55, 318		

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Brahmayajña, . . .	65	Devayājñika, . . .	185
Budha-manohará Ṭiká, . . .	246	Devímáhátmya Ṭiká, . . .	75
Cháitanya-kalpa, . . .	45	Divákara, . . .	15, 126
Chakrachudámani, . . .	108	Divákara Bhaṭṭa, . . .	115, 147, 297
Chakrapáni Datta, . . .	25, 71	Dinakarí, . . .	273
Chámundá, . . .	304	Dvarkánátha, . . .	83
Chandrálóka, . . .	52, 177	Dvaita-nirṇaya-siddhánta- saṅgraha, . . .	271
Chandras'ékhara S'armá, . . .	329	Dvijanayana, . . .	67
Chandras'ékhara Váchas- pati, . . .	77	Dhanvantari-guṇáguna- yoga-s'ata, . . .	276
Cháturmásya-hotra, . . .	247	Dhátu-rahasya, . . .	150
Cháturmásya-prayoga, . . .	207	Dharma-dípiká, . . .	77
Chaturaṅga-kriḍana, . . .	10	Dharma-sindhu-sára, . . .	178
Chhandogápara-sútra, . . .	209	Dharma-ghaṭa, . . .	16
Chhandogá-mantrapátha, . . .	115	Dharma-ghaṭa-vrata-kathá, . . .	16
Chhandomañjarí, . . .	282	Dhira-rañjiká, . . .	158
Chikitsá-saṅgraha, . . .	71	Dhruva-charita, . . .	274
Chintámani, . . .	2	Dhundi rája, . . .	20
Daivajña-chíntámani, . . .	192	Durga-bhañjana, . . .	329
Daivajña S'íromani, . . .	249	Durgánáma-phala, . . .	367
Daivata Káṇḍa, . . .	303	Durgotsava-viveka, . . .	312
Dakshiṇa Godáchara, . . .	234	Ekáshara-kosha, . . .	337
Dakshinakáliká sahasraná- ma-stotra, . . .	102	Gada Siñha, . . .	155
Dámodara, . . .	338	Gadádharma Bhaṭṭáchárya, 354, 356, 357, 358, 374, 375, . . .	376
Dána-mayúkha, . . .	168	Gadádharma Tarkáchárya, . . .	75
Darsapaurṇamása, . . .	160	Gágá Bhaṭṭa, . . .	115
Dars'apúrṇamásayor-adh- varya-prayoga, . . .	209	Gakárádi-gaṇapati-sahas- ra-náma-stotra, . . .	289
Das'akarma-dípiká, . . .	5	Gaṇapati, . . .	128
Datta Gítá, . . .	267	Gaṇapatyádi-pújana-pad- dhati, . . .	206
Dattaka-nirṇaya, . . .	70	Gaṅgádharma, . . .	113
Dattaka-putra-vidhána; . . .	292	Gaṅgá-snána-vidhi, . . .	289
Dattátreya, . . .	91, 267	Gaṅgádása, . . .	282
Dáya-nirṇaya, . . .	352	Gaṅgádharma S'armá, . . .	14
Dáya-vyávasthá-saṅkshepa, . . .	333		
Devabodha, . . .	5		
Devabhadrá Páthaka, . . .	162		

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgádhara Sarasvatí, . . .	3	Háralatá, . . .	372
Gaṅgáhari, . . .	158	Háraválí, . . .	6
Gaṅgáshṭaka, . . .	80	Haridása Bhaṭṭáchárya, . . .	4
Gaṅgádharendra Sarasvatí, . . .	348	Harihara Dikshita, . . .	198
Gárhya-karma-prayoga, . . .	86	Harililá-vivaraṇa-saṅgraha, . . .	200
Gaura-gaṇoddes'a-dípiká, . . .	13	Harináma Upanishad, . . .	102
Gaṛga Ṛishi, . . .	355	Harináráyaṇa S'armá, . . .	314
Gáyatrí-hṛidaya, . . .	285	Harisevaka Mis'ra, . . .	268
Gáyatrí-brahmakalpa, . . .	296	Haribháshkara, . . .	126
Gáyatrí-puras'charaṇa- vidhi, . . .	295	Haritattva-muktávalí, . . .	252
Gáyatrí Tantra, . . .	48	Haṭha-dípiká, . . .	173
Gáyatrí-pañjara, . . .	286	Haṭha-pradípká, . . .	173
Gáyatrípañjara-stotra, . . .	286	Hautrakalpadruma, . . .	244
Gáyatṛyashṭottaras'ata-di- vyanámámrita-stotra, . . .	285	Hotraprayoga-vṛitti, . . .	230
Gítábhushaṇa Bháshya, . . .	94	Hridayaráma Deva, . . .	269
Gítagovinda Ṭíká, . . .	319, 320	Jagachchandriká, . . .	165
Gítására, . . .	12	Jagadánanda, . . .	109
Gopála, . . .	187	Jagadhátrí-pújá, . . .	22
Gopála Áchárya, . . .	325	Jagadhátrí-pujá-vidhi, . . .	22
Gópáladása, . . .	282	Jagadís'a Tarkálañkára, . . .	335
Gopála Nyáyapaṇchánana, 349, 350, 351, 352, 353		Jagannátha Mis'ra, . . .	309
Gopála Yogi, . . .	135	Jagannátha Sarasvatí, . . .	112
Gopínátha S'armá, . . .	157	Jaimini Sañhitá, . . .	220
Govardhana Tripáṭhí, . . .	208	Jakára-bheda, . . .	311
Govardhana-dhṛita-kṛish- ṇa-charitra, . . .	213	Jánakyánanda-bodhana, . . .	193
Govindánanda, . . .	63	Járaṇa-máraṇádi, . . .	30
Govinda-lilámṛita, . . .	31	Jaṭádhara Áchárya, . . .	44
Govindaráma S'armá, . . .	158	Jaṭádhara-kosha, . . .	44
Gṛihya-Sútra, . . .	84	Játimálá, . . .	151
Gúdhárhádars'a, . . .	229	Jayadeva, 52, 177, 319, 320	
Gúdhavákya-bodhaka, . . .	71	Jayakrishṇa Bhaṭṭa, . . .	271
Gúpálañkára-dosha, . . .	71	Jayakṛishṇa S'armá, 212, 213, 274, 275, 319	
Gupta-sádhana Tantra, . . .	151	Jayaráma Nyáyapaṇchá- ṇána, . . .	245
Haláyudha, . . .	60, 67, 79	Jñána-sañkulí, . . .	26
		Jválánátha Mis'ra, . . .	136
		Jyotiratírátra, . . .	199

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Kaivalyopanishad, . . .	247	Kávyā-kalāpa, . . .	322
Kaivalyopanishad Dīpikā, . . .	247	Kávyā-kāmadhenu, . . .	194
Kalādhara Sena, . . .	22	Kes'ava Tripāthī, . . .	262
Kālārka-rudra, . . .	3	Kes'ava Mis'ra, . . .	240
Kāles'a, . . .	61	Kes'ava S'armā, . . .	76
Kālidāsa, . . .	80	Ketúdaya-phala, . . .	259
Kālisantarāṇa Upanishad, . . .	102	Kevalānvayī-vyākhyāna, . . .	34
Kalpa-Sūtra, . . .	81	Kevalānvayī, . . .	34
Kalpa-Sūtra-bhāshya, . . .	88	Khaṇḍānanda Muni, . . .	234
Kalpa-Sūtra-vyākhyā, . . .	87	Khaṇḍa-pras'asti-Ṭikā, . . .	204
Kalyāna, . . .	219	Kīchaka-badha, . . .	57
Kamalākara Bhaṭṭa, . . .	53	Kosālagama, . . .	177
Kāma-ratna, . . .	366	Koṭa-chakra, . . .	8
Kanādī Sañhitā, . . .	30	Krama-sañgraha, . . .	322
Kaṅkālī-rasahema, . . .	181	Kṛishṇa, . . .	11, 12, 31
Kaṅsārī Mis'ra, . . .	192	Kṛishṇadhūrjaṭi Dīkshita, . . .	250
Kapardī Svāmī, . . .	83	Kṛishṇakānta Nyāyarat- na, . . .	51
Kāranatā-vādārtha, . . .	357	Kṛishṇakānta Vidyāvā- gīs'a, . . .	50
Karma-lohana, . . .	11	Kṛishṇānanda Bhaṭṭā- chārya, . . .	326
Karma-vipāka, . . .	4, 68	Kṛishṇa S'armā, . . .	380
Kās'ikā-vṛitti, . . .	215	Kṛitya-chandrikā, . . .	3
Kāsinātha, . . .	229, 257	Kṛitya-kāla-vinirṇaya, . . .	361
Kāsinātha Bhaṭṭāchārya, . . .	156	Kṛitya-kaumudī, . . .	109
Kāsinātha Upādhyāya, . . .	178	Kṛitya-mahārṇava, . . .	371
Kātantra-vṛitti-pañchikā, . . .	336	Kṛitya-prakās'a, . . .	136
Kaṭhavallī-bhāshya-viva- rana, . . .	135	Kubjikā Tantra, . . .	108
Kātyāyana, . . .	84, 162, 185	Kukkuṭī-vrata-kathā, . . .	64
Kātyāyana-grihya-sūtra- bhāshya, . . .	234	Kuladīpikā, . . .	55
Kātyāyana-prayogasāra, . . .	162	Kumārī-pūjā, . . .	69
Kātyāyana-sūtra-paddha- ti, . . .	185	Kuṇḍārka-marīchi-mālā, . . .	120
Kautūhala-vidyā, . . .	56	Kurma-chakra, . . .	8
Kavikarṇapūra, . . .	13	Kusumāñjalī, . . .	4
Kavindra-chandrodaya, . . .	216	Kusumāñjali-kārikā-vyākhyā, . . .	4
Kavi-rahasya, . . .	60	Kūṭamudgara, . . .	199
Kāvya-chandrikā, . . .	71	Laghu-jātaka, . . .	214

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Laghu-sabdendu-s'ekhara,	132	Máláñka,	11
Laghu-s'aunaki,	242	Mañḍala-bráhmaṇa Upani-	
Lagna-chandriká,	257	shad,	100
Laksha-homa-paddhati,	239	Mañḍapa-pújá,	294
Lakshmaṇa Bhaṭṭa,	244	Mañishá-pañchaka,	346
Lakshmaṇa Desíkendra,	145	Manodúta,	56
Lakshmí-charitra,	39	Mantra-chandriká,	305
Lakshmídhara Kaví,	105	Mantra-pradípa,	156
Lakshmi-nivásabhidhána,	136	Mathuránátha,	375, 379
Liñgádi-saṅgraha,	6	Mathures'a Vidyálañkára,	31
Liñga-prakás'a,	32	Matsyas'ukta Tantra,	53
Liñgádi-saṅgraha Ṭíká,	318	Maya-mata,	306
Madana Pála,	264	Maya S'ilpa,	306
Madanavinoda-nighaṇṭu,	264	Meṅganátha,	207
Mádhava,	199	Mitra Mis'ra,	227
Mádhava Sarasvatí,	281	Momohana,	183
Mádhavánala-kathá,	137	Momohanavilása,	183
Madhusúdana Sarasvatí,	167	Mṛitavatsa-chikitsá,	153
Madhusúdana Váchaspati,	362	Mugdhabodha,	14
Madhya-manoramá,	224	Mukaṇḍa Dása,	99
Mahábhárata,	5	Muktáphala,	47
Mahábhárata-tát-paryya-dí-		Muktávalí-dípiká,	273
piká,	5	Muktávalí-kiraṇa,	273
Mahádeva,	246, 279	Muktávalí-prákás'a,	273
Mahádeva Dinakara,	273	Mukti-chintámaṇi,	38
Mahádeva Vájapeya,	237	Mukaṇḍa-vijaya,	277
Mahádeva Vedántavágis'a,	370	Muñḍamálá Tantra,	152
Mahádevendra Sarasvatí,	103	Muñḍaka-bhášhya-típpaní,	138
Mahágaṇapati-sahasra-ná-		Múrkahá,	49
ma-stotra,	290	Nádadípa,	10
Mahágni-prayoga,	237	Náges'a Bhaṭṭa,	132, 164
Mahánanda Dhíra,	322	Nágojí Bhaṭṭa,	54
Mahárája Harináráyaṇa,	371	Naigeyaná-m-rikshudaiva-	
Mahás'ánti-paddhati,	236	tam,	201
Mahás'añkha-málá-sañskára,	370	Nakules'varí-mantra-	
Mahátantrarája,	73	vidhána,	302
Mahidhara,	21, 159	Nánártha-dhvanimañjarí,	155
Mallári-máhátmya,	170	Nárada,	10, 18

	<i>Page</i>
Narahari Paṇḍita, . . .	28
Nārāyaṇa Bhaṭṭa, 54, 202, 244	244
Nārāyaṇa Chakravartī, 9, 314	314
Nārāyaṇa Gosāiṅ Nṛpati, 189	189
Nārāyaṇa-prabodhotsava, 139	139
Navya-mata-vádārtha, . . .	356
Nigama-latá, . . .	111
Nighaṅṭú, . . .	226
Nílakaṅṭha Bhaṭṭa, . . .	5, 141
168, 183, . . .	: 272
Nirálamva-upanishad, . . .	95
Nṛsiṅha Bhaṭṭa, . . .	293
Nítavarmá, . . .	57
Nítinibandha, . . .	33
Nítibhájana-bhájana, . . .	33
Nítyanátha, . . .	56
Nyáya-muktávali-praka- rana,	273
Nyáyavágis'a, . . .	71
Nyáyaratnávalí, . . .	50
Nyáyaratnaprakás'iká, . . .	51
Nyáya-sára, . . .	139
Padagáḍha, . . .	191
Padamañjarí, . . .	380
Padáñka-dúta, . . .	380
Pádapadma Áchárya, . . .	211
Padártha-kaumudí, . . .	314
Paddhati-saṅgraha, . . .	116
Padmanábha Datta, . . .	6
Padma Puráníya Srishti kaṇḍa	1
Padyatrayí-vyákyhána, . . .	132
Pallavadípiká, . . .	107
Pañchapádiká-vivarana, . . .	211
Pañchikarana-mahává- kyártha bodhaprakarana, . . .	95
Parábhidhána, . . .	155
Paramámrita, . . .	106

	<i>Page</i>
Paramártha-sára, . . .	111
Parásara Upapurána, . . .	225
Paribháshá, . . .	30
Párthasárathi Mis'ra, . . .	134
Párhiva-liṅga-pujana- vidhi,	311
Pás'aka-keralí, . . .	355
Pas'upati, . . .	5, 153
Pátálkhaṇḍa, . . .	1
Pathyápathya, . . .	28
Pathya-vidhána, . . .	361
Pavamána-homa-vidhi, . . .	282
Prahláda-charita, . . .	275
Prakásátmá Yatí, . . .	211
Prakírṇa-mantra Upani- shad,	101
Prákrita Vyákarna, . . .	17
Pránakriṣhṇa Vis'vása, . . .	318
Prápatoshani, . . .	317
Prasna-vaishṇava, . . .	189
Prasnottara-málá, . . .	355
Prátis'ákhyá, . . .	298
Pratishthá-prayoga, . . .	66
Pratishthá Tantra, . . .	306
Praudha-manoramá; . . .	198
Pravara-khaṇḍa, . . .	37
Pravargya-prasna, . . .	86
Pravása-kṛitya, . . .	113
Práyas'chitta-nirṇaya, . . .	349
Práyas'chitta-tattvádarsa, . . .	343
Práyas'chitta-vyavasthá- sañkshepa,	330
Prayogaratnīya-charaka- sautrámaṇi,	180
Premámṛita, . . .	149
Pretakṛityádinirṇaya, . . .	75
Pis'achabhásya, . . .	93
Píṭha-nirúpaṇa, . . .	371

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Pitṛimedha Sutra, . . .	85	Ráma, . . .	2
Pitṛi-paddhati, . . .	325	Rámachandra, . . .	204
Priyádása, . . .	99	Rámachandra Chakravartí, . . .	3
Puṇḍariká Upanishad, . . .	92	Rámachandra Nyáyavá- gís'a, 358, 359, . . .	360
Purána-dána-máhátmya, . . .	321	Rámachandra Sárvaabhou- ma, . . .	4
Puránártha-prakás'a, . . .	9	Ráma Datta, . . .	74
Purnánanda, . . .	43	Rámadeva Nyáyalañkára, . . .	2
Purushottama, . . .	311	Rámagítá, . . .	20
Purushottama Datta, . . .	6	Rámagítá Tíká, . . .	20
Purushottama Deva, . . .	337	Rámagunákara, . . .	2
Purushottama-máhátmya, . . .	231	Rámakánta, . . .	150
Purushottama Sarasvatí, . . .	98	Rámakṛishṇa, . . .	67
Rádhákánta Bhaṭṭa, . . .	31	Rámakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	116, 294
Rádhákánta Tarkavágís'a, . . .	9	Rámánanda S'armá, . . .	24, 55
Rádhá, . . .	12, 35	Rámánanda Tírtha, . . .	383, 384
Rádhámohanadása Gos'vá- mi, . . .	110	Rámánuja, . . .	262
Rádhámohana Gos'vámí Bhaṭṭácharya, . . .	104	Rámasañkara, . . .	41
Rádhámohana S'armá, . . .	91	Ráma S'armá, . . .	224
Rádhá Tápaní, . . .	93	Rámasundra Vidyávágís'a, . . .	315
Rághava Deva, . . .	338	Rámatošana S'armá, . . .	318
Raghudeva, . . .	28	Rámavarma, . . .	21
Raghunandana, . . .	350	Rámes'vara Bhaṭṭa, . . .	297
Raghunátha, . . .	204	Rámes'vara S'armá, . . .	7
Raghunátha Bhaṭṭa, . . .	31	Rasahema, . . .	181
Raghunátha Chakravartí, . . .	349	Rasasañketa-kaliká, . . .	304
Raghunátha Sárvaabhauma Bhaṭṭácharya, . . .	381	Rathayátrá-prayoga, . . .	110
Raghunátha S'romani, 185, . . .	245	Ratnadípaka, . . .	127
Raghunátha Yájñika, . . .	114	Ratna-kosha-vádártha, . . .	357
Raghuvíra, . . .	120	Ráyamukuṭa, . . .	266
Rájadharma-kaustubha, . . .	21	Rigveda-sañhitá-homavi- dhi, . . .	288
Rájanárayana Mukhopá- dhyáya, . . .	13	Rigvedíyábhudayíka-s'rad- dha, . . .	59
Rája-nirghanta, . . .	28	Rigvedíya-das'akarma-pad- dhati, . . .	61
Rájávalí, . . .	23	Rishitarpaṇa, . . .	218, 241
Rákshasa-kávya, . . .	186		

	<i>Page</i>
Rudradeva, . . .	239
Rudra-japa, . . .	243
Rudránusthána-paddhati, . . .	207
Rúpa, . . .	106
Rúpachintámañi, . . .	12
Sabda-chandriká, . . .	25
Sabdakhaṇḍa, . . .	2
S'abdáloka Rahasya, . . .	379
S'abdámálá, . . .	7, 157
S'abda-nityatá, . . .	360
S'abda-ratnamálá, . . .	44
Sabdárna, . . .	7
Sabdárthasára-manjarí, . . .	318
S'abda-rúpa-prakás/iká, . . .	51
Sabhá-taraṅga-sára, . . .	309
Sachchidánanda Yati, . . .	201
Sadáchára-prakarana, . . .	344
Sadánanda, . . .	132
Sádhana-pañchaka, . . .	90
S'ákála Sañhitá, . . .	268
Sakunárṇava, . . .	8
Samañjasá-vṛitti, . . .	103
Sámánya-lakshanádihity- anta Tippaní, . . .	378
Samara-sára, . . .	204
Samayáchára Tantra, . . .	161
Sámayáchárika Súra, . . .	144
Sañgraha, . . .	57
Sángrahanyeshṭi, . . .	232
Sanhitávṛitti, . . .	42
S'añkara, . . .	189
S'añkara Áchárya, 60, 90, 96, 97, 131, 344, 346, 347, 355	
Sáñkháyana, . . .	88
Sáñkháyana-sutra, . . .	302
Sañkránti-nirṇaya, 313, . . .	353
Sañkshepa-gáyatrí-nyása- prayoga, . . .	295
Sañkshipta-prayoga, . . .	218

	<i>Page</i>
Sañkshipta-vedánta-s'ástra- prakriyá, . . .	97
Sannyása-vidhi, . . .	100
S'ántikalpa-dípiká, . . .	300
S'ántika-tattvámrita, . . .	9
Sapinda-prayoga, . . .	64
Sapta-padárthi, . . .	281
S'apta-páka-yajñas'esha, . . .	122
Saptas'atí-vyákhána, . . .	54
Saptasoma-sañsthá-paddha- ti, . . .	208
Sárachandriká, . . .	58
Sáradásundarí, . . .	31
Sáradátílaka, . . .	145
S'arangadhara, . . .	196, 338
S'áraṅgadhara-paddhati, . . .	338
S'áraṅgadhara Sañhitá, . . .	195
Sárasamuohchaya, . . .	268
Sárasaṅgraha, . . .	78, 262
Sára-sañhitá, . . .	10
Sárasvatábhidhána, . . .	38
Sarasvatí-stotra of Sudar- sana Sañhitá, . . .	291
Sarasvatí-stotra-tripura- siddhántíya, . . .	291
S'árátsára-sangraha, . . .	41
S'áriraka-nyáya-raksháma- ni, . . .	134
S'áriraka-sútrártha-sañ- graha, . . .	110
Sarváuukramañi-vyákh- yá, . . .	279
Sarvato-bhadra-maṇḍala, . . .	336
Satánanda, . . .	189
S'atarudríya, . . .	348
S'átátapa, . . .	4
S'atru-vimochana, . . .	365
Satyanáthábhhyudaya, . . .	210
Satyopákhya, . . .	129

	Page		Page
Saubhāgya Tantra, . . .	303	S'rāddha-vyavsthā-saṅk-	
S'aunaka, . . .	298.	shepa, . . .	332
S'aunakokta-vāstu-sānti-pra-		Srauta-sutra, . . .	86
yoga, . . .	283	S'rīdatta, . . .	364
Sāvabhauma, . . .	76	S'rīkara-Āchārya, . . .	361
Sāvitrachayana, . . .	236	S'rīkṛishṇa S'ārvabhauma, . . .	380
Sāyana Acharya, . . .	348	S'rīkṛishṇa Tarkālaṅkāra	
S'eshāchāryya, . . .	210	Bhaṭṭāchārya, . . .	322
S'esha Nāga, . . .	111	S'rīkṛishṇa Vidyāvāgīsa	
S'eshanārāyana, . . .	180	Bhaṭṭāchārya, . . .	107
Shoḍas'a-piṇḍa-dāna-pray-		S'rīmadhāgavata-skandhār-	
oga, . . .	310	tha-nirupaṇa, . . .	200
Siddhānta-chandrodaya, . . .	250	Srinandana Bhaṭṭāchārya, . . .	23
Siddhānta-kaumudi, . . .	116	S'rīnātha S'armā, . . .	361
Siddhānta-lakshana Ṭip-		Srīṅgārādirasa, . . .	52
panī, . . .	377	S'rī Parama, . . .	277
Siddhānta-muktāvalī, 173, 273		S'rīpatigovinda, . . .	193
S'iddhānta-sukti-mañjarī, . . .	3	S'rīshṭi-khaṇḍa, . . .	1
Siṅhavyāghra Ṭippanī, . . .	377	S'ruti-stuti-vyākhyāna, . . .	349
S'īromaṇi-purvārdha-vyā-		S'uddhi-nirṇaya, . . .	353
khyā, . . .	248	S'uddhitattva-kārikā, . . .	313
Siva Bhaṭṭa Kāla, . . .	54	S'uddhi-viveka, . . .	333
S'ivādāsa, . . .	204	S'uddhi-vyavasthā-saṅk-	
S'ivāditya, . . .	281	shepa, . . .	373, 334
S'ivānandanātha, . . .	229	Sudra-dharma-tattvā, . . .	53
S'ivapūjā-paddhati, . . .	225	S'ukāshṭaka, . . .	347
S'ivarāma, . . .	136	Sukhalekhana, . . .	29
Skanda-purāṇiya Pātāla-		Sukṛitya-prakās'a, . . .	136
khaṇḍa, . . .	117	S'ūlapāni Bhaṭṭāchārya, . . .	312
Smārta-prāyas'chitta-		S'ūlpāni, . . .	70
prayoga, . . .	297	S'ulvā-sūtra-bhāsyā, . . .	83
Smārta-vyavasthārṇava, . . .	76	S'ulva-sūtra-bodhāyāniya, . . .	33
S'mas'ānakāli-mantra, . . .	369	S'ulva-sūtra-dīpikā, . . .	33
Smṛiti-sāra, . . .	76	S'ulvasūtra-vivarāṇa, . . .	159
S'rāddha-chandrikā-pra-		Sures'vara Paṇḍita, . . .	32
kās'a, . . .	147	Sūryādi-pañchāyatana-pra-	
S'rāddha-kalpa, . . .	363	tishṭhā Paddhati, . . .	125
S'rāddhasūtra-paddhati, . . .	174	Svalpādvaita-prakās'a, . . .	383
S'rāddha-tattvādarsa, . . .	343	Svānubhavādars'a, . . .	96

	<i>Page</i>
Svargakhaṇḍa . . .	2
S'varúpákhyā-stotra, . . .	368
Svátmárāma, . . .	173
Svatva-vyavasthārṇava-setu- bandha, . . .	330
Svayamprakás'a Yati, . . .	252
S'yámámantraḥ, . . .	324
S'yámápúja-paddhāti, . . .	138
S'yámárahasya, . . .	43
Tájika, . . .	20
Tájikabhushaṇa, . . .	20
Tálavrintanivásí, . . .	230
Tantroka-chikitsá, . . .	73
Tantra-ratna, . . .	133
Tantra-sára, . . .	325
Tántrikapúja-paddhati, . . .	317
Tarka-paribhášhá, . . .	240
Tarka-tippaní, . . .	378
Tattvārtha-kaumudí, . . .	63
Tattva-saṅgraha, . . .	104
Tattvas'ára, . . .	90
Teronárāyaṇa Deva, . . .	239
Tírtha Savání, . . .	384
Trilochana Dása, . . .	336
Trípurasúndarí-mantra-nā- masa-hasra, . . .	154
Tristhalísetu, . . .	202
Tirthamahes'vara, . . .	32
Títhi-nirṇaya, . . .	351
Títhi-vyavasthá-saṅkshepa, . . .	331
Toshaṇi, . . .	72
Tryambaka, . . .	207, 302
Tryambaka Bhaṭṭa, . . .	228
Tryambaka Paṇḍita, . . .	301
Tulas'íchandriká, . . .	13
Ṭupa Ṭ ká, . . .	133
Udayana Achárya, . . .	4
Udbodha-chandriká, . . .	47
Uḍḍís'a Tantra, . . .	334

	<i>Page</i>
Udváha-vyavasthá, . . .	77, 334
Udváha-vyávasthá-saṅk- shepa, . . .	332
Udváha-vyávastha- vikás'a, . . .	334
Ujjavalanílamaṇi-kirana- les'a, . . .	36
Ujjvala-nílamaṇi, . . .	36
Unádi, . . .	24
Upádhiváda Ṭippaní, . . .	354
Upádikosha, . . .	24
Upagrantha Súra, . . .	182
Upamána Khaṇḍa, . . .	50
Upáṅgalalitá-pujana, . . .	121
Utsarga-mayúkha, . . .	182
Uttara Gítá, . . .	323
Uttara-kámákhya Tantra, . . .	33
Uttrara-khaṇḍa, . . .	1
Vagalámukhi-kavacha, . . .	366
Vaidaykula-tantra, . . .	55
Vaikhánasíya Upanishad, . . .	92
Vaishṇava, . . .	45
Vaishṇavámṛita, . . .	25
Vaiyákarana -siddhánta- mañjúshá, . . .	163
Vaiyákarana-siddhánta-rat- nákara, . . .	116
Vájapeya-paddhati, . . .	159, 211
Vakárabheda, . . .	40
Vámana, . . .	215
Vámana-chitra-charitra, . . .	213
Vánara, . . .	40
Vánarášṭaka, . . .	40
Vánaryášṭaka, . . .	45
Varadarája, . . .	87
Váránasí-darpana-praká- s'ika, . . .	172
Vararuchi Kavindra, . . .	186
Varṇábhidhána, . . .	23

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Varnasañkara-játimálá, . . .	15	Vopadeya, . . .	47, 200
Varshakṛitya-taraṅga, . . .	371	Vrajabhakti-vilása, . . .	54
Vas'antarāja, . . .	8	Vratodyápana-vidhi, . . .	140
Vas'ishṭha, . . .	4	Vṛindávana, . . .	11
Vástu-pújávidhi, . . .	293	Vṛindávana-yamaka, . . .	11
Vástu-s'ánti, . . .	294	Vṛishotsarga-prayoga, . . .	65
Vastu-tattva, . . .	315	Vṛitta-ratnákara-setu, . . .	126
Vásudeva Dikshita, . . .	237	Vyákaraṇa-saṅgraha, . . .	14
Vaṭás 'vattha-viváha, . . .	157	Vyákya-sudhá, . . .	251
Vatsarája, . . .	172	Vratakála-viveka, . . .	312
Vedánta-s'ástra-sañkhipta- prakriyá-nirupaná . . .	344	Vyáptigrahopáya-ṭíká, . . .	354
Vedánta-vijñána-nauká, . . .	131	Vyáptipáñchaka Ṭippaní, . . .	376
Vedastuti Ṭíká, . . .	108	Vyáptyanugama-ṭippaní, . . .	378
Vidhisvarúpa-vichára, . . .	61	Vyáptyanugama-vádártha, . . .	357
Vidhi-váda-vichára, . . .	359	Vyása, . . .	1
Vijayagobinda Sikha, . . .	23	Vyávahára-didhiti, . . .	21
Vidyánidhi Kavíndra, . . .	216	Vyavasthá-sára-saṅgraha, . . .	155
Vidyáranya, . . .	247	Yadumañi, . . .	277
Vikhyáda Purána, . . .	148	Yajnasútra-pramáña, . . .	367
Vindu-sandípana, . . .	98	Yajña-práyas'chitta-viva- raña, . . .	187
Viparíta-pratyahgira, . . .	370	Yájñika Deva, 171, 185, . . .	211
Virajá-paddhati, . . .	100	Yajñika Raghunátha, . . .	114
Virodhi-vichára, . . .	358	Yajñopavita-ṇása-práyas- chitta, . . .	284
Vishṇudharmottara Purána, . . .	16	Yajur Veda, . . .	5
Vishṇu Siddhánta, . . .	37	Yajurvedi-másika-s'ráddha- prayoga, . . .	63
Visvakarmá, . . .	17	Yajurvedi sañvatasrikaiko- dishṭa-sráddha-prayoga, . . .	66
Vis'vakarma-prakás'a, . . .	17	Yasodhara, . . .	192
Vis'vakarmíya S'ilpa, . . .	142	Yathártha-manjarí, . . .	382
Vis'vámitra-kalpa, . . .	287	Yoga-s'atábhidhána, . . .	276
Vis'ves'vara, . . .	115	Yoges'isahasra-náma-sto- tra, . . .	283
Vishṇuráma Siddhánta- vágís'a, . . .	343	Yogini-das'á-phala, . . .	257
Viváda-nirṇaya, . . .	352	Yogyatá-yichára, . . .	358
Viváhádi-paddhati, . . .	74, 153		
Vivarána-tattva-dípana, . . .	233		
Vivekachudámáni, . . .	347		

ऋग्विधानादिकं दृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम् ।

बालकृष्णः श्रेत्रियोऽत्र वक्ष्ये होमविधानकम् ॥ २ ॥

End. जातवेदाग्निं २ । सूर्यं २ । भावदत्तं २ । सञ्ज्ञानं ४ । ऋचा २१८ । सूक्ते ४९ ।

Colophon. इत्यष्टमाष्टकः समाप्तः । इति शाकलसंहिताया अन्वाधानं समाप्तं ।

विषयः । ऋग्वेदपारायणविधानं । ऋग्वेदपारायणकरणप्रकारदर्शनं । एतन्पारायणाङ्गी-
भूतहोमादिकथनञ्च ।

No. 888. गङ्गास्नानविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gaṅgá-snánavidhi. Directions for bathing in the River Ganges. Anonymous.

Beginning. अथ गङ्गास्नानविधिः । यानानि तु परित्यज्य भायं पादचरैर्नरैः ।

लुठिला लोटणोच्चैव छला कर्पाटिकाकृतम् ॥ इति । साष्टाङ्गं प्रणम्य ।

End. गङ्गास्नानसंक्रान्तामिद्वयार्थं गोदानं दत्त्वा दशाधिकान् ब्राह्मणान् भोजयित्वा
तेभ्यो दक्षिणां दत्त्वा आशिषो गृहीत्वा विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति गङ्गास्नानविधिः ।

विषयः । गङ्गास्नानविधिकथनं ।

No. 889. गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 9; line 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1713. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gakárádi-gaṇapati-sahasra-náma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together. Síva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayámala Tantra.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये सुखासीनं त्रिलोचन ।

प्रणम्य शिरसा नारायं पार्वती पर्यष्टच्छत ॥ १ ॥

त्वत्तः श्रुतं पुरा देव गणेशस्य महात्मनः ।

नाम्नां सहस्रं तच्चिचं गकारादिकमित्यद्दम् ॥ २ ॥

End.

इति श्रुत्वा महादेवाद्देवी विस्मृतमानसा ।

पूजयामास विधिना गणेश्वरपदद्वयम् ॥ ८२ ॥

Colophon.

इति श्रीरुद्रयामले शिवपार्वतीसंवादे गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः ।

गकारादिशब्दघटितगणपतिसहस्रनामकथनं ।

No. 890. महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Mahāganapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets are strung together. This hymn is said to have been recited by Gaṇeś'a himself at the request of his father Śiva, with a view to ensure success in the battle against Tripurāsura. It professes to be an extract from the Gaṇeś'a Purāṇa.

Beginning. व्यास उवाच । कथं नाम्नां सहस्रं खं गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवायैतन्ममाचक्ष्व लोकानुग्रहतत्परः ॥ १ ॥

ब्रह्मोवाच । देव एवं पुरा रातिः पुरचयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा संविनिर्धार्यं ततस्तद्विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्चं यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमष्टच्छदपराजितः ।

सन्तुष्टः पूजया शम्भोर्महागणपतिः स्वयं ॥ ४ ॥

ततस्तस्मै स्वकं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ।

सर्वविघ्नैकहरणं सर्वकामफलप्रदम् ॥ ५ ॥

End.

नमो नमः सुरवरपूजिताङ्गये नमो नमो निरुपमसङ्गलात्मने ।

नमो नमो विपुलदधैकसिन्धवे नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गणेशपुराणे उपासनाखण्डे महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥
विषयः । त्रिपुरासुरबधसमये विघ्ननिरासार्थं शिवप्रष्टेन गणपतिना प्रोक्तं स्वकीयसहस्र-
नामस्तोत्रमिदम् ।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Line, 11—13 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sarasvatī-stotra. A hymn in praise of Sarasvatī, being an extract from the *Sudarsana Sañhitā*. The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्य श्रीशुक्लासरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य आश्वलायन ऋषिः खगधराच्छन्दः श्रीशुक्ला-
सरस्वती देवता महाशुक्लसरस्वतीप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगो लोकविश्रुतः ।
वाञ्छितं फलमाप्नोति खर्षोके नात्र भंसयः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनसंहितायां पूर्वभागे उमामहेश्वरसंवादे सद्योमतिप्रसादसरस्वती-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । सद्योबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथनं ।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तोयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Vis'vanātha S'āstrī. Appearance, new. Verse. Correct.

Sarasvatī-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatī, said to have been composed by Śs'valāyana. It is preceded by certain direc-
tions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधिः । कृतनित्यक्रियः शुक्लाश्वरधरो भूतशुद्धा-
दि विधाय दैशकालौ सङ्कीर्त्तय ममामुककामनासिद्ध्यर्थं धारणासरस्वतीमन्त्र-
जपमहं करिष्ये इति सङ्कल्प्य ।

- End. शारदा शारदाभोजवदाना वदनाम्बुजं ।
सर्वदा सर्वदास्त्राकं सन्निधिः सन्निधिः क्रियात् ॥ २१ ॥
- Colophon. इत्याश्चलायनप्रोक्तं सरस्वतीसोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । श्रुतधरसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । महासरस्वतीसोत्रञ्च । (अत्र सरस्वती-
सोत्रद्वयं । तत्र महासरस्वतीसोत्रस्य आश्चलायनः कर्त्ता ।)

No. 893. अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Apāmārjana-stotra. A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases. It is an extract from the Vishṇudharma Purāṇa.

- Beginning. अथातः सम्यवच्छामि अपामार्जनमुत्तमम् ।
पौलस्त्येन तथा प्रोक्तं दास्यस्य च महात्मनः ॥ १ ॥
भक्तिभावेन सम्पूज्य प्राणिनां हितकाम्यया ।
सर्वरोगत्रिदोषाणां नाशनं मङ्गलप्रदं ॥ २ ॥
योऽन्तः प्रविश्य मम वाचमिमां प्रसृप्तां सञ्जीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधाम्ना ।
अन्यांश्च हस्तचरणश्रवणत्वगादीन् प्राणाद्गमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥
- End. पठतां शृण्वताञ्चैव ददाति परमां गतिं ।
निरपेक्षैः प्रकर्त्तव्यं नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥
- Colophon. इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दास्यपुलस्त्यसंवादे अपामार्जनस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । ज्वरातीसारादिरोगशान्तिकरमन्त्रविशेषोक्तिः ।

No. 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Dattakaputra-vidhāna. Ceremonial rites to be observed when adopting a son. By Nṛsiṅha Bhaṭṭa.

Beginning. अथ दत्तकपुत्रविधानं । शानकस्मृतौ । इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्ग्रहमुत्तमं ।
बन्धो ऋतप्रजो वापि पुत्रार्थं समुपोष्य च ।

आधाय विधिवद्वक्तिं खगट्छोक्तेन वर्त्मना ॥ इत्यादि ।

End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणां दत्त्वा अन्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसीं दक्षिणां
दत्त्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषो गृह्णीयात् ।

Colophon. इति ऋषिंहभट्टविरचितायां दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम् ।

विषयः । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।

No. 895. वास्तुपूजाविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1717. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vāstupūjā-vidhi. Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage S'ākala is said to be the author of the work.

Beginning. अथ शकलोक्तवास्तुपूजाविधिः । यथा ।

शकलोऽहं प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात् ।

तत्रादौ सम्प्रचित्ते भूमिं सदनसिद्धये ॥

निर्विवादामपामार्गकण्टक्यादिविवर्जिताम् ।

मध्ये निम्नां प्राक्प्रवणां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम् ।

End. ततस्तस्मिन्नेव दिने शुभे मुहूर्ते प्रवेशः । ततः सोत्साहः शिष्टैरिष्टैश्च बन्धुभिः

सह भुञ्जीतेति सङ्क्षेपो वास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Colophon. इति वास्तुशान्तिप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । शकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनं ।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 25 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vástus'ánti. Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of Ás'v'aláyana as given in his Grihya S'útra. By Rámakrishna Bhaṭṭa.

Beginning. इदानीं सूत्रोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते । सा च द्विजानां पूर्वोक्तया रीत्या समुच्यते । पूर्वोक्तायां लशक्तौ खखसूत्रोक्त्यैव कर्त्तव्या ।

End. तैः शिवं वास्तुशिवं वास्तु इत्युक्तम् । सुहृद्युतो भुञ्जतेति विशीर्णं गृहसञ्जकरणे ह्येतद्विष्यते, साधारणशान्तिवत् ।

Colophon इति श्रीभट्टरामकृष्णरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः ।

विषयः । आश्वलायनगृह्योक्तसङ्क्षिप्तवास्तुशान्तिविधिकथनं ।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Mandapapújá. Worship of the Maṇḍapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyád'hána and other fire sacrifices. The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः । पूर्वस्यां दिशि मण्डपद्वाराद्वर्द्धिर्हस्तमात्रे अश्वत्यतोरणं सुदृढनामकं सुशोभननामकं वा शङ्खचिह्नितं ।

End. (श्लेषे खण्डितत्वाच्चरमवाक्यादिकं न लिखितं ।)

विषयः । अग्न्याधानादिकार्यानुष्ठानार्थं कृतस्य मण्डपाख्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं । (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमत्र अग्निप्रतिष्ठाद्यन्यत्कार्मारम्भो दृश्यते, परन्तु श्लेषखण्डितत्वात् तद्विषयप्राप्तिः ।)

No. 898. गायत्रीपुरश्चरणविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1716. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Gáyatrí-purus'charaṇa-vidhi. Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gáyatrí. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भः । ॐ ह्रां आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ जं परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ मं ह्रं परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. सुरभिज्ञानशूर्पक्ष येनिः कूर्माऽथ पङ्कजं ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तेऽष्टौ च कारयेत् ॥
जपं निवेद्य ईश्वरार्पणं कुर्यात् ।
यदक्षरपदं भ्रष्टं मात्राहीनञ्च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon. इति पुरश्चरणविधिः समाप्तः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गेषु गायत्र्यक्षरविशेषन्यासकथनं, गायत्रीमानसीपूजा, गायत्रीशाप-
मोचनं, गायत्रीमन्त्रस्य ब्रह्मास्त्राम्नेयास्त्रादिकरणप्रकारः । गायत्रीजपविधिः ।
उत्तरन्यासविधिश्च ।

No. 899. सङ्क्षेपगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4; lines, 10 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Saṅkshēpagáyatrí-nyāsa-prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gáyatrí. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः । अथेत्यादि ० कृतपूर्वसङ्कल्पसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर ० पूर्वसङ्कल्पितचतुर्विंशतिलक्षकगायत्रीपुरश्चरणमध्ये यथांशेन गायत्रीजपमर्हं करिष्ये, तदङ्गविहितं शरीरशुद्धिपूर्वकं गायत्रीमन्त्रजपाधिकारसिद्ध्यर्थं पवनभूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठान्तर्मातृकावर्द्धिर्मातृकागायत्रीन्यासांश्च करिष्ये ।

End. त्वं मानः सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा भव ।
 शुभं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यञ्च सर्वदा ॥ २ ॥
 जपं कुर्यात् । जपान्ते षडङ्गं कृत्वा । मुद्राः ।
 सुरभिर्ज्ञानप्रूर्पञ्च योनि पञ्चवपङ्कजं ।
 लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तेऽष्टौ प्रदर्शयेत् ॥

Colophon. इति सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्र्यक्षरविशेषसङ्क्षिप्तन्यासकथनं, गायत्रीमानसपूजनादि-
 कथनञ्च ।

No. 900. गायत्रीब्रह्मकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 275 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gāyatrī-brahmakalpa. This work is similar to the last two, and treats of the same subject. It professes to be founded on the Rig-vidhāna Brāhmaṇa. Anonymous.

Beginning. अथ ब्रह्मकल्पे गायत्रीकल्पं व्याख्यास्यामः । नारद उवाच ।

गायत्र्याः कीदृशं न्यासं वर्षरूपञ्च कीदृशं ।
 ऋषिश्च देवता च्छन्दो आवाहनविसर्जनं ॥ १ ॥
 हृदयञ्च शिखा गोत्रं तथा शीर्षञ्च कीदृशं ।
 विनियोगस्तथा कुचिं पादौ तु परमेश्वर ॥ २ ॥
 ध्यानं मुखञ्च माहात्म्यं पदन्यासविधिं ततः ।
 तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे कमलासन ॥ ३ ॥

End. गायत्र्या न परं जायं गायत्र्या न परं तपः ।
 गायत्रीं जपमानस्य पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीऋग्विधाने ब्रह्मनारदसंवादे गायत्रीब्रह्मकल्पः समाप्तः ।

विषयः । गायत्रीध्यानविशेषवर्णनं । आसनशुद्ध्यादिकथनं । गायत्रीमन्त्राक्षररङ्गादि-
 न्यासप्राणायामादिकथनं । सुमुखसम्पुटादिचतुर्विंशतिमुद्रानामकथनादि । गा-
 यत्र्याल्लैकालिकध्यानं, गायत्रीपूजनप्रकारः । गायत्रीजपोत्तराङ्गन्यासादिकथनं ।
 सन्धाङ्गीभूतगायत्रीतर्पणं । गायत्रीजपाङ्गीभूतहोसप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारोयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Smárta-práyas'chitta-prayoga. A treatise on expiations and purifications. By Divákára Bháṭṭa, son of Mahádeva, and grandson of Bhaṭṭa Rames'vara, who had the soubriquet of Kála.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smṛiti, and several standard compilations on law are attributed to him.

Contents : expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing ; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions ; do. for the removal of diseases caused by sins ; do. for bad dreams ; do. for sneezing and yawning ; do. for incest ; do. for sleeping at the moment of sundown ; do. for certain wild birds sitting on the house-top ; do. for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country ; do. for accidental blowing out of the sacred fire ; do. for being called away on a business after commencing a fire sacrifice ; do. for irregularities in the performance of Ishti sacrifices ; do. for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents ; defects in offerings ; expiations in connexion with the *Piṇḍapitriyajña* ; purification of sacrificial vessels.

Beginning. अथ स्मार्त्तसूत्रप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावशकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि

वक्ष्यन्ते । तत्रादौ शैचिमाह, मनुः ।

शैचे यत्रः सदा कार्यः शैचमूलो द्विजः स्मृतः ।

शैचाचारविहीनस्य समस्ता निष्फलाः क्रियाः ॥ इति । तदेतद्विधिं ।

End. कर्मसमाप्तिमयेऽङ्गलोपे ज्ञानेऽज्ञाने वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः ।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेताध्वरेषु यत् ।

स्मरणादेव तद्विष्योः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै ।

यानि शेषानशेषाणां (?) कृष्यानुस्मरणं परं ॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकभट्टराजेश्वरात्मजसहादेवद्विजवर्यसूनुभट्टदिवाकरवि-
रचितस्मार्तप्रायश्चित्तोद्धारैः सङ्क्षिप्तप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि
कारिकाद्युक्तानि निरूपितानि । (इतः परं पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं ।)

विषयः । शौचविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्तं । सन्ध्याकालातिक्रमप्रायश्चित्तं ।
व्याधिनाशप्रायश्चित्तं । दुःखप्रशान्तिः । जुञ्जुभादिशान्तिः । अगम्यागमनप्राय-
श्चित्तं । स्नापकाले सूर्यास्ते सति प्रायश्चित्तं । आगारोपरि आरण्यकपोतविशेषो-
पवेशनप्रायश्चित्तं । घनार्जुनार्थं प्रवासं गतो दशदिवसेभ्यः परत आगच्छेत्
चेत्तत्र प्रायश्चित्तं । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । अन्वाहिताग्निर्थागात् प्रागनुगते प्राय-
श्चित्तं । इष्टिगतवैगुण्यनिमित्तकप्रायश्चित्तं । आयतनाग्निस्खलनादिवज्रविधनैमि-
त्तिककर्मप्रायश्चित्तं । हविर्दोषकथनं । पिण्डपिण्डयज्ञाद्यकरणे प्रायश्चित्तं । यज्ञ-
पाचादिशुद्धिः ।

No. 902. प्रातिशाखं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a page. Extent, 660 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1719. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Prátis'ákhya. Phonology of the Rig Veda. By S'aunaka. The work comprises three chapters (*Adhyáyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*.) Contents: (I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to 6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divinities. Two editions of the work have already appeared, one with a French translation in the *Journal Asiatique*, and the other with a German version in Max Müller's *Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brahmanen*. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे ब्रह्मणि यः सदाऽर्वेदात्मानं वेदनिधिं मुनीन्द्राः ।

तं पद्मगर्भः परमं त्वादिदेवं प्रणम्य च लक्षणमाह श्रौतकः ॥

साण्डकेयः संहितां वायुमाह तथाकाशं चास्य साच्य एव ।

समानतामनिले चाम्बरे च गत्वागस्त्यो विपरिहारं तदेव ॥

अथात्मकृत्तो शूरवीरः सुताश्च वाङ्मनसयोर्विवदन्यानुबूयै ।

End. यद्ब्रह्मन् वेद विष्णोषमेतं भूतानि च चैष्टुभजागतानि ।
सर्वाणि रूपाणि च भक्तितो यः खर्गं जयत्येभिरथामृतत्वम् ॥ १८ ॥

Colophon. इति प्रातः(ति)ब्राह्मणैःष्टादशपटलः । इति तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । १ अध्याये ।—१ पटले, वर्णादिनिर्णयः । २, खरसन्धिविचारकथनादि । ३, उदात्तादिखरविचारकथनादि । ४, ५, ६, हलसन्धिकथनादि । २ अध्याये ।—७, ८, ९, १० पटलेषु, सोदाहरणश्रुतादिविचारकथनं । ११, नकारादिवर्णलोपविचारः । १२, संयुक्तवर्णविचारः । ३ अध्याये ।—१३, वर्णात्यन्तिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५, पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिब्रह्मन्कथनं । १७, १८, ब्रह्मन्सं देवतपादनिर्णयकथनं ।

No. 903. अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 166 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adbhuta-s'ānti. A fragment of the Adbhuta Brāhmaṇa of the Sāma Veda. The whole of the Adbhuta Brāhmaṇa has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865.

Beginning. अथ दशाद्भुतशान्तिप्रारम्भः । देवास्य ह वा असुरास्यैषु लोकेषु लोकेषु स्पर्धन्ते ते देवाः प्रजापतिमुपाधावन् तेभ्य एतां देवीं शान्तिं प्रयच्छन्ते । ततः शान्तिका असुरानभ्यजयन्ततो वै देवा अभवन् परासुराः ।

End. ब्राह्मणान् भोजयित्वा स्वस्वयनं वाचयौत ॥ १२ ॥

Colophon. इत्यद्भुतशान्तिः । (इतः परं "सुमुखयेत्यादिः, आचार्यवरणमहं करिथे" इत्यन्तः पङ्क्तिचतुष्टयात्मकः पाठोऽस्ति ।)

विषयः । यानकवादेकदेशभङ्गशान्तिः । पञ्चाद्यरिष्टशान्तिः । शलभादीतिदोषशान्तिः । दुर्दशादिशान्तिः । अकालफलपुष्पादिशान्तिः । बधिरवर्षादिशान्तिः । पञ्च-पदपञ्चादिशान्तिः । उल्कापातादिशान्तिः । हीनाधिकारशान्तिः । खकाञ्ज-गर्भाप्रसवादिशान्तिः । देवतायतनकम्यादिशान्तिः ।

No. 904. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'ántikalpadīpikā. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents : Expiation for a frog falling into the fire ; do. for a chameleon falling into the fire ; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Mūla Nakshatra in the month of Māgha ; do. for a mare foaling in the month of Srāvaṇa ; do. for a cow calving in the month of Bhādra ; do. for using abusive language towards respectable people ; do. for bad dreams ; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin ; do. for suddenly becoming fat or lean ; do. for the appearance of comets ; do. for eclipses ; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions ; do. for adverse planets ; do. for epidemics ; do. for boils and epizootics ; do. for blight in corn ; do. for images of gods perspiring ; do. for a sudden breaking down of a tree ; do. for two lotuses growing on a single stalk ; do. for unseasonable rains, &c. ; do. for hot-water rain ; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells ; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes ; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns ; do. for white-ants attacking a house ; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring ; do. for cracking or quaking of the earth ; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles ; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ सण्डूकान्निप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः ह्यननित्यक्रियः शुद्धासने स-
पत्नीक उपविश्याचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य अस्त्राकं सच्चक्रुट्म्ब ०
सम गृहे पचनावौ सण्डूकप्रवेशजनितसकलारिष्टशान्त्यर्थं सकलपीडापरिहान-
रार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यलिङ्गद्वारा सण्डूकाद्भुतशान्तिं करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तषट्कपोतसूक्तशकुनसूक्तजपः ।

Colophon. इति निर्घान्तादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

दिषयः । पचनावौ सण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पक्षीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारे वा

मूलनक्षत्रे मन्दिषी प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । आवणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छान्तिः ।
 सिंहस्थे स्वर्ये गाः प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । मूलाश्लेषानक्षत्रजातबालकशान्तिः ।
 सुवर्षेनाशशान्तिः । दम्भस्त्रशान्तिः । वाक्पाठ्यशान्तिः । दुःखघ्नशान्तिः ।
 ज्वरशान्तिः । अतीसारादिशान्तिः । अकस्मात् कृशस्यूलदिभवनशान्तिः ।
 घूमकेतुशान्तिः । ग्रहणशान्तिः । दुष्टसङ्क्रान्तिशान्तिः । ग्रहयुद्धादिशान्तिः ।
 जनपीडामहाशान्तिः । विस्फोटप्रशुरोगादिशान्तिः । धान्यादिविकृतिशान्तिः ।
 प्रतिमास्त्रेदोत्यातादिवैकृतिशान्तिः । अकस्मात् तरुभङ्गादिशान्तिः । एकनालो-
 त्यन्नकमलद्वयादिशान्तिः । अकालवृष्ट्यादिशान्तिः । उष्णेदकवृष्ट्यादिशान्तिः ।
 शूष्कनदीकूपदौ हठाज् जलोत्पत्तौशान्तिः । गोस्त्रीमन्दिष्यादिषु युग्मादिशान्तक-
 प्रसवशान्तिः । ग्राम्यारण्यप्राण्णावासविनिमयादिशान्तिः । गृहे वस्त्रीकोत्यन्तग्रादि-
 शान्तिः । व्याघ्रविडालसर्पादिव्यतिरिक्ताः प्राणिनः परस्परं खबालकं भक्षयन्ति
 चेत् तच्छान्तिः । भूविदारभूकम्पादिशान्तिः । वाहनस्वरादिवैकृत्यशान्तिः ।
 चन्द्रसूर्यमण्डलदर्शननिर्घातोक्तापातादिशान्तिश्च ।

No. 905. श्रौचनिर्णयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1742. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirmaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Paṇḍita.

Beginning. गणार्धपं नमस्कृत्य प्रत्यूहादिपविं कविं ।

त्राम्बकेणाशुबोधाय क्रियते शौचनिर्णयः ॥ १ ॥

अथातः शब्दतस्यैह पौनरुक्त्यं न दृष्यति ।

स्फुटबोधाय बालानां ग्रन्थाऽयं रच्यते यतः ॥ २ ॥

End.

एतच्च त्रिरात्रं दशाहोर्द्धं संस्कारकरणे ज्ञेयम् । दशाहमध्ये तु शेषदिवसैरेवा-
 शौचसिद्धेरुक्तत्वात् ।

Colophon. इति श्रीयायजूकशिखामणित्राम्बकपण्डितकृताशौचनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । जननमरणशौचव्यवस्थाकथनं ।

No. 906. नकुलेश्वरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 2. Lines, 14—15 on a page. Extent, 62 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nakulés'vari-mantra-vidhána. Mantras for the adoration of a form of the goddess Durgá named Nakules'varí, or the "Mistress of the ichneu-mon." By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नकुलीवागीश्वरीमन्त्रविधानप्रारम्भः । सुमुखयेत्यादि । स्यष्टार्थं (?) । नकुली-
वागीश्वरीमन्त्र(स्य) अमुकसङ्गकजपमहं करिष्ये ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादि न लिखितं ।)

विषयः । नकुलीवागीश्वरीमन्त्रतत्पुरश्चरणादिकथनं ।

No. 907. शाङ्खायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 70. Lines, 9—12 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'áṅkháyana Súra. The Kalpa Sútra of Sáṅkháyana. The MS. is defective both at the beginning and at the end. Vide No. 665.

Beginning. (प्रथमपत्राभावान् द्वितीयपत्रपाठो लिख्यते)

याश्चर्त्वा वचनादन्यदुच्चैर्न्यायश्चर्त्वे(?) वचनादुपांश्वित्यादिः ।

End. चित्राश्वित्राभिरूतिभिः । अत्रन् ब्रह्मणावसागमन् ॥ २० ॥ विश्वेदेवाः । इत्यन्तः ।

विषयः । १ अध्याये, ऋगुच्चारणे झुतादिभेदकथनादि । २, अग्रग्राधानकालनिरूपणादि । ३, पौर्णमास्यादीष्टिकथनं । ४, पिण्डपिण्डयज्ञादिकथनं । ५, अग्नीषोमयाग-
कथनादि । ६, महारात्रादौ जप्यमन्त्रकथनं । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि । ८, आदित्यग्रहेष्ट्यादिकथनञ्च । (अष्टमाध्यायारम्भावधिषष्ठपत्रात्मकः पाठोऽस्ति ।
ततः खण्डितम् ।)

No. 908. **दैवतकाण्डः ।**

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 92. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Dairata Kánda. The second part of Yáskás Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवतं तद्यानि नामानि प्राधान्यश्रुतीनां तदैवमित्याचक्षते ।

End. महते भूताय नमो यास्त्राय ब्रह्मशुक्लमसीय ब्रह्मशुक्लमसीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । ऋग्देवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावध्यस्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भखण्डितमिदं ।)

No. 909. **सौभाग्यतन्त्रं ।**

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1850. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganás, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhyaía. Appearance, old; the leaves are worm-eaten. Verse. Incorrect.

Saubhágya Tantra. A Tántric compilation, containing directions for formal recitation (*Páráyaṇa*) of certain *víja mantras* under specified conditions. The word *páráyaṇa* is employed to indicate all formal readings, whether of *víja mantras* or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikshit, the grandson of Arjuna, who heard the Mahábhárata recited in course of seven days. He was cursed by a Bráhmaṇ to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Puráṇas, and the Rámáyana, are now frequently made the subject of *páráyaṇa*. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of *víja mantras* the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions. Contents: 1, Time meet for repeating vija mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of Páráyaṇa. 5, Páráyaṇa of the mantras sacred to the Vidyás (forms of Durgá). 6, Páráyaṇa of the name of a god or goddess. 7, A form of Páráyaṇa called *Tattva*; 8, Ditto called *Haṅsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramá*. 11, Ditto called *Ámnáya*. Beginning. अस्त्र + कटसानन्दनिष्पन्दाद्वितविग्रहां ।

चिन्मात्ररूपिणीं विद्यां वन्दे खानन्दसुन्दरीं ॥

अथ वक्ष्ये विस्तरेण पारायणविधिं परं ।

यस्य विज्ञानमात्रेण साक्षात्परशिवो भवेत् ॥

End. एवं यः कुरुते भक्त्या पारायणक्रमाज्जपः ।

मानुषे वर्त्तमानोपि साक्षात्परशिवः परः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सैभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ आम्नायपारायणनिरूपणं नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, जपकालः ; २, मन्त्रपारायणलक्षणं । ३, षोडशाङ्गविधानोक्त-
वीजतत्त्वकथनादि । ४, पारायणभेदाः । ५, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि ।
६, नामपारायणकथनं । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हंसपारायणलक्षण-
कथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथ-
नादि । ११, आम्नायपारायणलक्षणकथनादि ।

No. 910. रससङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent, 357 s'lokas. Character, Nágara. Date. ? Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganáas, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasasañketa-kaliká. A treatise on the preparation of metallic medicines. By Chámuṇḍa, a Káyastha of the Naigeya clan. The MS. is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents: 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2. Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4. Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीशं चण्डः कायस्थकुम्भः ।

करोति रससङ्केतकलिकाभीष्टसिद्धिदाम् ॥ अथ पारदेव्यतिः ।

End. (खण्डितत्वात्परिधमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति । ग्रन्थकर्तुर्नामद्वयं प्रारम्भवाक्योक्तं, चण्ड इति, “इति नैगमकायस्थचामुण्डकसायां रससङ्केतकलिकायां प्रथमोज्ञासः, एतद्वाक्योक्तं” चामुण्ड इति । कुत्रचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः । १ उल्लासे, पारदशोधनभस्मीकरणप्रकारः । पारदभस्मपरीक्षा । पारदभस्मगुण-
कीर्तनादि । २, लौहस्वर्णरौप्यताम्रादिधातुभस्मीकरणादिकथनं । ३, विषोष-
धकरणप्रकारादि । ४, रसोषधकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 10 $\frac{3}{4}$ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1855. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Mantra-chandrikā. Vīja-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prākas'as*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Śiva and Durgā.

Beginning. आरक्ताभं त्रिनेत्रं शृणुजठरतरं वेदहस्तान्दधानं

विधाणं मौलिदेशे हिमकरशकलं दानधाराक्तकुम्भं ।

ब्रह्मेन्द्रायैः समक्षैरमरपरिहृतैः सेविते शुभदन्तं

भोगीन्द्रायै प्रसन्नं सकलशुभकरं तं भजेहं गजास्यं ॥ १ ॥

आदौ गणपतेर्मन्त्राः शिवायास्तदनन्तरम् ।

ततः कृष्णस्य सूर्यस्य शम्भोचोक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥

अथ क्रमेण गणेशादीन् स्मृत्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाश्च लिख्यन्ते ।

End. इति विन्यस्य । ओं अग्रये हृत् । अम्बकाय शिरः । ओं त्रिनेत्राय शिखा० ।

ओं वशिष्ठाय कवच० । ओं अग्निवीर्याय नेत्र० । ओं रुद्रदेवतायाः क्राव

फट् । इति मन्त्रैः षडङ्गं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाशः । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः ।

१ प्रकाशे, गणेश—वक्रतुण्ड—वीरगणेश—लक्ष्मीगणेश—शक्तिगणेश—हरिद्रागणेश—मन्त्रादिकथनं । २, वाग्वादिनी—हंसवागीश्वरी—वाला—भैरवी—कामेश्वरी—राजमातङ्गी—मन्त्रादिकथनं । ३, भुवनेश्वरी—दुर्गा—जयदुर्गा—लक्ष्मी—चन्द्रपूर्णा—मन्त्रादिकथनं । ४, अश्वारूढा—गौरी—ज्येष्ठलक्ष्मी—वक्रिवासिनी—शिवदूती—चिकण्टकी—वगलामुखी—मन्त्रादिकथनं । ५, उग्रतारा—दक्षिणकालिका—धूम्रवती—भद्रकाली—महाकाली—उच्छिष्टचाण्डालिनी—धनदयचिणी—मन्त्रादिकथनं । ६, वासुदेव—लक्ष्मीवासुदेव—हरिहर—वामन—हयग्रीव—वराह—सुदर्शन—पुरुषोत्तम—मन्त्रादिकथनं । ७, ऋषीकेश—श्रीधर—नरसिंह—राम—सीता—लक्ष्मण—हनुमन्—मन्त्रादिकथनं । ८, गोपाल—कामदेव—कार्तवीर्यार्जुन—सूर्य—चन्द्र—भौम—बुध—बृहस्पति—शुक्र—शनेश्वर—राहु—केतु—वक्रि—मन्त्रादिकथनं । ९, शिव—दक्षिणामूर्ति—मृत्युञ्जय—अघोर—नीलकण्ठ—क्षेत्रपाल—वटुक—अम्बक—मन्त्रादिकथनं ।

No. 912. मयशिल्पं वा प्रतिष्ठातन्त्रं ।

Substance, English paper, 8 × 6 inches. Folia, 98. Lines, 19—20 on a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect and corrupt.

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishthā Tantrā*. A treatise on architecture founded on the canons of Maya, a Dānava, who is reputed to have built a palace for Yudhishtira. The work is written in the Tāntric style in anusṭup verses; but it is so full of lacunæ, and obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible. The author's name is not given; and the last line and the colophon suggest the idea of the work being incomplete. But such as it is it is the most complete treatise on architecture that has yet come to hand, and I feel grateful to Mr. A. C. Burnell for having procured it for me from the Library of the Rājā of Tanjore. It is remarkable in being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions than the Mānasāra. Contents; 1, Architecture defined. 2—3, Examination and purification of the ground intended to be built upon. 4, Measurement of land. 5, Ascertainment of the points of the compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building. 7, Offerings to gods. 8, Measure of villages and the rules for

laying them out. 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth. 13, Base. 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses. 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c.,-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Mandapa sabhás*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadths, &c.

Beginning. प्रणम्य शिरसा देवं सर्वज्ञं जगदीश्वरं ।

तं प्रष्टुं क्षातलं श्रुत्वा शक्तिं शक्तिं यथाक्रमं ॥

तैतलानां मनुष्याणां वखादीनां सुखोदयम् ।

प्राज्ञो मुनिर्मयः कर्त्ता सर्वेषां वस्तुकर्मणाम् ॥

आदौ वालुप्रकारन्तु भूपरीक्षापरिग्रहम् ।

मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनसामर्थ्यम् ॥

सुपदं सुरविन्यासं बलिकर्मविधिं तथा ।

यामादीनाञ्च विन्यासं लक्षणं नगरादिषु ॥

भूलक्षस्य विधानं च गर्भविन्यासलक्षणं ।

उपपीठविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षणं ॥

स्तम्भानां लक्षणं चैव प्रस्तरस्य च लक्षणं ।

सन्धिकर्मविधानं च शिखराणां तु लक्षणं ॥

एकभूमिविधानं च द्वितलस्य तु लक्षणं ।

त्रितलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षणं ॥

सशालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षणं ।

मण्डपादिविधिं चैव शालानां चैव लक्षणं ॥

ग्रहविन्याससामर्थ्यं च ग्रहवेशनमेव च ।

राजवेश्मविधानं च द्वारविन्यासलक्षणं ॥

यानानां शयनानां च लक्षणं लिङ्गलक्षणं ।

पीठस्य लक्षणं सम्यगनुकर्मविधिं तथा ॥

प्रतिमालक्षणं देवदेवीनां मानलक्षणं ।

चक्षुस्मोलनं चैव सङ्क्षिप्याहं यथाक्रमं ॥

अमर्त्याश्चैव मर्त्याश्च यत्र यत्र वसन्ति हि ।

तद्वत्स्थितमत्रै(?)स्तद्भेदं च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादजासं च शयनं च चतुर्विधं ।
 भूर्व मुख्यवस्तुः स्यात्तत्र जातानि यानि हि ॥
 प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुत्वादसुसंश्रयात् ।
 वस्तून्वेव हि तान्येव प्रोक्तान्यस्मिन्पुरातनैः ॥
 वर्णगन्धरसाकारा दिक्च्छब्दस्य शतैरपि ।
 परोक्ष्यैव यथायोग्यं गृहीतावधिनिश्चिता ॥
 या सा भूमिरिति ख्याता वर्णानां च विशेषतः ।
 द्विविधं तत्समुद्दिष्टं गौणमङ्गीत्यनुक्रमात् ॥
 ग्रामादित्येव गौणादि भवत्यङ्गी मही मता ।
 सभाशालाप्रपारङ्गमण्डपं मन्दिरं तथा ॥
 प्रासाद इति विख्यात + शिविका + कालयं ।
 स्पन्दनं चैवमानीकं यानमित्युच्यते बुधेः ॥
 पञ्चमं चण्डिकाकालपञ्जरं फलकासनं ।
 पर्यङ्कं बालपर्यङ्कं शयनं चैवमादिकं ॥
 चतुर्णामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्ष्यते ।

End.

चित्तलं किन्नराणां तु मत्स्रानां तु द्वितालकं ॥

अण्डजातं तथैकं स्यात् पिशाचानां तु विशतिः ।

अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु ॥

इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे क्रियापादेङ्गुलिविधानपटल एकोनत्रिंशः ।

विषयः ।

१ अर्थाये, वास्तुलक्षणं । २, ३, भूपरीक्षाभूमिशोधनादि । ४, भूमानप्रकारः ।
 ५, दिक्साधनादि । ६, शङ्कुद्वारा पीठादिस्थाननिर्देशः । ७, देवताबलिः ।
 ८, ग्राममानतत्संस्थापनप्रकारः । ९, नगरमानतत्संस्थापनप्रकारः । १०, अष्टास-
 चतुरस्रद्वतभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थले चतुरस्रगर्तखननजलपूर-
 णादिस्रूपगर्भन्यासविधिकथनं । १२, उपपीठविधानं । १३, अधिष्ठानविधानं ।
 १४, स्तम्भपरिमाणं, तन्निर्माणद्रव्यकथनं । १५, प्रस्तरकर्मकथनं । १६, सन्धि-
 कर्मकथनं । १७, शिखरकरणादि । १८, एकभूमिगृहविधानं । १९, २०,
 द्वितलगृहविधानं । २१, चित्तलचतुस्तलादिविधानं । २२, गोपुरविधानं ।
 २३, मण्डपविधानोपदेशः । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेशः । धनधान्या-
 यागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणक्षणादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि ।
 २६, अङ्गुलिमानादिप्रकारः । (अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं शृणु,
 इत्युक्तत्वात्सम्पूर्णमिदमित्यनुमीयते ।)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1926. Sk, 1791. Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganáas, Bábu S'ambhuchandra Mukhopádhya. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sabhá-tarangasára. A poetical miscellany. By Jagannátha Mis'ra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chátaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do. of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डीं वाग्देवतां तदनु तातपदं गुरुंस ।

सङ्गृह्यते किमपि यत् सुजनास्तदत्र चेतो विधातु मुदिताः कथया मयि स्युः ॥ १ ॥

जगन्नाथेन मिश्रेण तेनैव क्रियते घृणा ।

नाम्ना सभातरङ्गायं सङ्ग्रहः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End.

आज्ञातं परिलीनमुग्रनखरैः चुषं स्वयं चर्वितं,

क्षिप्रं यद्वत नीरसलकुपितेनेति व्यथां माकथाः ।

हे माणिक्य तवैतदेव कुशलं यद्दानरेणायहा-

दनःसत्त्वनिरूपणाय सद्महा चूर्णीकृतो नाश्लना ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

वीरविक्रमशकस्य वत्सरैः सम्मितीरसद्दिनन्दकेवलैः । (१८२३)
 शालिवाहनस्य तथैव धीमत एकनन्दगिरिकेवलैर्युते ॥ (१७९१)
 दृषराशिरविगे सितपद्मे सर्पस्वामिनि तित्यौ रविवारे ।
 ख्यातकाशिपुरे सुरमणीये लेखितं शुभपुस्तकमेतत् ॥

विषयः । ५५ पदैर्महद्यक्तिविशेषाणां प्रशंसा । त्रिभिः पदैर्घोरजनप्रशंसा । ४८ पदै-
 र्दुर्जननिन्दा । ८ पदैर्गुणप्रशंसा । १२ पदैश्शदारव्यक्तिप्रशंसा । २२ चातका-
 न्योक्तिः । ११ पदैर्भरान्योक्तिः । १ पद्येन शास्त्रमन्योक्तिः । ४ पदैः शुकान्योक्तिः ।
 २ पद्याभ्यां सदृक्षान्योक्तिः । ८ पदैः कोकिलान्योक्तिः । ५ पदैर्वकान्योक्तिः ।
 ५ पदैर्दसान्योक्तिः । ४ पदैः काकान्योक्तिः । ९ पदैर्गजान्योक्तिः । ८ पदै-
 सिंहान्योक्तिः । ५ पदैर्हगान्योक्तिः । ५ पदैश्चन्दनान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां कसूर्युक्तिः ।
 १ पद्येन बाबुलान्योक्तिः । ८ पदैः सामान्यदृक्षान्योक्तिः । ७ पदैः परित्याज्य-
 देशयुक्तिः । ८ पदैः खद्योतान्योक्तिः । ९ पदैश्चन्द्रान्योक्तिः । १ पद्येन जला-
 न्योक्तिः । ७ पदैर्मेषान्योक्तिः । ४ पदैः कमलान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां पर्वतान्यो-
 क्तिः । २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गहेतुकथनं । ३ पदैः कुकविनिन्दा । २ पद्याभ्यां
 सवकनिन्दा । ८ पदैस्सृष्ट्यावर्णनं । २ पद्याभ्यां निररुहकारितावर्णनं । २ पद्याभ्यां
 स्थानप्रधानाधिकतावर्णनं । ३ पदैः परित्याज्यलीलक्षणरूपणं । २ पद्याभ्यामु-
 त्तमलीलक्षणोक्तिः । ४ पदैर्नद्यन्योक्तिः । २ पद्याभ्यां गर्वपरिहारः । ८ पदैस्तेज-
 स्विनां प्रतापवर्णनं । २१ पदैर्धनप्रशंसा । २२ पदैर्धनसद्दयादिनिषेधः । २१ पदै-
 र्दारिद्र्यनिन्दा । ६ पदैर्याचकनिन्दा ।

No. 914. षोडशपिण्डदानप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12½ × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In- correct.

Shoḍaś'apiṇḍa-dāna-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोडशपिण्डदानप्रयोगः । तत्र संवत्सरप्रदीपे । अमावास्यानु(?)कन्याके तीर्थ-
 प्राप्ता तथा न्यपः । श्राद्धं कृत्वा विधानेन दद्यात् षोडशपिण्डकमिति ।

- End. मित्राणि सख्यः पशवस्य दृचा दृष्टा ह्यदृष्टस्य कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये समसङ्गताश्च तेभ्यः स्वधापिण्डमहं ददामि ॥
अत्रो नविंशतिपिण्डे षोडशपिण्डकं पारिभाषिकं पञ्च भवत् ।
- Colophon. इति षोडशपिण्डदानं ।
- विषयः । अमावास्यायां कन्यार्क तीर्थे च कर्त्तव्यस्य षोडशपिण्डदानस्य विधिः ।

No. 915. जकारभेदः ।

Substance, country yellow paper, 15 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 93 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1661. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jakārabheda. A vocabulary of words containing the letter ज, designed to point out what words have the letter ज and what the letter य having the sound of ज. By Purushottama.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् प्रारम्भवाक्यादिकं नास्ति ।)

End. जयन्ती जानकी जय्यो जिज्ञासा जनको विजः ।
पूजटीसुज + खैव तर्जन्यपि च वर्गजः ॥

Colophon. इति पुरुषोत्तमकृते जकारभेदः समाप्तः ।

विषयः । तालव्यमूर्द्धन्यदन्यसकारवतां मूर्द्धन्यकारवतां वर्गीयजकारवतां च कतिपयं शब्दानामत्र सङ्ग्रहः ।

No. 916. पार्थिवलिङ्गपूजनविधिः ।

Substance, country yellow paper, 11¾ × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pārthivaliṅgapūjanavidhi. An extract from one of the Tantras, containing directions for worshipping Ś'iva in the form of a Lingam made of earth. Anonymous.

Beginning. कथयस्व महाबाहो लोकानां प्रीतिवर्द्धिकाम् ।

दृष्ट्वाङ्गशिवस्यार्चां सूचितान प्रकाशिता ।

कथयखाधुना देव यदि स्तेहोस्ति मां प्रति ।

End. सद्दसपूजनाद्देवि लभते वाञ्छितं फलम् ।

लक्ष्म्य पूजनाद्देवि शिवलं प्राप्नुयाद् भुवं ॥ समाप्तश्चेदम् ।

विषयः । स्रष्टव्यपार्थिवलिङ्गपूजनविधिकथनं ।

No. 917. दुर्गात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 340 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgá, in spring and autumn, or the great national rite of the Durgapujá. By S'úlapáni Bhattáchárya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka*.

Beginning. नलेशानीपदान्भोजं भ्रमद्भ्रमरशेषितं ।

दुर्गात्मविवेकसुःक्रियते शूलपाणिना ॥

End. विशेषतस्त्र बोधनप्रक्रिया नास्ति ।

बोधिताया बोधनासम्भवादिति प्राग् विदितम् ।

होमादिकन्तु पूर्ववजुजेयमिति दिक् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गात्मविवेकः समाप्तः ।

विषयः । शरदि वसन्ते च देवीपूजा कथं कर्त्तव्येत्यादेर्विचारः ।

No. 918. व्रतकालविवेकः ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakála-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By S'úlapáni Bhattáchárya.

Beginning. नानासुभिमतद्वैधजातसंशयकन्तनः ।

व्रतकालविवेकोऽयं क्रियते शूलपाणिना ॥

- End. कालविशेषानियन्त्रितमित्येतदसम्भवाच्च ।
प्रतिष्ठाविधानञ्च प्रतिष्ठाविवेकेऽनुसन्धेयम् ।
- Colophon. इति साङ्गडियानमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिविरचितः व्रतकालविवेकः
समाप्तः ।
- विषयः । व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथनं । व्रतानुष्ठाने विहितकालः ।
जन्माष्टमीव्रतनिर्णयः । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णयः । एकादशीव्रतनिर्णयः । सावि-
त्रीचतुर्दशीव्रतनिर्णयः । शिवरात्रिव्रतनिर्णयः । सङ्क्रान्तिव्रतनिर्णयः । व्रतप्रति-
ष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 170 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new, but soiled. Prose. Generally correct..

Saṅkrānti-nirṇaya. Rules for ascertaining the conjunctions of months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac to another, the characters of those conjunctions, what should be done at such times, and what avoided. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णयः । आदौ सङ्क्रान्तिं विनिर्णयति ततो राशिस्थानिर्णयम् ।
व्यवस्थानिर्णयं पश्चात् करिष्यामि न संशयः ॥

End. सङ्क्रान्त्यां पक्षयोरन्ते द्वादश्यां निशि सन्ध्ययोः ।
तुलसीं ये विचिन्वन्ति ते च्छिन्दन्ति हरेः शिरः ॥

Colophon. इति सङ्क्रान्तिनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । नन्दादिसप्तसङ्क्रान्तिनामकथनादि । मेषादिराशिष्वद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयः ।
सङ्क्रान्तौ निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No. 920. शुद्धितत्त्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1767. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

S'uddhitattvakáriká. Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's *S'uddhitattva*, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities. By Harináráyana S'armá.

Beginning. सर्वस्वरूपं श्रीरामं प्रणम्य भक्तवत्सलं ।

कारिकां शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथामति ॥

End. किन्तु एकादश्यादौ चेत् श्राद्धं क्रियते तदा प्रेतपदोल्लेखेन ।

Colophon. इति श्रीहरिनारायणशर्मकृता शुद्धिकारिका समाप्ता ।

विषयः । जननमरणाशौचनिर्णयः ।

No. 921. अशौचमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 5—6 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

As'auchamañjarí. Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed. Anonymous:

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं नत्वा शम्भुं त्रिलोचनं ।

अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशहिकं ॥

End. तैलौषध्यजि(नं)चैव पक्वापक्वसंयंघे ।

पण्डेषु चैव सर्वेषु नाशौचं मृतसूतके ॥

Colophon. इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । मरणाशौचनिर्णयः ।

No. 922. पदार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper, $17 \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 199. Lines, 8 on a page. Extent, 7920 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1627. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Padárthakaumudí. A commentary on the *Náma-liṅgánuś'ána* of Amara Siṅha. By Náráyana Chakravartí.

Beginning. हृदि स्थमपि दूरस्थं सर्वमाद्यति तिष्ठति ।

यन्महः परमं वीजं तदानन्दपदं नुमः ॥

रहः शशिश्रिता समं विविधकेलिमातन्वती

मुहुः स्मरमद्येत्सुवे शिवमुखाञ्जचुम्बार्थिनी ।

दिग्म्बरहृताम्बरा + + + + + मौलेस्थित

ह्रिया नतमुखी सदा च्चित्तधरेन्द्रकन्यावतु ॥

मङ्गलानन्दवीजानि भक्तानामतिसन्नतम् ।

गुरुणां चरणानि पुनः पुनरुपास्यहे ॥

जाला शास्त्रमशेषमादिविदुषामालोक्य नानामतं

हैरम्बाङ्घ्रिस(रोज) युग्मममलं नत्वानिभक्ता सुधीः ।

श्रीनारायणपादपद्मधुलिषारायणः श्रीनिधि-

र्थलेनामरपञ्चिकां वितनुते सङ्क्षेपतः सत्कविः ॥

End.

दृष्टं ग्रन्थविस्तरभयान्नेतत् शिष्टानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, स्त्री-
पुंसयोः । विप्रचतुष्टयो, विप्रचतुष्टयः । गोधनानि पुंस्यपि नपुंसकेपि । पोटा स्त्री-
त्याद्युदाहार्यमूह्यम् ।

Colophon.

इति पदार्थकौमुद्याममरकोषटीकायां लिङ्गादिषुङ्गहवर्गाद्यर्थप्रकाशः । समा-
प्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः ।

अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, 11 $\frac{3}{4}$ × 6 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Vastutattva. On the philosophy of the Vaishṇava faith, so treated as to establish the divinity of Kṛiṣṇa. By Rāmasundara Vidyāvāgīś'a. The work was composed in the S'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Māyā, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vāsudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagavān described. *

Beginning. नन्दात्मजस्य कृष्णस्य साक्षाद्भगवतो मुदा ।

पदचिन्मकरन्दाय नमः संसृतिशान्तये ॥

अथ तत्त्वसारनिरूपणं ।

End.

किञ्च प्रमाणवादीनां मन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रीमन्नत्कुमारतन्त्रे व्यक्तं, वैलो-
क्यमङ्गलकवच इति ।

Colophon.

इति वसुतत्त्वे भगवत्तत्त्वं नाम सप्तमः परिच्छेदः ॥

ब्रह्मन्नीश चिरण्यगर्भ परमात्मन् वासुदेवाद्भय

ज्ञानश्रीलहरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।

संसारणवतारणेद्वयमतिः साक्षात् परं कारणं

तस्मात्तस्मिन् पण्डितः प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं महत् ॥

कृतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तशर्मणा ।

कदाचिद्यदि वर्त्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥

तदा निवेदनं वक्तुः शुशुब्धं सद्विवेकिनः ।

पूर्वापरार्थदृष्टैव यदि दोषोऽत्र वर्त्तते ॥

शोधितव्यः कृपावद्भिः क्षम्यं वा दयारताः ।

लिखितं पञ्चतत्त्वं वै रामसुन्दरशर्मणा ॥

विद्यावागीश्वर्येण श्रीमता पुण्यशालिना ।

शाके सप्तयुगाद्रिचन्द्रगणिते मासे मधौ वासरे

स्वर्गस्येह महेशदिव्यनगरे कृष्णे दशम्यां तिथौ ।

ग्रन्थोऽयं शुभदः शुभो बद्धमतः प्रातः समाप्तिं गतः

श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभो पाहि तम् ॥

श्रीकृष्णप्रीतिमुद्दिश्य रचितो दृढयत्नतः ।

अतोऽत्र शब्ददोषोऽपि नैव दोषाय कल्पते ॥

विषयः ।

(अत्र सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ न स्तः, अतः खण्डितमिदम्)।

१, परिच्छेदे मायामहत्तत्त्वादिपदार्थनिरूपणपूर्वकं सारतत्त्वनिरूपणं । ४, पर-

मात्मतत्त्वनिरूपणं । ५, वासुदेवतत्त्वनिरूपणं । ६, निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।

७, भगवत्तत्त्वनिरूपणं ।

No. 924. तान्त्रिकपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tāntrikapūjā-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents: Rules for the threefold Sandhyā worship; washing of the face on such occasions for Vaiṣṇavas; offering of Argha; certain manipulations called *nyāsa*; intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body; *nyāsa* in connexion with different members of the body; intellectually placing certain deities on six different parts of the body; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body; *Prāṇāyāma*; placing of divinities in their proper places and on their respective seats; intellectual worship; arrangement of the instruments of worship; the worship of the seats of the gods; worship of the gods.

Beginning. अथ तान्त्रिकसन्ध्याप्रयोगः । आचम्य जले गङ्गे चेत्यादिना स्वर्यमण्डलातीर्थमावाह्य मूलेन कुशेन भूमौ त्रिवारं जलं क्षिपेत् ।

End. संचारमुद्रया कृत्वा(?) तत्तेजः पुष्पैः सार्द्धं स्वहृदयमानयेत् । तत ऐशान्यां चतुष्कोणमण्डलं कृत्वा तत्र निर्माल्यशेषं ॐ विश्वक्सेनाय नम इति दद्यात् ।

Colophon. इति पूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । तान्त्रिकसन्ध्याविधिः । वैष्णवाचमनविधिः । सामान्यार्घ्यस्थापनादिविधिः । कराङ्गुलीषु हृदयादिषडङ्गेषु च मातृकान्यासः । शरीरान्तस्थचतुर्दलपद्मे वशषसादिचतुर्वर्णन्यासः । सर्वाङ्गप्रत्याङ्गादिषु मातृकावर्णन्यासः । षडङ्गेषु केशवादिकीर्त्यादिदेवताद्वन्द्वन्यासः । पुनस्तत्र प्राणादि-मत्यादितत्त्वन्यासः । प्राणायमः । देवतापीठन्यासः । मानसपूजा । शङ्खस्थापनादिप्रकारः । पीठपूजा । देवतापूजा ।

No. 925. प्राणतोषिणी ।

Substance, country paper, $18\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas. Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Prānatoshanī. A summary of the Tántric cult. The work was compiled by Rāmātośhaṇa S'armá, under the patronage of Prānakriśhaṇa Viś'vása, a zemindar of Khadādaha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the S'aka year 1743. The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron. It comprises large extracts from the authentic Tantras.

Beginning. ऊडे कायं दाची द्रुतमुदकविन्दौ जलधितां

पयोधौ पायोणुत्वमपि न तु सर्वकवशागा ।

गिरौ धूलिलेशत्वमचलवरत्वं रजसि वा

विचित्रेच्छास्त्रैरं जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।

(खण्डितत्वात्ममाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । (विषयस्त्वस्य सूचीपत्रे द्रष्टव्यः ।)

No. 926. लिङ्गादिसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 17. Lines, 7—11 on a page. Extent, 330 ś'lokas. Character Bengali. Date, Sk. 1759. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Liṅgādisaṅgraha-tīkā. A commentary on the Liṅgādisaṅgraha,— a treatise on grammar. By Bharata Mallika.

Beginning. सलिङ्ग इत्यादि । सलिङ्गशास्त्रैः पाणिनिवररश्चिचन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणलिङ्ग-
लक्षणसूत्रसहितैः । इत्यादि ॥

End. इति प्रयोगाच्च लज्जापर्यायत्वेन खोले प्राप्ते पुंस्त्वं । एवमन्यत्रापि ज्ञेयम् । समाप्ता
लिङ्गसङ्ग्रहादिटीका ।

Colophon. इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।

विषयः । कृतद्वितान्तादिशब्दानां लिङ्गनिर्द्धारणपरस्य लिङ्गादिसङ्ग्रहस्य वाक्यार्थविवरणं ।

No. 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 525 ś'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1761. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

S'abdārthasāra-mañjarī. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakṛiṣṇa S'armā.

Beginning. हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं ।
 प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥
 तत्र प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोक्य विविधग्रन्थान् विचार्य च पुनः पुनः ।
 कृतेयं जयकृष्णे न शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृष्णशर्मविरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । शब्दबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । एवं-
 शब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गवि-
 चारः । क्तप्रत्ययविचारः । नञर्थकथनं । वैधर्हिंसाविचारः । पदशक्तिनिरू-
 पणं । शक्तिग्राहकपदार्थनिरूपणं । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षणं । बोधा-
 विचारः । शब्दबोधप्रकारान्तरं । एकादिपराद्वपर्यन्तसङ्ख्याशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12 $\frac{1}{2}$ × 3 inches. Folia, 34. Lines, 8—11 on a page. Extent, 134 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gītagovinda Tīkā. A commentary on the *Gītagovinda* of Jaya-
 deva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधाभाषवयो रङ्गकलयो जयन्ति । निभृतक्रीडा जययुक्ता भवन्तु
 इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किञ्चूतयोः । इत्थं अनेन प्रकारेण पस्यज्ञेश-
 लितयोः(?) । नन्दनिदेशमाह । हे राधे तत् तस्मात् त्वमेव इमं श्रीकृष्णं गृहं
 प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किञ्चूतं । विरचानलदग्धपुरुषं यो षटस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य षटस्य
 विनाशश्च पुण्यो भवति इति विनाशः ॥ ५ ॥ (ख०)

विषयः । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दसहाकायस्य व्याख्यानं ।

No. 929. बालबोधिनीनाम्नी गीतगोविन्दगीता, मूलसहिता ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 42. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bálabodhíni. A commentary on the Gítagovínda of Jayadeva. Anonymous. Jayadeva is said in this MS. to have been the son of Vámadeva and grandson of Bhojadeva.

Beginning. टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यकृपासीधुक्कणोन्मतेन केनचित् ।

टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥

स्वयं बोद्धुमभिप्रायं जयदेवमहात्मतेः ।

क्रमेणोपक्रमादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनीं ॥

मूलप्रा० । मेघैर्मंदुरमम्बरं वनभुवः श्यामास्तमालद्रुमै-

र्नक्तं भीवरयं लमेमतदिसं राधे गृहं प्रापय ।

इत्थं नन्दनिदेशतखलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं

राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूले रहःकेलयः ॥

End.

टीकास० । अतः सर्गीयं सन्दृष्टिमदाख्यसम्भोगरसानन्दितः पीताम्बरः प्रिया-
धीनत्वेन तद्दर्शवर्णवसनप्रियः श्रीकृष्णो यत्र स इति ।

इति खपिटमाटकस्मरणपूर्वकपराशरादिमतज्ञा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याश्रियति भोजेति । भोजदेवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
दीनां ये प्रियाः तन्मतज्ञास्तेष्वपि ये बन्धवस्तन्मतसारश्रोराधामाधवरहःकेलि-
ज्ञानेन बन्धुलं प्राप्तास्तेषामेव कण्ठे भूषणवत् सदा गीतगोविन्दाख्यं कविलमसु ।

मूलस० ।

यच्छन्ति यावद्भावं शृङ्गारसारस्वतमिह जयदेवस्य विश्वग्वच्चांसि ।

इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरो नाम द्वादशः सर्गः ।

श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामदेव्यात्मजश्रीजयदेवकस्य । पराशरादिप्रियबन्धुकण्ठे
श्रीगीतगोविन्दकविलमसु ॥

विषयः ।

जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दाख्यमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 62 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Purāṇa-dāna-māhātmya. Nature, character, and extent, of the Purāṇas, and the religious merit of presenting them in MS. to Bráhmaṇas. Anonymous. The style of the work is Purāṇic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purāṇa. It is narrated by Brahmá in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतं ।

अनन्तरं च वक्त्रेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

पुराणमेकमेवासीत्तदा कल्पान्तरेनघ ।

त्रिवर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविस्तरं ॥

निर्दग्धेषु च लोकेषु वाजिरूपेण वै मया ।

अङ्गानि चतुरो वेदा पुराणन्यायविस्तरः ॥

मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्णात्मसात्कृतं ।

मत्स्यरूपेण (हि) पुनः कल्यादावुदकार्णवे ॥

अशेषमेतत्कथितमुदकान्तर्गतेन च ।

श्रुत्वा जगद् स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखः ॥

प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।

कालेनाग्रहणं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो नृप ॥

व्यासरूपमर्चं कृत्वा संहरामि युगे युगे ।

चतुर्लक्षप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥

तदाष्टशतधा कृत्वा भूर्लोकैस्मिन् विभाष्यते ।

End. तद् ब्रह्माण्डपुराणन्तु ब्रह्मणा समुदाहृतं ।

योदद्यात्तु व्यतीपाते + + + + संयुतं ।

राजस्त्वथसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥

चतुर्लक्षमिति प्रोक्तं व्यासेनाद्भुतकर्मणा ।

मत्पितुर्मम पित्रा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon. इति पुराणदानमाहात्म्यम् ।

विषयः । पुराणश्लोकसङ्घा, पुराणनामव्युत्तिः, पुराणदानविधिश्च ।

No. 931. काव्यकलापः ।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 214 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kārya-kalāpa. A romance in prose and verse. By Mahānanda Dhīra. The MS. is a mere fragment and very corrupt.

Beginning. नत्वा श्रीदेवदेवीं त्रिभुवनजननीं श्यामरूपां वरेण्यां

यस्याः क्रोडे निवसति सदा दिव्यरूपं सुरेशम् ।

आद्यं मेघाघनश्चिरतरं पीतवासं तडित्तं (?)

वक्ष्ये काव्यं कलापं कलितप्र+सवं नीलकण्ठस्य वक्त्रान् ॥

End. सा इति वाक्यं कथयित्वा राजपुरतो नयचेष्टां कृतवतो ।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरेण कथितुमारब्धः ॥

विषयः । (अतःपरमस्यष्टाचरत्वादुर्वाच्यम् । तन्वाटेऽयमभाप्रमिति लक्ष्यते ।

चमूकाव्यमेतत् । असम्पूर्णत्वादस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदेऽज्ञेयः ।)

No. 932. क्रमसङ्ग्रहः ।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 638 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kramasaṅgraha. The law of succession according to the Bengal school. By Ś'rikṛishṇa Tarkālaṅkāra Bhaṭṭāchārya.

Beginning. जगदम्बापदद्वन्द्वमापदां त्रयसाधनम् ।

विश्वकोटिविनिर्माणस्थितिसंहारकारणम् ॥

निधाय हृदये दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः ।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीकृष्णशर्मणा ॥

अथ दायधिकारक्रमः—

- End. स्वयमूढायानु दास्यां तथाविधापत्यस्य विभाज्यत्वमेवेति । स्मार्त्तसम्मतमप्यत-
दिति ॥
- Colophon. इति श्रीश्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥
- विषयः । अत्र दायधिकारक्रमादिर्वर्णितः ।

No. 933. उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3¼ inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 204 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Tarkālañkāra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

. *Uttara Gītā*. A sequel to the *Bhagavat Gītā*, treating of theocratic Vedānta philosophy.

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म योमातीतं निरञ्जनं ।

अप्रतर्क्यमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितम् ॥ १ ॥

कैवल्यं केवलं भ्रान्तं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितम् ॥ २ ॥

हृदयाम्बुजमध्यस्थज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।

तत्क्षणादेव मुच्येत यज्ज्ञानाद् ब्रूहि केशव ॥ ३ ॥

श्रीभगवानुवाच । साधु शृष्टं मद्वावाहो बुद्धिमानसि पाण्डव ।

यन्मां प्रच्छसि तत्त्वार्थमशेषं तद् ददाम्यहम् ॥ ४ ॥

End. भूतवस्तून्वशाचिले पुनर्जन्म न विद्यते ।

Colophon. इति श्रीमदुत्तरगीतासुखपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे वैरा-
ग्योदयो नाम तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णार्जुनयोः कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशोऽध्यायवयात्मकः । तत्र १ अध्याये
ब्रह्मनिरूपणम् । २, आत्मानुभवः । ३, वैराग्योदयः । (अस्यान्तिमपत्रे हंसमन्त्रः,
तत्साधनप्रयोगादिश्च विद्यते ।)

No. 934. श्यामामन्त्राः ।

Substance, country paper, 18 × 3¼ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Extent, 432 s'lokas. Character, old Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṅḡita Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, very old, with annotations on the margin. Prose and verse. Correct.

S'yāmāmantrāh. A collection of *Vijamantras* of the ten great *Vīdyās*, or manifestations of the Goddess *Durgā*. Anonymous.

Beginning. अथ श्यामामन्त्राः । तत्र काले तन्ने कामत्रयं वक्रिसंस्थं रतिविन्दुसमन्वितं ।
 कूर्चयुग्मं तथा लज्जायुगलं तदनन्तरम् ॥
 दक्षिणे कालिके चेति पूर्वबीजानि वोञ्चरेत् ।,
 अन्ते वक्रिबध्नुन्दद्याद् विद्या राज्ञी प्रकीर्तिता ॥
 अस्याः पूजाप्रयोगः । प्रातःकृत्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्याद् ।
 तद्यथा ।

End. इति द्विन्नमस्ताप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।
 अथ वक्ष्ये महाविद्याः कालिकायाः सुदुर्लभाः ।
 यासां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
 नात्र चित्ताविशुद्धिः स्यान् न वा मित्रादिद्रूपणम् ।
 न वा प्रयासबाहुल्यं समयासमयादिकं ॥
 न वित्तव्ययबाहुल्यं कायक्लेशकरं न च ।
 य एनां चिन्तयेन्मन्त्री सर्वकामसृष्टिदाम् ॥
 तस्य हस्ते सदैवास्ति सर्वसिद्धिर्नर्भ्रंशयः ।
 गद्यपद्यमयी वाणी सभायां तस्य जायते ॥
 तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभां गताः ।
 राजानोऽपि च दामलं भजन्ते किं परे जनाः ॥
 बन्धेः शैत्यं जलस्रग्भं गतिस्तग्भं विवस्वतः ।
 दिवारात्रिव्यत्ययञ्च वशीकर्मचमो भवेत् ॥
 अन्ते च लभते देव्या गणलं दुर्लभं नरः ।

Colophon. (समाप्तिस्त्रचकं वाक्यं न विद्यते । परं शेषपङ्क्तिलिखनप्रकारं श्रुत्वा तेषां शतसं-
 महाविद्यायाः द्विन्नमस्ताकायाः प्रकरणसमाप्तिपूर्वकफलश्रुतिकथेन दर्शनेन शेषव-
 ऋणस्यापरस्याभावाच्च समाप्तेवेति गम्यते ।)

विषयः । कालीताराप्रभृतीनां षोडशानां मन्त्राविद्यानां मन्त्राः, सप्रमाणं पूजापद्धत्यादिश्च ।
(परिच्छेदशून्यम् ।)

No. 935. पितृपद्धतिः ।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitripaddhati. An elementary treatise on S'rāddhas, or rites meet for the dead. By Gopāla Āchārya.

Beginning. अखिलनिगमहसैर्दिव्यवीणां वदन्ती
स्मितविकसितवक्त्रा ज्ञानदीपप्रसन्ना ।
अनुकुलफलयुक्ता शाखिनी सेवकानां
हृदि लसतु सदा मे भारती सर्वशुक्ला ॥
धात्वा नन्दीश्वरं देवं नत्वा पितृपदद्वयम् ।
गोपालो बालतोषाय विलिखेत् पितृपद्धतीः ॥
सांवत्सरिकं श्राद्धं सौरणैव कर्तव्यमिति दृढसम्मतम् ।

End. अतो गोत्रस्वगोत्रयोर्विकल्प इति शूलपाणिः ॥ ० ॥

Colophon. इति गोपालाचार्यविरचितपितृपद्धतौ प्रमाणखण्डो नाम प्रथमपरिच्छेदः ॥
ग्रन्थोऽयं लिखितो यत्नात् हरिनारायणशर्मणा ॥
ॐ गङ्गा ॥ (अत्र समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदश्रुतेरसमाप्तिदमित्यनुमोयते) ।

विषयः । श्राद्धविषयकप्रमाणादिः ।

No. 936. तन्त्रसारः ।

Substance, red and yellow country paper, 18 × 4½ inches. Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvīpa in the possession of Yādavachandra Bhaṭṭāchāryā and Yādunātha Sārvabhauma Naiyāyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasāra A summary of the Tāntric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both S'ākta and Vaishṇava. By Kṛishṇānanda Bhattachārya. The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितम् ।

गुरुञ्च ज्ञानदातारं कृष्णानन्देन धीमता ॥

तत्तद्ग्रन्थगताद् वाक्यान्नानार्थं प्रतिपद्य च ।

सैकार्थार्थकृतं सङ्क्षेपात् तन्त्रसारः प्रतन्यते ॥

End. गमनागमने जाङ्घिकी सा तनुयायो फलानि कुण्डली ।

उदिता कुलकामधेनुरेषा भजतां काङ्क्षितकल्पवज्रवीम् ॥

वेदार्थशास्त्रविपरीतविलोकनेन प्रायोभवयजनलोपमवेक्ष्य मातः ।

तद्रूढकूटविशदीकरणेषु जातान् मातः क्षमस्व तव पादयुगेषु याचे ॥

यद् यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पृष्टीकृतं गुह्यतमन्तु तन्ते ।

क्षन्त्यमेतत् कर्षणनिधान क्रोधो न चार्हः खलु पामरेषु ॥

Colophon. इति श्रीमहात्महोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे तृतीयपरि-
च्छेदः ॥ समाप्तोऽयं तन्त्रसारः ॥

विषयः । वज्रतरतन्त्रादिभ्यः तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणान्युद्धृत्य यथाक्रमेणैह सङ्गृ-
हीतः । अत्र त्रयः परिच्छेदाः सन्ति । तत्र प्रथमे, प्रथमं लक्षणचक्रादि,
ततो व्यवस्था । तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलाकुलचक्रम्,
राशिचक्रम्, नक्षत्रचक्रम्, अक्षयहचक्रम्, ऋषिर्घनिचक्रम्, अक्षयचक्रम्,
दीक्षाकालः, वारनियमः, तिथिनियमः, नक्षत्रनियमः, योगनिर्णयः, करण-
निर्णयः, लग्ननिर्णयः, निषिद्धमासतिथिनियमः, मालानिर्णयः, मालायां
मणिनियमः, आसनभेदाः, मालासंस्कारः, पुरस्चरणम्, भक्त्यादिनियमः, वर्च-
द्रव्याणि, भूतलिपिः, स्त्रीणां होमाधिकारः, अन्यप्रकारपुरस्चरणं, पुरस्चरण-
प्रयोगः, कूर्मचक्रम्, मन्त्राणां दशमंस्काराः, मातृकायन्त्रम्, ग्रहणपुरस्चरण-
सङ्कल्पः, कलावतीदीक्षाप्रयोगः, चन्द्रार्थयोगीनां कलानां नाम, षोडशशक्ति-
धूपः, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, सर्वतोभद्रमण्डलम्, नवनाभमण्डलम्,
त्रिलौची मुद्रा चेति ।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि, ततो मन्त्राः । तद् यथा—सामान्यपूजा,
सन्ध्याप्रयोगः, स्नानविधिः, गायत्री, गायत्रीध्यानम्, पूजाप्रयोगः; भुवनेश्वरो-

मन्त्राः, अन्नपूर्णा०, त्रिपुरा०, दुरिता०, वज्रप्रसारिणी०, दुर्गा०, महिषमर्दिनी०, जयदुर्गा०, शूलिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हेरम्ब०, हरिद्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, अजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०, बालगोपाल०, वासुदेव०, हयग्रीव०, ऋषिंह०, हरिहर०, वराह०, शिव०, सत्युज्जय०, चिन्तामणि०, नीलकण्ठ० चण्ड०, क्षेत्रपाल०, वटुक०, त्रिपुरभैरवी०, सम्यत्प्रदाभैरवी०, कौलेशीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी०, भयविध्वंसिनीभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, पटकूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, रुद्रभैरवी०, भुरनेश्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, त्रिपुरबाला०, नवकुटबाला०, अन्नपूर्णेश्वरीभैरवी०, श्रीविद्या०, कामराज०, लोपामुद्रा०, मनूपासिता०, कुबेरोपासिता०, चन्द्रोपासिता०, द्वितीयलोपामुद्रा०, वैष्णवीषटकूटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपासिता०, इन्द्रोपासिता०, शङ्करोपासिता०, दुर्वासोपासिता०, पञ्चमीविद्या०, पारिभाषिकषोडशी०, महाषोडशी०, बीजावलिषोडशी०, कमलासुन्दरी०, भुवनसुन्दरी०, वाक्सुन्दरी०, शक्तिसुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गुह्यकाली०, भद्रकाली०, श्मशानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नीलसरस्वती०, कुल्लुका०, उग्रतारा०, महानीलसरस्वती०, ताराषोढा०, अष्टतारिणीमन्त्राः, रहस्यपुरस्करणम्, वीरसाधनम्, अधिकारिलक्षणम्, चितालक्षणम्, श्वसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डोग्यशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गो, उच्छिष्टचाण्डालिनी०, धूमावती०, भद्रकाली०, धनदा०, श्मशानकाली०, वगलामुखी०, कर्णपिशाचीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, मञ्जुघोषः, तारिणीकल्पः, सारसतकल्पः, कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, इन्द्र०, गरुड०, माला०, विषहराग्नि०, हनुमत्कल्पः, हनुमद्वीरसाधनम्, आर्द्रपटी, श्मशानभैरवीमन्त्रः, ज्वालासालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, ज्वालासालिनीप्रयोगः, निगडुमोक्षणम्, चिटिमन्त्रः, त्र्यम्बक०, षटसञ्जीवनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्, उच्चाटनम्, सुखप्रसवमन्त्रः, अदर्शनम्, योगिनीसाधनम्, योगिनीसाधनकालः, तत्राधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

द्वितीये जपहोमप्रकाराद्युपदेशे यन्त्रादिलिखनप्रकारादयश्च । तद्यथा— प्रकीर्णकम्, पूजायां विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धिः, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रसिद्धिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, होमार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि, कुण्डानां विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, नागशिरआदिनिर्णयः, नवकुण्डयोनिनियमः, नमोऽन्ते नमोदद्यादित्यादिविचारः, नित्यहोमः, सङ्क्षेप-

हामः, वृहद्गोमः, होमद्रव्यप्रमाणम्, षट्कर्मलक्षणम्, आसनम्, ग्रथन-
विदर्भ-सम्पुट-बोधन-योग-पञ्चवनिर्णयः, षट्कर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्ति-
कादौ पात्रनियमः, भूतानां मण्डलानि, भुवनेश्वर्याः स्रवकवचानि, अन्नपूर्णायाः,
त्रिपुटायाः०, दुर्गायाः०, महिषमर्दिन्याः०, लक्ष्म्याः०, सरस्वत्याः०, गणेशस्य०, हरिद्रा-
गणेशस्य०, सूर्यस्य०, विष्णोः०, श्रीरामस्य०, श्रीकृष्णस्य०, गोपालस्य०, ऋसिंहस्य०,
शिवस्य०, वटुकस्य०, भैरव्याः०, श्रीविद्यायाः०, महात्रिपुरसुन्दर्याः०, प्रचण्डचण्डि-
कायाः०, काल्याः०, तारायाः०, वगलामुख्याः०, चतुषष्टुपचाराः, अष्टादशोप-
चाराः, षोडशोपचाराः, दशोपचाराः, पञ्चोपचाराः, निर्मात्यकथनम्, त्रिपुर-
सुन्दर्याः षोडशोपचाराः, रुद्राक्षमाहात्म्यम्, रुद्राक्षप्रतिष्ठा, रुद्राक्षसंस्कारः,
परिभाषा, विष्ण्वाराधनमन्त्राः, विष्णुविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्,
शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्, पञ्चप्रकार इज्या, वैष्णवानां
द्वादशशुद्धिः, द्वादशतिलकानि, योगाङ्गासनानि, मुद्राः, घटागलायन्त्रम्,
लरिता०, नवदुर्गा०, लक्ष्मी०, भैरवी०, त्रिपुरागायत्री०, त्रिपुरा०, श्रीविद्या० गणेश०,
श्रीराम०, ऋसिंह०, गोपाल०, कृष्ण०, शिव०, काली०, शान्तिकादौ तारायन्त्रम्,
यन्त्रलिखनद्रव्यम्, शान्त्युदकस्नानम्, सङ्क्षेपतः सर्वदेवानां नित्यपूजाविधिः,
नैमित्तिकविधिः, चरणामृतमाहात्म्यम्, स्त्रीनपुंसकमन्त्राणां लक्षणम्, शुभप्रबो-
धकालः, योगाङ्गासनानि, श्रीविद्यायजनम्, प्रयोगविधिः, भुवनेश्वरी०, लरिता०,
दुर्गा०, सरस्वती०, लक्ष्मी०, गणेश०, सूर्य०, श्रीराम०, कृष्ण०, दधिवामन० हयग्रीव०,
ऋसिंह०, वराह०, सत्युञ्जय०, दक्षिणमूर्ति०, भैरवी०, सुन्दरी०, त्रिपुरा०, द्विन्न-
मस्ता०, श्यामा०, काम्यतर्पणम्, निग्रहाद्युपायाः, वेतालसिद्धिः, बालकसंस्कारः,
शान्तिमन्त्रः, आगादिबलिः, कुलाचारः, दूतोयागः, यजनप्रकारः, द्रव्यशुद्धिः,
शक्तिशोधनम्, वीराणां पुरश्चरणम्, मन्त्रिणां मन्त्रस्नाननिरूपणम्, सन्ध्या,
अवपूजा, पञ्चमकारयजनप्रकारः, तत्प्रक्रिया, ग्रन्थकृतकृतस्रदोषक्षमापण-
ञ्चेति ।

इह बहूतरयन्त्राणि चिञ्चितानि सन्ति ॥

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhañjana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armá, a Várendra Bráhmaṇa of Navadvīpa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specific days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgá pújá. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारीसदृशं

निखिलभुवनवन्द्यं नन्दगोपाभिनयम् ।

सुहृतिहृदयवन्द्यं प्रेमभक्त्यैकगम्यं

सकलललितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥

याता माता मया किं नवदधि विधृतं भुञ्जते नेति मला

दृष्ट्वा तद्भृत्तमाशु प्रियतमतनयाभुङ्क्ष्व वक्ष्येत्युवाच ।

लब्ध्वा मातुः प्रसादं सपदि गतभयं स्मेरवक्त्रं वदन्

मानदीपो न मेऽयं बलकृतमिति तं नन्दस्त्रुं नमामि ॥

सदानन्दमयीं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।

वरेन्द्रान्वयसम्भूतनवद्वीपनिवासिना ॥

श्रीकृष्णप्रीतये गूढशास्त्रार्थस्याभिसम्भितः ।

स्मृतीनां क्रियते दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ त्रियेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिक्रमचलत्स्वर्योवधिकं वाश्रयविकर्षप्रयो-
जकतादृशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथाहि—

End. विद्योगे पारणं कुर्युर्मनयो ब्रह्मवादिन इति । विद्योगे उभयोर्विच्छेदे तद्योगस्य
उपस्थितत्वात् स च एकरक्षयादपि भवतीति ॥ ० ॥

Colophon. श्रीहरिनारायणशर्मणः पुस्तकमिदं स्नाचरञ्च इति ॥ ० ॥ यथा दृष्टमित्यदि ॥
विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथमं तिथिदुर्गभङ्गनम् । तत्र राशिचक्रस्य देश-
रूपता, असाषोडशभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यांशे चतुर्दश्या इति वचन-
व्याख्या, चन्द्रकलास्वरूपः, देवतानां कलानिर्णयः, तिथिखण्डविशेषनियमस्येति ।
द्वितीयं मासाद्युल्लेखदुर्गभङ्गनम् । तत्र निमित्तोल्लेखविचारः, दृषोत्सर्गादि-
विचारः, मासाद्युल्लेखविचारस्येति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्प-
स्मृतिदुर्गभङ्गनाख्यद्वितीयपरिच्छेदारम्भे पृथङ्मङ्गलाचरणदर्शनात्; तथाहि—
“सदानन्दमयीं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा । सङ्कल्पस्मृतिदुर्गानां भङ्गनं क्रियते-
ऽधुना ॥” इति । तत्र च काम्यकर्मणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा-
भावः. सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलक्षणम्, विशिष्टफलं प्रति कामनाधिकारः,
काम्यकर्मणि रागिणां प्रीतिकामनायां नत्फलप्राप्त्यर्थम्, सङ्कल्पनिरूपणम्,
जन्मतिथिविहितान्श्रुत्यामादिपूजनफलं, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फल-
भागिन एव नामगोत्राद्युल्लेखो न तु प्रतिनिधेः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिमहाष्ट-
म्यादिकल्पे षष्ठ्यां बोधनम्, विशेषवाचकाभाव एव प्रकरणाद् वाक्यस्य बलव-
त्वम्, दिवसाद्यन्ननाडीचतुष्टयस्य सन्ध्यात्वकीर्तनम्, सायंसन्ध्यायाः प्राशस्त्या-
दिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, गस्तान्ते पुत्रताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तक-
स्नानादिकार्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग-
भङ्गनम् । तत्र—अष्टमी, जन्माष्टम्युपवासो नित्यः, जन्माष्टम्युपवासफलम्, व्रतका-
लयवस्था, पारणव्यवस्थादिस्येति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1728. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Práyas'chitta-ryavasthá-saṅkshēpa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Raghunandana, or the *Vivekas* of S'úlāpaṇi, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम् । तथाच हारीतः ।
प्रयत्नत्वाद्दोषचित्तमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तम् ।

End. तथाच पौत्रधात्तादिना क्रियमाणा—(इतः खण्डितम्)

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणार्थः, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तम्, सुरापानप्रायश्चित्तम्, खर्णस्त्रेयप्रायश्चित्तम्, गुर्वङ्गना-
गमनप्रायश्चित्तम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम्, गोबधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्वाह-
कृत्यम्, बाल्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्वामिक-
गोबधप्रायश्चित्तम्, एकहायन्यादिगोबधप्रायश्चित्तं, बोधनादिनिमित्तकगोबधप्राय-
श्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोबधप्रायश्चित्तम्, गोबधापवादः, चित्रियादिवधप्रा-
यश्चित्तम्, स्त्रीबधप्रायश्चित्तम्, गर्भबधप्रायश्चित्तम्, मार्जारोदिवधप्रायश्चित्तं,
मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोद्यानादिदेवतङ्गादिभेदेनप्रायश्चित्तम्, अभि-
चारप्रायश्चित्तञ्चेति ।

No. 939. तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthā-saṅkshepa. A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. प्रायःसङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकत्वादादौ स एव निरूप्यते ।

End. अत्रामावास्याष्टमीत्यतिरिक्ता द्वादशतिथयः प्रज्ञाता याच्याः । एतासु पौर्णमास-
न्तमासो ग्राह्यः ॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थामङ्ग्लेपः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविसङ्क्रान्तिशून्यः, विधिस्रुतुर्विधः, अथवादः,
निषेधपर्युदासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपद्-द्वितीया-तृतीया-
चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-कृत्यम्, माघसप्तमी, अष्टमी, कृष्णजन्माष्टमी,
पारणकालः, दूर्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, शोरामनवमी,
दशमी, दुर्गास्त्रवः, बलिदानम्, घूपाः, उपचाराः, षोडशोपचाराः, एकादशी,

चातुर्मास्यव्रतारम्भः, चारुव्रतत्यागे प्रायश्चित्तं, मत्स्यादित्यागफलम्, हरिश्चय-
नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, चयोदशी, वारुणचयोदशी, चतुर्दशी,
सावित्रीचतुर्दशी, अनन्तव्रतम्, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी,
महाश्वेटी, कोजागरः, रविसङ्क्रान्तिरात्रिसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्तिककृत्यम्, प्रह-
णम्, अमावास्या, अर्द्धादययोगः, युगाद्याः, युगाद्यारहस्यञ्चेति ।

No. 940. उद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 79 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding marriage.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्र सापिण्डं निरूप्यते ।

End. वरे मृते कन्या देवराय प्रदातया । एतच्च कन्यानुमतौ । वाग्दत्ताया अपि कन्यायाः कुमारीवद् विवाहः ॥ ० ॥

Colophon. इत्युद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ॥

विषयः । सापिण्डनिरूपणादिः, पितृबान्धवादिनिर्णयश्चेति ।

No. 941. श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 37. Lines, 6 on a page. Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rāddha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding the various s'rāddhas, or offerings to the manes.

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः । विप्रेभ्यो दद्याद्मौ जलेपि वेत्यनेन तस्यापि ब्राह्म-
णस्वीकारपर्यन्तं, स्वीक्रियते तदा पित्रे बलिदानेऽतिव्याप्तिः ।

End. येन सेतुनानेकेषामुपकारः चेन्निष्कार्दपीडा स सेतुः चेन्निष्णान निराकरणीयः ।

Colophon. इति आद्यव्यवस्थासङ्क्षेपः ॥

विषयः । आद्यलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साहित्यलक्षणम्, तन्त्रतालक्षणम्, नवान्नआद्यकालः, मघात्रयोदशीआद्यम्, अश्वयुक्कृष्णपक्षआद्यम्, शस्त्रहतचतुर्दशीआद्यम्, अष्टकाआद्यम्, आद्यवेला, मलमासे कर्तव्यम्, मलमास-निषिद्धकर्माणि, अमावस्याआद्यवेला, प्रतिमासे पार्वणासमर्थस्य पार्वणव्यवस्था, निमन्त्रणव्यवस्था, दर्भाः, आद्यशेषभक्षणे नियमविधिः, आमान्नव्यवस्था, जीवत्-पिटकआद्यम्, मासिककालः, मासिकसपिण्डीकरणयोरपकर्षः, पिण्डमिश्रीकर-णम्, विघ्नपतितमृताह्वाविदितयोः आद्यकालः, मृताह्वाज्ञाने आद्यदिनमास-निर्णयः, एकोदशिकादिनिर्णयः, अम्बुघटआद्यम्, सपिण्डीकरणम्, आद्येऽधिकारि-निरूपणम्, वृद्धिआद्यव्यवस्था, शूद्रकर्तकतर्पणवाक्यम्, वृद्धिनिर्णयः, अकृतवृद्धिः, अधिविधिः, प्रतिभूः, खामिकविक्रयः, सम्भूय समुन्मानम्, दत्ताप्रदानिकं, मृतक-विधिः, भाटकविधिश्चेति ।

No. 942. दायव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 456 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dāya-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding succession and inheritance.

Beginning. अथ दायव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्र पितृणामेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य स्वत्वं न तु सर्वेषाम् ।

End. आकालिकं निमित्तकालमारभ्य परदिने तत्कालपर्यन्तं, सञ्जातिः दिनमानं रात्रिमानञ्चेत्यर्थः ॥ ॐ गुरवे नमः ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिह न दृश्यते परं लेखभङ्गा समाप्तमेवेति प्रतीयते)

विषयः । पित्रादीनां स्वनिर्णयः, पितृकृतपितामहधनविभागः, पितृकृतस्वोपार्जितधन-विभागः, विभागानर्हाः, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयाधिकारः, स्त्रीधनविभागः, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तरं जातविभागः, पुत्रिकान-न्तरजातौरसविभागः, अपुत्रधनविभागः, संवृष्टिविभागः, विभागकालापङ्कति-विभागः, पितृधनविभागकालः, पितृस्वनिवृत्तौ भ्रातृकृतविभागव्यवस्था, पितृ-कृतपैतामहधनविभागः, समयाशुद्धिनिर्णयश्चेति ।

No. 943. शुद्धिव्यवस्थामङ्गलः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyavasthá-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थामङ्गलः । तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते । तत्र विहितकर्मा-
ह्वलप्रयोजको धर्मविशेषः शुद्धिः ।

End. युगादावयने पुण्ये मन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिलक्षणदिः, सहरणानुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोरशौचशङ्करः, अतिक्रान्ता-
शौचम्, अशौचे विधिनियमौ, अशौचशङ्करः, गर्भवाशाशौचम्, स्त्रिशौचम्,
बालाशौचम्, विदेशस्थाशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहाशौचम्,
मृत्युविशेषाशौचम्, अशौचापवादः, शवानुगमनाशौचम्, अस्त्रिसञ्चयाज्ञा-
स्पर्शयोः कालः, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिः, गृहहरणे गृहस्य-
शुद्धिः, स्तुतिकादिहरणे दाहव्यवस्था, पर्णनरदाहव्यवस्था, मुमुर्षुकृत्यम्, प्रेत-
तर्पणव्यवस्था, पुत्रस्य वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अशौचान्त-
द्वितीयदिनकृत्यम्, दृषोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अस्त्रैव प्रयोगविशेषः, दान-
व्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तक-
करणपरिपाटी, मृतक्रिया त्रिविधा, विपुलगृहदानम्, दृहदामान्नदानञ्चेति ।

No. 944. उद्वाहव्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthá alias *Sambandha-vyavasthá-vikāś'a*. A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्था । तत्र भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । भार्यात्वञ्च विवाहजन्य-

कन्याष्टितिसंस्कारदिशेषो वरनिरूपितः, अमुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतेः । अथमेव
चूडादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात् ।

End.

षट्सङ्ग्रासङ्केताङ्कवद् वक्ररेखया खियं लिखेत ।

Colophon.

इति सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

विषयः ।

विवाहलक्षणादिविचारः । ६४९ अङ्कीयग्रन्थादसौ भिन्नः ।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पनीपूर्वभागः ।

Substance, country yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 149. In 7 parts. Lines, 9 on a page. Extent, 7375 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1721. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old and decayed. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti-ṭippaṇī. A gloss on the commentary of Raghunātha Siromaṇi on the first book of Gaṅgeśa Upādhyāya's great Nyāya work the *Chintāmaṇi*. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra. This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos. 507 to 511 are portions of this work. (Ante I, p. 293).

Beginning. सञ्ज्ञिताननसरोजमङ्गणे रिङ्गमाणमतिश्लोककुण्डलम् ।

रोचनोन्नसितभालमलु मे कैशवं मनसि शैशवं वपुः ॥

प्राचैरनुचितविविधक्षोदैः कलुषीकृतोऽपि अधुना ।

दीधितियुतमणिरपे श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरतु ॥

परमात्मने सर्वोत्कृष्टात्मने नमः ।

End.

ननु प्रकृतस्थले विशिष्टप्रत्यक्षजनकत्वमेव नास्तीत्याह विशिष्टसामग्रीति ।

Colophon.

इति श्रीलश्रीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाना
शके चन्द्रमेन्नागविधुमित आदित्यतनये

नभस्वीये सप्ताहनि च सुरनाथं हृदि वहन् ।

दशम्यां शुक्लायां कुसुरकमलानाथ इमकं

प्रयत्नेनालेखीन्निजपरिपठनायेति पुस्तम् ॥

कदा वाराणस्यामिह सुरधुनीरोधसि वसन्

वसानः कौपीने शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम् ।

अथे गौरीनाथ त्रिपुरहर शक्नो त्रिनयन

प्रसीदेत्याक्रोशन् निमिषमिव नेष्टामि निवसान् ॥

विषयः । जगदीशतर्कालङ्कारकृततत्त्वचिन्तामण्यष्टिप्यन्या द्वितीयखण्डम् “अनुमान-
दीधितिटिप्यनीति” तस्यैषः पूर्वा भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम् । अत्र-१
अनुमितिः, २ व्याप्तिपञ्चकम्, ३ सिद्धव्याप्ती, ४ पूर्वपक्षः, ५ व्याधिकरणधर्माव-
च्छिन्नाभावः, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिवृत्तिः, ८ विशेषनिवृत्तिः
(अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतएवचतुष्टयी, १० व्याप्तिप्रहोपायः, ११ तर्कः, १२
व्याप्तानुगमः, १३ सामान्यलक्षणेति त्रयोदशपरिच्छेदाः सन्ति । तदत्र पुस्तके
द्वितीयादिपरिच्छेदत्रिकं खण्डितम् । अनुमितिपरिच्छेदेषु सप्तमपत्रतः पर-
स्तात् खण्डितञ्च ।

No. 946. कातन्त्रवृत्तिपञ्चिका, परार्द्धा ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folia, 96. Lines, 9 on a page. Extent, 4644 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kātantra-vṛitti-pañchikā. A gloss on Durga Siñha's commentary on the Sanskrit grammar called Kātantra. By Trilochana Dāsa. The MS. contains the only second half of the work. Durga Siñha's work has been noticed under No. 510, ante I, p. 296.

Beginning. प्रारम्भपत्रस्य प्रथमोभागश्चिद्भिन्नः खण्डितः । ततश्च पङ्क्त्युपरार्द्धे-अथाप्यानन्तर्धार्थं
एव गृह्यते तथाचि प्रश्नः पर्यन्तयोग उच्यते ।

End. आव । अत्रापि द्वे इत्यनुवर्तते द्विवचनसन्निधानात् उत्तरशब्दायं पूर्ववत् ।

Colophon. इति त्रिलोचनदासकृतयां (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । कलापव्याख्यायतिङ्गन्ताद्वितीयभागस्य व्याख्यानम् ।

No. 947. सर्वतोभद्रमण्डलम् ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folium 1. Lines, 16. Extent, 31 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Sarvato-bhadra-maṇḍala. A description of a mystic diagram so called. It is held in high estimation in astrological works for casting nativities, and calculating future events in the life of man.

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते । चतुर्थ्यपि च कोष्ठेषु कर्णसूत्रचतुष्टयम् ।
 End. तिस्रो रेखा वह्निः कुर्यात् सितरक्तासितैः क्रमात् । मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् सा-
 धारणं स्मृतम् ।
 विषयः । सर्वतोभद्रमण्डलप्रणयनप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Dhākā, with Paṇḍit Kālikumār Bhaṭṭāchārya, and in Calcutta, with the Honorable Rāja Jotindramohan Tagore Bāhādur, and in the Library of the late Rāja Sir Rādhākānta Deva Bahādur.

Ekāksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Saṅskṛit letter each. By Purushottama Deva. The work is of some repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur, Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *choara*, *ta* *taskara*, *dha dhana*, *ya yama*, *va vāta* et *veruṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significantur. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gita*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dāna*, *dātrī*). Minor pars re vera nomina vel particulæ sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dīpti*), *sam* (*kalyāna*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरुद्दिष्टो को वायुरिति शब्दितः ।
 कश्चैवात्मा समाख्यातः प्रकाशे क उदाहृतः ॥
 End. अमिति स्यात् परं ब्रह्म अः स्याच्चव महेश्वरः ।
 Colophon. इति पुरुषोत्तमदेवदत्त एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।
 विषयः । एकाक्षराणां बहूर्थानां शब्दानां परिचयः ।

No. 949. शुद्धिविवेकः ।

Substance, country paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent, 2456 s/lokas. Character, old Bengali. Date, SK. 1533. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-viveka. A treatise on purification and mourning. By Aniruddha.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्य-प्रकीर्तिता ।

व्याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविमवावधि(?) ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानान्तु तुष्टये ॥

End.

अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमतः कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनापि संवत्सरे परिक्रियते ।

Colophon.

महोपाध्यायश्रीचन्द्रनिबद्धकृता विशुद्धा * * * * समाप्ता ॥ श्रीः ॥ सुरापगातीर
विहार * * के—कृतोनिबद्धेन—चिनेचनेचद्वयशीतभानुना, शकस्य
वर्षे—लिलेख

विषयः ।

जननमरणाद्यशौचनिर्णयः ।

No. 950. शार्ङ्गधरपद्धतिः ।

Substance, country red and yellow paper, $13 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 269. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7263 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

S'árṅgadhara Paddhati. A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomancy, chaomancy and other forms of divination; another to bows and arrows—their merits and demerits: the bulk is made up of amatory verses. By S'árṅgadhara, son of Dámódara, and grandson of Rághava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

Chand's history of Prīthvīrāj : he was killed in the year 1192 A. D. S'árṅgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुदुदसङ्करा इव बद्धत्रह्णाण्डखण्डाः क्वचिद्,
 भान्ति क्वापि च सीकरा इव विरिच्छायाः स्फुरन्ति ध्रमात् ।
 चिद्रूपा लहरोव विश्वजननी शक्तिः क्वचिद् द्यातते,
 खानन्दासूतनिर्भरं शिवमहापाथोनिधिं तं नमः ॥ १ ॥
 पुराशाकम्भरीदेशे श्रीमान् हम्भोरभूपतिः ।
 चाङ्गवाणान्वये जातः ख्यातः शैर्य्यं इवार्जुनः ॥ २ ॥
 तस्याभवत् सभ्यजनेषु मुख्यः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः ।
 पुरन्दरस्येव गुरुर्गरीयान् द्विजाग्रणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥
 गोपालदामोदरदेवदाससञ्ज्ञा बभूवुस्तनयास्तदीयाः ।
 नेत्रावतारा इव चन्द्रमौल्लेरपाकृतध्वान्तगुणास्त्रयोऽपि ॥ ४ ॥
 तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूदुत्पाद्य चोनात्मजान् वीतरागः ।
 भागीरथ्यां शूद्रदेहं विहाय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥
 ज्येष्ठः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मीधरस्तथा ।
 कृष्योऽनुजस्तस्तेषां त्रयस्त्रेताग्निजेजसः ॥ ६ ॥
 जयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापदद्वयकुशेशयलुब्धसधुत्रतः ।
 सरससृक्तिमुधौघकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बस्रगाधिपः ॥ ७ ॥
 यद्यपि गुणौघमिलयः खलशैलध्वंसने जिष्युः ।
 तदपि विमलहृदयान्तरसज्जगलोकस्य यशोऽसौ ॥ ८ ॥
 ते सज्जनाः सुकविशाखिकविलपुष्याष्ठादाय गुम्फितवतः खगुणेर्ममैतत् ।
 सन्धारयन्तु कुसुमोज्ज्वलहाररूपं कण्ठे सुभाषितमपास्तसस्रदोषम् ॥ ९ ॥
 न शार्ङ्गधरपद्धतिः खलजनस्य योग्या भवेत्
 सुभाषितरसोर्मयः सुकतिलोकपेया यतः ।
 सुधामदितिनन्दना दिवि पिवन्ति हृद्यन्तरा-
 स्तथैव तमसः शिरो भटिति खण्डितं त्रूयते ॥ १० ॥
 खानन्दाय सतां भूयात् सुभाषितमिदं मम ।

पृथक् पद्धतिसन्निधं परिच्छेदैर्मनोरमम् ॥ ११ ॥

आद्यैर्मद्विहितैः पद्यैः कियद्भिरपररपि ।

युता पद्धतिरेषास्तु सज्जनानन्ददायिनी ॥ १२ ॥

End.

मन्दोऽयं मलयानिलः किशलयं चूतद्रुमाणां वन
सायत्कोकिलकूजितं विचकिलामोदः पुराणं मधु,

वाणानि धिनोति धरं (?) (इतः परं न लिखितम्, तत एव खण्डितम्,
लेखनाभावे च आदर्शालाभ एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाक्षरलिपिभङ्गीदर्श-
नाच्छेद (१)-चिह्नसमालङ्कृतत्वाच्च) ।

विषयः ।

कविना स्वप्रणीतान् पूर्वकविगणभाषितांश्च श्लोककाव्यानि च यथायथं पद्धत्यनुसा-
रेण ग्रथितं, तदसावुत्कृष्टतरः काव्यसङ्ग्रहः सम्यग् । अत्र—१ कविवंशवर्णनम्,
२ अनुक्रमः, ३ नमस्कृतिः, ४ आशीः, ५ सुभाषितप्रशंसा, ६ काव्यप्रशंसा, ७ सा-
मान्यकविप्रशंसा, ८ विशिष्टकविप्रशंसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशंसा, ११
कुपण्डितनिन्दा, १२ महतां प्रशंसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ सज्जनप्रशंसा, १५
मनस्विप्रशंसा, १६ उदारप्रशंसा, १७ तेजस्विप्रशंसा, १८ गुणप्रशंसा, १९ सन्तोष-
प्रशंसा, २० संसर्गप्रशंसा, २१ घनप्रशंसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ कृपणनिन्दा,
२४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ मूर्खनिन्दा, २७ दृष्टानिन्दा, २८
लोभनिन्दा, २९ दैवाख्यानम्, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्,
३२ समस्याख्यानं, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपङ्कतिः, ३५ कूटः, ३६ क्रियादि-
गुप्तचित्राख्यानम्, ३७ प्रश्नोत्तराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः,
४० धर्मनिवृत्तिः, ४१ पातकनिवृत्तिः, ४२ सूर्यान्योक्तयः, ४३ चन्द्रान्योक्तयः,
४४ मेघान्योक्तयः, ४५ वाय्वन्योक्तिः, ४६ हंसान्योक्तयः, ४७ मधुकरान्योक्तयः,
४८ कोकिलान्योक्तयः, ४९ चातकान्योक्तयः, ५० मयूरान्योक्तयः, ५१ शूका-
न्योक्तिः, ५२ काकान्योक्तिः, ५३ वकान्योक्तिः, ५४ खद्योतान्योक्तिः, ५५
सिंहान्योक्तिः, ५६ गजान्योक्तिः, ५७ मृगान्योक्तिः, ५८ करभान्योक्तिः, ५९ वृषभा-
न्योक्तिः, ६० सामान्यवृक्षान्योक्तिः, ६१ कल्पवृक्षः, ६२ पर्वतान्योक्तिः, ६३ अग-
म्यान्योक्तिः, ६४ समुद्रान्योक्तिः, ६५ रत्नान्योक्तिः, ६६ शङ्खान्योक्तिः, ६७
तडागान्योक्तिः, ६८ कमलान्योक्तिः, ६९ कूपान्योक्तिः, ७० मरुस्थलान्योक्तिः,
७१ दावानल्योक्तिः, ७२ सङ्कीर्णान्योक्तिः, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्ट-
राजप्रशंसा, ७५ अरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मित्रक-
नीतिः, ७९ गजप्रशंसा, ८० भद्रलक्षणम्, ८१ मन्दलक्षणं, ८२ मृगलक्षणम्,

८२ मित्रलक्षणम्, ८४ अश्वप्रशंसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशंसा, ८७ धनु-
 र्वेदः, ८८ [तत्र—(क)धनुर्दानविधिः, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रसा-
 णम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (छ) नाराच-
 नालीकस्थानम्, (ज) मुष्टाकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टिः, (ञ) अनध्यायाः, (ट)
 दृढभेदितादियुद्धलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम् । ८९ दृचशास्त्रम् [तत्र—(क) उपवन-
 विनोदः, (ख) तरुमहिमा, (ग) भूमिनिरूपणम्, (घ) वीजोप्तिविधिः, (ङ)
 निषेवणम्, (च) द्रुमरक्षा, (छ) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरीक्षणम् ।
 ९० शाकुनज्ञानम् [तत्र—(क) भूपतिप्रश्नचेष्टा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्षाप्रश्नः,
 (घ) राज्ञो जयप्रश्नः (ङ) राज्ञः सन्तानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (छ) रोगिप्रश्नः,
 (ज) शकुनं, (झ) शिवास्तम्, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गस्फुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकु-
 नानि, (ड) यात्रानियमः, (ढ) शुभाशुभविचारः, (ण) उलूकपिङ्गले, (त)
 काकशब्दः, (थ) हंसाचारः, (द) तित्तिरिरावः, (ध) लङ्कारावः, (न) करा-
 यिकारावः, (प) टकरावः, (फ) हरिणरावः, (ब) नकुलरावः, (भ) मित्रशकु-
 नानि, (म) चतुस्रम्, जाङ्घिकशकुनं वा, (य) दिशां स्वभावकथनम्, (र) खरो-
 दयः], ९१ पशुनां लक्षणचिकित्से [(क) ङागानाम्, (ख) शूनकानाम् (ग)
 गवाम्, (घ) यूथरक्षा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्यावरजङ्गविषापहरणम्, ९२
 भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केशरञ्जनम्, ९५ शृङ्गारनिर्देशः, ९६ स्त्री-
 प्रशंसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगवृत्तिः, ९९ स्त्री-
 सेवाप्रकारः, १०० । सङ्केतस्थानादिविवरणम् [तत्र—(क) सङ्केतस्थानविवरणम्,
 (ख) द्वावादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) द्रावणम्, (ङ) वीर्य-
 सन्धः, (च) कुसुमजननम्, (छ) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवन-
 रक्षा, (ञ) सुखवासजलवासौ, (ट) अङ्गरागः, (ठ) धूपप्रकरणम्] । १०१ बा-
 ल्यावर्णनम्, १०२ युवतीवर्णनम्, १०३ तरुणीवर्णनम्, १०४, समग्रस्त्रीप्रशंसनम्
 तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोल-
 वर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्त-वर्णनम्, (छ) स्मितवर्णनम्, (ज)
 मुखवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ञ) कण्ठवर्णनम्, (ट) बाहुवर्णनम्, (ठ) कर-
 वर्णनम्, (ड) अङ्गुलीवर्णनम्, (ढ) स्तनवर्णनम्, (ण) मध्यवर्णनम्, (त) बलि-
 चयवर्णनम्, (द) नाभिवर्णनम्, (ध) जखवर्णनम्, (न) जङ्गावर्णनम्, (प)
 चरणयुगलवर्णनम्, (फ) नखश्रेणिवर्णनम्, (ब) गमनवर्णनम्, (भ) कान्ति-
 वर्णनम्, (म) सामग्रीस्वरूपवर्णनम्] १०५ । विप्रलम्भकशृङ्गारे—(क) प्रियप्रस्था-

नववर्णनम्, (ख) श्यामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (ख) नाय-
 कवचनम्, (ग) नायिकां प्रति मानम्, १०७ विरहिण्यवस्थावर्णनम्, १०८
 नायिकान्तिके सखीवचनम्, १०९ वियोगिनीप्रलापाः, ११० नायकं प्रति दूतो-
 प्रेषणम्, १११ वियोग्यवस्थावर्णन-प्रलापाख्यानं, ११२ नायकस्याग्रे दूत्युक्तिः,
 ११३ नायिकां प्रति दूत्युक्तिः, ११४ दूती-नायिकासंवादः, ११५ शृङ्गारे परस्पर-
 विलोकनम्, ११६ प्रियातिथ्यादिकम्, ११७ मानिनीमानवर्णनम्, ११८ कल-
 होत्त्रादिकथनम्, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य शिक्षानुनयौ, १२१
 परस्परं प्रसादः, १२२ स्वर्यस्ते चक्रदुःखम्, १२३ तमसो वर्णनम्, १२४ अभि-
 सारीणां सञ्चारः, १२५ शशाङ्कादयवर्णनम्, १२६ पानगोष्ठीकथनम्, १२७
 (क) चाटुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) सुरतप्रशंसा, १२८ नववधूक्रीडायां सखीवाक्यम्,
 १२९ सुरतकेलिकथनम्, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ सुरतनिवृत्तिः,
 १३२ मध्यरात्रिक्रीडानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभात-
 वर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रि-
 संयोगचेष्टायाः प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मिश्रकण्टकारवर्णनम्, (ख) सती-
 वर्णनम्, (ग) कुलवधूवर्णनम्, १३८ असतीचरितम्, १३९ वसन्तादेर्वर्णनम्,
 १४० ग्रीष्मादेर्वर्णनम्, १४१ वर्षादेर्वर्णनम्, १४२ शरदादेर्वर्णनम्, १४३ हेम-
 न्तादेर्वर्णनम्, १४४ शिशिरादेर्वर्णनम्, १४५ सम्मिश्रणम्, १४६ जलकेलिः,
 १४७ प्रपौक्तिः, १४८ दोलाकेलिः, १४९ भ्रमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्,
 १५१ नेत्रसम्मिलनम्, १५२ क्रीडा, १५३ सम्मिश्रोक्तयः, १५४ भयानकरसोक्तयः,
 १५५ वीभत्सरसोक्तयः, १५६ रौद्ररसोक्तयः, १५७ शान्तरसे-वैराग्यस्य प्रशंस-
 नम्, १५८ अनित्यतावर्णनम्, १५९ विषयादिविडम्बनवर्णनम्, १६० पश्चात्ता-
 पवर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम्, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः,
 १६४ कालसङ्ख्या, १६५ शरीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे-योगत्रयनिरूपणम्,
 १६७ गोरक्षादिसाधितदृष्टयोगवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिसाधितदृष्टयोग-
 प्रकरणम्, १६९ मनःस्थैर्यप्रभावः, १७० अष्टसिद्धिवर्णनम्, १७१ योगिचर्या-
 कथनम्, १७२ अरिष्टजं ज्ञानम्, १७३ विदेहमुक्तिकथनञ्चेति परिच्छेदाः ।
 [अत्र तु पुस्तके वसन्तवर्णनस्य कियदंशं यावद् दृश्यन्ते, ततः सार्द्धचतुर्लिंगत-
 परिच्छेदानामभावः ।]

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikṛishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chittatattvādars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Vishṇurāma Siddhāntavāgīs'a, son of Jayadeva Vidyāvāgīs'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭāchāryya.

Beginning. प्रणम्य विष्णुरामेण परमात्मानमयं ।

प्रायश्चित्तस्य यत्तत्त्वं तस्य व्याख्या वितन्यते ॥

(तद्वाख्या परितन्यते वा) ॥

तत्र ग्रन्थारम्भेऽभिमतं देवं नमस्करोति प्रणम्यति ॥

तत्तत्तु विविधमुनिवाक्यार्थावलोकनपूर्वकपञ्चाङ्गाधिकरणाधीनव्यवस्थासङ्ग्रहः ॥

तत्र प्राधान्येन यद्वक्तव्यं तत् सङ्कलयन्नाह, प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तरन्तु प्रायश्चित्तविवेकादावनुभन्नेयमिति ॥

Colophon. इति कविचन्द्रभट्टाचार्यात्मजजयदेवविद्यावागीशसुतश्रीविष्णुरामसिद्धान्तविरचितः प्रायश्चित्तादर्शः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यानं ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājnagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikṛishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'rāddhatattvādars'a. A commentary on the S'rāddhatattva of Raghunandana. By Vishṇurāma Siddhāntavāgīs'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं विष्णुरामेण धीमता ।

व्याख्यानं श्राद्धतत्त्वस्य तन्यते विदुषां मुदे ॥

तत्रादौ ग्रन्थमारभमाणोभिमतदेवतां नमस्करोति, प्रणम्येत्यादि ॥
तत्त्वं विविधमुनिवाक्यादि ॥

End. एतद्भिन्नेत्य पूर्वमृततिथिं विहायेत्युक्तं ॥ इत्यतः खण्डितः ॥
विषयः । श्राद्धतत्त्वव्याख्यानं ।

No. 953. सदाचारप्रकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikṛishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Sadāchāraprakaraṇa. A metrical treatise on the duties of ascetics. By S'aṅkara Āchārya. Hall's *Contributions*, p. 142.

Beginning. सच्चिदानन्दकन्दाय जगद्गुरुरहेतवे ।

सदोदिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥

सर्ववेदान्तसिद्धान्तैर्ग्रथितं निर्मलं शिवं ।

सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥

End. सदाचारमिमं नित्यं योऽनुसन्धते बुधः ।

संसारसागराच्छ्रीं मुच्यते नात्र संशयः ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यश्रीमच्छंकराचार्यविरचितं सदाचारप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । योगिसदाचारवर्णनं ।

No. 954. वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 427 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā. Kālikṛishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Vedānta s'āstra sankshipta-prakriyā-nirūpaṇa alias *Prakriyā-nirūpaṇa.* A metrical epitome of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya.

Beginning. चित्तसदानन्दरूपाय सर्वधीदृत्तिसच्चिणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे ॥

यद्ज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्त्तते ।

नमसस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ ।

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं वेदान्तशास्त्रसंक्षिप्तप्रक्रिया-
निरूपणं समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथनं ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad. A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII.

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नाभिहृदयकण्ठमूर्द्धेति ।

तत्र चतुष्पादं ब्रह्म विभाति, जागरितं स्वप्नं सुषुप्तं तुरीयमिति ॥

End. • आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।

सर्वात्मैकलरूपेण तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,

तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ २ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मनिरूपणं ।

No. 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 20 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Brahmajñāna. A poem on the essence of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नाहं कर्त्ता न कारयिता वा न कार्यं
 नाहं भोक्ता न भोजयिता न च भोज्यं ।
 नाहं दुःखं दुःखयिता वा न च दुःखी
 सोऽहं प्रत्यक् चित्स्वरूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः कायवा हानिर्मम चात्मस्वरूपिणः ।
 भजते भोगसेवाभिर्नकार्ययोपकल्पते ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥
 विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājānagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनिश्चयमसन्प्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्यष्टाङ्गयोगः ।

End. निर्वाणपदमाश्रित्य योगी कैवल्यमद्भुते, योगी कैवल्यमद्भुते ।
 इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनीषापञ्चकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 6 s lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājānagara, Vikramapura, Dhākā, Kālīkrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Manishāpanchaka. A discussion between S'aṅkara Āchārya and a Chaṇḍāla, on caste distinctions and the Vedāntic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'aṅkara himself.

Beginning. कदाचित् शङ्कराचार्यः, काशीं प्रति पुरीं ययौ ।

तस्य ज्ञानपरीक्षार्थं कश्चिद् देवः समागतः ॥

चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चात्रवीत् ।

यथोक्तवन्तमाचार्यः स देवः पुनरत्रवीत् ॥

End. यत्साध्याम्बुधिलेश्लेशत इमे शक्रादयो निर्दृता
यच्चित्ते नितरां प्रशान्तिकलने लब्धाम्बुधिर्निर्दृतः ।
यस्मिन्नित्यसुखाम्बुधौ गणितधीर्ब्रह्मैव न ब्रह्मविद्
यः कश्चित् स सुरेन्द्रवन्दितपदेन्यूनं मनीषा मम ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं मनीषापञ्चकं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मजातीयब्रह्मविद्याविषयकदेवचण्डालयोः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूडामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 868 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance,
old. Verse. Generally correct.

Viveka chūḍāmaṇi. A poetical exposition of the Vedānta doctrine.
By S'aṅkara A'chārya.

Beginning. सर्ववेदान्तसिद्धान्तगोचरं तमगोचरं ।

गोविन्दं परमानन्दं सद्गुणं प्रणतोऽस्मिन्नहम् ॥ १ ॥

जनूनां नरजन्म दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता

तस्माद् वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वत्त्वमस्मात् परं ।

आत्मानात्मविवेचनं खनुभवो ब्रह्मात्मना संस्थिति-

सृष्टिर्नो भतजन्मकोटिसुहृतैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥ २ ॥

End. संसारध्वनितापभानुकिरणप्रेङ्खतदाहव्यथा-

खिन्नानां जलकाङ्क्षया मरुभुवि धान्या परिधाम्यतां ।

अत्यासन्नसुखाम्बुधिं सुखकरं ब्रह्माद्वयं दर्शय-

न्त्येषा शाङ्करभारती विजयते निर्वाणसन्धाविनी ॥ ५८२ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशङ्कर-
भगवत्पादकृतो विवेकचूडामणिः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 960. शुकाष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 6—10 on a page
Extent, 330 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. MSS. or
this work are common enough: the codices in the Libraries of the Asiatic
Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct
Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'ukáshtaka. A poem in eight stanzas in praise of the Vedánta philosophy. Attributed to S'uka Deva, son of Vyása. The text is explained in an elaborate commentary by Gaṅgádharendra Sarasvatí.

Beginning. (मू०) भेदाभेदादौ सपदि गणितौ पुण्यपापे विधीर्षे

मायामोक्षौ चयमधिगतौ नष्टसन्देहदृष्टिः ।

शब्दातीतं चिगुणरहितं प्राप्य तत्त्वावबोधं

निस्त्रैगुणे पथि विवरतः को विधिः को निषेधः ॥ १ ॥

End.

(मू०) सत्यं सत्यं परमममृतं सर्वकल्याणरूपं

मायारणे दहनमनिले शान्तिनिर्वाणदीपं ।

तेजोरूपं निगमसदनं व्यासपुत्राद्यकं यः

प्रातःकाले पठति मनसा याति निर्वाणमार्गं ॥ ८ ॥

विषयः ।

ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 961. शतरुद्रीयं, सभाय्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia 13. Line 10—11 on a page. Extent, 786 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahárajánagara, Vikramapura, Dháká, Kálíkriṣṇa Gaṅgopádhya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'atarudríya. The S'atarudríya hymn of the White Yajur Veda with the commentary of Sáyana A'chárya. The text is published in Dr. Weber's edition of the Veda, and a translation in Muir's Sanskrit Texts IV.

Beginning. (मू०) ॐ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः ।

नमस्ते अस्तु धन्वने वाङ्म्यासुत ते नमः ॥ १ ॥

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।

शिवाशयव्याय ते वस या नो रुद्र मृतप ॥ २ ॥

(भा०) यस्य निश्चसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

इष्टकाचितयः सर्वास्तुर्थे हि समापिताः ।

रुद्राध्याये पञ्चमे तु चित्ताग्रौ होम उच्यते ॥

End.

(मू०) नमो रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिषवस्तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश

प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोर्दशोऽग्नेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं दिव्यो यश्चनो द्वेष्टि

ते यो जन्मे दधामि । इत्येकादशोऽनुवाकः ॥

(भा०) हे रुद्रा नो युष्माकं जन्मे विदारितासे दधामि स्थापयामि ।

Colophon. इति साधनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुःसंहितायां चतुर्थकाण्डे पञ्चमप्रपाठके एकादशोऽनुषाकः समाप्तः ।

विषयः । बद्रसहिमा ।

No. 962. श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lines, 4—6 on a page. Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyākhyāna. A gloss, by Raghunātha Chakravartī, on S'aṅkara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the *S'ruti*," of S'rīdhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरीयश्रुतिस्तुतेः ।

व्याख्या व्याख्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

सतामिति । सतो हेतुः सत इत्यादिना ।

End. इत्यशेषसमान्नायेत्यत्रोपनिषद्भिन्ना वेदभागः समान्नायः ।

ज्ञानन्दवनयेत्यादिग्रन्थान् दृष्ट्वा श्रुतिस्तुतौ ।

रघुनाथः लिखन् व्याख्यां श्रुतेः शङ्करभाषणां ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्तिविरचितं श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीधररुतायाः श्रुतिस्तुतेः शङ्कराचार्य्येण यत् भाष्यं कृतं तदनुगामिनी व्याख्येयं ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 30. Lines, 3—7 on a page. Extent, 1443 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Dhākā Vikrampura, Gaṅgācharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chitta nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to expiations. By Gopāla Nyāyapañchānana. It is one of a series of digests prepared by the author under the title of Nirṇaya. The total number of these digests is not known, but five have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing such digests under one general name has been common among Indian jurists, the number of separate works under each name extending from three to twenty-seven. The following list comprises the names of some of those which are most frequently met with.

<i>Common title.</i>	<i>Author's name</i>
Ādars'a,	Āditya S'uri.
Ditto,	Jaydeva Paṇḍita.
Āloka,	Gopāla Pañchānana.
Chandrikā,	Divākara.
Ditto,	Gautama.
Ditto,	Vedāṅga Rāya.
Chintāmaṇi,	Vāchaspati Mis'ra.
Ditto,	Gaṅges'vara.
Didhiti,	Ananta Deva.
Dīpikā,	?
Kamalākara,	Kamalākara Mis'ra.
Kaumudī,	Govindānanda.
Kaustubha,	Anantadeva.
Mayukha,	Nīlakaṇṭha.
Mimāṅsā,	Nanda Paṇḍita,
Nirṇaya,	Nanda Paṇḍita.
Ditto,	Gopāla Nyāyapañchānana.
Ditto,	Bhaṭṭojī Dikshita.
Pārijāta,	Ananta Bhaṭṭa.
Pradīpa,	Nāgadeva.
Prakās'a,	Mitramis'ra Paṇḍita.
Rahasya,	Ramānātha.
Ratna,	Kamalākara.
Ratnākara,	Chandes'vara.
Ditto,	Gopinātha Bhaṭṭa.
Samuchchaya,	?
Sangraha,	Dalapatirāja.
Sāra,	Nāgojī Bhaṭṭa.
Ditto,	Tryambaka.
Ditto,	Dalapatirāja.
Sarvasva,	Halāyudha.
Saukhya,	Anonymous.
Sindhu,	Kās'īnātha Upādhyāya.
Tattva,	Raghunandana.
Vidhi,	Kamalākara.
Viveka,	S'ūlapāṇi.
Vyavasthā-saṅkshepa,	Anonymous.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं निर्णयेद्यो मुनिसम्मतः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्त्यने ॥

अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र हारीतः । प्रयत्नत्वादित्यादि ।

End. + + लक्षणप्रामाण्यापत्तिरिति सर्वं रमणीयमिति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितः प्रायश्चित्त-
निर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षणं, २ बाल्यादिभेदे प्रायश्चित्तं, ३ विद्वद्दुविप्रस्त्रादीनां मुण्डन-
निषेधः, ४ नवविषयापानि, ५ घेनुमूत्रनिर्णयः, ६ प्राजापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्रा-
ह्मणस्वामिकसाक्षाद्ज्ञानकृतचतुर्हायन्यादिगोबधव्रतनिर्णयः, ८ क्षत्रियस्वामिक-
गोबधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वश्यसम्बन्धिगोबधव्रतनियमः, ११ शूद्र-
स्वामिकगोबधव्यवस्था, १२ उत्सर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्तं,
१४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६
एकहायन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतवज्रगोबधप्रायश्चित्तं, १८ वज्रकर्त-
कैकगोबधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१
पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रतं, २३ अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्तं,
२४ उत्सृष्टवृषभादिवधादिप्रायश्चित्तं, २५ अपालननिमित्तकगोबधप्रायश्चित्तं, २६
असुस्थाने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 877 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit,
Vikrampurá, Dháká Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tithi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the
laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of
religious ceremonies. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाभोजसद्गुणेन सुचेतसा ।

क्रियते निर्णयस्तित्था गोपालेन सुधीमता ॥

अथ तिथिनिर्णयः । तिथेस्तु द्वादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपसृजितः कालविशेषः ।

यथा अर्काद् विनिःसृतः प्राचीमित्यादि ।

End. (श्रेषेःस्यष्टं, जीर्णत्वात् ।)

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालन्वयपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितस्त्रिनिर्णयः
समाप्तः ।

विषयः । तिथितत्त्वकथनं ।

No. 965. विवादनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—6 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gañgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Viváda-nirṇaya. A summary of Raghunandá's digest of the laws relating to Jurisprudence. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्भोजं ध्यात्वा गोपालशर्म्भणा ।

अष्टादश (शानां) तत्त्वानां निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥

अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु सदुक्तिकः करणीयः ।

End. (ग्रन्थशेषे परिसमाप्तौ च विलुप्तं ।)

विषयः । १ व्यवहारलक्षणं, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ ऋणादानं, ४ दासादिभ्य उद्धारदिनिषेधः, ५ ऋणादिदानप्रकारप्रभृतयः ।

No. 966. दायनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 693 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gañgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Dáya-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to inheritance. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्भोजं ध्यात्वा गोपालशर्म्भणा ।

वितन्यते विवादेषु दायभागस्य निर्णयः ॥

अथ दायभागनिर्णयः । दायभागो यावत्सम्बन्धिघनविभागः । मनुना । एष स्त्रीपुंसयो राज्ञा इत्यादि ।

End. शेषे पत्रमेकं विलुप्तं ।

विषयः । दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna, Appearance, old. Prose. Correct.

S'uddhi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. प्रथमपत्रं विलुप्तं ।

End. शेषपत्रमपि विलुप्तं ।

विषयः । मरणाशौचशुद्धिनिर्णयकथनादिः ।

No. 968. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Āchāra-nirṇaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. आचारस्य त्रेयःसाधनत्वमाह ॥ द्दारीतः—————(अस्पष्टं)

End. आपस्तम्बः—————ति—(इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । वर्णाश्रमाचारकथनादिः ।

No. 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Saṅkrānti-nirṇaya. A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. (प्रथमपत्रस्य प्रथमपङ्क्तिर्विलुप्ता ।)

End. अत्र विषुवस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् मेषादाविति विषुवसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरं ।

अन्यथा कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सङ्गान्तिगणना ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रभृतीनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page. Extent, 8381 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of Deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptigrāhopāyatīkā. A gloss on that portion of Raghunátha's commentary on the Anumāna-chintāmaṇi of Gaṅges'a which refers to inherent presence. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya. Vide ante I, p. 295. Beginning. उपायाभावप्रयुक्तव्याप्तिनिश्चयाभावेनानुमानप्रासाध्यं न निर्वचतीति चार्वाक-पूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनसहचारदर्शनं व्याप्तिग्राहकमिति जरन्नैरायिकसिद्धान्त इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षत्वाभावे युक्त्यन्तरमेव वाऽनुसन्धेयमिति ।

विषयः । व्याप्तिनिश्चयस्य उपायकथनं ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Upádhiváda Tīppanī. Jagadís'a Tarkálañkára's notes on the Upádhiváda chapter of Raghunátha S'íromaṇi's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्वाच्यत्वस्येव परकीयहेतोः सोपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने वादिनिग्रह-सम्भवाद्द्विजयलक्षणेकार्यकारित्वसङ्गत्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानार्जकत्वरूप-प्रसङ्गसङ्गत्या व्याप्तिन्तरमुपाधिं निरूपयितुसाह उपाधिज्ञानादिति ।

End. अत एवाह एवमिति पक्षेतरत्वविशिष्टसाध्यसामर्थीसत्त्वादिकमपि अप्रसिद्धानु-माने नोपाधित्वेन उद्भाष्यं कथकारादिसम्प्रदायावरोधादिति भावः ।

Colophon. इति उपाधिवादटिप्पणी सम्पूर्णा ।

विषयः । परकीयव्याप्तिविघटकतया उद्भावनीयस्य उपाधिर्निरूपणम् ।

No. 972. प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia 2. Lines, 8 on a page. Extent 38 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Prasnottaramálá. Vedantic catechism. By S'añkara Áchárya.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमध्ये सम्मज्जतो मे शरणं किमस्ति ।

गुरोः कपालोः कपया वदैतद् विश्वेशपादात्मुजदीर्घनौका ॥ १ ॥

ब्रह्मो हि को यो विषयानुरक्तः का वा विमुक्तिः विषयाद् विरक्तिः ।

को वास्ति घोरो नरकः खदेहे स्तृष्णाक्षयः स्वर्गपदं किमस्ति ॥ २ ॥

End. कण्ठं गता वा श्रवणं गता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।

तनोतु मोदं विदुषां सुरम्या रमेशगौरीशकथेव सद्यः ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्त्ताकथनं ।

No. 973. पाशककेरली ।

Substance, country yellow paper. Folia 8. Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali. Date, Sm. 1905. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pás'aka-keralí. Cleromancy or divination by the cast of the dice. By Garga Rishi.

Beginning. भगवति कुशाण्डि मातङ्गिनि स्वकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि

एद्येहि सत्वरं वद वद वरदे वरदे लेहि लेहि मातङ्गिनि सत्यं ब्र हि स्वाहा
महादेवं नमस्कृत्य केरलज्ञानभास्करं ।

प्रवक्ष्ये सद्गुणोद्दिष्टं ज्ञेयं घेयं शुभाशुभम् ॥ १११ ॥

पदं पदं + वीणा + पतिता शोभनं तव ॥

शुभं वा दृश्यते तत्र सर्वारम्भेषु चिन्तितम् ।

सङ्ग्राम सर्वलाभश्च व्यवहारेण सम्पदः ॥

End. यः पुरासीज्जगद्वन्द्यो गर्गो नाम महामुनिः ।

तेन स्वयं विनिर्णीता सत्या पाशककेरली ॥

Colophon. इति श्रीगर्गर्षिकता पाशककेरली समाप्ता ।

विषयः । निक्षिप्रपाशकाङ्गानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथनं ।

No. 974. अनुमितिमानसवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumiti-mánasa-vádártha. A treatise on Inference. By Gadádharma Bhattáchárya. This and the four following are parts of a series of sixty-four special treatises on the Nyáya which the author is reported to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शानन्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युदयात् तत्करणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।
वह्निव्याप्यधूमवान् पर्वत इति परामर्शानन्तरं तदात्मकविशेषदर्शनमूलक-
पर्वतो वह्निमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेव वह्निगादिगोचरप्रवृत्त्युपपत्तेः,
इत्यादि ।

End. अतोऽनुमानं न पृथक्करणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणान्तरताविरहविषयो विचारः ।

No. 975. नव्यमतवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭes'vara, Vikramapura, Dháká. Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Navya-mata-vádártha. A treatise on the new school of Nyáya with reference to Inference. By Gadádharma Bhattáchárya.

Beginning. अनुमितं प्रति पर्वतीयधूमव्यापको वह्निरित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वह्निव्याप्यधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानसामान्यानुत्पादस्यानुभवविरुद्धत्वात् सामग्रीसम्बन्धकार्थ्यात्मनेवा(?)कल्पना-
भावात् कतिमच्च ।

Colophon. इति नव्यमतस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । नव्यमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Ratna-kosha-vádártha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चय एवेति सिद्धान्तः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षसम्बलन-
दशायां संशयः किं कामनुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः संशयत्वापत्तेरिति कृत(मल)मतिर्विस्तरेण इति ।

विषयः । परोक्षज्ञानस्य निश्चयरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्यनुगमवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptyanugama-vádártha. A treatise on the perception of the major term. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोट्यम् व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मताज्ञानं हेतुः, इत्यादि ।

End. न च भेदेन, वक्रिमान् धूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशयो दीधितिकार-
स्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति त्रीन्यायवागीशभट्टाचार्यविरचितो व्याप्यनुगमवादायः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितिकारणाभूतज्ञानविषयोभूताव्याप्तैरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāraṇatā-vādārtha. A treatise on causation. By Gadādhara Bhaṭṭācharya.

Beginning. अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु लौकिकेषु च कर्मसु तत्तत्फलस्य कारणत्वं निश्चय-
वन्तस्त्वभवन्तः प्रवर्तन्ते न तु तदनाकलयन्तः । तत्र किं नाम कारणत्वं, न
तावत् फलाद्यवहितपूर्ववर्तितं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End. ननु संयोगजसंयोगं प्रति अवयवसंयोगस्य संयोगात्मावयवसंयोगात्मा (?)—
(इत्यतः खण्डितः ।)

विषयः । कारणाविषयो विचारः ।

No. 979. विरोधिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 7—8 on a page.
Extent, 1014 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Correct.

Virodhi-vichāra. Fallacies or hindrances to logical sequence,—a
Nyāya dissertation. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. स्वधर्म्नितावच्छेदकविशष्टबुद्धेः समानधर्म्नितावच्छेदकप्राच्याभावनिश्चयो वि-
रोधीति तदभावे हेतुः ।

End. अथ उक्त्यापकसम्बन्धेन क्लृप्तहेतुताकवज्जिह्वादिमत्ताभेदस्य सहकारितयैवोप-
पत्तेरिति दिक् ।

विषयः । प्रतिबन्धप्रतिबन्धकभावविषयो विचारः ।

No. 980. योग्यताविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page.
Extent, 196 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Generally correct.

Yogyatāvichāra. A Nyāya treatise on the relation of words to
their meanings. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. अयोग्यतानिर्णयदशायां शाब्दबोधानुदयाद् योग्यताज्ञानस्य शाब्दबोधहेतुता
कल्पते, तत्र यत्संसर्गकयद्धर्मावच्छिन्नवृत्तप्रभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वं यद्-

र्मनिष्ठं तद्धर्मावच्छिन्नविशेष्यकतत्संसर्गकतद्धर्मावच्छिन्ना वा बाध(?)स्तद्धर्माव-
च्छिन्नस्य योग्यता इति प्राञ्चः ।

End. इत्यपि नाविरल्लक्रमोत्पन्नानामुपस्थितानामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यचासम्भवात् ।

Colophon. (परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । शाब्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं ।

No. 981. विधिवादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratana. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vidhi-váda-vichára. A Nyáya treatise on the nature of Sástric injunctions. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. औदनकामः पचेत्, स्वर्गकामो यजेत्, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्तकं तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अयुन्यन्नानां ततोऽप्रवृत्तेः । किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति तस्य प्रवर्तकज्ञानजनकत्वोपपत्तये प्रवर्तकज्ञानविषये विधिलिङ्गः शक्तिरिति सर्वेषामेवानुमतम् ।

End. अथ क्वचित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण सदृष्टतं स्वधर्मिककृतिसाध्यताज्ञानं स्व-
गोचरचिकीर्षाप्रवृत्तिहेतुः सप्रतियोगिलक्ष्य अभावस्यापीति प्राञ्चः ।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो विचारः ।

No. 982. अभिधावादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhá-váda-vichára. A Nyáya treatise on deviation from general rules. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. लिङ्गसमवेताभिधामिधं पदार्थान्तरं लिङ्गर्थः प्रवर्तनात्नेन तज्ज्ञानस्यैव शब्दा-
धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथाहि प्रवृत्तिसामान्येनेष्टसाधनताज्ञानस्य हेतुत्वसम्भवः ।

End. उक्तशब्दबोधानन्तरञ्च स्वर्गकामनावच्छं प्रति विधिधर्म(?)यागे प्रवर्तयति
इति प्रतिशब्दते (?) ततो यागे प्रवर्तत इति वदन्ति ।

Colophon. इति अभिधावादविचारः समाप्तः ।

विषयः । विधिलिङ्गाद्यर्थाभिधाविषयो विचारः ।

No. 983. आसत्तिरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 5—9 on a page.
Extent, 911 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Incorrect.

Āsatti-rahasya. On logical relations. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. गिरिर्भुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यवानासन्नगिरिरग्निमव्यदात्(?)गिर्यग्निमव्यदा-
र्यथोरित्यादि ।

End. प्रकारतादीनां तत्रानुगमे तादृशानुमित्यादीनां बाधात् प्रतिबध्यलप्रसङ्गे विशेष-
यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबन्धकभावावच्छेदकत्वात् इति दिक् ।

Colophon. इति आसत्तिरहस्यं समाप्तं ।

विषयः । शब्दबोधे कारणीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No. 984. शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page.
Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Ap-
pearance, old. Prose. Generally correct.

S'abda-nityatá. On the eternity of sound. By Rámachandra Nyáyavágís'a.

Beginning. वर्णात्मकः शब्दे नित्यो न वेतिविप्रतिपत्तिः । अत्र मीमांसाकारा वर्णात्मक-
शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवान्नित्यत्वमेव स्वीकुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिकाररुकारादिसाधनभाववेनैकप्रतिग्रन्थकताकल्पने साधवमिति
सङ्क्षेपः ।

Colophon. समाप्तस्यायं शब्दनित्यताविचारः ।

विषयः । शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं ।

No. 985. पथ्यविधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhāká, Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pathyavidhāna. On Dietetics, pointing out the evil effects likely to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous.

Beginning. यो रावणं रणमुखे भुवनैकभारं

हत्वा चकार जगतः परमोपकारं ।

यं ब्रह्म अभिदधिरे परतोऽपि पारं

तं नौमि सैथिलसुताहृदयैकनाथं ॥ १ ॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमथ चीरं रसाले हितं

जम्बीरोत्थरसो घृते समुचितः सर्पिसु मोचाफले ।

गोधूमेषु च कर्कटी हिततमा मांसाशने काञ्चिकं

नारङ्गे गुडभक्षणां प्रकलितं पिण्डालुकं कोद्रवे ॥ २ ॥

End. कोष्ठासु पित्तासुभवे हि (इत्यतः खण्डितं) ।

विषयः । कस्मिन् द्रव्ये किं द्रव्यमुपकारकमित्याद्यत्र विचार्यते ।

No. 986. कृत्यकालविनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kṛityakālavinirṇaya. A disquisition on what times are most appropriate for the performance of particular ceremonies, and a calendar of fasts and feasts. By Ś'rinátha Ś'armá, son of Ś'rikara Áchárya.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजद्वन्द्वसद्वन्द्वसाधनम् ।

वन्दे वन्दारकधुनीमकरन्दमनोहरम् ॥

श्रीकराचार्यपत्रेण श्रीमच्छीनाथशर्माणा ।

प्रीतये विदुषां चक्रे ह्यत्यकालविनिर्णयम् ॥

श्रौते विधौ कालकृतो विरोधः प्रायः सदैव प्रथितो बुधानाम् ।

अतस्तदुच्छेदकृते मुनीनां विचार्य वाचो विदधाति तत्त्वम् ॥

नानाविदेशिविदुषां मतमाकलय्य क्षोदक्षमं यदभिलिख्य समर्पयामि ।

श्रद्धां बुधा विपथगङ्गुलिकाप्रवाहे दूराद् विहाय कुरुतादरमत्र गाढम् ॥

इह खलु नित्यनैमित्तिकादियावद् वैदिककर्माणि तत्तत्कालविशेषाङ्गकानि
श्रूयन्ते ।

End.

वैशाखमासस्य तु या तृतीया नवम्यमौ कार्तिकशुक्लपक्षे

नभस्यमासस्य तमिषपक्षे त्रयोदशी पञ्चदशी च माघे ।

एता युगाद्याः कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्तिययश्चतस्रः

पानीयमप्यत्र तिलैर्निमित्तं दद्यात् पितृभ्यः प्रयतो मनुष्यः ॥

श्राद्धं कृतं तेन समाः सत्स्रं रक्षस्यमेतत् पितरो वदन्ति ।

इति विष्णुपुराणीयवचने पञ्चदशीत्यत्र तमिषपदानुपङ्गान्माघमासीयामावस्य—

—(अतः परं खण्डितम्)

विषयः ।

कस्य कार्यस्य कः कालो मुख्यः को वा अमुख्यः, वत्सर-मासर्तु-तिथ्यादीनाञ्च कः

स्वरूपः, इत्यादीनां विचारपूर्वकं स्मृत्यादिभ्यः प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्,

वैशाखादिषु कस्याच्च तिथौ किं कर्तव्यमित्यादिनिरूपणञ्च । (अत्र प्रकरण-
च्छेदो नास्ति) ।

No. 987. अशौचसङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 645-s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1732; Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

As'aucha-saṅkshēpa. A summary of the laws relating to impure states of the person resulting from birth, death, and other causes. By Ma-dhusūdana Vāchaspati. The work is of considerable repute, but scarce. Contents:—Impurities resulting from menstruation; do. from miscarriage or abortion; do. from death of infants; do. among Sūdras; do. from

death of wives ; do. from the performance of Sati ; do. from the conjunction of two or more mournings ; do. from death under particular circumstances ; do. from death of Sapindas ; do. from death of persons in a foreign country. Impurity of the person defined. Impurity resulting from following the funeral procession of a stranger. Cremation of an image made of leaves in the case of a person whose corpse has not been burnt according to the rules of the S'ástra ; person who should burn such a figure ; the proper day for such a cremation ; persons not entitled to perform this ceremonial. What should be avoided as causing impurity of the person. Impurity caused by contact ; do. by hemorrhage. Especial impurities. Diet during mourning. The MS. contains several marginal notes.

Beginning. नत्वा सीतापतिं रामं कामदं करुणामयम् ।

ब्रवीत्यशौचसङ्क्षेपं चट्टः श्रीमधुसूदनः ॥

तत्रादौ रजस्वलाशौचम् । यथा शङ्खः ।—

“शुद्धा भर्तृश्चतुर्थेऽङ्कि अशुद्धा दैवपैत्रयोः ।

दैवे कर्मणि पैत्रे च पञ्चमेऽहनि शुद्ध्यति” ॥

भर्तृर्लौकिके कर्मणि त्र्यह्नात् परं शुद्धा, भर्तुरित्युपलक्षणम् । दैवे पैत्रे कर्मणि चतुर्थदिनात् परमित्यर्थः । अथ गर्भस्वावाशौचम् ।

End. अन्यच्च शुद्धितत्त्वादौ अनुसन्धेयम् । ग्रन्थगौरवभिया न लिखितम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीयुतमधुसूदनवाचस्पतिविरचितोःशौचसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः । रजस्वलाशौचम्, गर्भस्वावाशौचम्, बालाशौचम्, शूद्रबालाशौचम्, स्त्रा-शौचम्, सहस्ररणाशौचम्, अशौचसङ्ककरः, नृत्यविशेषाशौचम्, सपिण्डा-शौचम्, विदेशस्वाशौचम्, अङ्गास्युत्थलनिर्णयः, परानुगमनाशौचम्, पर्ण-नरदाहः, तत्कर्मनिर्णयः, तद्दिननिर्णयः, क्रियानधिकारिणः, वर्धावर्ज्यम्, स्पर्शाशौचम्, रक्तपाताशौचम्, अशौचविशेषः, अक्षारलक्षणञ्च ।

No. 988. आङ्ककल्पः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 1006 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1734. Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rāddha-kalpa. A treatise on Srāddhas appropriate to followers of the Sāma Veda. By S'ridatta. Contents :—duties to be observed on the day preceding a s'rāddha; do. on the day of the s'rāddha. Explanations of the technicalities of s'rāddha. Rules for the performance of funerals. General rules for performing a s'rāddha. Optional duties. General rules for performing an ashtaka s'rāddha; ritual for do. Special rules with reference to s'rāddhas performed on other than the fixed days. Things and acts forbidden or enjoined at s'rāddhas. Srāddha on the 11th day of the moon. S'rāddha on auspicious occasions, as marriage &c. Persons enjoined to perform s'rāddhas. The MS. has a large number of marginal notes by a different author.

Beginning. स्मृतिगृह्यपुराणादिभूपगोपालसम्मतम् ।

सतां वाक्यानि चालोक्य ह्यन्दोगश्राद्धमुच्यते ॥

श्वः श्राद्धं करिष्यमाणो रजकद्वारा वासः चालयेत्, दन्तवक्त्रशिरोमलान्यपक्ष्य
स्नात्वा निरामिषमेकवारं भुञ्जीत ।

End.

असाध्व्यां पत्न्यां सत्यां सोर्द्यादेरेवाधिकारः, पिढमाहसपिण्डाद्यभावे अपति-
तायास्तस्या अप्यधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितः श्राद्धकल्पः समाप्तः ।

विषयः ।

सामवेदीनां श्राद्धव्यवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तथा हि तेषां—श्राद्धपूर्वदिनकृत्यम्,
श्राद्धदिनकृत्यम्, श्राद्धीयसाधारणकृत्यनियमात्मिका परिभाषा, ब्राह्मणसत्का-
रादिप्रयोगः, सामान्यतः श्राद्धप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादिश्राद्धानां सा-
मान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपक्षतिथिनिमित्तककाम्यश्राद्धव्यवस्थादिः ।
श्राद्धेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादशाहैकोद्दिष्टप्रयोगः । नान्दी-
मुखादिश्राद्धप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

No. 989. उद्दीशतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper, 13½ × 3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 496 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Uddis'a Tantra. A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of different kinds. The subjects treated of are :—rites for bringing people

under subjection ; do. making people of unsettled mind ; do. benumbed ; do. enamored ; do. for ensuring peace ; do. for fattening ; do. for destroying vision ; do. for destroying the mind ; do. audition ; do. do. reason ; do. for neglect of duty ; do. producing pains ; do. stoppage of an undertaking ; do. for stopping the course of water ; do. for bringing on blindness ; do. do. mutilation ; do. do. contractions of the body ; do. do. dumbness ; do. do. deafness ; do. do. devilish fevers ; do. for preventing evils of any kind ; do. for destroying curds and honey ; do. for making horses and elephants frantic ; do. for inviting serpents to the domicile of an enemy ; do. for inviting men to do ; do. destroying corn crops ; do. leaves of trees ; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः । उड्डीशेन समाकीर्ण * * इन्द्रसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा देवी गौरी पृच्छति शङ्करम् ॥

End. एकान्ते जप्रया श्रद्धायुक्तेन ध्यातव्या ॥०॥

Colophon. इत्युड्डीशे हरमेखलायामेकादशः पटलः ॥०॥ सम्पूर्णंश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । इत्थैकादशपटलाः सन्ति । तत्र १ पटले, वशीकरणम् । २, उच्चाटनम् । ३, सन्धनम् । ४, मोहनम् । ५, शान्तिकम् । ६, पौष्टिकम् । ७, चक्षुर्हानिः । ८, मनोहानिः । ९, श्रुतिहानिः । १०, ज्ञानहानिः । ११, क्रियाहानिः । १२, कीलकम् । १३, कार्यसन्धः । १४, जलसन्धः । १५, अन्वीकरणम् । १६, लूनीकरणम् । १७, गात्रसङ्कोचनम् । १८, सूकीकरणम् । १९, वधिरोकरणम् । २०, भूतञ्चरकरणम् । २१, शस्त्रशास्त्रकरणम् । २२, सर्वापद्रुविनाशनम् । २३, दधिमधुविनाशनम् । २४, मद्यकरणम् । २५, गजवाजिप्रकोपनम् । २६, भुजङ्गानामाकर्षणम् । २७, मानवानामाकर्षणम् । २८, शस्यविनाशनम् । २९, पर्णविनाशनम् । ३०, गर्भकरणम् । ३१, परशुप्रवेशनम् । ३२, निष्पन्दनम्—इत्यादीनाम् मन्त्राः, मन्त्रजपसङ्ख्यादयश्च, अनन्तरं कस्यां तिथौ कस्य कर्मणाऽनुष्ठानं कर्तव्यं किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रसिद्धिप्रकारः ।

No. 9०0. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Written with red ink. Verse. Generally correct.

S'atrucimochana alias *Vagalámukhi-kavacha*. A hymn in praise of Vagalámukhí, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. अथ वगलामुखीकवचम् । देवुवाच ।

वगलाया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।

श्रुतास्त्राधिगताः सर्वाः श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

End.

देवीश्रीवगलापाठात् सर्वाः सिद्धान्ति सिद्धयः ॥

Colophon. इति श्रीरुद्रयामले उमामहेश्वरसंवादे वगलामुखीशत्रुमोचनं नाम समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखीमन्त्रैरात्मरक्षा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 892 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Káma-ratna. A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मैश्वरस्य विमलं चरणारविन्दं संसेव्यते विबुधसिद्धमधुव्रतेन ।

निर्वाणसूचकगुणायुक्वर्गपूर्णं (श्री)शङ्करं सकलदुःखहरं नमामि ॥

कामरत्नसिद्धं चित्रं नानातन्त्रार्णवान्मया ।

वश्यादियद्विष्णोमन्त्रसाधनान्तं समुद्धृतम् ॥

End.

एतन्मन्त्रद्वयेन बालुकाभिः सद्यश्चेतसर्षपान् सप्तवारामिमन्त्रां चित्र-इत्यतः परं खण्डितम् । दशमप्रकरणावधि ।

विषयः ।

१ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) वशीकरणादिकर्मणाम् ऋतुनिर्णयः, तिथिनिर्णयः, नक्षत्रनिर्णयः, अङ्गुलिनिर्णयः, साधारणप्रयोगश्च । (ख) वशीकरणप्रयोगः—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणाद्याकर्षणप्रयोगाः । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युद्धजयादिव्याघ्रनिवारणप्रयोगाः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुमुखसम्भनादिशत्रुसम्भनपर्यन्तानां विविधसम्भनकार्याणां प्रयोगाः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनमोहनान्दि-केशरञ्जनान्त-मोहनप्रयोगाः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—वाजीकरणप्रयोगः ।

७ सप्तमोदेशप्रकरणे—गाढीकरण-स्त्री-दावण-लिङ्गसूत्रीकरण-दृढीकरण-स्तनव-
र्द्धनोत्थान-यानिसंस्कार-लिङ्गसंस्कार-लोमशतनादीनां प्रयोगाः । ८ अष्टमोप-
देशप्रकरणे—खण्डीकरण-साम्य-भगदन्धन-भगमोचन-नष्टपुष्पापुष्पकरण-गर्भसा-
वण-बद्धरक्तपातनिवारण-बन्ध्यागर्भधारण-स्तवत्साच्चिकित्सन-गर्भसावरक्षण-
शुष्कगर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलहकरणान्तानां प्रयोगाः ।
९ नवमोपदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरक्षादिप्रयोगाः दशमादिप्रकरणास्तिलच्च
सम्भाव्यते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितत्वान्नोपलभ्यते तत एव तदोपविषयास्येदा-
नीसञ्ज्ञेयाः ।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम् ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20.
Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. In-
correct.

Yajñasūtra-pramāna. Rules regarding the length and number of
cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born
classes. An extract from the Mātrikā bheda Tantra.

Beginning. श्रीचण्डिकोवाच । यज्ञसूत्रधारणेन भूपुत्र्यो नात्र संशयः ।

इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम् ॥ श्रीशङ्कर उवाच ।

End. एतन् सङ्केतमज्ञात्वा यः कुर्यात् सूत्रधारणम् ।

स चण्डालसमो देवि यदि व्याससमो भवेत् ॥

Colophon. इति मातृकाभेदतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । मातृकाभेदतन्त्रस्यैकादशतमपटलात्मकमिदम् । अत्र हि कियत्परिमितदीर्घं
यज्ञोपवीतं धार्यं, इत्यादेरेव विधिः ।

No. 993. दुर्गानामफलम् ।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2.
Lines, 7 on a page. Extent, 50 s'lokas. Character, Bengali. Date, ?
Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old.
Prose. Correct.

Durgánáma-phala. Merit of reciting the name of *Durgá* a great number of times,

Beginning. अथ दुर्गानामफलम् । तवर्गस्य तृतीयो वर्षः पञ्चमस्वरसंयुतः ।

कवर्गस्य तृतीयो यो रेफस्तस्योपरि प्रिये ।

द्वितीयस्वरसंयुक्तं नामेदं परिकीर्तितम् ॥

End. भवानीसन्निधौ यस्तु वाराणस्यां जपं चरेत् ।

दरिद्रोऽपि घनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति दुर्गानामसाक्षात् समाप्तम् ।

विषयः । दुर्गेतिनामोच्चारणसाक्षात्प्रवर्णनम् ।

No. 994. स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 36 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Svarúpákhya-stotra. A hymn in praise of *Durgá* used as a charm. An extract from the Pheṭkárí Tantra.

Beginning. श्रीकण्ठामरकेशवर्णघटितं चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,

वीजं यत्परमं गुणचयमयं कामप्रदं कर्मदम् ।

मातः शङ्करवत्सभे प्रतिदिनं ध्यायन्ति ये ये सदा,

ते ते यान्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्यं मुदा ॥ १ ॥

End. इदं स्तोत्रं मातः सुपठति दिवारात्रिमनिशम्,

स सर्वज्ञो योगीश्वरनिकरसन्तर्कमनलम् ।

जङ्गोऽपि लद्रूपं जननि यदि सञ्चिन्त्य मनसा,

लद्रे भूयोच्चैः क्षितिपतिसमानः क्षितितले ॥ २४ ॥

Colophon. इति फेल्कारिणीये आगमसारे महातन्त्रे ताराखण्डे महाकालविरचितं स्वरू-

पाख्यस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । मायावीजोद्धारपुरःसरपूजादिकथनसहिता भगवत्याः स्तुतिः ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Nayadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahámudrá-kathana. An extract from the Todala Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव संसाराण्वतारक ।

बद्धयोनिं महामुद्रां कथयस्व महानिधे ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि ! किमन्यच्छ्रेतुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोडलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे चतुर्थोऽङ्काः ।

विषयः । तोडलतन्त्रस्य तृतीय-चतुर्थपटलात्मकोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिनामकमुद्रायाः खगुदच्छिद्रे खल्लिङ्गप्रवेशनरूपायाः स्वरूपोपदेशः, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालोमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'mas'ánakáli-mantra. A manual for the worship of the goddess Káli on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालोमन्त्रः । तदुक्तं कालोतन्त्रे ।

वार्षीं सायां तथा लक्ष्मीं कामवीजमतः परम् ।

कालिकेऽस्मृष्टत्वेन चतुष्कं बीजमालिखेत् ॥

End. मुखप्रसन्नसरोरुहाम् ॥

विषयः । श्मशानकाल्या बीजमन्त्रः, तस्याः पूजादिऽद्धतिः, चानुषङ्गिकं वगलामुखीध्यानादिकथनश्च ।

No. 997. विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 192 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viparita-pratyāngirā. A manual for the worship of Kálí, under a peculiar form. Compiled from some of the leading Tantras, by Mahádeva Vedántavágis'a.

Beginning. महेच्चर उवाच । शृणु देवि महाविद्यां सर्वसिद्धिप्रदायिकाम् ।

यस्या विज्ञानमात्रेण शत्रुवर्गा लयं गताः ॥

विपरीता महाकाली सर्वभूतभयङ्करी ।

यस्याः प्रसङ्गमात्रेण कम्पते च जगत्त्रयम् ॥

End.

तेषां मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान् प्राणान् हरन् हारयन् स्वाचारमपनयन् ब्रह्मास्त्रा-
दीनि व्यथीकुर्वन् ऊँ फेत् २ ठ २ फट् २ ॐ ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेववेदान्तवागीशसङ्गृहीतसप्ततिलचसुरतन्त्र-
निर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषयः ।

कालिकायाः प्रलयकालीनमूर्त्तयाः ध्यानपूजापद्धत्यादिः ।

No. 998. महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 54 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose, and verse. Generally correct.

Mahás'aṅkhamálá-saṅskára. Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of S'aktí.

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्पाससम्भवं सूत्रं धर्मकामार्थमोक्षदम् ।

तच्च विप्रेन्द्रकन्याभिर्निर्मितञ्च सुशोभनम् ॥

शुक्लं रत्नं तथा पीतं ह्यष्ट्यं वर्षेषु च क्रमात् ।

सर्वेषामेव वर्षानां रत्नं सर्वेषितप्रदम् ॥

- End. दक्षिणादिभिर्गुरुं परितोष्याच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।
 Colophon. इति महाशङ्खमालासंस्कारः ।
 विषयः । शक्तिपूजापकरणशङ्खमालायाः स्वरूपम्, तस्याः शोधनस्य प्रयोगः, धारणपद्ध-
 त्यादिश्च ।

No. 999. पीठनिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 76 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyárátna. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Pīṭhanirūpaṇa. Notice of the fifty-two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, Śiva, at the feast of Daksha. Probably an extract from one of the Tantras.

- Beginning. देवुवाच । शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि द्यौर्द्रो भक्तवत्सलः ।
 यानयान् विना न सिद्ध्यन्ति * * * * तत् क्रियाः ॥
 पञ्चाशदेकपीठानि चैवं भैरवदेवताः ।
 प्रधानपीठकं तत्र तथा भैरवदेवता ॥

- End. साधकाय कुलीनाय मन्त्रो मन्त्रार्थसिद्धये ।
 दद्याच्चैव महादेव चान्यथा पतनं भवेत् ॥

- Colophon. इति देवदेवीसंवादे पीठनिरूपणं समाप्तम् ।
 विषयः । सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् खदहे त्यक्ते महादेवेन तमेव देहं खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदेशे प्रक्षिप्ताः त एव पीठानि इत्युच्यन्ते तेषामेव निरूपणं, कुत्र कुत्र किं किं नाम्नास्तीति निर्द्धारणम् ।

No. 1000. कृत्यमहार्णवः, अथवा कृत्यमहार्णवीयवर्षकृत्यतरङ्गः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 69. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyárátna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kṛityamahārṇava alias *Varshakṛityatarāṅga*. A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phálguna. By Mahárāja Harinárāyaṇa.

- Beginning. ॐ नमो गणेशाय । ब्रह्मपराणानुसारेण शुक्लादिचैत्रस्य प्राथम्यादादौ स एव कृत्यद्वारा निरूप्यते । तत्र महाभारते ।
- End. अथवा घृतकुम्भोपरिस्थगव्यघृतनवनीतपूरितशङ्खस्य ब्राह्मणाय दानं कर्त्तव्यमिति ।
मिथिलावलयविलोजश्रीहरिनारायणस्य कृतिरेषा ।
प्रकाशिता तु यावद् भुवने विष्णोर्विलोचने ग + णे ॥
- Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणविरचिते कृत्यमहार्णवे वर्षकृत्यतरङ्गः समाप्तः ।
- विषयः । चैत्रादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्यं यथा यत्प्रमाणान् कर्त्तव्यं तस्य विशदयवस्था ।

No. 1001. हारलता ।

Substance, country yellow paper, $19\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,652 s'lokās Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Hāralatā. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Aniruddha Bhaṭṭa. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS. of it are rare.

Beginning. प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्यप्रवर्तिता ।

ब्राह्म्या मन्वादिशास्त्राणां समास्तौच्यं विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिरुद्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुद्धानाञ्च तुष्टये ॥ मनुः—

End. अतः कथमविशुद्धस्यैवात्मघातिनोऽपि संवत्सरोपरि क्रियते इति ।

सुरापगातीरविहारपाटके निवासिना भट्टकपार्थवेदिना ।

कृतानिरुद्धेन सतामुरःस्था विराजतां हारलतेयमर्पिता ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीअनिरुद्धभट्टकृता हारलता समाप्ता ॥

विषयः । जननाशौचादिव्यवस्था, सपिण्डादिलक्षणम्, शोकापजोदनादिकम्, पिण्डादकदानादिकम् ।

No. 1002. शुद्धिव्यवस्थासङ्घेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa. Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-vyavasthá-saṅkshēpa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थासङ्घेपः । तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते ।

End. युगादावयने पुण्ये सन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिविषयकव्यवस्थासङ्घः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सहस्ररणा-
नुमरणयोर्यवस्था, अन्वयोरशौचसङ्करः, अतिक्रान्ताशौचम्, अशौचे विधि-
निषेधौ, अशौचसङ्करः, गर्भस्त्रावाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालायशौचम्, विदे-
शस्थाशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहायशौचम्, मृत्युविशेषाशौचम्,
अशौचापवादः, शवानुगमनाशौचम्, अस्थिमच्चयाज्ञास्पर्शयोः कालः ; द्रव्य-
शुद्धिः, वापीकूपतडागेषु ऋते जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्य शुद्धिः, स्तूति-
कादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्णनरदाहव्यवस्था, मुमुर्षुकृत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था,
पुत्रकृत्कवर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्निमदिनकृत्यम्, अशौचान्निद्वितीयदिन-
कृत्यम्, दृपोत्सर्गकालः, दृषलक्षणम्, अस्यैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था,
दानाभाषाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तककरणपरिपाटी, ऋत-
क्रियायाः त्रिविधत्वं, विपुलगृहदानम्, दृष्टदामात्रदानञ्च ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 3375 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumiti Tippani. A very complete and correct copy of the first part of Gadádharma's gloss on Raghunátha's commentary on the Anumána Chintámani of Gaṅges 'a. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अमिबन्ध मुञ्जः समादरात् पदपाथोजयुगं पुरद्विषः ।
विदधेति गदाधरः सुधीरतिदुर्बाधगिरः शिरोमणेः ॥
प्रारोपितग्रन्थसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्यूहध्वंसपटोयसीं परमेश्वरप्रणतिमादौ निव-
ध्नाति अमित्यादिसमस्तैः—

End. प्रसङ्गेन सम्भावनास्वाप्रमालेन तदुच्यवस्थापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon. इति गादाधरानुमितिरहस्यं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । श्रीमन्महासहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-"चिन्तामणि"-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
क्षानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत—"दोधि-
ति"-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकापरि-
स्थितान् टिप्पनीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डीया जनविंशप्रकरणत्मिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदैः प्रथमो भागः । तद्यथा—१, अनुमितिः । २, व्याप्ति-
पञ्चकम् । ३, सिद्धव्याप्ती । ४, पूर्वपक्षः । ५, अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः ।
६, सिद्धान्तलक्षणम् । ७, अवच्छेदकत्वनिवृत्तिः । ८, सामान्याभावः । ९, विशेष-
व्याप्तिः । १०, व्याप्तिनुगमः । ११, अतरव चतुष्टयी । १२, व्याप्तिग्रहे पायः ।
१३, तर्कः । १४, सामान्यलक्षणेति । अयमेव भागो व्याप्तिवाद उच्यते ।
तस्यैवेदं—प्रथमप्रकरणम्, अत्र च अनुमितिविचारः कृतो विस्तरात् ॥

No. 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 73 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Āchāryānumāna-pātrikā. A gloss on the Anumána-didhiti of Raghunátha. Anonymous.

Beginning. या स्वरूपकज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता—

End. तादृदृग्जनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरीत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोद्यदोधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य, या गादाधरी, तत्र
फक्किाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानुमानटिप्पनीपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

Acharyánumána-tīppanī-patriká. A mere fragment of a gloss on Mathuránátha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅges'a. Anonymous.

Beginning. विषेयत्वतत्समानकालीनत्वधर्मितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयताया-
मेकविषयतानिरूपितत्वमित्यस्य—

End. ज्ञायमानतद्विशेषजन्यापर्यवसितव्याप्तिशरीरस्वसमानकालीनत्वधर्मितावच्छेदक-
तावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोद्यदीधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य या माशुरो, तत्र फक्कि-
काविचारः ।

No. 1006. अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page. Extent, 15 175 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama, Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumāna-didhiti Tīppanī. Gloss on the Anumāna-didhiti of Raghunátha Siromaṇi. By Gadádharma. The MS. contains only the second part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनन्यूनतां परिजिहीर्षुल्लयोरैककार्यकारिल-
सङ्गतिं दर्शयन् व्याप्तिनन्तरमित्यादिमूलमवतारयति अनुमितोति ।

End. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरणनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥

गिरीन्द्रदुहितुर्नमतसुरवरावतंसीभवत्-

पदाम्बुजरजःकणाकलिततीक्ष्णधोसम्यदा ।

गदाधरविनिर्मिता कठिनदुर्गतकाटवी-

नवीनपदवीं वदन् वितनुतां सदा धीमताम् ॥

Colophon. इत्यनुमानदीर्घितटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । श्रीमन्महामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायग्रन्थस्य प्रत्य-
क्षानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दीर्घि-
ति”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकोपरि-
स्थत्वात् “टिप्पनी” इत्युच्यते । अनुमानखण्डोपायास्तस्या एवायं द्वितीयो भागः ।
अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति ।
१, पक्षता, २, (क) परामर्शः, ३, (ख) आचार्यानुमानम्; ४, (क) केवलान-
न्वयी । ५, (ख) केवलव्यतिरेकी । ६, (ग) अन्वयव्यतिरेकी; ७, अवयवः,
८, सामान्यनिरुक्तिः, ९, (क) सव्यभिचारः, १०, (ख) साधारणम्, ११,
(ग) असाधारणम्, १२, (घ) अनुपसंहारी, १३, विरोधः, १४, सत्प्रति-
पक्षः, १५, बाधः । (सामान्यनिरुक्त्यादयस्तु “हत्वाभास”-प्रकरणेपि व्यव-
ह्रियन्ते) । एतैः पञ्चदशभिरेतत्पूर्वभागगतैश्च प्रकरणैः अनुमानप्रमाणं वि-
चारितम् ॥

No. 1007. व्याप्तिपञ्चकटिप्पनी ।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches. Folia,
10. Lines, 10 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date,
? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Twenty to
thirty MSS. of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyáptipanchaka Tīppanī. This is the title of the first portion of
Gadádharma's gloss on the *Anumāna-didhiti*. The second is noticed in
the last preceding No.

Beginning. ओं शिवम् । सर्वमिदमनुमानप्रामाण्यव्यवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये स-
तीत्यन्वयः ।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धातिरिक्तहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्यविशेषणताविशेषसम्ब-
न्धादिना वृत्तिप्रसिद्धावेव नाव्याप्तिरिति श्लेषम् । श्रीहरिः शरणम् ॥

विषयः । यत्र यत्र धूमस्तत्र तत्र वज्रिरस्येवेतिथ्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि ।
एषोऽनुमानदीर्घितटिप्पन्याः द्वितीयपरिच्छेदः ।

No. 1008. सिंह्याघ्नटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some leaves red, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 85 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sīṅhavyāghra Ṭippaṇī. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्यासामानाधिकरणानधिकरणलक्षणे यदि तदधिकरणादृत्तिलरूपासामानाधिकरणं निवेश्यते तदा द्रव्यं सत्त्वादित्यादावतियाग्नः ।

End. अन्यथा घटानधिकरणत्वं साध्याभाववदृत्तिलमित्यादौ । (इतः परं न लिखितम् ।)

विषयः । सिंह्याघ्ननामकपण्डितद्वयकृतव्याग्निद्वयलक्षणं केवलान्वयिन्ययाग्रा दूषितम् । एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्यास्तृतीयः परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 8—9 on a page. Extent 1775 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-lakṣhaṇa Ṭippaṇī. This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नं यन्न भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध्यप्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते—

End. तादृशबुद्धेर्द्विलविशिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप—(इतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतव्याग्नेः सिद्धान्तं लक्षणं विचारपूर्वकं निर्णीतम् । तदिदं अनुमानदीधितिटिप्पन्याः षष्ठं प्रकरणम् ।

No. 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 1092 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka Tippani. This is the ninth part of the work above-named.

Beginning. तर्काद् यवानुमितौपधिकव्याप्तिनिश्चयविरोधशङ्कानिष्टतिरूपेयते तत्र—

End. शब्दादिनेति । आदिना अनुमानपरिग्रहः । यद्यपि संशयप्रतिबन्धक (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । व्याप्तिनिश्चयप्रतिबन्धकद्विचारसंशयनिराकरणं ।

No. 1011. व्याप्त्यनुगमटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 8—9 on a page. Extent 736 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyáptyanugama Tippani. This is the tenth portion of the work above-named.

Beginning. लाघवादित्यस्य हेतुं पूरयति प्रतियोगीति ।

End. धर्मव्यापकतावच्छेदकलपर्यन्तनिवेशनविरोधादिति ॥

Colophon. इति व्याप्त्यनुगमटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याप्तिप्रवेशे लाघवमिति विचारः । एष हि अनुमानदीधितिटिप्पन्या दशमः परिच्छेदः ।

No. 1012. सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 186. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Sámánya-lakshnádidhitiánta Tippantí. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनमिति-व्याप्तिपञ्चक-सिंहव्याप्ती-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्, ततो व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदमारभ्याद्यन्तमलि, तत्प्रथमम्—) नन्वीश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्य गुणत्वादिसमवायित्वात् तद्व्यधिकरणे धर्मा न समवायित्वमित्यत आह—वाच्यत्वमिति ।

End. स्वाश्रयस्य प्रत्यक्षेण व्यभिचारप्रसङ्गादिति भावः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीयुतजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्षण-
णादीधित्यन्तटिप्पणी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणानुमानदीधितेः व्याख्यानं ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 s/lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1608. Place of deposit, Navadvípa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

S'abdálóka Rahasya. A gloss, by Mathuránátha, on Pakshadhara's commentary entitled *Áloka*, on the fourth part of the *Chintamaní* of Gaṅges'a. The MS. is incomplete.

Beginning. कुञ्चिताधरपुटेन पूरयन् वंशिकां प्रचलद्कुञ्जीततिः ।

मोहयन्निखिलवामलोचनां पातु कोऽपि नवनोरदक्ष्विः ॥

श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तत्र नियमस्य स्वरूपयोगत्वगर्भत्वात् व्यभिचार इति ध्येयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्येऽपूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । न्यायशालीयशब्दखण्डचिन्तामणेरालोकाख्या या टीका पक्षधरमिश्रेण कृता, तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अत्र शब्दलक्षणादयो बहवः परिच्छेदाः । इह तु पुलके—शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, अत्याध्याहार-पूर्वपक्षः, आसत्तिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः उच्छन्नप्रच्छन्नवादः, विधिवाद-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादश्चेति विद्यन्ते—
(इतः खण्डितम् शक्तिवाद-मुक्तिवादप्रष्टितिकं)

No. 1014. पदमञ्जरी ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches. Folia, 26. Lines, 27 on a page. Extent, 421 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Padamanjarī. Poems in praise of Krishṇa and his amours. By Krishṇa S'armá.

Beginning. मङ्गल्यानां प्रधानं यमभयतमसां शारदं शर्वरीशं

पीयूषपाणां निधानं मुनिगणमनसामेकविश्रामधाम ।

संसाराब्धिं तितीर्षास्तरणिमतिधनं नारदादेर्महर्षे-

र्षेस्त्रीवन्द्यारविन्दं स्मर हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End.

अलङ्कारं विनाप्येतं पद्यं नन्दयते चिरं ।

क्षणं हृदयमागत्य मुकुन्दचरणं यथा ॥ २४१ ॥

निर्मितं भुवि यच्चना श्रीलश्रीकृष्णशर्मणा । (इतः पङ्केप्रकं पङ्क्तिद्वयं वा खण्डितं)

विषयः । भक्तिरसात्मकं काव्यमेतत् । अत्रैकचत्वारिंशदधिकद्विशतसङ्ख्याकानि पद्यानि विद्यन्ते, तत्र च सर्वत्र हरिचरणविन्दस्यैव वर्णनम् ।

No. 1015. पदाङ्कदूतः ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 116 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Notes on the margin.

Padāṅkadūta. A poem in which a certain shepherdess requests the foot-prints of Krishṇa to carry to him message of her grief at his absence, written in imitation of the Meghaduta of Kálidása. By S'ríkrishṇa Sárvaabhauma. The poem was written in the year 1641, S'áka. The work has been more than once printed in Calcutta.

Beginning. गोपीभर्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराक्षी—

End. मूर्खा एव क्षणिकमनिशं विद्यमाङ्गर्न धीरा

+खेऽस्माकं हरिविरहजः सर्वदैवास्त्रि चित्ते ।

नान्यः शब्दो वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्
 प्रेमैवास्मत्प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनासु ॥ ४५ ॥
 शाके नायकवेदेषोऽङ्गशमिते श्रीकृष्णः शर्मा स्मरन्
 खानन्दप्रदनन्दनन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
 चक्रे कृष्णपदाङ्गदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
 श्रीलश्रीयुतरामजीवनमहाराजाधिराजादृतः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायनवद्वीपनिवासिश्रीश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्गदूतः
 समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्तिः ।

No. 1016. स्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6
 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place
 of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, very old. Prose
 and verse. Correct.

Svatvavyavasthárṇava-setubandha. A treatise on inheritance.
 By Raghunátha Sárvaabhauma Bhaṭṭáchárya. Contents: I, Partition;
 II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property
 secreted by some one at the time of partition, but subsequently dis-
 covered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to
 women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. पित्राद्यनन्तरं तद्धने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तसप्तमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानन्तु विभिन्नदेशादागतानामिति न वि-
 रुद्धमिति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौमभट्टाचार्यविरचितस्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सङ्क्षेपतोऽधिकारिनिरूपणम् । अत्र षट्परिच्छेदाः सन्तिः । १, वि-
 भागादिनिरूपणम् । २, चिरप्रोषितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निष्कृता-
 वगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६,
 अपुत्रधनाधिकारिणश्चेति ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरो ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 12 on a page. Extent 1291 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yathárthamanjarí. Essays on Vaishṇavite philosophy. By Rámánanda Tírtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled. These are: 1, Tantrasára, 2, Inánavaibhavákhyatantra, 3, Kuṇḍatva prakás'a, 4, Chakraṭiká, 5, Vedamátriṭiká, 6, Mohamudgaraṭiká, 7, Gítáṭiká, 8, Mahimna-stotraṭiká, 9, Vedántasáraṭiká, 10, S'ántis'atakaṭiká, 11, Inánárnavi, 12, Rámatatvaprakás'a, 13, Adhmyátmaprakás'a, 14, Adaita-prakás'a, 15, Yogávalí, 16, Bhágavatás'ya, 17, Adhyátmarámáyanaṭippaní, 18, Saṅgitasiddhánta, 19, Anandaṭiká, 20, Adhyatmávindu, 21, Yati-bhágavata, 22, Vedánta-sutra-a-ratnákhyáṭiká, 23, Sánkhya padártha-gáthá, 24, Anandapuspádvaya, 25, Átmatattva, 26, S'rírámakávyá, 27, Yatibhushaṇí, 28, S'rís'aktivádakáliká, 29, S'ástrasára, 30, Nṛipa-bhushaṇí, 31, Válmíkarámáyana-kúṭaṭiká, 32, Raudríyaṭiká, 33, Sahasra-námamálá, 34, Gítádisáraṭiká, 35, Sandhyávidhimantrasamuháṭiká, 36, Devísatíká, 37, Vishṇusuktaṭiká, 38, Vichárárka Tíká, 39, Kalápas'astrasaṅgraha, 40, Pravodhachandrodaya-saṅgraha, 41, Sáktasarvasva-lokábhidhána, 42, Vás'ishta guḍlártha-gadya, 43, Gításaya, 44, Srímtistuti-ṭippaní, 45, Adaitarahasyacharamámrata, 46, Manvarthasára, 47, Yatharthamanjarí, 48, Sattatvavindu.

Beginning. ब्रजेशनन्दनं वन्दे ब्रजे यास्य प्रजाङ्गनाः ।

ब्रजेन्द्रतनयान् वेणुं यमुनां ब्रजकाननम् ॥

End. रसरूपः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरो समाप्ता ॥०॥

तन्त्रस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्रं, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।

चक्रस्य टीका तथा वेदसातुर्माहमुद्गराख्यस्य गोतामहिम्नोः ॥

वेदान्तसारस्य भ्रान्तेः श्रुतस्य ज्ञानारणी रामतत्त्वप्रकाशः ।

अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगवल्गुर्भागवताशयोऽपि ॥

अध्यात्मरामायणटिप्पणी च सङ्गीतसिद्धान्त आनन्दटीका ।

अथात्मविन्दुर्थतिभागवत्यं वेदान्तसूत्रस्य रत्नाख्यटीका ॥
 पदार्थगाथा च साङ्ख्यस्य काचिदानन्दपुष्याद्वयमात्मतत्त्वम् ।
 श्रीरामकाव्यं यतिभूषणी च श्रीशक्तिवादः कलिकेति काचित् ॥
 शास्त्रस्य सारो नृपभूषणी च वाल्मीकिरामायणकूटटीका ।
 रौद्रीयटीका च सहस्रनाम-माला च गीतादिसारस्य टीका ॥
 सन्याविधेर्भन्तसमूहटीका देव्यास्तथा विष्णुसूक्तस्य टीके ।
 तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशास्त्रस्य च सङ्गहोऽपि ॥
 प्रबोधचन्द्रोदयसङ्ग्रहस्य सुश्राक्तसर्वस्वलोकाभिधाने ।
 वाशिष्ठगूढार्थगयः कथानां गीताशयोऽन्वर्थजनाङ्गसञ्ज्ञे ॥
 श्रुतिस्तुतेष्टिपनिका कथाश्चाद्वैतरहस्यं चरमासृतस्य ।
 मन्वर्थसारस्य यथार्थमञ्जर्याख्यस्य सत्तत्त्वविन्दुः कृता मे ॥ ६० ॥

विषयः ।

रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम्, सिद्धान्ततत्त्वम्, शैवप्रशंसा, श्राक्तप्रशंसा, द्वैतज्ञान-
 प्रशंसा, ज्ञानप्रशंसा, जगन्मिथ्याकथनम्, द्वैतवेदमिथ्याकथनम्, मुक्तौ द्वैता-
 भावः, जीवत्वस्याभावः, मुक्तिप्रशंसा, मुक्तेः स्वतःसिद्धत्वम्, मुक्तिस्वरूपम्, मुक्ति-
 कारणं भक्तिः, मुक्तिस्वरूपकारणम्, अद्वैतमहिमा, तत्र शङ्कराचार्यप्रमाणम्,
 ब्रह्मनिरूपणम्, सृष्टिपूर्वरूपम्, विधेर्नित्यत्वम्, विष्णोर्नित्यत्वम्, तत्र लक्ष्मी-
 तत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम्, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम्, गणेशस्य नित्य-
 त्वम्, दुर्गाया नित्यत्वम्, वासुदेवस्य नित्यत्वम्, श्रीरामस्य नित्यत्वम्,
 ब्रह्मण एकत्वम्, ईश्वराणामभेदः, गुणानामभेदः, शिवस्य विशेषतत्त्वम्,
 शिवलिङ्गतत्त्वम्, भस्मप्रशंसा, दुर्गामाद्यात्म्यम्, शक्तीनामभेदः, तत्र
 विद्याऽविद्यैक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, सोतातत्त्वम्, सूर्यतत्त्वम्, दुर्गाया
 महाप्रशंसा, मुक्तेरादिगणना, सदागमप्रामाण्यम्, युगावताराः, साया-
 प्रामाण्यञ्चेति ॥

No. 1018. खल्याद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1.
 Lines, 30 on a page. Extent, 56 s'lokas. Character, Bengali. Date, ?
 Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh.
 Prose and verse. Correct.

Scalpádvaita-prakás'a. A commentary on the Vedánta aphorisms of Vyása, as explained by Mádva Áchárya and Rámánuja Áchárya. By Tirtha Swámí. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरागोचरात्मकम् ।

नास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥

End.

सूत्रसङ्ख्या पञ्चशतं षट्षष्टशतसमन्वितम् ।

जीवानां भाषकत्वेन भाष्यं शरीरकं मतम् ॥

साध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।

चतुःसूत्री च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्तितः ॥

Colophon. इति तीर्थस्वामिकृतसूत्राद्वैतप्रकाशः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvípa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedánta. By Rámánanda Tirtha. The writer was a celebrated Vedántist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणे ब्रह्मत्वम् । सन्ध्यापनिषदि परमात्मलक्षणे सर्वकर्मात्मकः सदा ।

End. अष्टावक्रीये च आत्मा त्वं मुक्त एवासि किं विस्तृष्य करिष्यसि ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA ŚA'STRA.

- a. Śaṅhitā (hymns).
- b. Brāhmaṇa (ceremonials).
- c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Śūtras, rituals, phonetics, &c.)

II.—ĀITIHA'SIKA ŚA'STRA.

- a. Itihāsa (history).
- b. Purāṇa, (ancient legends).

III.—KĀ'VYA ŚA'STRA.

- a. Kāvya (poems).
- b. Nāṭaka (drama).
- c. Champú (poetico-prose compositions).
- d. Kosha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upākshyāṇa (tales and romances).

IV.—ABHIDHA'NA ŚA'STRA (lexicography).

V.—VYA'KARAṆA ŚA'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAS ŚA'STRA (versification).

VII.—ALANKA'RA ŚA'STRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA ŚA'STRA (astronomy and astrology).

IX.—SMRITI ŚA'STRA (law, civil and canonical).

X.—SANGI'TA ŚA'STRA (music).

XI.—ŚILPA ŚA'STRA (arts).

XII.—KĀ'MA ŚA'STRA (erotics).

XIII.—DARSA'NA ŚA'STRA (philosophy).

- a. Sāṅkhya (hylotheistic).
- b. Nyāya (dialectic).
- c. Vaiśeshika (physical).
- d. Mīmāṃsā (ritualistic).
- e. Vedānta (monotheistic).
- f. Yoga (theocratic).
- g. Aparadārsanika (minor systems of philosophy).

XIV.—BHAKTI ŚA'STRA (faith).

XV.—TANTRA ŚA'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA (medical works).

XVII.—JAINA ŚA'STRA (Jain religion).

XVIII.—BAUDDHA ŚA'STRA (Buddhist religion).

XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA S'A'STRA.

1.—a. Sañhitá.

	No.	Page
S'ákala Sañhitá,	863,	268
S'atarudriya Sañhitá,	961,	348

1.—b. Bráhmaṇa.

Adbhúta-s'ánti,	903,	299
Aitareya Bráhmaṇa,	768,	174
Ashṭádhyáyi-káṇḍa,	855,	256
Ās'valáyana-pañchiká,	768,	174
Naigeya,	796,	201

1.—c. A'ranyaka.

Āraṇya-gána,	839,	240
Aranya-pañchaka,	874,	279

1.—d. Upanishad.

Adbhuta Upanishad,	957,	346
Aitareya-bhášhya Ṭiká,	718,	133
Ātmáshataka-bhášhya Ṭiká,	718,	133
Brahma Upanishad,	955,	345
Harináma Upanishad,	686,	102
Kali-santarana Upanishad,	686,	102
Kaivalyopanishad Dípiká,	848,	247
Kaṭhavallí-bhášhya-vivarana,	721,	135
Maṇḍala-bráhmaṇa Upanishad,	682,	100
Muṇḍaka-bhášhya-tippana,	725,	138
Nirálamva Upanishad,	675,	95
Prakírṇa-mantra Upanishad,	684,	101
Puṇḍarika Upanishad,	670,	92
Rádhá-tápaní,	673,	93
Vaikhánasíya Upanishad,	671,	92

	No.	Page
1.—e. <i>Vaidika.</i>		
Ādhána-bidhi-prayoga,	825,	228
Ādhánaprayoga <i>alias</i> Ādhánabaudháyana,	833,	235
Agnihotra-homa,	837,	238
Agni-prayoga,	775,	181
Agnishṭoma-paddhati,	764,	171
Antyeshṭi-paddhati,	830,	233
Ās 'valáyana-grihya-káriká,	769,	175
As 'vamedha Prayoga,	801,	206
Baudháyana-cháturmásya-sútra,	865,	270
Baudháyana-charaka-sautrámaní,	774,	180
Baudháyanaágyádhána,	758,	164
Bháva-vis 'odhiní,	866,	271
Bháshika Sútra,	663,	87
Cháturmásya-hotra,	847,	247
Cháturmásya Prayoga,	802,	207
Chhandoga-mantra-páṭha,	704,	115
Chhandogápara-sútra,	806,	209
Daivata-káṇḍa,	908,	303
Dars 'a-púrṇamása,	754,	160
Dars 'a-púrṇamásayor-ádhvaryava Prayoga,	805,	209
Gárhya-karma-prayoga,	662,	86
Grihya Sútra,	658,	84
Hotra-kalpadruma,	844,	244
Hotra-prayoga-vritti,	827,	230
Jyotir-atirátra,	793,	199
Kalpa Sútra,	654,	81
Kalpa-sutra-bháshya,	665,	88
Kalpa-sútra-vyákhyá,	664,	87
Katyáyana-grihya-sútra-bháshya,	832,	234
Katyáyana-prayoga-sára,	756,	162
Katyáyana-sútra-paddhati,	666, 780, 88,	185
Kuṇḍárka-maríchimálá,	708,	120
Mahágni-prayoga,	836,	237
Padagáḍa,	786,	191
Pavamána-homa-vidhí,	876,	282
Pitṛimedha Sútra,	660,	85

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Prátis'ákhyā,	902,	298
Pravargya-pras'na,	661,	86
Prayogaratnīya Charaka-sautrámaṇi,	774,	180
Rigveda-saṅhítā-homavidhi,	887,	288
Rudra-japa,	843,	243
Rudránusthána Paddhati,	803,	207
Sámayáchárika Sútra,	732,	144
Saṅgrahanyeshṭi,	829,	232
S'áṅkháyana Sútra,	907,	302
Sapta-páka-yajna-s'ésa,	710,	122
Saptasoma-saṅsthá Paddhati,	804,	208
Sarváṅkramanī-vyákhyá,	873,	279
S'ávitri-chayana,	834,	236
S'rádha-sútra Paddhati,	767,	174
S'ulva-sútra,	655,	82
S'ulva-sútra-vivarāṇa,	753,	159
S'ulva-sútra-dípiká,	656,	83
Sulva-sútra-bhášhya,	657,	83
S'rauta-sútra,	659,	85
Upagrantha-sútra,	777,	182
Vájapeya-paddhati,	752, 808, 159, 211	

II.—AITIHA'SIKA S'A'STRA.

2.—a. Itihása.

Gaura-gaṇoddes'a dípiká,	545,	13
Gítábhushaṇa Bhášhya,	674,	94
Gítására,	543,	12
Kuladípiká,	612,	55
Mahábhárata-tátparya-dípiká,	527,	5
Rájávalí,	559,	23
Vaidyakula-tattva,	611,	55

2.—b. Purána.

Adi Purána,	553,	18
Apámárjana-stotra,	893,	292
Bhágavata-prakás'a,	681,	99

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhábártha-dípiká,	680,	98
Brahmáñḍa Purāṇa,	854,	253
Dharmaghaṭa-vrata-kathá,	550,	16
Devímáhátmya Ṭíká,	645,	15
Harilíla-vivarāṇa-saṅgraha,	794,	200
Jaimini Sañhitá,	819,	220
Karmavípaka,	635,	66
Kukkuṭi-vrata-kathá,	628,	64
Mallári-máhátmya,	763,	170
Padatrayi-vyákhyána,	717,	132
Parásara Upapurāṇa,	822,	225
Pátála-khaṇḍa,	707,	117
Purāṇa-dána-máhátmya,	930,	321
Purāṇártha-prakás'aka,	537,	9
Purushottama-mahátmya,	828,	231
Saptas'atí-vyákhyána,	609,	54
Satyopákhyána,	714,	129
Srímadbhágavata-skandhártha-nirupaṇa,	794,	200
S'rishtí-khaṇḍa,	520,	1
Tattva-sára,	668,	90
Vedastuti Ṭíká,	693,	108
Víkyáda Purāṇa,	735,	148

III.—KA'VYA S'A'STRA.

3.—a. Kavya.

Bálabodhiní,	929,	320
Darpaṇa-prakás'iká,	765,	172
Dhíraṇjiká,	751,	158
Gaṅgáshtaka,	653,	80
Gítagovinda Ṭíká,	928,	319
Kavindra chandrodaya,	815,	216
Kávyá-kámadhenu,	789,	194
Kávyá-kalápa,	931,	322
Khaṇḍa-prasasti Ṭíká,	798,	204
Padamañjarí,	1014,	380

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Padāñka-dúta,	1015,	380
Rákshasa-kāvya satika,	782,	186
Rāma-guṇākara,	521,	2
Rúpa-chintāmañi,	544,	12
Vānarāshṭāka,	857,	40
Vānaryashṭaka	593,	45
Vrindāvana-yamaka,	541,	11

3.—*b. Nāṭaka.*

—

3.—*c. Champú.*

—

3.—*d. Kosha.*

Amarus 'ataka,	641,	72
Amarus 'ataka Ṭíkā,	557,	22
Sabhā-taraṅga-sāra,	913,	309
Sārngadhara-paddhati	950,	338

3.—*e. Upākshyāna.*

Ajāmilopākshyāna,	810,	212
Dhruva-charita,	869,	274
Govinda-līlāmṛita,	571,	31
Govarddhana-dhṛita-Krishṇa-charitra,	812,	213
Jānkyañanda-bodhana,	788,	193
Kíchaka-badha,	615,	57
Lakshmī-charitra,	586,	39
Mādhavāñala-kathā,	724,	137
Prahlāda-charita,	870,	275
Satyanāthābhyudaya,	807,	210
Vāmana-chitra-charitra,	811,	213

—

IV.—ABHIDHĀ'NA S'A'STRA.

Abhidhāna-tantra,	592,	44
Amara-kosha-ṭíkā,	{ 852,	251
	{ 861,	266

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhúri-prayoga,	530,	6
Budha-manohará Tíká,	846,	246
Ekákshara-kosha,	948,	337
Háraválí,	531,	6
Jakára-bheda,	915,	311
Lakshmí-nivásábhidhána,	723,	136
Liṅgádi-saṅgraha,	529,	6
Liṅgádi-saṅgraha Tíká,	926,	318
Liṅga-prakás 'a,	574,	32
Anekártha-dhvani-manjarí,	746,	155
Parábhidhána,	746,	155
S 'abda-málá,	532, 748,	7, 157
Sáradá-sundarí,	572,	31
Sárasvatábhidhána,	585,	39
Uṇádi-kosha,	561,	24
Vakára-bheda,	588,	40
Varnábhidhána,	560,	23
Vyákyá-sudhá,	852,	251

V.—VYÁKARAṆA.

Ákhyáta-váda Tíká,	845,	245
Dhátu-rahasya,	737,	150
Kás 'íká-vṛitti,	814,	215
Kátantra-vṛitti-panchiká,	946,	336
Kavi-rahasya,	621,	60
Laghu-s 'abdendu-s 'ekhara,	716,	132
Madhya-manoramá,	820,	224
Padártha-kaumudí,	922,	314
Prákṛita Vyákarana,	551,	16
Praudhamanoramá,	791,	198
S 'abdarthasára-manjarí,	927,	318
S 'abda-rúpa-prakás 'íká,	604,	51
Sukha-lekhana,	568,	29
Vaiyákarana-siddhánta-manjusá,	757,	163
Vaiyákarana-siddhánta-ratnákara,	705,	116
Vyákarana-saṅgraha,	547,	14

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
VI.—CHHANDAS.		
Chhandomañjarí,	877,	282
Vritta-ratnákara-setu,	712.	126

VII.—ĀLANKĀ'RA.

Chandrálóka,	605, 772, 177, 52	
Gunálanákāra-dosha,	639,	71
Kāvya-chandriká,	639,	71

VIII.—JYOTISHA.

Bhásvatí,	785,	189
Bhuvana-dípaka,	850,	249
Bhuvana-dípaka Ṭika,	762,	169
Daivajña-chintámañí,	787,	192
Jagachchandriká,	759,	165
Ketúdaya-phala,	859,	258
Kos'alágama,	771,	177
Koṭa-chakra,	534,	8
Kurma-chakra,	533,	7
Laghu-játaka,	813,	214
Lagna-chandriká,	856,	257
Mukunda-vijaya,	872,	277
Pras'na-vaishṇava,	784,	189
Pás'aka-keralí,	973,	355
Ratna-dípaka,	713,	127
S'akunárṇava,	535,	8
Samara-sāra,	799,	204
Saṅhitá-vṛitti,	590,	42
S'ántikatattvámṛita,	536,	9
Sárvati-bhadra-maṇḍala,	997,	393
S'ishyahitábhidátíká,	813,	214
Tájika-bhushaṇa,	554,	20
Udbodha-chandriká,	596,	47
Vishṇu S'iddhánta,	582,	37
Yoginí-das'á-phala,	857,	257

IX.—SMṚITI S'A'STRA.

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Āchāra-mayūkha,	730,	141
Āchārārka,	549,	15
Achāra-nirṇaya,	968, 599, 49,	353
Achchhāvāka Prayoga,	702,	114
As'aucha-mañjarí,	921,	314
As'aucha-nirṇaya,	905,	301
As'aucha-saṅkshepa,	987,	362
Ās'aucha-kāṇḍa,	703,	114
Asthi-s'uddhi-prayoga,	883,	286
Āhnikā-prakās'a,	824,	227
Bālabodhaka,	624,	62
Brahma-yajña,	629,	65
Brāhmaṇa-sarvaṣva,	652,	78
Daita-nirṇaya-siddhāntasaṅgraha,	867,	271
Dāna-mayūkha,	761,	168
Das'akarma-dípiká,	528,	5
Dattaka-nirṇaya,	637,	70
Dattaka-putra-vidhāna,	894,	292
Dāya-vyavasthā-saṅkshepa,	942,	333
Dāya-nirṇaya,	966,	352
Dharma-dípiká,	650,	77
Dharma-sindhu-sāra,	773,	178
Durgotsava-viveka,	917,	312
Durga-bhañjana,	937,	329
Dvija-nayana,	633,	66
Gaṅgá-snāna-vidhi,	888,	289
Gaṇapatyádipújana-paddhati,	800,	206
Gáyatrí-hṛidaya,	881,	285
Háralatá,	1001,	372
Karma-lochana,	542,	11
Karma-vipáka,	526,	4
Krama-saṅgraha,	932,	322
Kṛitya-chandriká,	523,	2
Kṛitya-kaumudí,	695,	109
Kṛitya-kāla-vinirṇaya,	986,	361
Kṛitya-mahārṇava,	1000,	371

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Kṛitya-prakāsa,	722,	136
Laghu-s'aunakí,	842,	242
Laksha-homa-paddhati,	838,	239
Mahá-s'ánti-paddhati,	835,	236
Maṇḍapa-pujá,	897,	294
Múrkahá,	600,	49
Paddhati-saṅgraha,	706,	116
Pitṛi-paddhati,	935,	325
Pratishṭhá-prayoga,	632,	66
Pravara-khaṇḍa,	583,	38
Pravása-kṛitya,	701,	113
Práyas'chitta-nirṇaya,	963,	349
Práyas'chitta-tattvādarsa,	951,	343
Práyas'chitta-vyavasthá-saṅkshepa,	938,	330
Preta-kṛityádi-nirṇaya,	646,	75
Ratha-yátrá Prayoga,	696,	110
Rigvedíya-das'akarma-paddhati,	622,	61
Rigvedíyábhuyudayíka-s'ráddha,	619,	59
Rishi-Tarṇa,	{ 817,	218
	{ 841,	241
Sadáchára-prakarṇa,	953,	344
Saṅkránti-nirṇaya,	919, 969, 313,	353
Saṅkshipta Prayoga,	816,	218
Sannyása-vidhi,	683,	100
S'ántikalpa-dípiká,	904,	300
Sapiṇḍa-prayoga,	627,	64
S'aunakokta-vástus'ánti-prayoga,	879,	283
Smárta-práyas'chitta-prayoga,	901,	297
Smárta-vyávastháṇṇava,	648,	76
Sṃṛiti-sára,	647,	76
Shoḍas'a-piṇḍadána-prayoga,	914,	310
Sráddha-chandriká-prakás'a,	734,	147
S'ráddha-kalpa,	988,	363
S'ráddha-tattvādars'a,	952,	343
S'ráddha-vyavasthá-saṅkshepa,	941,	332
S'ruti-stúti-vyákhyána,	962,	349
S'údra-dharma-Tattva,	607,	52

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Suddhi-nirṇaya,	967,	353
S'uddhi-tattva-kārika,	920,	313
S'uddhi-viveka,	949,	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅkshepa,	943, 1002, 334,	373
Sukṛityā-prakāś'a,	722,	136
Súryādi-pañchāyatana-pratishṭhā Paddhati,	711,	125
Svatva-vyavasthārṇava-setu-bandha,	1016,	381
Tattvārta-kaumudī,	625,	63
Tithi-nirṇaya,	964,	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshepa,	939,	331
Tristhalī-setu,	797,	202
Tulasī-chandrikā,	546,	13
Udvāha-vyavasthā,	649,	77
Udvāha-vyavasthā,	944,	334
Udvāha-vyavasthā-saṅkshepa,	940,	332
Utsarga-Mayúkha,	778,	182
Varṇasaṅkara-jātimálá,	548,	15
Vástúpújá-vidhi,	895,	293
Vástú-s'ánti,	896,	294
Vaṭás'atthva-vivāha,	749,	157
Vis'ámitra-kalpa,	885,	287
Vívāda-nirṇaya,	965,	352
Viváhādi-paddhati,	644,	74
Vivāha-paddhati,	742,	153
Vrata-kāla-viveka,	918,	312
Vratodyāpana-vidhi,	729,	140
Vṛishotsarga-prayoga,	630,	65
Vyavahāra-dīdhiti,	556,	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha,	745,	155
Yajnopavita-nás'a-prāyas'chitta-prayoga,	880,	284
Yajnapráyas'chitta-vivarāṇa,	783,	187
Yajurvedí-māsika-srāddha-prayoga,	626,	63
Yajurvedi-s'āñvatsarikaikoddishṭa-s'rāddha-prayoga,	631,	66

	No.	Page
X.—SANGITA S'A'STRA.		
Náda-dípaka,	538,	10
Sárasaṅhitá,	540,	10
—		
XI.—S'ILPA S'A'STRA.		
Mayas'ilpa,	912,	306
Vis'vakarma-prakás'a,	552,	17
Vis'vakarmíya s'ilpa,	731,	142
—		
XII.—KA'MA S'A'STRA.		
—		
XIII.—DARS'ANA S'A'STRA.		
13.—a. <i>Sáñkhya</i> .		
13.—b. <i>Nyáya</i> .		
Abhidhá-váda-vichára,	982,	359
Ácharyánumána-patriká,	1004,	374
Ácharyánumána-tippaní-patriká,	1005,	375
Adhikaraṇa-kaumudi,	634,	67
Anumána-dídhiti-Tippaní,	945, 1006, 335,	375
Anumána-maṇi-dídhiti-vyákhyá,	781,	185
Anumiti Tippaní,	1003,	373
Anumiti-mánasa-vádártha,	974,	356
Ásatti-rahasya,	983,	360
Ásatti-vichára,	522,	2
Káranatá-vádártha,	978,	357
Kevalánvayi-vyákhyána,	577,	34
Kusumánjali Káriká-vyákhyá,	525,	4
Muktávali-prakás'a,	868,	273
Navya-mata-vádártha,	975,	356
Nyáya-ratna-prakás'iká,	603,	51
Nyáya-ratnávalí,	602,	50
Nyáya-sára,	727,	139
Ratna-kosha-vádártha,	976,	357
Sámánya-lakshana-dídhitianta Tippaní,	1012,	378
S'abdáloka Rahasya,	1013,	379

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
S'abda-nityatá,	984,	360
Sapta-padárthí,	875,	281
Siddhánta-chandrodaya,	851,	250
Siddhánta-lakshañá Tippaní,	1009,	377
Siñhavyághra Tippaní,	1008,	377
S'íromani-purvárdha-vákhyá,	849,	248
Tarka-Ṭippaní,	1010,	378
Tarka-paribhášhá,	840,	240
Upádhiváda Tippaní,	971,	354
Upamána-khaṇḍa,	601,	50
Virodhiváda-vichára,	981,	359
Virodhi-vichára,	979,	458
Vidhi-svarúpa-vichára,	623,	61
Vyápti-grahopáya-ṭiká,	970,	354
Vyáptyánugama-vádártha,	977,	357
Vyáptyanugama Tippaní,	1011,	378
Vyápti-pañchaka Tippaní,	1007,	376
Yogyatá-vichára,	980,	358

13.—c. *Vais'eshika.*

13.—d. *Mimáñsá.*

Tantra-ratna,	719,	133
Ṭupa Ṭiká,	719,	133

13.—e. *Vedánta.*

Advaita-brahma-siddhi,	760,	167
Advaita-makaranda,	689,	105
Advaitámṛita,	700,	112
Advaita-rahasya,	1019,	384
Ajnána-bodhiní,	678,	97
Anubhava-sára,	795,	200
Átmánátma-viveka,	620,	60
Avadhúta-gítá,	669,	91
Brahma-jñána,	956,	345
Datta-gítá,	862,	267
Jñána-saṅkulí,	564,	26
Maníshápañchaka,	958,	346

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Muktá-phala,	597,	47
Pañchapádiká-vivarāṇa,	809,	211
Pañchikarāṇa-mahávákyártha-bodha-prakāra,	676,	95
Paramámṛita,	690,	106
Parmártha-sára,	698,	111
Pis'acha-bhāshya,	672,	93
Prasnottaramálá,	972,	255
Rámagítá Ṭiká,	555,	20
Sádhana-pañchaka,	667,	90
Samanjasá-vṛitti,	687,	103
Sáríraka-nyá-ya-rakshámani,	720,	134
S'áríraka-sutrártha-saṅgraha,	697,	110
Siddhánta-sukti-manjarí,	524,	3
Svalpádvaitaprákás'a,	1018,	383
Svánubhávádarsa,	677,	96
Sukáshtáka Saṭka,	960,	347
Tattva-saṅgraha,	688,	104
Tirtha-máhes'vara,	573,	32
Uttara Gítá,	933,	323
Vedánta-s'astra-saṅkshipta-prakriyá-nirupaṇa,	954,	344
Vedánta-vijnána-nauká,	715,	131
Vindu-sandípana,	679,	98
Vivarāṇa-tatva-dípana,	831,	233
Viveka-chudámani,	959,	347

13.—*f. Yoga.*

Haṭha-dípiká,	766,	173
Sadáchára-prakarāṇa,	953,	344
Sára-samuchchaya,	864,	268
Yogasára-saṅgraha,	864,	268

13.—*g. Aparadāras'anika.*

XIV.—BHAKTI ŚA'STRA.

Agni-saṅhitá,	595,	46
Bhágavatámṛita-kaṇiká,	581,	37
Bhaktámṛita,	578,	35

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Bhakti-rasámṛita-vindu,	579,	35
Brahma Sañhitá,	691,	106
Braja-bhakti-vilása,	610,	54
Chaitanya-kalpa,	594,	45
Hari-tattva-muktávalí,	853,	252
Mana-dúta,	613,	56
Mukti-chintámani,	584,	38
Náráyana-prabodhotsava,	728,	139
Premámṛita,	736,	149
Sára-sañgraha,	859,	262
Ujjvala-nílamani-kirana-les'a,	580,	36
Vaisnavámṛita,	563,	25
Vastutattva,	923,	315
Yathártha-manjarí,	1017,	382

XV.—TANTRA SA'STRA.

Ánanda-laharí-tattva-dípiká,	750,	158
Baddhayoni-mahámudrá-kathana,	995,	369
Bála Tantra,	818,	219
Bhuvanes'varí-sahasra-náma-stotra,	743,	154
Brahma-siddhánta,	770,	176
Dakshina-kálíká-sahasra-náma-stotra,	685,	102
Durgánáma-phala,	993,	367
Gakarádi-gaṇapati-sahasranáma-stotra,	889,	289
Gáyatrí-brahmakalpa,	900,	296
Gáyatrí-panjara,	884,	286
Gáyatrí-purus'oharāṇa vidhi,	898,	295
Gáyatrí-stavarāja-stotra,	886,	288
Gáyatrí-tantra,	598,	48
Gáyatryashṭottara-s'ata-divya-námámṛita-stotra,	882,	285
Guḍárhádarsa,	826,	229
Guptasádhana Tantra,	738,	151
Jagaddhátri-pujá-vidhi,	558,	22
Játi-málá,	739,	151
Káma-ratna,	991,	366
Kautuhala-vidyá,	614,	56

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Kubjiká Tantra,	694,	108
Kumári-pújá,	636,	69
Mahá-gaṇapati-sahasra-náma-stotra,	890,	290
Mahá-s'añkhamálá-sañskára,	998,	370
Mahátantra-rája,	642,	73
Mantra-chandríká,	911,	305
Mantra-pradípa,	747,	156
Mátsya-s'ukta Tantra,	608,	53
Muṇḍamálá Tantra,	740,	152
Nakules'vari-mantra-vidhána,	906,	302
Nigama-latá,	699,	111
Pallava-dípká,	692,	107
Párhivaliṅgapújana-vidhi,	916,	311
Píṭha-nirupaṇa,	999,	371
Práṇa-toshani,	925,	317
Samayáchára Tantra,	755,	161
Sañkshepa-gáyatrí-nyása-prayoga,	899,	295
Sáradá-tilaka,	733,	145
Sárátsára-susaṅgraha,	589,	41
Satruvimochana-náma Vagalámukhí-kavacha,	990,	365
Saubhágya Tantra,	909,	303
S'iva-púj'á-paddhati,	821,	225
S'mas'ána-káli-mantra,	996,	369
Sriṅgárádi-rasa,	606,	52
Svarupákhyá-stotra,	994,	368
S'yámá-mantrah,	934,	324
S'yámá-pújá-paddhatí,	726,	138
S'yámá-rahasya,	591,	43
Tantra-sára,	936,	325
Tántrika-pújá-paddhati,	924,	317
Toshaní,	640,	72
Tripurá-súndarí-mantra-námasahara,	744,	154
Uḍḍis'a Tantra,	989,	364
Upáṅga-lalitá-pújana,	709,	121
Utt'ara-kámákhyá Tantra,	575,	33
Viparíta-pratyañgirá,	997,	370
Yajña-sutra-pramáṇa,	992,	367

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Yoges'ī-sahasranāma-stotra,	878,	283

XVI.—VAIDYAKA ŚA'STRA.

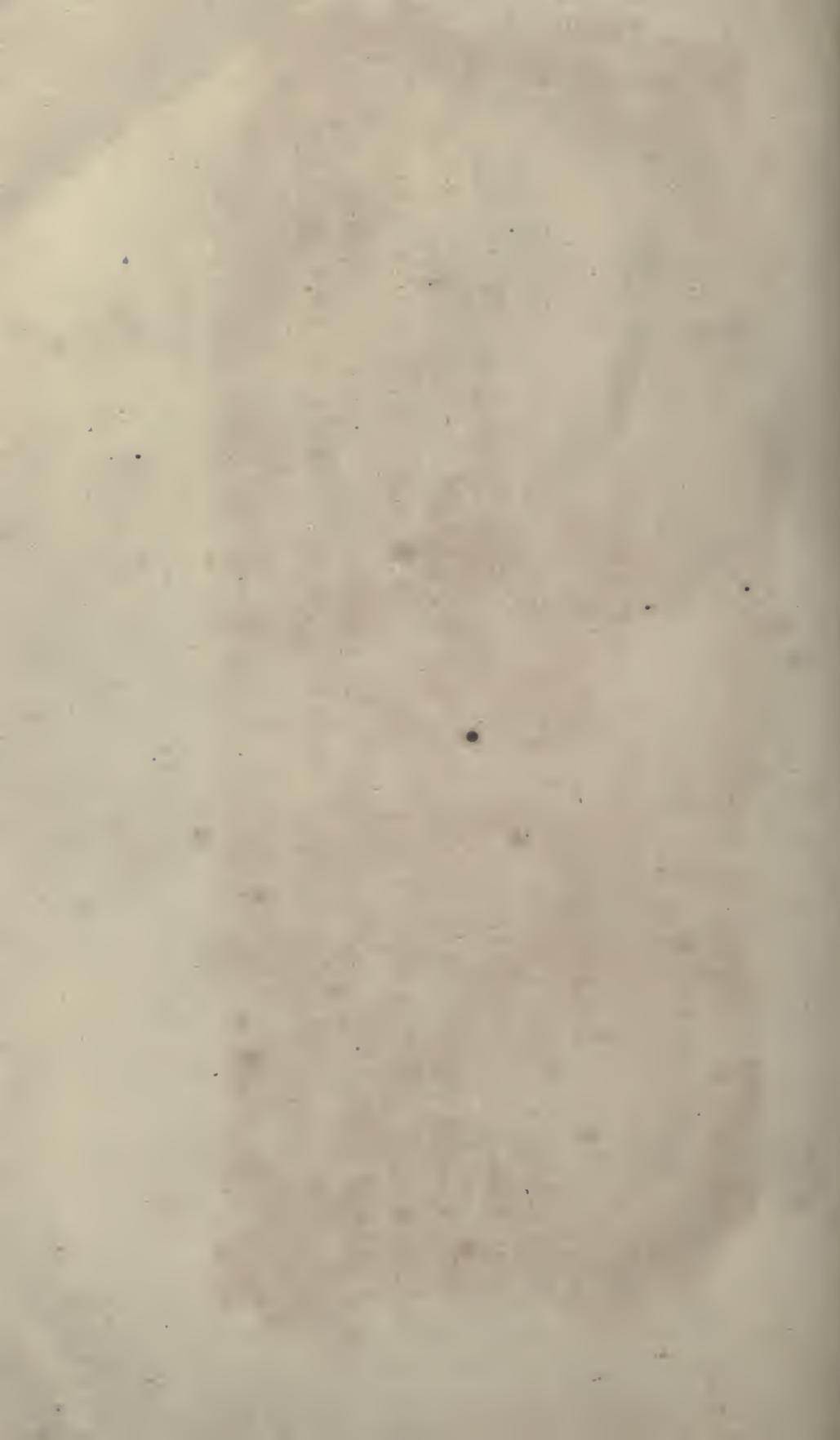
Arka-prakās'a,	565,	27
Ayurvedagamana,	618,	59
Chikitsā-saṅgraha,	638,	70
Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata,	871,	276
Jāraṇa-māraṇādi,	569,	30
Kaṅkālī-rasahema,	776,	181
Kūṭa-mudgara-saṭīka,	792,	199
Madana-vinoda-nighaṇṭu,	860,	264
Mamohaṇa-vilāsa,	779,	183
Mṛitavatsā-chikitsā,	741,	153
Nighaṇṭu,	823,	226
Pañbhāshā,	570,	30
Pathyāpathya,	567,	28
Pathya-vidhāna,	985,	361
Rāja-nirghaṇṭa,	566,	27
Rasa-hema,	776,	181
Rasa-saṅketa-kalikā,	910,	304
S'āra-chandrikā,	617,	58
S'āraṅgadhara-saṅhita,	790,	195
Sāra-saṅgraha,	651,	78
Savda-chandrikā,	562,	25
Tantroкта-chikitsā,	643,	73
Yoga-s'atābidhāna,	871,	276

XVII.—JAINA ŚA'STRA.

XVIII.—BAUDHA ŚA'STRA.

XIX.—ANIRDISHTA.

Nīti-nibandha or Nītibahājana-bhājana,	576,	33
Vārānas'ī-darpaṇa-kās'ikā-prakās'ika,	765,	172

Facsimile of a MS of the Naddhavanataka-katha.

Dated, Samvat 1587 = A. D. 1530.

मा पाठ

१

ॐ॥ ।। उतमोगावते श्रीमदुदेवासा ।। गणेशाय नमः ॥ ।। ध्यायात्प्रयत्नश्चाहं यथा
सांस्वद्वर्गीतर्याप्रसादमासाद्यतनविधाविद्यया गिमां ।। यत्र हि ।। निनामया
निनात्रकाः समुद्धाः परमाद्यमभ्यसाधित्वा विदुषाः कालज्ञाताः ।। उपजाः ।। श्री
सकलसंसारानि कञ्चुतांशुष्यावनीनामलमशीनत्रयज्ञाणा विरवज्ञानाणा नस्य
राज्ञीनामसुभगाना निनासां मथे उदमाद्ये दोषकमादिमीच शीवर्त्तति ।। याः ।। श्या
मस्यैवतश्चातिनामशु रयको जाणसाणेदया कर्मनाथानि तस्य ना निवत्स्य
श्या त्पगतविगा ।। रथावलमरा तमं यना निर्मात्रे ननु सती ।। विद्या शीघ्रिषु

ग य ॥

१

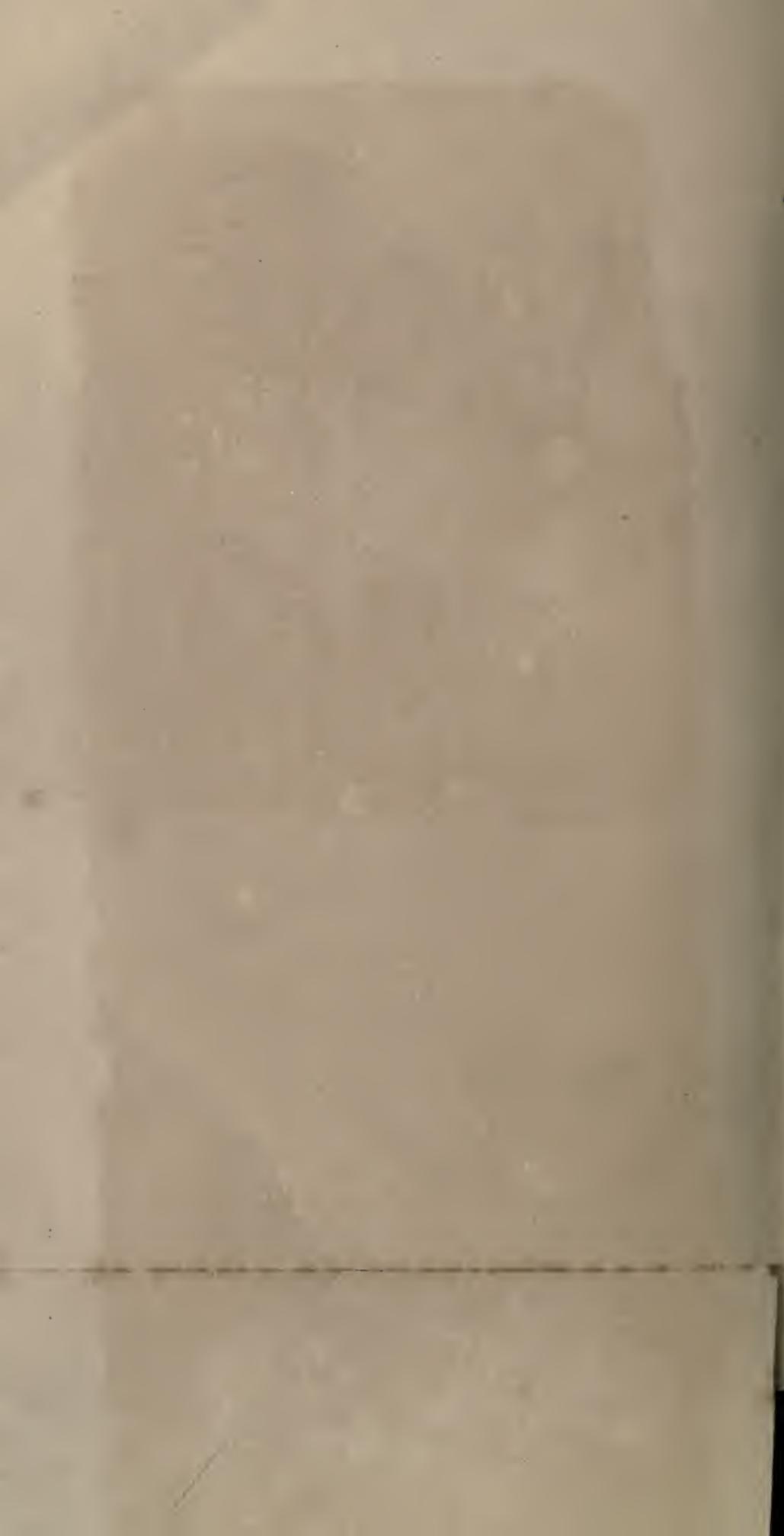

First page of a MS of the Ugarpartha Sutra
dated in Roman 1642 = A. J. 1586.

३ अथ

१

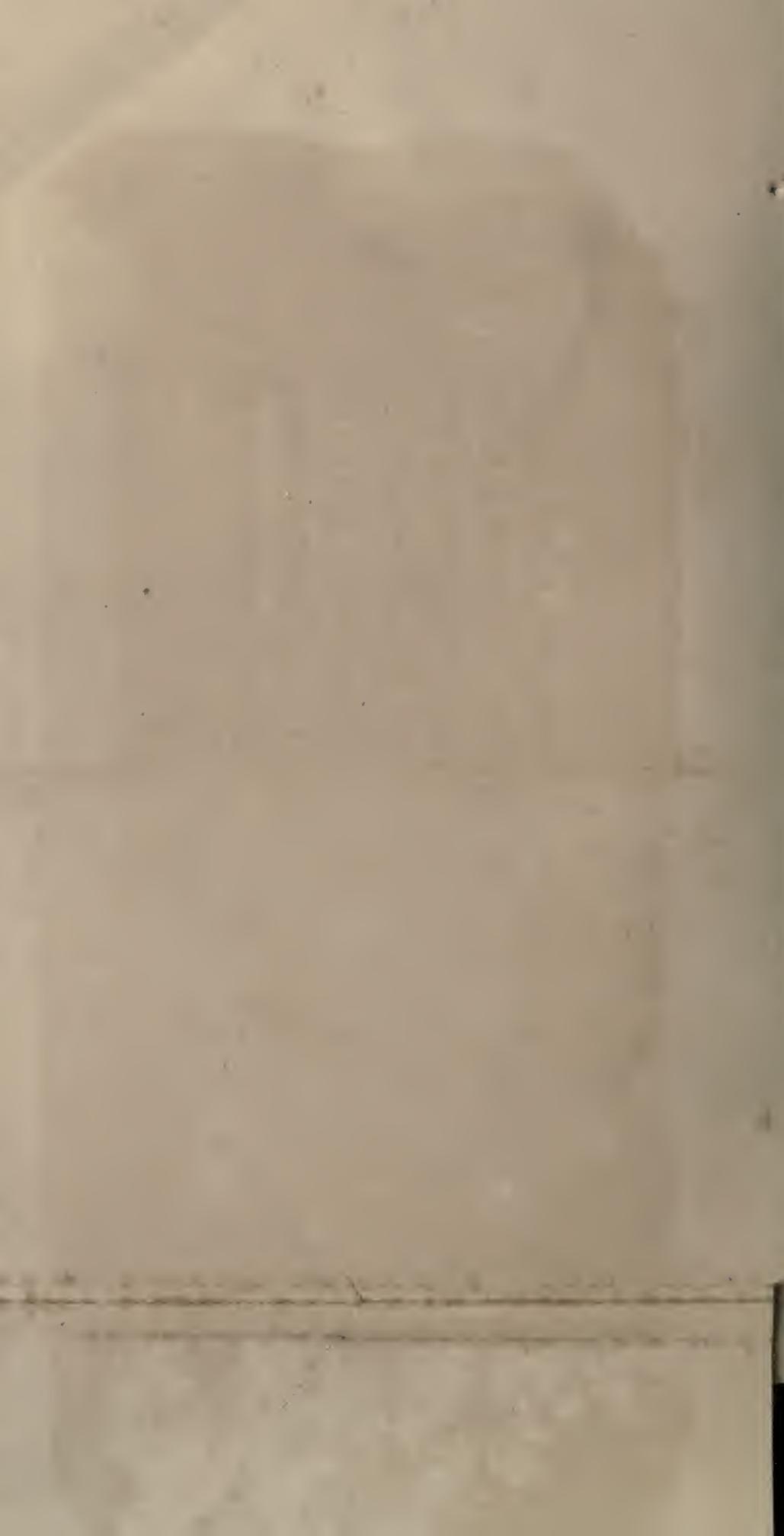
श्रीगामेवेदायनप्र१॥ अथसर्षपत्रिद्विनादेशोत्तोत्तीपंचाद्यानश्चानेविप्रोषसत्वा
सप्तद्वार्यप्रत्येकमर्वादिनियमोऽयं लिष्टुमेनवनसुत्रोविपंचाप्रोवावल्वारिः ६
शानिचत्वार्यनिरात्रिसवनानांनक्तिवादश्च दस्तान्प्रमद्व्यस्थानदेवंनेयानिसप्रव
त्रुक्तगामिनिगायत्रीजगतोऽहहस्यसुसिक्वकुनोवद्व्यक्तप्रब्रह्ममोसेवससमा
येकेरुशब्दंनिरिनिष्ठिद्विष्टुमस्तापः० सिद्धिद्वयाविः ६ शनिगार्थिज्या १० च
उत्वारिः ६ शानावृहत्याबादाशककुमश्चनस्यनिगार्थिज्यात्रिसिस्तावृहत्यास्तान्
सपंचाशतस्यष्टादशगिगायत्र्यासैसाद्विष्टुमस्तिसश्च शानपुरादिनिगादशपद्या

The page of a Ms. of the *Subrahmanyanam*.
dated Janvati 1616 = A. D. 1590.

श्री
२

श्रीगणेशाय नमः परस्वस्तीलावहेनेदं जन्मास्थितनपंजनेता ॥ आभंदैकर
सकहेतुमंमासहितंशिव ॥ १ ॥ श्रीचतुसिहन्मस्वत्कल्पमंमंमकस्वकृत्स्नव्यः प्रव
निवस्त्रिमाष्यहत्पुनस्रिरंगी ॥ १ ॥ श्रीभक्तगत्याय नमः पंचदशशाखासाधारणक
ल्पसत्रविरक्तवकंश्चित्रिधादिमानोपयोगितया प्रुत्त्वपीरंशिविस्वीर्षुः प्रतिज्ञा
नीति ॥ इन्द्रसमासवद्भ्यामः इत्वा समस्यतसंज्ञिप्यनद्यः अदशः स्पृश्यसमासः
समासायासस्थापुपुन्यकः । चतुरस्रान्तरसंज्ञिनिर्द्दीर्घातिनादिवत्प्रमाणा
त्वात् ॥ इत्वासहित्तिप्यनेति स्माद्यन्तेव पथात्प्रकारं कस्यदियथाप्रमुत्तुम्बु । यद्वा इति
समासः सभाग्रस्मन्नेत्राजियुगाः यासां चोराणां स्त्रु सभाग्रस्त्रुत्यामः प्रतिज्ञेषा
शब्दात्साहचर्यात्तानाद्यदिगत्संक्षेपेणैव श्रुतात्प्रवर्तते इत्यन्तः ॥ याम्पुत्र
शादीयाकशब्दः श्रुयते । तथा इत्थोच्यते इत्थोच्यते इत्थोच्यते इत्थोच्यते इत्थोच्यते ॥

Transcribe of a MS of the Chaitanyaya Kotha.

Dated, Samvat. 1707 = A.D. 1649.

॥१॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ चानुर्नास्यानां हेतुना ॥ अन्तारं लीला वैश्वानर यद्विद्ये हि
वो ॥ नमः प्रवक्तुं सादिपिं व दत्र सा निभं न्यभा आवाहने प्ररुत्सवी ॥ अत्रिकैवा
नं रमा ३ वदा ॥ पर्जन्यमावदा ॥ देवा इत्यादि ॥ यज्ञाप्ते स्वाहा ॥ तिष्ठ स्वाहा ॥ सोमर्षे ॥ वा
दाग्निं वैश्वानर ॥ अथवा रापर्जन्यं ॥ स्वाहा ॥ देवा इत्यादि ॥ यात्रेनावात्पना गोत्रसा
धानं वैश्वानर इत्यस्य उपरि प्रस्थितिं ॥ अजसंघर्ममीमहो ॥ ये यज्ञाप्ते मदीं वै
श्वानरं वैश्वानरस्य सुमतौ स्यात्पर आदि कं तु वनानामस्मि श्रीः ॥ इतो ज्ञातो वि
श्वसिदं विचष्टे वैश्वानर ॥ यतते नृपेणा ॥ वै ॥ पर्जन्याय नमः ॥ यतदि वस्युत्र प्रथमं

॥१॥

